

4.2. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ - ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΤΟΜΕΑΣ ΜΟΡΦΟΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ή ΒΑΣΙΚΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Εργαστήριο Ιατρικής Φυσικής Γουδή

Διευθυντής: Καθηγητής Ε. Γεωργίου

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικής
Τομέας	Βασικών Ιατρικών Επιστημών (Μορφολειτουργικός)
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Καθηγητής Ευάγγελος Γεωργίου
Επιστημονική Ειδίκευση	Πυρηνικός Ιατρός

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
000633	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές στην ιατρική

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Εισαγωγή

Διείσδυση των Η/Υ στην Ιατρική, Ιστορική αναδρομή, Κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις, Το μέλλον.

Μέρος I: Τεχνολογίες

Τα μέρη ενός Ηλεκτρονικού Υπολογιστή (Hardware), Είσοδος-Έξοδος, Κεντρική μονάδα επεξεργασίας, Μονάδα Ελέγχου, Αριθμητική Μονάδα, Μνήμη, Η Λειτουργία του Η/Υ, Η λογική του Η/Υ, Προγραμματισμός, Λογισμικό-Λειτουργικά προγράμματα (Software), Δίκτυα Η/Υ, Βασικές έννοιες, Πρωτόκολλα επικοινωνίας, Διαδίκτυο, Intranet, Οικονομικά οφέλη, Διαχείριση Ιατρικών Πληροφοριών.

Μέρος II: Εφαρμογές στην Ιατρική

Τηλεματικές εφαρμογές-Τηλεϊατρική, Ορισμός, Αναγκαιότητα και παράγοντες ανάπτυξης της Τηλεϊατρικής, Ισότητα στην πρόσβαση και Τηλεϊατρική, Ποιότητα υπηρεσιών και Τηλεϊατρική, Βελτίωση του κλινικού αποτελέσματος χάρις στην τηλεματική, Έρευνα & Τεχνολογία στην Τηλεϊατρική, Έλεγχος δαπανών των υπηρεσιών υγείας και Τηλεϊατρική, Ανάπτυξη Υπηρεσιών Τηλεϊατρικής, Η Τηλεϊατρική στην Ελλάδα.

Σήματα & Εικόνες: Διαχείριση και Επεξεργασία

Ανάλυση σημάτων: Μετατροπή Αναλογικού σε Ψηφιακό Σήμα, Κυματο-ανάλυση, Ανάλυση των Φυσιολογικών Σημάτων, Αξιοπιστία των Αναλύσεων από Η/Υ.

Εικόνες

Παραγωγή ιατρικής εικόνας-(Αναλογικές Εικόνες-Αρχές Ψηφιακής Ακτινολογίας DR- CT- PET-MRI), Επεξεργασία Ψηφιακής Εικόνας (Image Processing σε Ακτινολογία-Πυρηνική Ιατρική-PET), Ανακατασκευή εικόνας, Αναγνώριση και ανάλυση εικόνας.

Αξιοποίηση Η/Υ σε εργαστηριακό περιβάλλον

Ανατομία, Βιοχημεία, Αιματολογία, Ιστολογία και Κυτταρολογία, Γενετική (βιοπληροφορική).

Υποστήριξη με Η/Υ στην επίλυση προβλημάτων πρόγνωσης, διάγνωσης, θεραπειάς

Μοντέλα και Προσομοιώσεις, Νευρωνικά Δίκτυα, Το μοντέλο προγνωστικής αξίας, Θεωρία της πιθανολογικής προσέγγισης, Παράδειγμα εφαρμογής του θεωρήματος του Bayes, Διάγνωση με τη βοήθεια Η/Υ, Σχεδίαση Ακτινοθεραπείας, Εντατική Παρακολούθηση, Βοηθήματα Αποκαταστάσεως.

Αρχειοθέτηση - Προσπέλαση

Ιατρικά αρχεία, Λήψη Ιστορικού, Φάκελοι ασθενούς, PACS.

Οι Η/Υ στην Εκπαίδευση & Έρευνα στην Ιατρική

Μηχανές αναζήτησης, Ιατρική Βιβλιογραφία, Ιατρικές Βιβλιοθήκες, Ιατρική Εκπαίδευση, Εικονική πραγματικότητα, Ιατρική Έρευνα.

Μέρος III: Άλλες εφαρμογές

Φροντίδα στο σπίτι, Εικονικό Νοσοκομείο, Νανοτεχνολογία.

Μαθησιακοί στόχοι

Ο φοιτητής θα μάθει πιθανές χρήσεις των Η/Υ στην ιατρική και θα έρθει σε επαφή με την χρήση των Η/Υ στην ιατρική εκπαίδευση.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
2 ^ο	ΥΕ	ΓΓ	ΚΟ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
16				2		Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι (σελ. 87)	http://mpl.med.uoa.gr	Ναι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή/επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;
Η αναπροσαρμογή/επικαιροποίηση της ύλης πραγματοποιείται στο τέλος του εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους κατά το οποίο διδάσκεται το μάθημα.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;
Δεν υπάρχει επικάλυψη με άλλα μαθήματα.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
Διατίθενται σημειώσεις οι οποίες αναρτώνται στο e-class και στο site του Εργαστηρίου.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;
Γίνεται με ανάρτηση στο e-class.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
99%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Οποιαδήποτε πρόσθετη βιβλιογραφία αναφέρεται είτε στα συγγράμματα που διατίθενται είτε στις σημειώσεις που αναρτώνται στο e-class.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Η ύλη του μαθήματος γνωστοποιείται στους φοιτητές με ανακοινώσεις που αναρτώνται σε πίνακα ανακοινώσεων που βρίσκεται στους χώρους του Εργαστηρίου Ιατρικής Φυσικής, καθώς και στο site της Γραμματείας της Ιατρικής Σχολής (www.grammateia.med.uoa.gr). Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται με ειδικό ερωτηματολόγιο που συμπληρώνουν οι φοιτητές στο τέλος του κάθε εξαμήνου, τα αποτελέσματα του οποίου αναρτώνται στο site του Εργαστηρίου.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Η Γραμματεία του Εργαστηρίου δέχεται τους φοιτητές καθημερινά κατά τις ώρες λειτουργίας της. Επίσης στον πίνακα ανακοινώσεων που βρίσκεται στους χώρους του Εργαστηρίου Ιατρικής Φυσικής καθώς και στο site της Γραμματείας της Ιατρικής Σχολής (www.grammateia.med.uoa.gr) υπάρχει αναρτημένη ανακοίνωση με τις ημέρες και ώρες ακρόασης των φοιτητών με όλα μέλη ΔΕΠ του Εργαστηρίου μας.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	X	60-80%	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	---	--------	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα:

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Οι παραδόσεις του μαθήματος γίνονται στις αίθουσες 34 και 39 που βρίσκονται στο ισόγειο του κτηρίου Περιγραφικής Ανατομικής. Τα εποπτικά μέσα των αιθουσών είναι επαρκή έχουν αγοραστεί με μέριμνα και επιβάρυνση του Εργαστηρίου Ιατρικής Φυσικής και είναι πάντα διαθέσιμα στα μέλη ΔΕΠ που διδάσκουν. Οι αίθουσες στερούνται κατάλληλου κλιματισμού (ψύξη, θέρμανση).

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα:

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Για το συγκεκριμένο μάθημα χρησιμοποιείται ως Εργαστήριο το Κέντρο Προσομοίωσης του ΕΙΦ που είναι πλήρως εξοπλισμένο.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Ναι.

Σπουδαστήρια

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Ικανοποιητική.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Τα μαθήματα και οι παρουσιάσεις γίνονται αποκλειστικά με χρήση Η/Υ και κατάλληλων λογισμικών.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).
Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;
Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;
Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Ναι. Υπάρχει η δυνατότητα επικοινωνίας με φοιτητές γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;
Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0 – 3,9	4 – 4,9	5 – 5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2008-2009	–	–	25%	50%	25%	–	5
2007-2008	–	–	5%	18%	55%	23%	8
2006-2007	–	–	–	20%	80%	–	8
2005-2006	40%	–	10%	–	40%	10%	5
2004-2005	–	–	–	–	–	–	–

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;
Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Η αξιολόγηση του μαθήματος και της διδασκαλίας γίνεται με σχετικό ερωτηματολόγιο το οποίο μοιράζεται στους φοιτητές την ημέρα εξέτασης του μαθήματος. Το ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται ανώνυμα από τους φοιτητές. Οι απαντήσεις καταχωρούνται και τα στατιστικά στοιχεία που απορρέουν αναρτώνται στο site του Εργαστηρίου Ιατρικής Φυσικής.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Από τις απαντήσεις των φοιτητών στο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης αναδεικνύονται οι αδυναμίες του μαθήματος και γίνεται διαρκής προσπάθεια για τη βελτίωσή του.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ / ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Τα δελτία διανέμονται σε ώρα διδασκαλίας του μαθήματος και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό. Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού δελτίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο τέλος του δελτίου.

Όνομασία και κωδικός μαθήματος: Η/Υ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ					0	0	0	6	3	3
Υπεύθυνος Διδάσκων (ονοματεπώνυμο): Καθηγητής Ευάγγελος Γεωργίου Ημερομηνία: Επικουρικό Διδακτικό Προσωπικό: Σ. Κόττου, Κ. Λουκάς, Θ. Παπαϊωάννου, Ν. Νικητέας										

Βαθμολογική Κλίμακα

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	2	3	4	5
Απαράδεκτη	Μη ικανοποιητική	Μέτρια	Ικανοποιητική	Πολύ καλή

Εκτιμήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας Χ στο αντίστοιχο τετραγωνάκι (οι ερωτήσεις με * αφορούν εργαστηριακά μαθήματα):

Το μάθημα	1	2	3	4	5
Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;	-	1	2	4	1
Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;	-	1	3	3	1
Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;	-	1	2	4	1
Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;	-	-	5	1	2
Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα («σύγγραμμα», σημειώσεις, πρόσθετη βιβλιογραφία) χορηγήθηκαν εγκαίρως;	-	1	1	2	4
Πόσο ικανοποιητικό βρίσκετε το κύριο βιβλίο(α) ή τις σημειώσεις;	-	3	2	1	2
Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η βιβλιογραφία στην Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη;	-	1	2	-	2
Πόσο απαραίτητα κρίνετε τα προαπαιτούμενα του μαθήματος;	1	1	-	2	1
Χρήση γνώσεων από / σύνδεση με άλλα μαθήματα.	-	-	4	2	1
Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του μαθήματος για το έτος του;	-	2	3	3	-
Χρησιμότητα ύπαρξης φροντιστηρίων.	1	1	2	1	1
Εκτίμηση ποιότητας φροντιστηρίων.	-	-	-	-	-
Πώς κρίνετε τον αριθμό Διδακτικών Μονάδων σε σχέση με τον φόρτο εργασίας;	-	-	2	3	1
Διαφάνεια των κριτηρίων βαθμολόγησης.	-	-	-	-	-
Στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν γραπτές ή/και προφορικές εργασίες					
Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;	-	-	-	-	-

Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;	-	-	-	-	-
Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;	-	-	-	-	-
Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;	-	-	-	-	-
Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;	-	-	-	-	-
Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;	-	-	-	-	-
Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;	-	-	-	-	-

Ο/Η διδάσκων/ουσα	1	2	3	4	5
Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;	1	-	1	4	1
Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;	1	-	2	3	1
Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;	1	-	1	5	-
Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;	1	-	1	3	2
Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);	1	-	-	1	4
Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;	1	-	-	3	2

Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;	-	-	1	2	2

Το Εργαστήριο	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του εργαστηρίου για το έτος του;	-	-	-	-	-
Είναι επαρκείς οι σημειώσεις ως προς τις εργαστηριακές ασκήσεις;	-	-	-	-	-
Εξηγούνται καλά οι βασικές αρχές των πειραμάτων / ασκήσεων;	-	-	-	-	-
Είναι επαρκής ο εξοπλισμός του εργαστηρίου;	-	-	-	-	-

Εγώ ο/η φοιτητής/τρια	1	2	3	4	5
Παρακολουθώ τακτικά τις διαλέξεις .	-	1	2	1	4
Παρακολουθώ τακτικά τα εργαστήρια.	-	-	-	-	-
Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις	-	-	1	-	-
Μελετώ συστηματικά την ύλη.	2	1	2	2	-
Αφιερώνω εβδομαδιαία για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος: 1 = <2 Ώρες, 2 = 2-4 Ώρες, 3 = 4-6 Ώρες, 4 = 6-8 Ώρες, 5 = >8 Ώρες	4	1	1	-	-

Παρατηρήσεις και σχόλια

Ίσως το μάθημα θα έπρεπε να έχει πιο άμεση σχέση με την ιατρική διδασκαλία και τις ιατρικές εφαρμογές των υπολογιστών και της πληροφορικής γενικότερα.

Οι φοιτητές θα έπρεπε να έχουν την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουν υπολογιστή και να αποκτήσουν μια πρώτη επαφή με ιατρικά προγράμματα.

Επίσης η ύλη πρέπει να οργανωθεί καλύτερα και να γίνει πιο ενδιαφέρουσα. Επίσης οι διδάσκοντες να βοηθούν στην κατανόηση της ύλης και όχι απλά να διαβάζουν διαφάνειες. Ο διδάσκων θα πρέπει να δίνει στον φοιτητή το έναυσμα για μελέτη.

Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας Γουδή

Διευθυντής: Καθηγητής Μιχ. Κουτσιλιέρης

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική Σχολή
Τμήμα	Ιατρική Σχολή
Τομέας	Μορφολειτουργικός – Βασικών Ιατρικών Επιστημών
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Καθηγητής Μιχάλης Κουτσιλιέρης, Υπεύθυνος Μαθήματος Αναπλ. Καθηγήτρια Χάρης Λιάπη, Συνυπεύθυνη Μαθήματος Καθηγητής Γ. Χρούσσος Καθηγήτρια Ευανθία Διαμάντη-Κανδαράκη Καθηγήτρια Μαρία Αλεβιζάκη Γ. Μαστοράκος Επικ. Καθηγήτρια Ε. Λαμπρινουδάκη Επικ. Καθηγητής Γρηγόρης Καλτσάς
Επιστημονική Ειδίκευση	Πειραματική Φυσιολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
000558	Εισαγωγή στην Ενδοκρινολογία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Εισαγωγή. Ενδοκρινικό σύστημα και οι αρχές λειτουργίας του. Ορμόνες και ο τρόπος δράσεως τους. Ορμονική λειτουργία του υποθαλάμου και της αδενούποφύσεως. Νευροενδοκρινολογία. Διαταραχές του υποθαλαμοϋποφυσιακού συστήματος. Έλεγχος της λειτουργίας του υποθαλάμου και της υποφύσεως (φροντιστηριακό μάθημα). Λειτουργία της νευροϋποφύσεως. Διαταραχές της λειτουργίας και έλεγχος της. Λειτουργία του θυρεοειδή. Υπερθυρεοειδισμός. Υποθυρεοειδισμός. Απλή βρογχοκήλη. Καρκίνος του θυρεοειδή. Έλεγχος της λειτουργίας του θυρεοειδή (φροντιστηριακό μάθημα). Λειτουργία του φλοιού των επινεφριδίων. Υπολειτουργία των επινεφριδίων, Νόσος Addison. Υπερλειτουργία των επινεφριδίων, Σύνδρομο Cushing. Υπεραλδοστερονισμός. Συγγενής υπερπλασία των επινεφριδίων. Έλεγχος λειτουργίας του φλοιού των επινεφριδίων (φροντιστηριακό μάθημα). Λειτουργία του μυελού των επινεφριδίων, Φαιοχρωμοκύττωμα. Λειτουργία των ωοθηκών. Νευροενδοκρινολογία της αναπαραγωγικής λειτουργίας. Χρωματοσωματικές διαταραχές. Διαταραχές του φύλου. Διαταραχές της ήβης. Διαταραχές της Εμμηνορρυσίας, Σύνδρομο πολυκυστικών ωοθηκών. Εμμηνόπαυση. Έλεγχος της λειτουργίας των ωοθηκών (φροντιστηριακό μάθημα). Ενδοκρινική λειτουργία των όρχεων. Διαταραχές σπέρματος. Έλεγχος λειτουργίας των όρχεων (φροντιστηριακό μάθημα). Ορμονική λειτουργία πλακούντα. Ομοιοστασία του ασβεστίου. Διαταραχές της λειτουργίας των παραθυρεοειδών αδένων. Έλεγχος της λειτουργίας των παραθυρεοειδών αδένων (φροντιστηριακό μάθημα). Ορμόνες και γήρας. Ορμόνες και καρκίνος. Ορμόνες και γενετήσια συμπεριφορά.

Μαθησιακοί στόχοι

Αντίληψη μηχανισμών, απαρτίωση λειτουργιών, διαμόρφωση ολιστικής προσέγγισης του θέματος, εφαρμογές στην παθοφυσιολογία, εφαρμογές στην θεραπευτική.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
5 ^ο , 7 ^ο , 9 ^ο , 11 ^ο	ΥΕ	ΕΠ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
16				2			

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι Σελ. 80	Ναι (physiology.med.uoa.gr)	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Ετήσια αναπροσαρμογή και επικαιροποίηση της ύλης.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Υπάρχουν και φροντίζουμε να γνωρίζουμε τι περιέχει το αντίστοιχο μάθημα έτσι ώστε να είμαστε συμπληρωματικοί και όχι απόλυτα επαναλαμβανόμενοι.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Πρόσφατα Reviews στο αντίστοιχο θέμα.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Προσθήκη νεωτέρων δεδομένων ανά κεφάλαιο.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Μικρό. Η ύλη καλύπτεται από τα επίσημα συγγράμματα.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Παρέχονται πρόσφατα Reviews και διεθνή βιβλιογραφία.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;
Μέσω ανακοινώσεων και μέσω της ιστοσελίδας του μαθήματος.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Ναι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);
Με την αποδοχή τους στο Ερευνητικό Εργαστήριο μας και την αναζήτηση και σύνδεση ανασκόπησης σε ένα θέμα.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
Έχουμε Προαιρετικά Σεμινάρια Κλινικής Φυσιολογίας και Προαιρετική Άσκηση στο Κέντρο Υγείας Βύρωνα.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	60-80% X	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	----------	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	x
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	x
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

Πώς διασφαρίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Με την εξέταση τους από διάφορους εξεταστές ανά ειδικό κεφάλαιο και την γραπτή εξέταση.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα.

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Έχουμε επάρκεια χώρων αλλά η ανακαίνιση του Αμφιθεάτρου Φυσιολογίας, που κρατά για μια 5ετία τουλάχιστον έχει δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στις υποδομές του μαθήματος και όχι μόνο.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Υπάρχει καλή επάρκεια Εργαστηριακού Εξοπλισμού για Εκπαιδευτικούς λόγους στο Εργαστήριο μας.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Ναι.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Υπάρχει αίθουσα πολυμέσων (δημιουργήθηκε πρόσφατα) στο Εργαστήριο μας. Δεν υπάρχει κλασικό σπουδαστήριο εντός του Εργαστηρίου αλλά εντός της Ιατρικής Σχολής.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Ναι: Ιδιαίτερα τα Προγράμματα Quantitative Circulatory Physiology και Interactive Physiology.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Η εκπαιδευτική υποδομή έχει δημιουργήσει πρόβλημα στο διδακτικό μας έργο λόγω της ανακαίνισης του Αμφιθεάτρου Φυσιολογίας το οποίο έχει ξεκινήσει πριν από πέντε χρόνια και δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Πρόσφατα έχει αναβαθμιστεί η διδασκαλία και μέσω της ιστοσελίδας του Εργαστηρίου μας.

*Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).
e-class*

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Ανάκτηση της ύλης και των slides διδασκαλίας του μαθήματος και extra διδακτικό υλικό.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Ναι μέσω e-mail και της ιστοσελίδας του Εργαστηρίου.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε; Ναι στην αρχή της κάθε εκπαιδευτικής περιόδου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος; Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2009-2010							
2008-2009	43.0%	18.7%	6.2%	6.2%	18.7%	6.2%	4.1%
2007-2008	45.0%	10.0%	10.0%	5.0%	15.0%	15.0%	4.7%
2006-2007	39.8%	9.2%	8.9%	8.5%	22.8%	10.8%	5.2%
2005-2006	23.3%	6.6%	6.6%	10.0%	35.0%	18.3%	6.0%
2004-2005	37.2%	7.2%	7.2%	11.8%	22.7%	13.6%	4.9%

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.
Βλέπε παράρτημα.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;
Ανακοίνωση στους διδάσκοντες.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ / ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Όνομασία και κωδικός μαθήματος:	Εισαγωγή στην Ενδοκρινολογία	0	0	0	5	5	8
---------------------------------	------------------------------	---	---	---	---	---	---

Ημερομηνία:
Υπεύθυνος Διδάσκων: Καθηγητής Μιχάλης Κουτσιλιέρης Υπεύθυνος Μαθήματος Αναπλ. Καθηγήτρια Χάρις Λιάπη, Συνυπεύθυνη Μαθήματος Καθηγητής Γ. Χρούσσος Καθηγήτρια Ευανθία Διαμάντη-Κανδαράκη Καθηγήτρια Μαρία Αλεβιζάκη Γ. Μαστοράκος Επικ. Καθηγήτρια Ε. Λαμπρινουδάκη Επικ. Καθηγητής Γρηγόρης Καλτσάς

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική Σχολή
Τμήμα	Ιατρική Σχολή
Τομέας	Μορφολειτουργικός – Βασικών Ιατρικών Επιστημών
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Χ. ΚΟΝΣΟΥΛΑΣ, Κ. ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ
Επιστημονική Ειδίκευση	Πειραματική Φυσιολογία-Νευροφυσιολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
000571	Κυτταρική Φυσιολογία του Νευρικού Συστήματος

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

- Δομή νευρώνων.
- Ιοντικές βαθμιδώσεις, Μεμβρανικό Δυναμικό και διάυλοι ιόντων.
- Δυναμικό Ενέργειας.
- Χημικές συνάψεις.
- Απελευθέρωση νευροδιαβιβαστή.
- Ο ιονοτροπικός νικοτινικός υποδοχέας της ακετυλοχολίνης.
- Ο ιονοτροπικός υποδοχέας του GABA.
- Ο ιονοτροπικός υποδοχέας του γλουταμικού.
- Ο μεταβολοτροπικός υποδοχέας του γλουταμικού.
- Μετασυναπτικά δυναμικά και πρότυπα ενεργοποίησης Δυναμικών ενέργειας.
- Συναπτική ευπλαστικότητα.
- Τα νευρωνικά κυκλώματα της arplysia και του Ιπποκάμπου.

Μαθησιακοί στόχοι

- Αντίληψη μηχανισμών
- Απαρτίωση λειτουργιών
- Διαμόρφωση ολιστικής προσέγγισης του θέματος
- Εφαρμογές στην παθοφυσιολογία
- Εφαρμογές στη θεραπευτική

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1° – 12°	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
4°, 6°, 8°, 10°, 12°	ΥΕ	ΕΠ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
14				2		Ναι	Εργασία/ Προαιρετική

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, Σελ.80	Ναι (physiology.med.uoa.gr)	Ναι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Ετήσια αναπροσαρμογή και επικαιροποίηση της ύλης.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Υπάρχει με το μάθημα της Φυσιολογίας αλλά φροντίζουμε να αναλύουμε λεπτομερώς τα ηλεκτροφυσιολογικά φαινόμενα ώστε οι φοιτητές να αποκτήσουν ένα καλό υπόβαθρο για την κατανόηση της κυτταρικής και μοριακής φύσης των νευρικών δυσλειτουργιών.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Πρόσφατα Reviews στο αντίστοιχο θέμα.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Προσθήκη νεωτέρων δεδομένων ανά κεφάλαιο.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Μικρό.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Παρέχονται πρόσφατα Reviews και διεθνή βιβλιογραφία.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Μέσω ανακοινώσεων και μέσω της ιστοσελίδας του μαθήματος.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Με αναζήτηση και χρήση της βιβλιογραφίας.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	X	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	--------	---	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	X
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	X
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα*:	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

Πώς διασφαρίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Με την γραπτή εξέτασή τους.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Έχουμε επάρκεια χώρων αλλά θα ήταν ένα εξαιρετικά ευχάριστο γεγονός η ανακαίνιση του Αμφιθεάτρου Φυσιολογίας, του οποίου η έλλειψη έχει δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στις εκπαιδευτικές μας δραστηριότητες.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.
Υπάρχει καλή επάρκεια Εργαστηριακού Εξοπλισμού για Εκπαιδευτικούς λόγους στο Εργαστήριο μας.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Ναι.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Υπάρχει αίθουσα πολυμέσων (δημιουργήθηκε πρόσφατα) στο Εργαστήριο μας. Δεν υπάρχει κλασικό σπουδαστήριο εντός του Εργαστηρίου.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Ναι: Ιδιαίτερα το Πρόγραμμα Interactive Physiology.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Η εκπαιδευτική υποδομή έχει δημιουργήσει πρόβλημα στο διδακτικό μας έργο λόγω της καθυστέρησης ανακαίνισης του Αμφιθεάτρου Φυσιολογίας.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Πρόσφατα έχει αναβαθμιστεί η διδασκαλία και μέσω της ιστοσελίδας του Εργαστηρίου μας.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα) e-class.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Ανάρτηση της ύλης και των slides διδασκαλίας του μαθήματος και extra διδακτικό υλικό.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Ναι μέσω e-mail και της ιστοσελίδας του Εργαστηρίου.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι στην αρχή της κάθε εκπαιδευτικής περιόδου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2009-2010	0%	0%	0%	11,5%	23%	65,5%	8,8

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;

Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Βλέπε παράρτημα.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Ανακοινώνονται στους διδάσκοντες.

**ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ /
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ**

Τα δελτία διανέμονται σε ώρα διδασκαλίας του μαθήματος και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό. Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού δελτίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο τέλος του δελτίου.

Όνομασία και κωδικός μαθήματος: Κυτταρική Φυσιολογία Νευρικού Συστήματος				0	0	0	5	7	1
--	--	--	--	---	---	---	---	---	---

Υπεύθυνος Διδάσκων (ονοματεπώνυμο): Επίκουρος Καθηγητής Χρήστος Κόνσουλας Κ. Πουλοπούλου
--

Βαθμολογική Κλίμακα

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	2	3	4	5
Απαραδέκτη	Μη ικανοποιητική	Μέτρια	Ικανοποιητική	Πολύ καλή

Εκτιμήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας Χ στο αντίστοιχο τετραγωνάκι (οι ερωτήσεις με * αφορούν εργαστηριακά μαθήματα):

Το μάθημα	
Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;	4.5
Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;	4.7
Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;	4.1
Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;	4.0
Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα («σύγγραμμα», σημειώσεις, πρόσθετη βιβλιογραφία) χορηγήθηκαν εγκαίρως;	3.2
Πόσο ικανοποιητικό βρίσκετε το κύριο βιβλίο(α) ή τις σημειώσεις;	4.2
Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η βιβλιογραφία στην Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη;	3.9
Πόσο απαραίτητα κρίνετε τα προαπαιτούμενα του μαθήματος;	4.0
Χρήση γνώσεων από / σύνδεση με άλλα μαθήματα.	3.9
Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του μαθήματος για το έτος του;	3.8
Χρησιμότητα ύπαρξης φροντιστηρίων.	4.1
Εκτίμηση ποιότητας φροντιστηρίων.	4.1
Πώς κρίνετε τον αριθμό Διδακτικών Μονάδων σε σχέση με τον φόρτο εργασίας;	4.1
Διαφάνεια των κριτηρίων βαθμολόγησης.	4.7
Στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν γραπτές ή/και προφορικές εργασίες	
Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;	0
Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;	0
Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;	0

Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;	0
Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;	0
Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;	0
Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;	0

Ο/Η διδάσκων/ουσα	
Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;	4.5
Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;	4.8
Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;	4.8
Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;	4.7
Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);	4.0
Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;	4.6

Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό	
Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;	3.6

Το Εργαστήριο	
Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του εργαστηρίου για το έτος του;	0
Είναι επαρκείς οι σημειώσεις ως προς τις εργαστηριακές ασκήσεις;	0
Εξηγούνται καλά οι βασικές αρχές των πειραμάτων / ασκήσεων;	0
Είναι επαρκής ο εξοπλισμός του εργαστηρίου;	0

Εγώ ο/η φοιτητής/τρια	
Παρακολουθώ τακτικά τις διαλέξεις	4.5
Παρακολουθώ τακτικά τα εργαστήρια	3.0
Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις	2.6
Μελετώ συστηματικά την ύλη.	3.5
Αφιερώνω εβδομαδιαία για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος: 1 = <2 Ώρες, 2 = 2-4 Ώρες, 3 = 4-6 Ώρες, 4 = 6-8 Ώρες, 5 = >8 Ώρες	2

Σύνολο: 3,99

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική Σχολή
Τμήμα	
Τομέας	Μορφολειτουργικός- Βασικών Ιατρικών Επιστημών
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Αναπληρωτής Καθηγητής Παναγιώτης Μπεχράκης
Επιστημονική Ειδίκευση	Φυσιολογία της αναπνοής

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
000501	Λειτουργικός Έλεγχος της Αναπνοής

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

- Εισαγωγή στη μηχανική της αναπνοής
- Στατικοί όγκοι και χωρητικότητες.
- Πνευμονική διατασιμότητα.
- Το βίαιο εκπνευστικό σπироγράφημα.
- Καμπύλη ροής όγκου.
- Σωματική Πληθυσμογραφία-Αντιστάσεις ροής.
- Διάχυση.
- Αέρια αρτηριακού αίματος.
- Εκτίμηση της πρόσληψη – μεταφοράς και ιστικής απόδοσης οξυγόνου.
- Δοκιμασία κόπωσης.
- Δοκιμασίες ελέγχου κατά τη διάρκεια μηχανικής αερισμού.
- Δοκιμασίες νευρομυϊκού ελέγχου της αναπνοής.

Μαθησιακοί στόχοι

- Η απαρτίωση των γνώσεων στον τομέα της Εφαρμοσμένης Φυσιολογίας της Αναπνοής με επίκεντρο τις λειτουργικές δοκιμασίες των πνευμόνων.
- Η εκμάθηση των τεχνικών μέτρησης των φυσιολογικών παραμέτρων της αναπνευστικής λειτουργίας.
- Η ανάπτυξη ικανοτήτων βιβλιογραφικής ενημέρωσης συνθετικής επεξεργασίας δεδομένων και παρουσίαση μιας ολοκληρωμένης παρουσίας τύπου ανασκόπησης.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
5 ^ο , 7 ^ο , 9 ^ο , 11 ^ο	ΥΕ	ΑΔ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
24	10			2 + εργαστήρια		Ναι	Ναι-Υποχρεωτική

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι	physiology.med.uoa.gr	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Ετήσια αναπροσαρμογή και επικαιροποίηση της ύλης του.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Όχι

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Σύγγραμμα: Ο λειτουργικός έλεγχος της αναπνευστικής λειτουργίας, Κ. Γουργουλιάννη

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Με την ανανέωση των υποδεικνυομένων ανασκοπήσεων.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

90%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Υποδεικνύονται πρόσφατες ανασκοπήσεις από τις διεθνής βιβλιογραφίες.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Στο εναρκτήριο μάθημα γίνεται περιγραφή όλης της διαδικασίας που θα ακολουθηθεί με ιδιαίτερη έμφαση στον τρόπο τελικής αξιολόγησης.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Όχι, αυτό δεν είναι απαραίτητο γιατί ο σχετικά μικρός αριθμός παρακολουθούντων επιτρέπει μια στενή προσωπική επικοινωνία καθόλο το εξάμηνο.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Με τη συνεχή παρακολούθηση του καθενός σε προσωπικό επίπεδο.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Ναι, οργανώνονται επισκέψεις σε ιδικά κέντρα ιδίως της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας, σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και σε Νοσοκομειακά κέντρα μελέτης ύπνου.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%	X	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	--------	---------	---	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Προφορική και γραπτή παρουσίαση εργασίας.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Ναι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Η παρουσίαση της τελικής εργασίας τους και η εξέταση του σε αυτή γίνεται παρουσία όλων.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα:

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Υπάρχει επάρκεια χώρου για τα θεωρητικά μαθήματα.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Υπάρχουσα εργαστηριακή υποδομή δεν είναι πλήρης αυτό όμως καλύπτεται με επισκέψεις σε άλλα κέντρα όπως έχει ήδη αναφερθεί.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Ναι.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν υπάρχει κλασικό σπουδαστήριο εντός του Εργαστηρίου.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Όχι.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;
Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.
Ικανοποιητική τηρουμένων των αναλογιών.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Στα θεωρητικά μαθήματα όχι. Η πρακτική άσκηση όμως στηρίζεται σε πολύ μεγάλο ποσοστό σε τέτοιου είδους τεχνολογία.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).
Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;
Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;
Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;
Ναι μέσω της ιστοσελίδας του Εργαστηρίου.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Ναι, στην αρχή κάθε εκπαιδευτικής περιόδου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;
Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006						100%	
2006-2005						100%	
2005-2004						100%	
2004-2003						100%	
2003-2002						100%	

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;
Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Ναι.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;
Από τον ίδιο των διδάσκοντα.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική Σχολή
Τμήμα	Ιατρική Σχολή
Τομέας	Μορφολειτουργικός – Βασικών Ιατρικών Επιστημών
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Καθηγητής Μιχάλης Κουτσιλιέρης, Υπεύθυνος Μαθήματος Αν. Καθηγήτρια Ε. Κάμπερ Επ. Καθηγητής Χρ. Κόσνουλας Θ. Βασιλακόπουλος, Α. Μήτσου, Μ. Μαριδάκη, Αν. Καθηγητής Στ. Τσακίρης
Επιστημονική Ειδίκευση	Πειραματική Φυσιολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
000629	Σύγχρονη Φυσιολογία της Άσκησης

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Αρχές κίνησης, νευρολογική ρύθμιση της κίνησης, Νευρομυϊκή προσαρμογή στην άσκηση, Μεταβολισμός και ενέργεια, Ορμονική ρύθμιση της άσκησης, Μεταβολική προσαρμογή στην άσκηση, Καρδιοαναπνευστικό σύστημα, Προσαρμογή καρδιοαναπνευστικού συστήματος στην άσκηση, Περιβαλλοντική επίδραση στην αθλητική απόδοση, Υποβαρική και υπερβαρική άσκηση, Μεγιστοποίηση της αθλητικής απόδοσης, Διατροφή και άθληση, Σωματικό βάρος και σπορ, Φαρμακευτικές παρεμβάσεις και αθλητισμός, Φύλο και ηλικία στα σπορ και την άθληση, Γήρανση και άθληση, φυσική άσκηση για υγεία και πρόληψη.

Μαθησιακοί στόχοι

- Αντίληψη μηχανισμών
- Απαρτίωση λειτουργιών
- Διαμόρφωση ολιστικής προσέγγισης του θέματος
- Εφαρμογές στην παθοφυσιολογία
- Εφαρμογές στην θεραπευτική

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο , 10 ^ο , 12 ^ο	ΥΕ	ΕΠ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
14	2			2		Ναι	Εργασία / Προαιρετική

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, Σελ. 78	Ναι (physiology.med.uoa.gr)	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Ετήσια αναπροσαρμογή και επικαιροποίηση της ύλης.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Υπάρχουν και φροντίζουμε να γνωρίζουμε τι περιέχει το αντίστοιχο μάθημα έτσι ώστε να 'μαστε συμπληρωματικοί και όχι απόλυτα επαναλαμβανόμενοι.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
Πρόσφατα Reviews στο αντίστοιχο θέμα.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Προσθήκη νεωτέρων δεδομένων ανά κεφάλαιο.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Μικρό. Παρόλα αυτά όλη η ύλη καλύπτεται από τα συγγράμματα του Μαθήματος.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Παρέχονται πρόσφατα Reviews και διεθνή βιβλιογραφία.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Μέσω ανακοινώσεων και μέσω της ιστοσελίδας του μαθήματος.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Με την αποδοχή τους στο Ερευνητικό Εργαστήριο μας και την αναζήτηση και σύνδεση ανασκόπησης σε ένα θέμα.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Έχουμε Προαιρετικά Σεμινάρια Κλινικής Φυσιολογίας και Προαιρετική Άσκηση στο Κέντρο Υγείας Βύρωνα.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	X	60-80%	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	---	--------	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	X
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	X
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Με τη γραπτή εξέταση τους ή με την εργασία τους.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Έχουμε επάρκεια χώρων αλλά η ανακαίνιση του Αμφιθεάτρου Φυσιολογίας, που κρατά για μια 5ετία τουλάχιστον έχει δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στις υποδομές του μαθήματος και όχι μόνο.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Υπάρχει καλή επάρκεια Εργαστηριακού Εξοπλισμού για Εκπαιδευτικούς λόγους στο Εργαστήριο μας.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Ναι.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Υπάρχει αίθουσα πολυμέσων (δημιουργήθηκε πρόσφατα) στο Εργαστήριό μας. Δεν υπάρχει κλασικό σπουδαστήριο εντός του Εργαστηρίου.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Ναι: Ιδιαίτερα τα Προγράμματα Quantitative Circulatory Physiology και Interactive Physiology.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Η εκπαιδευτική υποδομή έχει δημιουργήσει πρόβλημα στο διδακτικό μας έργο λόγω της ανακαίνισης του Αμφιθεάτρου Φυσιολογίας το οποίο έχει ξεκινήσει πριν από πέντε χρόνια και δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Πρόσφατα έχει αναβαθμιστεί η διδασκαλία και μέσω της ιστοσελίδας του Εργαστηρίου μας.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα) e-class.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Ανάρτηση της ύλης και των slides διδασκαλίας του μαθήματος και extra διδακτικό υλικό.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Ναι μέσω e-mail και της ιστοσελίδας του Εργαστηρίου.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι στην αρχή της κάθε εκπαιδευτικής περιόδου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2009-2010							
2008-2009	23.80%	0%	14.28%	9.52%	9.52%	42.85%	6.7
2007-2008	5%	0%	15%	20%	20%	40%	7.5
2006-2007	12.2%	2.44%	12.20%	19.50%	41.46%	12.20%	6.5
2005-2006	0%	0%	0%	14.28%	85.72%	0%	7.2
2004-2005							

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;

Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Βλέπε παράρτημα.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Ανακοινώνονται στους διδάσκοντες.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Σχολή Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικής
Τομέας	Βασικών Ιατρικών Επιστημών (πρώην Μορφολειτουργικός)
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Στυλιανός Θ. Τσακίρης / Αναπλ. Καθηγητής
Επιστημονική Ειδίκευση	Φυσιολόγος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
000624 Προπτυχιακό	Φυσιολογία της Γήρανσης

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Α. ΒΑΣΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΓΗΡΑΝΣΗΣ

- Γήρανση σε κυτταρικό επίπεδο
- Γονίδια, Ορμόνες και Γήρανση
- Αυξητική ορμόνη και σύνθεση του σώματος στη Γήρανση
- Καρδιά και αγγεία κατά τη Γήρανση
- Ρύθμιση του ασβεστίου του νευρικού συστήματος κατά τη Γήρανση
- Γήρανση του νευρικού συστήματος και ασθένεια Alzheimer

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΟΡΓΑΝΙΔΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΗΡΑΝΣΗ

- Μεταβολές σε υπεροξεισωμάτια στη γήρανση
- Διαταραγμένη ομοιόσταση του ασβεστίου σε νευροεκφυλιστικές διαταραχές
- Ο ρόλος της τελομεράσης στον καρκίνο και σε διαταραχές κατά τη Γήρανση
- Οξειδωτικό στρες μιτοχονδρίου και μεταβολικές τροποποιήσεις σε νευροεκφυλιστικές διαταραχές κατά τη Γήρανση
- Δυσλειτουργία μιτοχονδρίου σε καρκίνο και διαβήτη

Ο ΓΗΡΑΣΜΕΝΟΣ ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ

- Ο νευρωνικός κυτταροσκελετός: Μεταβολές κατά τη Γήρανση και σε νευροεκφυλιστικές διαταραχές.
- Δομικές μεταβολές σε γηρασμένο εγκέφαλο
- Αγγειακές μεταβολές στο γηρασμένο εγκέφαλο
- Ο μεταβολισμός του γηρασμένου εγκεφάλου
- Νευροενδοκρινικές μεταβολές στο γηρασμένο εγκέφαλο
- Μεταβολές στους μηχανισμούς μεταγωγής του σήματος των νευροδιαβιβαστών στο γηρασμένο εγκέφαλο
- Νευροτρόποι αυξητικοί παράγοντες στο γηρασμένο εγκέφαλο

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΓΗΡΑΝΣΗ

Μαθησιακοί στόχοι

Εμπέδωση των βασικών αρχών που διέπουν τη Φυσιολογία της Γήρανσης και των παθολογικών διαταραχών που τη συνοδεύουν.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
2 ^ο , 4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο , 10 ^ο , 12 ^ο , πτυχίο	Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ)	-	-

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια- λέξεις	Εργα- τήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
30	-	-	-	4	-	Ναι	Ναι / Προαιρετική

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι (σ.84,151 στον Οδηγό 2008)	Όχι	Όχι (δεν έχει ληφθεί υπόδειγμα)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Τελευταία προσαρμογή έγινε κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Όχι. Δεν υπάρχει επικάλυψη, διότι το μάθημα εμβαθύνει σε κυτταρικούς και μοριακούς μηχανισμούς της Γήρανσης (αντικείμενα του Τομέα Βασικών Ιατρικών Επιστημών).

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Σημειώσεις των Διδασκόντων, έκδοση του Εργαστηρίου Φυσιολογίας.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Κάθε 2 έτη, πραγματοποιείται νέα έκδοση των Σημειώσεων των διδασκόντων, με νέα ενημερωμένη σχετική βιβλιογραφία.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Όλο.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ναι. Παρέχονται σημειώσεις από όποιον διδάσκοντα το κρίνει απαραίτητο, με πρόσφατα δεδομένα που, ωστόσο, δεν εμπίπτουν στην εξεταστέα ύλη.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Η ύλη του μαθήματος είναι κοινοποιημένη μόνιμα στον οδηγό σπουδών και σε πεδία

αναρτήσεων του Εργαστηρίου Φυσιολογίας. Ο τρόπος εξέτασης και οι μαθησιακοί στόχοι αναπτύσσονται στην εναρκτήρια διάλεξη κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι. Κάθε Δευτέρα 12-2 μ.μ.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Υπάρχει η δυνατότητα εκπόνησης προαιρετικής εργασίας με αντικείμενο τη βιβλιογραφική ανασκόπηση ειδικών ζητημάτων που αφορούν στα φαινόμενα της Γήρανσης σε κυτταρικό και μοριακό επίπεδο. Οι φοιτητές που ενδιαφέρονται λαμβάνουν οδηγίες από τους εκάστοτε επιβλέποντες διδάσκοντες, καθόλη τη διάρκεια της εκπόνησης της εργασίας τους, με έμφαση στην ορθή αναζήτηση και επεξεργασία ερευνητικής βιβλιογραφίας.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Συμπληρωματικές διαλέξεις από μη-Μέλη ΔΕΠ πραγματοποιούνται κάθε έτος σε ύλη που δεν εμπίπτει στην εξεταστέα.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	X	60-80%	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	---	--------	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	Ναι
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	Ναι
Πρόσδος (ενδιάμεση εξέταση):	Όχι
Κατ' οίκον εργασία:	Ναι
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	Όχι
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	Όχι
Άλλα:*	Ναι

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολούθηση συμπληρωματικών διαλέξεων από μη-Μέλη ΔΕΠ επί του αντικειμένου της Φυσιολογίας της Γήρανσης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Ναι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Οι φοιτητές εξετάζονται γραπτά ή προφορικά, με ή χωρίς την πραγματοποίηση πρόσθετης προαιρετικής εργασίας και η αξιολόγηση γίνεται από 2 τουλάχιστον Μέλη ΔΕΠ.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Το μάθημα διεξάγεται στο Μικρό Αμφιθέατρο της Φυσιολογίας (Εργ. Φυσιολογίας), το οποίο διαθέτει την απαραίτητη χωρητικότητα και υποδομή για το μάθημα.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν διεξάγονται εργαστηριακές ασκήσεις. Οι πρόσθετες διαλέξεις γίνονται στον ίδιο χώρο.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Όχι.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Δεν χρησιμοποιείται εκπαιδευτικό λογισμικό.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Επαρκή.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Χρησιμοποιείται Η/Υ με προβολέα για την κάλυψη των αναγκών του μαθήματος. Ως πρόγραμμα προβολής των διδακτικών διαφανειών χρησιμοποιείται το PowerPoint.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Όχι.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι. Μου κοινοποιείται τουλάχιστον 2 μήνες πριν.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;
Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2009-2010	0%	0%	0%	0%	11,1%	88,9%	9,6 (18 από 39 που δήλωσαν)

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;
Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Όχι. Δεν υπάρχει σχετικό υπόδειγμα για τα μαθήματα επιλογής.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική Σχολή
Τμήμα	Ιατρική Σχολή
Τομέας	Μορφολειτουργικός – Βασικών Ιατρικών Επιστημών
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Καθηγητής Μιχάλης Κουτσιλιέρης, Υπεύθυνος Μαθήματος Καθηγητής Ευάγγελος Γεωργίου Αναπλ. Καθηγήτρια Π.Μουτσάτσου Καθηγήτρια Μαρία Αλεβιζάκη-Χαρχαλάκη Καθηγήτρια Ευανθία Διαμάντη Εοικ.Καθηγήτρια Ε. Λαμπρινουδάκη
Επιστημονική Ειδίκευση	Πειραματική Φυσιολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
000612	Φυσιολογία Οστίτη Ιστού

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Δομή των οστών

Θεμέλια ουσιαστικά κύτταρα (προέλευση και μοριακοί μηχανισμοί της κυτταρικής διαφοροποίησης και φυσιολογικές λειτουργίες ανά στάδιο διαφοροποίησης – μηχανισμός της απόπτωσης και ο ρόλος της στην φυσιολογία του οστίτη ιστού-αυξητικοί παράγοντες που παράγοντες και επιδρούν στα οστικά κύτταρα ανά στάδιο της διαφοροποίησης).

Μεταβολισμός των οστών

Μηχανισμός αύξησης-μηχανισμός ανακατασκευής – βιοχημικοί δείκτες μεταβολισμού των οστών-αυτοκρινείς / παρακρινείς παράγοντες που συμμετέχουν στον μηχανισμό αύξησης, ωρίμανσης και ανακατασκευής των οστών.

Μεταβολισμός ασβεστίου

Μεταβολικές λειτουργίες του ασβεστίου, υποδοχείς ασβεστίου, μεταβολικές διαταραχές και μεταλλάξεις του υποδοχέα ασβεστίου.

Ορμονική ρύθμιση του μεταβολισμού του ασβεστίου και των οστών

Παραθορμόνη (PTH), PTHrP, υποδοχέας PTH/PTHrP και φυσιολογία των οστών, καλσιτονίνη, υποδοχέας καλσιτονίνης, βιταμίνη D και υποδοχέας Vit D, άλλες ορμόνες.

Παθοφυσιολογικοί μηχανισμοί διαταραχών του μεταβολισμού του ασβεστίου

Υπερασβεσταιμία, υπασβεσταιμία, (μηχανισμοί, έλεγχος και αιτιολογική θεραπευτική προσέγγιση).

Παθοφυσιολογικοί μηχανισμοί των κυρίων διαταραχών του μεταβολισμού των οστών

Νόσος Paget, οστεοπόρωση, νεφρική οστεοδυστροφία, οστεομαλακία-ραχίτιδα, κτλ (μηχανισμοί, έλεγχος και αιτιολογική θεραπευτική προσέγγιση).

Μαθησιακοί στόχοι

- Αντίληψη μηχανισμών
- Απαρτίωση λειτουργιών
- Διαμόρφωση ολιστικής προσέγγισης του θέματος

- Εφαρμογές στην παθοφυσιολογία
- Εφαρμογές στη θεραπευτική

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο , 10 ^ο , 12 ^ο	ΥΕ	ΕΠ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργα- στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
14				2		Ναι	Εργασία / Προαιρετική

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, Σελ.85	Ναι, (physiology.med.uoa.gr)	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Ετήσια αναπροσαρμογή και επικαιροποίηση της ύλης.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Υπάρχουν και φροντίζουμε να γνωρίζουμε τι περιέχει το αντίστοιχο μάθημα έτσι ώστε να 'μαστε συμπληρωματικοί και όχι απόλυτα επαναλαμβανόμενοι.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Πρόσφατα Reviews στο αντίστοιχο θέμα.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Προσθήκη νεωτέρων δεδομένων ανά κεφάλαιο.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Μικρό.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Παρέχονται πρόσφατα Reviews και διεθνή βιβλιογραφία.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Μέσω ανακοινώσεων και μέσω της ιστοσελίδας του μαθήματος.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Με την αποδοχή τους στο Ερευνητικό Εργαστήριο μας και την αναζήτηση και σύνδεση ανασκόπησης σε ένα θέμα.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Έχουμε Προαιρετικά Σεμινάρια Κλινικής Φυσιολογίας και Προαιρετική Άσκηση στο Κέντρο Υγείας Βύρωνα.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	X	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	--------	---	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση)	
Κατ' οίκον εργασία:	X
Προφορική παρουσίαση εργασίας	X
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις	
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Με την εξέταση τους από διάφορους εξεταστές ανά ειδικό κεφάλαιο.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα:

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Έχουμε επάρκεια χώρων αλλά η ανακαίνιση του Αμφιθεάτρου Φυσιολογίας, που κρατά

για μια 5ετία τουλάχιστον έχει δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στις υποδομές του μαθήματος και όχι μόνο.

*Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.*

Υπάρχει καλή επάρκεια Εργαστηριακού Εξοπλισμού για Εκπαιδευτικούς λόγους στο Εργαστήριο μας.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Ναι.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Υπάρχει αίθουσα πολυμέσων (δημιουργήθηκε πρόσφατα) στο Εργαστήριο μας. Δεν υπάρχει κλασικό σπουδαστήριο εντός του Εργαστηρίου.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Ναι: Ιδιαίτερα τα Προγράμματα Quantitative Circulatory Physiology και Interactive Physiology

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Η εκπαιδευτική υποδομή έχει δημιουργήσει πρόβλημα στο διδακτικό μας έργο λόγω της ανακαίνισης του Αμφιθεάτρου Φυσιολογίας το οποίο έχει ξεκινήσει πριν από πέντε χρόνια και δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Πρόσφατα έχει αναβαθμιστεί η διδασκαλία και μέσω της ιστοσελίδας του Εργαστηρίου μας.

*Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).
e-class*

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Ανάρτηση της ύλης και των slides διδασκαλίας του μαθήματος και extra διδακτικό υλικό.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Ναι μέσω e-mail και της ιστοσελίδας του Εργαστηρίου.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε; Ναι στην αρχή της κάθε εκπαιδευτικής περιόδου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος; Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2009-2010							
2008-2009	0%	0%	50%	0%	25%	25%	6.75
2007-2008	5.26%	0%	10.53%	0%	57.90%	26.31%	7.4
2006-2007	0%	0%	2.13%	2.13%	14.90%	80.85%	9.2
2005-2006	0%	0%	2.44%	2.44%	24.40%	70.73%	9.1
2004-2005	7.70%	0%	7.70%	0%	38.46%	46.15%	8.07

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων; Ανακοινώνονται στους διδάσκοντες.

Εργαστήριο Περιγραφικής Ανατομικής Γουδή

Διευθυντές: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια **Σ. Αναγνωστοπούλου**,
Καθηγητής **Π. Σκανδαλάκης**

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Ιατρικής
Τομέας	Βασικών Επιστημών
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Παναγιώτης Σκανδαλάκης/Καθηγητής και μέλη ΔΕΠ
Επιστημονική Ειδίκευση	Ανατομία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
Προπτυχιακό	Γενική Κλινική Ανατομική

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Παρά το γεγονός ότι η Ανατομία αποτελεί ένα βασικό μάθημα για τους φοιτητές Ιατρικής, διδάσκεται στο 2^ο έτος, όπου σε αυτό το στάδιο οι φοιτητές δεν συσχετίζουν την κλινική πράξη και την εξέταση των αρρώστων που θα κληθούν να αντιμετωπίσουν στο μέλλον με την ανατομία. Η κλινική Ανατομία είναι ένα τμήμα της Ανατομίας με ιδιαίτερη σημασία για την κατανόηση των κλινικών προβλημάτων που συναντώνται στην κλινική πράξη. Επιπλέον αποτελεί και την τελική έκφραση της Ανατομίας, την πρακτική της εφαρμογή, την κλινική πράξη. Απαραίτητες προϋποθέσεις συμμετοχής στο μάθημα είναι η επιτυχής εξέταση στην ύλη του πτώματος και η επιτυχής συμμετοχή στην εξέταση της Περιγραφικής Ι.

Περιεχόμενο του μαθήματος

Θώρακας: Επιπολής ανατομική και επιπολής οδηγία σημεία, υπεζωκότας, θωρακικές κοιλότητες, μεσοθωράκιο και παθήσεις του, εξέταση της ακτινογραφίας θώρακα
Κοιλιά: Επιπολής Ανατομική και επιπολής οδηγία σημεία, περιτονίες περιτοναϊκή κοιλότητα, γαστρεντερικό σύστημα, ήπαρ, χοληδόχος κύστη και οι πόροι της, το πάγκρεας και ο σπλήνας, ουροποιητικό σύστημα, ακτινολογία ουροποιητικού συστήματος, γεννητικά όργανα του άρενος, ανδρολογική εξέταση, γεννητικά όργανα του θήλεος, κολπική εξέταση, οπισθοπεριτοναϊκός χώρος, παρακλινικές εξετάσεις κοιλίας.
Γυναικείος Μαστός, κλινική εξέταση του μαστού, καρκίνος μαστού, παρακλινικές εξετάσεις.
Άνω άκρο, κάτω άκρο, μηριαίο τρίγωνο, πόρος των προσαγωγών και ιγνυακός βόθρος.
Κεφαλή και τράχηλος, περιτονίες τραχήλου, θυρεοειδής αδένας, σιελογόνοι αδένες, αρτηρίες.

Μαθησιακοί στόχοι

Το αντικείμενο της Γενικής Κλινικής Ανατομικής είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις ανατομικές δομές του ανθρώπινου σώματος της Οστεολογίας Μυολογίας. Στόχος του μαθήματος είναι η περιγραφή των ανατομικών δομών και η συσχέτισή τους με τις πιθανές παθολογίες που σχετίζονται με τις δομές αυτές.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδικεύσεως (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
40	(Ε)	(ΥΠ)	(ΚΟ)

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργα- στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
26		Ναι		2	13	2,6	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι	Όχι	Ναι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Η τελευταία αναπροσαρμογή της ύλης πραγματοποιήθηκε το 2010.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Η Περιγραφική Ανατομική ΙΙ ασχολείται με την μακροσκοπική περιγραφή των δομών του ανθρώπινου σώματος, οπότε αλληλοεπικάλυψη με άλλα μαθήματα δεν υπάρχει.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Harold Ellis. Κλινική Ανατομική, Εκδόσεις Παρισιάνου.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Η επικαιροποίηση των βοηθημάτων γίνεται με τις σημειώσεις των μελών ΔΕΠ και των Επιστημονικών Συνεργατών του Εργαστηρίου.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Το 100% της ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ναι, σημειώσεις των μελών ΔΕΠ.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Η ύλη του μαθήματος, οι μαθησιακοί στόχοι και ο τρόπος αξιολόγησης τους γίνεται με την άφιξή τους στο Εργαστήριο Ανατομίας «ANATOMEIO» και στην εναρκτήρια ομιλία του

Διευθυντού Καθηγητού όπου αναλύεται η ύλη και οι αναμενόμενοι μαθησιακοί στόχοι. Για τον τρόπο αξιολόγησής τους, οι φοιτητές ενημερώνονται με γραπτές ανακοινώσεις που τοποθετούνται σε Ειδικό Πίνακα Ανακοινώσεων στο χώρο του Εργαστηρίου Ανατομικής «ANATOMEIO».

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Η γραμματεία του Εργαστηρίου Ανατομίας «ANATOMEIO» είναι ανοικτή καθημερινά 9.00-14.00 και ο Διευθυντής είναι πάντα διαθέσιμος για τους φοιτητές. Το κάθε μέλος ΔΕΠ δέχεται φοιτητές σε προκαθορισμένες ημέρες και ώρες.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Μέσω των διδασκόντων στα εργαστήρια

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Ναι οργανώνονται διαλέξεις επιστημόνων από την Ελλάδα.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	X	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	--------	---	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	X
Κατ' οίκον εργασία:	X
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	X
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Ναι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Η διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών διασφαλίζεται με την ασφαλή τήρηση των οδηγιών προς τους εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους και ειδικότερα στις παρουσίες τους στις παραδόσεις των μαθημάτων και στον τρόπο διεξαγωγής των εξετάσεων.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Το μάθημα Γενική κλινική Ανατομική πραγματοποιείται στο αμφιθέατρο του Ανατομείου της Ιατρικής Σχολής το οποίο είναι ανακαινισμένο προσφάτως, πλήρως κατάλληλο για εκπαιδευτικούς λόγους με εγκατεστημένο σύγχρονο υλικοτεχνικό εξοπλισμό για προβολή παρουσιάσεων (Η/Υ , projectors και μικροφωνική εγκατάσταση).

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Το Ανατομείο είναι πλήρως ανακαινισμένο, η άσκηση των φοιτητών είναι επαρκής και ολοκληρωμένη.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Όχι.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Υπάρχει διαθέσιμο σπουδαστήριο, το οποίο όμως δεν λειτουργεί καθώς δεν υπάρχει διαθέσιμο προσωπικό για την λειτουργία του

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Όχι.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι, άριστη.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Άριστη.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Ναι, μέσω Η/Υ και παρουσιάσεων Powerpoint.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Ναι μέσω Η/Υ και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε; Ναι, στην αρχή του εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος; Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2008-2009						100%	9
2008-2007						100%	9,1
2007-2006						100%	9,2
2006-2005						100%	9,1
2005-2004						100%	9,2

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Ναι, μέσω της ανάδρασης με τους διδάσκοντες.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Σε συζήτηση των μελών ΔΕΠ του εργαστηρίου.

Εργαστήριο Βιολογικής Χημείας

Γουδή

Διευθυντής: Καθηγητής ΑΘ. Παπαβασιλείου

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Σχολή Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρική Σχολή
Τομέας	Τομέας Ιατρικών Βασικών Επιστημών
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, ΧΑΡΗΣ ΝΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ Αναπληρωτές Καθηγητές
Επιστημονική Ειδίκευση	Ιατρική Χημεία - Βιοχημεία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
319 Προπτυχιακό	Ιατρική και Νους

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα περιλαμβάνει τις κάτωθι ενότητες

Στρες και νοσηρότης σε διάφορες παθολογικές καταστάσεις: υπέρταση, διαβήτης, Αλτσχάιμερ, αθηρωμάτωση κ.λ.π., κ.λ.π., κ.λ.π.

Μαθησιακοί στόχοι

- Συσχέτιση και επίδραση του νευρικού συστήματος στην εκδήλωση παθολογικών καταστάσεων.
- Κατανόηση της βιοχημείας των νοητικών διεργασιών και του τρόπου επίδρασης στην παθογένεια.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 2 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
2 ^ο	ΕΕ	ΕΠ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργα- στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
6	-	30		2		Ναι	Ναι / Υποχρεωτική

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι	Ναι, η-τάξη MED294	Δεν έχει περατωθεί το 2 ^ο εξάμηνο. Θα γίνει αξιολόγηση στο τέλος

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Τον Οκτώβριο του 2009.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Βιβλιογραφία.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Ναι, με συνεχείς ενημερώσεις των βοηθημάτων σε ηλεκτρονική μορφή και ανάρτησής τους στην εκπαιδευτική πλατφόρμα η-τάξη.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

20%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ναι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησής τους;

Σε ηλεκτρονική μορφή και ανάρτησής τους στην εκπαιδευτική πλατφόρμα η-τάξη.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

☐ 0-20%	☐ 20-40%	☐ 40-60%	☒ 60-80%	☐ 80-100%	☐ Δεν γνωρίζω
--------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	--	----------------------------------	--------------------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησής;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόσδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	X
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	-
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

*Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Είναι παρόντες στην παρουσίαση της εργασίας τους.*

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

- Η κατάσταση του αμφιθεάτρου διδασκαλίας χρήζει ανακαίνισης.
- Η μικροφωνική εγκατάσταση δεν είναι αποτελεσματική και απαιτείται βελτίωσή της.
- Ο υποστηρικτικός εξοπλισμός για την διδασκαλία (προβολέας και υπολογιστής) δεν υπάρχει στο αμφιθέατρο και μεταφέρεται από τον εκάστοτε διδάσκοντα μέλος ΔΕΠ στο αμφιθέατρο κατά την διδασκαλία.
- Ο κλιματισμός του αμφιθεάτρου λειτουργεί ανεπαρκώς.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν γίνονται εργαστήρια.

Σπουδαστήρια

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Powerpoint.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Μη επαρκής.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Ικανοποιητική.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).
Ηλεκτρονική τάξη (η-τάξη).

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;
Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;
Ναι.

Υπάρχει η εκπαιδευτική πλατφόρμα η-τάξη

Το εκπαιδευτικό υλικό αναρτάται σε ηλεκτρονική μορφή στην εκπαιδευτική πλατφόρμα η-τάξη και υπάρχει επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-mail.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Αποστέλλεται κατάλογος φοιτητών για βαθμολογία μετά την λήξη του εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Δεν υπάρχει αρχείο με την κατανομή βαθμολογίας και τον μέσο βαθμό των φοιτητών του μαθήματος.

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006						X	
2006-2005						X	
2005-2004						X	
2004-2003							
2003-2002							

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;
Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Όχι ακόμη.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθήνας
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	
Τομέας	Βασικών Ιατρικών Επιστημών
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Γ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Καθηγητής
Επιστημονική Ειδικευση	Βιολογική Χημεία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
Προπτυχιακό Med283	Θέματα Μοριακής Ιατρικής

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

1. Εισαγωγή/ DNA / Ρυθμιστικές αλληλουχίες γονιδίων / Τύποι μεταγραφικών παραγόντων
2. Σχέσεις δομής και λειτουργίας μεταγραφικών παραγόντων
3. Μεταγραφικοί παράγοντες και βασικοί μηχανισμοί μεταγραφής γονιδίων
4. Μεταγραφικοί παράγοντες και επαγόμενη γονιδιακή έκφραση (ρυθμιστικοί μηχανισμοί)
5. Μεταγραφικοί παράγοντες και κυτταρική-ιστική εξειδίκευση της γονιδιακής έκφρασης (ανοσοποιητικό – μυϊκό – σκελετικό σύστημα)
6. Μεταγραφικοί παράγοντες και ρύθμιση γονιδιακής έκφρασης στη διάρκεια της εμβρυϊκής ανάπτυξης (ομοιοτικά γονίδια, εκτύλιξη προγραμμάτων κυτταρικής διαφοροποίησης)
7. Μεταγραφικοί παράγοντες και καρκίνος I: Πρωτο-ογκογονίδια
8. Μεταγραφικοί παράγοντες και καρκίνος II: «Ογκοκατασταλτικά» γονίδια
9. Ενδοκυττάρια μεταγωγή μηνυμάτων σε φυσιολογικά και νεοπλαστικά κύτταρα / Σηματοδοτικά μόρια και στρατηγικές μοριακής διάγνωσης – πρόληψης – θεραπείας
10. Φυσιολογικοί και μεταλλαγμένοι μεταγραφικοί παράγοντες στην Ενδοκρινολογία, Αιματολογία και Ανοσολογία/ Μοριακή θεώρηση κλινικών φαινοτύπων
11. Μεταγραφικοί παράγοντες και τα σηματοδοτικά μονοπάτια ως στόχοι ορθολογικής θεραπευτικής παρέμβασης

Μαθησιακοί στόχοι

Η ανάπτυξη και η λειτουργική αλληλεπικάλυψη πεδίων όπως η Μοριακή και Δομική Βιολογία, η Γενετική, η Βιοχημεία, η Ανοσολογία και η Βιοπληροφορική έχουν αναδείξει μια νέα προοπτική και ταυτόχρονα νέα εργαλεία που διεισδύουν στην ιατρική έρευνα.

Η Μοριακή Ιατρική μπορεί να οριστεί ως επιστημονικός κλάδος που αναφέρεται στην κατανόηση της παθοφυσιολογίας των νοσημάτων σε μοριακό επίπεδο (διαταραχές στη δομή και τη λειτουργία γονιδίων και πρωτεϊνών) και, στηριγμένη σ' αυτές τις γνώσεις, στο σχεδιασμό επιλεκτικών μεθόδων για διάγνωση, θεραπεία και πρόληψη.

Το μάθημα – με άξονα την κυτταρική σηματοδότηση και τους μεταγραφικούς παράγοντες– φιλοδοξεί να εξοικειώσει τον φοιτητή με τις καινούργιες ανακαλύψεις, τις βασικές επιστημονικές έννοιες και την αίσθηση ενθουσιασμού που περιβάλλουν την επανάσταση στη Μοριακή Ιατρική. Στοχεύει ακόμη να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ της καλπάζουσας βιολογικής έρευνας και της περισσότερο κλινικά προερχόμενης αναζήτησης. Η διδασκαλία είναι προσανατολισμένη στον φοιτητή-μελλοντικό κλινικό γιατρό, χρησιμοποιώντας παραδείγματα και εφαρμογές από όλα τα πεδία της ιατρικής επιστήμης.

Τα επιμέρους μαθήματα επιδιώκουν να κρατήσουν μια ισορροπία ανάμεσα στο ακαδημαϊκό και το εφαρμοσμένο, με το κλινικό πρόβλημα να διατρέχει και τα δύο.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο , 10 ^ο , 12 ^ο	ΥΕ	ΥΠ	

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια- λέξεις	Εργα- στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
20	-	-	-	2		Ναι	Ναι ΥΕ

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι	Όχι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Πριν ένα χρόνο.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Μερική. Με επαφές-συζητήσεις με άλλα μέλη ΔΕΠ της Ιατρικής Σχολής

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

R.J. Trent «ΜΟΡΙΑΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ», Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη (Μετάφραση και Επιμέλεια Α.Γ. Παπαβασιλείου).

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Ναι, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Τουλάχιστον το 70%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Επιπλέον βιβλιογραφική κάλυψη γίνεται με φωτοτυπίες άρθρων από τα περιοδικά Nature Medicine, Molecular Medicine, Journal of Cellular and Molecular Medicine, Journal of Molecular Medicine και Trends in Molecular Medicine (προσωπικές συνδρομές του Καθηγητού Α.Γ. Παπαβασιλείου).

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Με ανακοινώσεις μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Ναι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Με αναζήτηση συγκεκριμένων άρθρων από την βιβλιογραφία και με την συγγραφή εργασίας.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Ναι με διαλέξεις επιστημόνων.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	--------	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	X
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	-
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Ναι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Με συναντήσεις των φοιτητών με τους διδάσκοντες μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

- Η κατάσταση του αμφιθεάτρου διδασκαλίας χρήζει επείγουσας ανακαίνισης.
- Η μικροφωνική εγκατάσταση δεν είναι αποτελεσματική και απαιτείται βελτίωσή της.
- Ο κλιματισμός του αμφιθεάτρου λειτουργεί ανεπαρκώς.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.
Δεν γίνονται εργαστήρια.

Σπουδαστήρια

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)
Powerpoint.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Όχι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Ανεπαρκής. Μεγαλύτερη δυνατότητα χρήσης από τους φοιτητές των αιθουσών με τους υπολογιστές και την βιβλιοθήκη. Εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης με περισσότερες ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Όχι

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).
Ηλεκτρονική τάξη (η-τάξη).

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Μέσω ηλεκτρονικής τάξης (η-τάξη) και e-mail

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Ναι, στο μέσο του εξαμήνου περίπου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2008-2009					10%	90%	9

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;

Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Όχι ακόμα.

Εργαστήριο Ιστολογίας-Εμβρυολογίας

Γουδή

Διευθυντής: Καθηγητής **Χ. Κίττας**

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά
μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	
Τομέας	Βασικών Ιατρικών Επιστημών
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Ε. Μαρίνος, Αναπλ. Καθηγητής, MSc, PhD – Μ. Κουλούκουσα, Αναπλ. Καθηγήτρια, MSc, PhD
Επιστημονική Ειδίκευση	Βιολόγοι

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
Προπτυχιακό 343	Γονίδια και Αναπτυξιακή Βιολογία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα εξετάζει τα φαινόμενα της ανάπτυξης και διαφοροποίησης των οργανισμών με ιδιαίτερη έμφαση στα θηλαστικά. Εξετάζονται χαρακτηριστικές συγγενείς ανωμαλίες στον άνθρωπο που οφείλονται σε παθολογικό γονότυπο ή/και σε περιβαλλοντικές επιδράσεις. Επίσης γίνεται ιδιαίτερη αναφορά σε οργανισμούς-μοντέλα που χρησιμοποιούνται ως πρότυπα μελέτης της ανάπτυξης.

Το περιεχόμενο περιλαμβάνει:

Βασικές αρχές ανάπτυξης και διαφοροποίησης (μικροβιακά συστήματα, προκαρυωτικά και ευκαρυωτικά), πρότυποι οργανισμοί μελέτης της διαφοροποίησης και η χρήση τους στη βιοϊατρική έρευνα (*C. Elegans*, *Drosophila*, *Arabidopsis* κλπ). Αδρανιοποίηση Χ-χρωμοσώματος, γονιδιακή αποτύπωση: ο ρόλος της στην ανάπτυξη και στις ασθένειες, μωγένεση, τα γενετικά τροποποιημένα ποντίκια ως εργαλεία για την έρευνα του καρκίνου, οι κερκάρδιοι ρυθμοί στα ζώα, δράση των τερατογόνων στην εμβρυϊκή ανάπτυξη του ανθρώπου, αγγειογένεση και νεοαγγειογένεση.

Μαθησιακοί στόχοι

- Να αποκτήσει ο φοιτητής τις απαραίτητες γνώσεις για τους μηχανισμούς ανάπτυξης και διαφοροποίησης των προτύπων οργανισμών μελέτης, καθώς και το ρόλο των γονιδίων στη μορφογένεση και συμπληρώσει τα μαθήματα της Κυτταρικής Βιολογίας, και της γενετικής.
- Να μάθει ο φοιτητής να αυτενεργεί μέσω της αναζήτησης των απαραίτητων πληροφοριών στη διεθνή βιβλιογραφία, να αποκτήσει ικανότητες για την συγγραφή επιστημονικής αναφοράς, και να μάθει να παρουσιάζει την εργασία του σε μορφή PowerPoint ενώπιον ακροατηρίου

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
3 ^ο	(ΥΕ)	(ΕΠ)	(ΚΑ)

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
26	-	4		2	2	Ναι	Όχι Ναι (ΥΕ)

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι (σελ...149)	http://eclass.uoa.gr/courses/MED118	Ναι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

2009 - Γίνεται ετήσια περιοδική ανανέωση και αναπροσαρμογή του μαθήματος.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Δεν υπάρχει επικάλυψη με άλλα μαθήματα.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

α. Για το μάθημα χορηγείται στους φοιτητές η μετάφραση (των διδασκόντων Ε. Μαρίνου – Μ. Κουλούκουσα) της τελευταίας έκδοσης του συγγράμματος «Ανάπτυξη – Γενετική, Επιγενετική και Περιβαλλοντική Ρύθμιση» των Russo et al. Ιατρικές Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδης, 2002

β. Χορήγηση σημειώσεων μέσω του δικτυακού τόπου «η-Τάξη».

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Ναι, με χορήγηση ηλεκτρονικών σημειώσεων μέσω του «η-Τάξη».

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Όλη η διδασκόμενη ύλη καλύπτεται από τα χορηγούμενα βοηθήματα (100%).

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Οι διδάσκοντες κατά τη διάρκεια διδασκαλίας του μαθήματός του, παρέχουν στους φοιτητές πρόσθετη βιβλιογραφία ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε μαθήματος.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

- Ανακοίνωση της ύλης του μαθήματος στον πίνακα ανακοινώσεων του εργαστηρίου, στον οδηγό σπουδών και στην ιστοσελίδα του μαθήματος
- Γίνεται αναφορά στο εισαγωγικό μάθημα

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι. Η γραμματεία του μαθήματος και οι διδάσκοντες δέχονται καθημερινά τους φοιτητές.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Σε μικρές ομάδες φοιτητών (2-3 άτομα) δίδεται κάποιο θέμα συναφές με το αντικείμενο διδασκαλίας για ανάπτυξη και συγγραφή με τη βοήθεια σύγχρονης βιβλιογραφίας.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Επίσκεψη φοιτητών στις ερευνητικές εγκαταστάσεις του εργαστηρίου.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%		20-40%	X	40-60%		60-80%		80-100%	X	Δεν γνωρίζω	
-------	--	--------	---	--------	--	--------	--	---------	---	-------------	--

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	X
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	X
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Παράδοση γραπτής εργασίας	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Τακτική παρακολούθηση μαθήματος και συμμετοχή στο μάθημα

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	-
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Ναι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Δυνατότητα ελέγχου των γραπτών εργασιών. Αξιολόγηση των προφορικών παρουσιάσεων.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Η αίθουσα σεμιναρίων του Εργαστηρίου Ιστολογίας και ο υποστηρικτικός εξοπλισμός της είναι υψηλής ποιότητας και επαρκέστατος (βλέπε κατωτέρω).

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Το Εργαστήριο Ιστολογίας και Εμβρυολογίας διαθέτει εξειδικευμένο πολυμεσικό εξοπλισμό καθώς και ειδικούς χώρους που χρησιμοποιούνται για την αναβάθμιση της εκπαίδευσης των προπτυχιακών φοιτητών στα μαθήματα και εργαστήρια της Ιστολογίας- Εμβρυολογίας I.

Αίθουσα αυτοεκπαίδευσης φοιτητών

Στην αίθουσα αυτή υπάρχουν εγκατεστημένοι 15 υπολογιστές για πλοήγηση στο διαδίκτυο και αυτοεκπαίδευση των φοιτητών σε πολυμεσικό εκπαιδευτικό υλικό που παράγει το Εργαστήριο. Οι υπολογιστές είναι διευθετημένοι περιμετρικά του δωματίου έτσι ώστε ο εκπαιδευτής να επιβλέπει την ομάδα εργασίας. Ο χώρος διαθέτει επίσης οθόνη TV και οθόνη προβολής παρουσιάσεων καθώς και πίνακα οπότε είναι κατάλληλος για συσκέψεις και σεμινάρια μικρών ομάδων.

Αίθουσα σεμιναρίων

Η αίθουσα είναι χωρητικότητας 50 ατόμων. Διαθέτει Η/Υ για τον διδάσκοντα, ηχοσύστημα surround 5.1 τηλεοπτική συσκευή, video. Υπάρχει εξοπλισμός για ζωντανές μεταδόσεις στο διαδίκτυο και βιντεοσκοπήσεις που αποτελείται από Η/Υ εφοδιασμένο με το κατάλληλο λογισμικό και βιντεοκάμερα τοποθετημένη σε ειδικό τρίποδο. Η αίθουσα διαθέτει επίσης διαφανοσκόπιο, προβολέα διαφανειών και οθόνη υψηλής ανακλαστικότητας 2x3 μέτρα. Τέλος υπάρχει σύστημα συσκότισης και ηλεκτρονικό σύστημα φωτισμού.

Οι παραπάνω αίθουσες διαθέτουν ευρυζωνικές συνδέσεις κατάλληλες για εικονοδιασκέψεις και κάθε είδους διαδικτυακών πολυμεσικών προβολών πραγματικού χρόνου.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Ναι.

Σπουδαστήρια

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Ναι. Τα στοιχεία της πλατφόρμας Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης είναι: **η-Τάξη ΕΚΠΑ 2.2.**

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Επαρκέστατη.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Για την εκπαίδευση με πολυμέσα, εγκαταστάθηκε από το ακαδημαϊκό έτος 1998-99 η απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή (τερματικά υπολογιστών και λογισμικό). Ο εξοπλισμός

στους χώρους του Εργαστηρίου της Ιστολογίας διατηρήθηκε και εμπλουτίστηκε σταδιακά, ώστε να καλύπτει τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Το τοπικό ψηφιακό κέντρο που δημιουργήθηκε προετοιμάζει εκπαιδευτικό υλικό σχετικό με το γνωστικό αντικείμενο των διδασκομένων μαθημάτων, υπό μορφή υπερ-κειμένου (hypertext), συλλογής εικόνων (image galleries) και παρουσιάσεων (PowerPoint). Το παραγόμενο υλικό προβάλλεται τοπικά στις αίθουσες των εργαστηρίων και σεμιναρίων και στις ειδικά διαμορφωμένες αίθουσες για αυτοεκπαίδευση των φοιτητών. Ιδιαίτερη μέριμνα έχει ληφθεί ώστε το εκπαιδευτικό υλικό να μπορεί να χρησιμοποιηθεί μέσω του διαδικτύου και για εκπαίδευση από απόσταση. Για το σκοπό αυτό, χρησιμοποιείται ειδικά εγκατεστημένο λογισμικό διαχείρισης εκπαιδευτικού υλικού.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).
Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;
Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;
Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;
Ναι, με email και ηλεκτρονικό πίνακα ανακοινώσεων.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Ναι, από τη γραμματεία της σχολής, στην αρχή του εξαμήνου.

*Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;
Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών*

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2009-2008						100	10(14)
2008-2007						100	10 (6)
2007-2006						100	9.5 (10)
2006-2005						100	9.87(16)
2005-2004					12.5	87.5	8.25 (8)
2004-2003						100	10 (δέκα)

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

*Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;
Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.*

Ναι. Παροχή του ερωτηματολογίου στους φοιτητές στη διάρκεια του εξαμήνου.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Κάθε μέλος ΔΕΠ έχει πρόσβαση στα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια και βάσει αυτών αυτοξιολογείται με στόχο τη βελτίωση της εκπαιδευτικής του απόδοσης.

Λεπτομερής Περιγραφή του Εργαστηρίου Ιστολογίας-Εμβρυολογίας

Σκοπός του Εργαστηρίου

Με την εκλογή του Χρ. Κίττα το 1993 ως Καθηγητή Ιστολογίας Εμβρυολογίας, ο οποίος είναι μέχρι σήμερα και ο Διευθυντής του Εργαστηρίου, η Ιστολογία-Εμβρυολογία εξελίχθηκε από περιγραφική σε λειτουργική, με περιεχόμενο, βασιζόμενο πάντοτε σε σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα. Ο σκοπός του Εργαστηρίου είναι:

1. Η εκπαίδευση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών της Ιατρικής Σχολής και άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου (Οδοντιατρικό Τμήμα), καθώς και η συνεχής εκπαίδευση και επιμόρφωση ιατρών και άλλων επιστημόνων από το χώρο της Βιοϊατρικής.
2. Η ανάπτυξη και προαγωγή της έρευνας στον τομέα της Ιατρικής και των άλλων συναφών επιστημών.
3. Η κάλυψη διαγνωστικών αναγκών με χρήση τεχνολογιών αιχμής.
4. Η μετάδοση της γνώσης και της έγκαιρης διάγνωσης μέσω χρήσης νέων τεχνολογικών εφαρμογών στην Ιατρική, Ιατρική Πληροφορική και Βιοπληροφορική.

Προσφορά στον Ερευνητικό Τομέα

Το Εργαστήριο Ιστολογίας – Εμβρυολογίας για να καλύψει καλύτερα τους ερευνητικούς στόχους του έχει αναπτύξει σταδιακά από το 1993 έως σήμερα επιμέρους μονάδες που αναφέρονται στα ακόλουθα ερευνητικά πεδία.

Οι μονάδες αυτές είναι:

Μονάδα Λειτουργικής Ιστολογίας που μελετά τη συσχέτιση της μορφολογίας των ιστών με λειτουργικές παραμέτρους σε ανθρώπους και πειραματόζωα.

Μονάδα Ηλεκτρονικής Μικροσκοπίας με ερευνητικό πεδίο τη μορφομετρική και ανοσοϊστοχημική μελέτη φυσιολογικών και εξαλλαγμένων κυττάρων καθώς και ιστών, με τη χρήση συμβατικής και κρουσηλεκτρονικής μικροσκοπίας.

Μονάδα Πειραματικής Εμβρυολογίας με ερευνητικό πεδίο την οντογένεση, απόπτωση και κυτταρικό πολλαπλασιασμό γεννητικών κυττάρων.

Μονάδα Κυτταροκαλλιεργείων και Οργανοτυπικών καλλιεργείων που μελετά την ανάπτυξη των φυσιολογικών και εξαλλαγμένων κυττάρων *in vitro* καθώς και εμβρυϊκών ιστών σε οργανοτυπικές κυτταροκαλλιέργειες τόσο σε μοντέλα φυσιολογικής όσο και παθολογικής ανάπτυξης.

Μονάδα Μοριακής Κυτταρογενετικής με ερευνητικό πεδίο τον κυτταρογενετικό έλεγχο χρωμοσωμιακών αλλοιώσεων με τη μέθοδο του φθορίζοντα *in situ* υβριδισμού (FISH).

Μονάδα Μοριακής Καρκινογένεσης με ερευνητικό αντικείμενο τους μοριακούς μηχανισμούς που εμπλέκονται στην εμφάνιση και εξέλιξη του καρκίνου.

Με την ανάπτυξη των ανωτέρω ερευνητικών μονάδων καθίσταται δυνατή η παροχή υπηρεσιών σε εξειδικευμένους τομείς της ιστολογίας (μελέτη με ηλεκτρονικό μικροσκόπιο, βιοψίες πεπτικού-ήπατος, αιμοποιητικού, ουροποιητικού και γεννητικού συστήματος) και μοριακής καρκινογένεσης

Προσφορά στην κοινωνία

- Συμμετοχή στο Φεστιβάλ Επιστήμης και Τεχνολογίας 2008” που εντάσσεται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα 2007-2013» (Ε.Π.Α.Ν. ΙΙ) Άξονας Προτεραιότητας 1. με στόχο τη διάδοση της επιστημονικής γνώσης στο ευρύ κοινό, κυρίως στους μαθητές και τους φοιτητές.
- Το Εργαστήριο Ιστολογίας-Εμβρυολογίας συμμετείχε με την ενότητα «Τι χρώμα είναι ο καρκίνος;». Στόχος του έργου ήταν η εξοικείωση ενηλίκων και παιδιών εφηβικής/προεφηβικής ηλικίας με τη νεοπλασματική νόσο (καρκίνο), μέσω διαδραστικής επικοινωνίας με ειδικούς ιατρούς-παθολογοανατόμους με τη χρήση μικροσκοπίου συμπαρατήρησης με ψηφιακή οθόνη. Παράλληλα με τη χρήση οπτικο-ακουστικού (βίντεο) και έντυπου υλικού επεξηγήθηκαν οι βασικές αρχές της καρκινογένεσης.
- Ομιλίες με επιστημονικά και εκπαιδευτικά θέματα για το ευρύ κοινό.

Στόχοι για τις επόμενες ακαδημαϊκές χρονιές

- Ενσωμάτωση της τεχνολογίας ψηφιακής ιστολογίας (digital histology) στην πρακτική άσκηση των φοιτητών
- Εισαγωγή τεχνικών αυτοαξιολόγησης στη διάρκεια των εργαστηριακών ασκήσεων

Συμβολή στη μετάδοση γνώσης στους φοιτητές

Προπτυχιακοί φοιτητές

- Εκτός από τη βασική διδασκαλία των μαθημάτων, τις πρακτικές ασκήσεις και τις πλατφόρμες ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης Ιστολογίας και Εμβρυολογίας (βλέπε παράγραφο III 2.1), το Εργαστήριο διοργανώνει πιλοτικά μαθήματα web-videoconference τα οποία μπορούν οι φοιτητές να παρακολουθήσουν μέσω Internet.
- Διοργάνωση σεμιναρίων με ειδικά θέματα Ιστολογίας-Εμβρυολογίας από ομάδες φοιτητών, όπου προσκαλούνται καθηγητές κλινικών ειδικοτήτων να συμμετάσχουν σε ορισμένα μαθήματα με το στόχο τη σύνδεση θεωρίας και κλινικής πράξης στην Ιστολογία.

Μεταπτυχιακοί φοιτητές

- Εκπαίδευση μεταπτυχιακών φοιτητών/υποψηφίων διδασκτόρων στα επιμέρους αντικείμενα της Ιστολογίας (ανοσοϊστοχημεία, ηλεκτρονικό μικροσκόπιο, μοριακές τεχνικές)
- Οργάνωση μετεκπαιδευτικών σεμιναρίων
- Συμμετοχή μελών του Εργαστηρίου σε μετεκπαιδευτικά μαθήματα διαφόρων ιατρικών ειδικοτήτων

ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΙΝΙΚΟΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ

Α' Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής Γουδή

Διευθυντής: Καθηγητής Ε. Πατσούρης

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικής
Τομέας	Κλινικοεργαστηριακός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΛΥΔΙΑ ΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ / Καθηγήτρια
Επιστημονική Ειδίκευση	Παθολογοανατόμος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
657, Προπτυχιακό	Κλινικοπαθολογοανατομική προσέγγιση των συχνότερων κακοήθων νεοπλασμάτων του ανθρώπου

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι

1. Η παροχή σύγχρονης και ολοκληρωμένης ενημέρωσης σε θέματα που αφορούν στην επιδημιολογία, αιτιοπαθογένεια και μοριακά μηνυματοδοτικά μονοπάτια που ρυθμίζουν λειτουργίες όπως ο κυτταρικός κύκλος, η απόπτωση, η κυτταρική επικοινωνία, η διήθηση, αγγειογένεση και μετάσταση και
2. Η ανάλυση των παθολογοανατομικών χαρακτηριστικών των συχνότερων κακοήθων νεοπλασμάτων, η διαφορική τους διάγνωση, η πρόγνωση και οι θεραπευτικές προσεγγίσεις.

Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει τα εξής γνωστικά αντικείμενα

1. Επιδημιολογία και πρόληψη του καρκίνου
2. Αιτιολογία του καρκίνου
3. Πολυσταδιακή καρκινογένεση-Ενεργοποίηση καρκινογόνων και επιδιόρθωση DNA-Ογκογονίδια και Ογκοκατασταλτικά γονίδια
4. Κυτταρικός κύκλος- Κυτταρική επικοινωνία-Απόπτωση
5. Διήθηση-Μετάσταση-Αγγειογένεση
6. Καρκίνος Γαστρεντερικού Συστήματος
7. Καρκίνος Αναπνευστικού Συστήματος
8. Καρκίνος Ουροποιητικού Συστήματος
9. Καρκίνος Γεννητικού Συστήματος και Μαστού του Θήλεος και Καρκίνος Γεννητικού Συστήματος του Άρρενος
10. Καρκίνος του Δέρματος
11. Λεμφώματα-Λευχαιμίες
12. Προγνωστικοί - Προβλεπτικοί Δείκτες

Μαθησιακοί στόχοι

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

1. Διεύρυνση των γνώσεων των φοιτητών της Ιατρικής Σχολής σε όλο το φάσμα των διεργασιών της ανάπτυξης, εγκαθίδρυσης και κλινικής πορείας των συχνότερων ανθρώπινων καρκινωμάτων.
2. Κατανόηση της παθολογοανατομικής ορολογίας για την αξιολόγηση των πληροφοριών των ιστολογικών εκθέσεων.
3. Ενημέρωση για τις διαγνωστικές δυνατότητες που προσφέρει η βιοοπτική διαγνωστική.
4. Ενημέρωση για τους νεότερους μοριακούς δείκτες που εφαρμόζονται σε κλινικό και ερευνητικό επίπεδο στη κατεύθυνση της στοχευμένης θεραπείας του καρκίνου.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
30 – 10	ΥΕ	ΕΠ	ΚΟ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
24				4		Ναι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, σελ. 94	Όχι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Προ 2 ετών.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Όχι.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Σημειώσεις με προτεινόμενη βιβλιογραφία.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Έγκριση από τη Γενική Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
80%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

- Συζήτηση κατά τη διάρκεια των διαλέξεων
- Ανακοινώσεις

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Όχι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	X	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	--------	---	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Δεν υπάρχει τυφλή αξιολόγηση καθώς δεν έχει τεθεί ανάλογο ζήτημα.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Η διδασκαλία του μαθήματος πραγματοποιείται στην αίθουσα Μικροσκοπιών του Εργαστηρίου της Παθολογικής Ανατομικής, η οποία διαθέτει επαρκή εξοπλισμό για τη χρήση ΗΥ, οθόνες συνδεδεμένες με κεντρικό μικροσκόπιο και συστήματα προβολής.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν απαιτούνται.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Ικανοποιητική.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Διδασκαλία μέσω ΗΥ με τη χρήση ανάλογων προγραμμάτων.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι στο τέλος του εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2009-2008						100	9.4
2008-2007					25	75	9.5
2007-2006							Νέο Μάθημα
2006-2005							Νέο Μάθημα
2005-2004							Νέο Μάθημα

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Όχι. Διδάσκεται στο εαρινό εξάμηνο (στο χειμερινό δεν δηλώνεται από επαρκή αριθμό φοιτητών).

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικής
Τομέας	Κλινικοεργαστηριακός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΛΥΔΙΑ ΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ / Καθηγήτρια
Επιστημονική Ειδίκευση	Ιατρός Παθολογοανατόμος - Κυτταρολόγος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
475 / Προπτυχιακό	Ανοσοϊστοχημεία στη Παθολογική Ανατομική

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Η Ανοσοϊστοχημεία αποτελεί ένα δυναμικό τομέα της Παθολογικής Ανατομικής που ασχολείται με την ανίχνευση αντιγόνων σε ιστικό επίπεδο με τη χρήση μονοκλωνικών και πολυκλωνικών αντισωμάτων. Η διδασκαλία του μαθήματος εστιάζεται στις εφαρμογές της Ανοσοϊστοχημείας 1) στην κατανόηση των παθογενετικών μηχανισμών των διαφόρων νόσων, 2)στη διάγνωση φλεγμονωδών παθήσεων 3) στη διαγνωστική σπειραματονεφρίτιδων και δερματικών αλλοιώσεων 4) στη διαγνωστική ογκολογία για την εξακρίβωση της ιστικής προέλευσης των νεοπλασμάτων και των αδιαφοροποίητων μορφών αυτών 4)στη πρόγνωση και στο χειρισμό της θεραπείας των κακοήθων νεοπλασμάτων.

Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει τα εξής γνωστικά αντικείμενα:

1. Γενικές αρχές Ανοσοϊστοχημείας και Ανοσοφθορισμού
2. Διαγνωστική Ανοσοϊστοχημεία
3. Ανοσοϊστοχημεία λεμφικού ιστού
4. Ανοσοϊστοχημεία νεοπλασμάτων ενδοκρινών αδένων
5. Προγνωστικοί και Προβλεπτικοί Δείκτες
6. Ανοσοϊστοχημεία σε μη Νεοπλασματικές Παθήσεις-Σπειραματονεφρίτιδες

Κατά τη διάρκεια της εργαστηριακής άσκησης οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα 1)να παρακολουθήσουν επίδειξη κλασικής ανοσοϊστοχημικής μεθόδου ,να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές της μεθόδου και να αξιολογήσουν μετέπειτα τα αποτελέσματα μέσω μικροσκοπικής εξέτασης και 2) μελέτης πλακιδίων με διάφορους ανοσοϊστοχημικούς δείκτες από αρχειακό υλικό.

Μαθησιακοί στόχοι

1. Παροχή πληροφοριών για το σωστό χειρισμό των διαφόρων αντισωμάτων και μεθόδων στη καθημερινή διαγνωστική αλλά και στην έρευνα.
2. Εξοικείωση με τις παθολογοανατομικές ορολογίες προκειμένου να είναι σε θέση να αξιολογήσουν αργότερα τις πληροφορίες των ιστολογικών εκθέσεων.
3. Ενημέρωση των φοιτητών όσον αφορά στη χρήση των μοριακών δεικτών στη διάγνωση διαφόρων καλοήθων και κακοήθων παθήσεων.
4. Κατανόηση των εφαρμογών της Ανοσοϊστοχημείας στη μελέτη μορίων-δεικτών που συμβάλλουν στο καθορισμό της πρόγνωσης των καρκινωμάτων και της πρόβλεψης ανταπόκρισης σε στοχευμένες θεραπείες.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
7, 9, 11	ΥΕ	ΕΠ	ΚΟ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
16	2					Ναι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, σελ.90-91	Όχι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;
2002.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;
Δεν υπάρχει.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

- Νακοπούλου Λ. Ανοσοϊστοχημεία. Μοριακοί Δείκτες στη Διαγνωστική Παθολογική Ανατομική και στην Πρόγνωση των Κακοήθων Νεοπλασμάτων. Ιατρικές Εκδόσεις Πασχαλίδης 1999.
- Σημειώσεις με ερωτήσεις-απαντήσεις.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;
Έγκριση από τη ΓΣ της Ιατρικής Σχολής.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

- Συζήτηση κατά τη διάρκεια των διαλέξεων
- Ανακοινώσεις

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Όχι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	X	60-80%	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	---	--------	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Δεν υπάρχει τυφλή αξιολόγηση καθώς δεν έχει τεθεί ανάλογο ζήτημα.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Η διδασκαλία του μαθήματος πραγματοποιείται στην αίθουσα Μικροσκοπίων του Εργαστηρίου της Παθολογικής Ανατομικής, η οποία διαθέτει επαρκή εξοπλισμό για τη χρήση Η/Υ, οθόνες συνδεδεμένες με κεντρικό μικροσκόπιο και συστήματα προβολής.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

– Εργαστήριο Ανοσοϊστοχημείας στον 1ο όροφο του εργαστηρίου της Παθολογικής Ανατομικής

- Ικανοποιητική επάρκεια για ομάδες φοιτητών (4 άτομα)
- Έλλειψη απαγωγού εστίας και εκσυγχρονισμός κλιβάνου και ψυγείου

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.
Ικανοποιητική. Ανανέωση εργαστηριακού εξοπλισμού.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Διδασκαλία μέσω Η/Υ με τη χρήση ανάλογων προγραμμάτων.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι στο τέλος του εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών\

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)					Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)	
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4		8.5-10.0
2009-2008					20	80	9
2008-2007					10	90	9.4
2007-2006					20	80	9
2006-2005			10			90	9
2005-2004			8		30	62	8.6

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;

Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Όχι. Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010, καθώς δεν υπήρξε επαρκής αριθμός φοιτητών.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	
Τομέας	Κλινικοεργαστηριακός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΠΑΤΣΟΥΡΗΣ / Καθηγητής-Διευθυντής
Επιστημονική Ειδίκευση	Αιματοπαθολογοανατομία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
Προπτυχιακό 660	Μοριακή Παθολογοανατομία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Αναπτύσσονται οι γενικοί γονιδιακοί μηχανισμοί της καρκινογένεσης και ακολούθως οι ειδικοί γονιδιακοί μηχανισμοί παθογένεσης, στα λεμφώματα, στον καρκίνο του παχέος εντέρου, του μαστού του γεννητικού συστήματος του θήλεος, των ενδοκρινών αδένων, του πνεύμονα, του νευρικού συστήματος και του νεφρού.

Μαθησιακοί στόχοι

Ο κάθε φοιτητής οφείλει να είναι σε θέση να κατανοήσει τους βασικούς γονιδιακούς μηχανισμούς παθογένεσης του καρκίνου και, ιδιαίτερα, τα σημεία εκείνα που μπορεί να αποτελέσουν θεραπευτικούς στόχους.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
6 ^ο , 8 ^ο , 10 ^ο , 12 ^ο	ΥΕ	ΕΠ	ΚΟ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργα- στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
9 δίωρες						Ναι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, σελ. 155	Όχι	

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Εφέτος.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Δεν υπάρχει αλληλεπικάλυψη.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Σημειώσεις.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Άνω του 90%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Προτεινόμενοι διαδικτυακοί τόποι με εκπαιδευτικό υλικό. Διανομή σημειώσεων.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Μέσω ανακοινώσεων της Γραμματείας του Εργαστηρίου αναρτήσεως αυτών στο e-class και προσεχώς μέσω της διαμορφούμενης ιστοσελίδας.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Μέσω της Γραμματείας οι φοιτητές μπορούν να επικοινωνήσουν άμεσα με όλα τα μέλη ΔΕΠ του μαθήματος.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Όσοι φοιτητές εκδηλώσουν σχετικό ενδιαφέρον στη Γραμματεία του Εργαστηρίου, καθοδηγούνται από μέλη ΔΕΠ.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Όσοι φοιτητές επιθυμούν μπορούν να παρακολουθούν τις διαλέξεις που δίνονται στα πλαίσια των μετεκπαιδευτικών μαθημάτων του Εργαστηρίου.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	☐	20-40%	☒	40-60%	☐	60-80%	☐	80-100%	☐	Δεν γνωρίζω	☐
-------	--------------------------	--------	-------------------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	---------	--------------------------	-------------	--------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	X (Εναλλακτικώς)
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση)	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Αμφιθέατρο Παθολογικής Ανατομικής.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Αίθουσα μικροσκοπιών με 2 οθόνες συνδεδεμένες με κεντρικό μικροσκόπιο μέσω κάμερας και 25 μικροσκόπια (1 μικροσκόπιο ανά δύο φοιτητές).

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Σχετικά πλακίδια είναι διαθέσιμα προς μελέτη υπό την επίβλεψη ενός μέλους ΔΕΠ.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Επαρκή.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Χρήση Διαδικτύου για σχολιασμό παθολογοανατομικών εικόνων.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Προτεινόμενοι διαδικτυακοί τόποι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Σύστημα μελέτης ιστολογικών πλακιδίων μέσω διπλής οθόνης. Διαθέσιμα 25 μικροσκόπια για τους φοιτητές.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;
Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;
Ιστοσελίδα μαθήματος υπό διαμόρφωση.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Ναι, στην αρχή του εαρινού εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;
Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2009-2010				10%	30%	60%	9

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;
Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Δίνεται το προβλεπόμενο φυλλάδιο για την αξιολόγηση του μαθήματος στο τέλος κάθε εξαμήνου.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Σε συνάντηση μελών ΔΕΠ συζητώνται τα προβλήματα και οι προτάσεις των φοιτητών.

**ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ /
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ**

Τα δελτία διανέμονται σε ώρα διδασκαλίας του μαθήματος και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό. Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού δελτίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο τέλος του δελτίου.

Όνομασία και κωδικός μαθήματος: Μοριακή Παθολογοανατομία	6	6	0						
---	---	---	---	--	--	--	--	--	--

Υπεύθυνος Διδάσκων (ονοματεπώνυμο): Ευστράτιος Πατσούρης Ημερομηνία: 2. 2011 Επικουρικό Διδακτικό Προσωπικό:

Βαθμολογική Κλίμακα

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	2	3	4	5
Απαραδέκτη	Μη ικανοποιητική	Μέτρια	Ικανοποιητική	Πολύ καλή

Εκτιμήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας Χ στο αντίστοιχο τετραγωνάκι (οι ερωτήσεις με * αφορούν εργαστηριακά μαθήματα):

Το μάθημα	1	2	3	4	5
Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;				x	
Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;				x	
Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;					x
Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;				x	
Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα («σύγγραμμα», σημειώσεις, πρόσθετη βιβλιογραφία) χορηγήθηκαν εγκαίρως;				x	
Πόσο ικανοποιητικό βρίσκετε το κύριο βιβλίο(α) ή τις σημειώσεις;				x	
Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η βιβλιογραφία στην Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη;				x	
Πόσο απαραίτητα κρίνετε τα προαπαιτούμενα του μαθήματος;				x	
Χρήση γνώσεων από / σύνδεση με άλλα μαθήματα.				x	
Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του μαθήματος για το έτος του;				x	
Χρησιμότητα ύπαρξης φροντιστηρίων.					
Εκτίμηση ποιότητας φροντιστηρίων.					
Πώς κρίνετε τον αριθμό Διδακτικών Μονάδων σε σχέση με τον φόρτο εργασίας;				x	
Διαφάνεια των κριτηρίων βαθμολόγησης.				x	

Στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν γραπτές ή/και προφορικές εργασίες

Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;					
Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;					
Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;					
Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;					
Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;					
Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;					
Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;					

Ο/Η διδάσκων/ουσα

	1	2	3	4	5
Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;				x	
Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;				x	
Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;				x	
Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;				x	
Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);				x	
Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;				x	

Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό

	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;				x	

Το Εργαστήριο

	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του εργαστηρίου για το έτος του;					
Είναι επαρκείς οι σημειώσεις ως προς τις εργαστηριακές ασκήσεις;					
Εξηγούνται καλά οι βασικές αρχές των πειραμάτων / ασκήσεων;					
Είναι επαρκής ο εξοπλισμός του εργαστηρίου;					

Εγώ ο/η φοιτητής/τρια

	1	2	3	4	5
Παρακολουθώ τακτικά τις διαλέξεις		x			
Παρακολουθώ τακτικά τα εργαστήρια					
Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις					
Μελετώ συστηματικά την ύλη.		x			
Αφιερώνω εβδομαδιαία για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος: 1 = <2 Ώρες, 2 = 2-4 Ώρες, 3 = 4-6 Ώρες, 4 = 6-8 Ώρες, 5 = >8 Ώρες		x			

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικής
Τομέας	Κλινικοεργαστηριακός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΠΑΤΣΟΥΡΗΣ / Καθηγητής-Διευθυντής
Επιστημονική Ειδίκευση	Παθολογοανατόμος, εξειδίκευση στα νοσήματα του νευρικού και αιμοποιητικού συστήματος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
Προπτυχιακό / 659	Παθολογική Ανατομική Κεντρικού Νευρικού Συστήματος

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Η Παθολογική Ανατομική Κεντρικού Νευρικού Συστήματος ασχολείται με τις παθήσεις του νευρικού συστήματος (νεοπλασίες – φλεγμονές – άνοιες) σε διαγνωστικό και ερευνητικό επίπεδο. Με την ανάπτυξη της μοριακής νευροβιολογίας το επιστημονικό ενδιαφέρον έχει διευρυνθεί και έχει καταλάβει και παθήσεις από την ψυχιατρική σφαίρα (σχιζοφρένεια – μανιοκατάθλιψη).

Το μάθημα διδάσκεται σε 10 παραδόσεις συνεχόμενες εντός δύο εβδομάδων και περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Νευροεκφυλιστικά νοσήματα
- Νόσος Alzheimer
- Νοσήματα prion
- Άνοιες
- Φλεγμονές
- Αγγειακές παθήσεις
- Όγκοι
- Τράπεζες εγκεφάλων

Τέλος δε, γίνεται πρακτική επίδειξη νεκροτομής εγκεφάλου σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Το Α΄ Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής είναι σημείο αναφοράς για τα νοσήματα prion, συμμετέχει δε ενεργά σε Ευρωπαϊκό δίκτυο brain banks.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά το πέρας των παραδόσεων, οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν το γνωστικό υπόβαθρο σε σχέση με τις βασικές ιστολογικές αλλοιώσεις των νευρολογικών, ψυχιατρικών και νευροεκφυλιστικών νοσημάτων

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
5ο	ΥΕ	ΕΠ	ΚΟ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
9	1						

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι	Ναι / eclass.uoa.gr	Ναι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Το μάθημα αναπροσαρμόστηκε στις σύγχρονες απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010, με κύριο γνώμονα την αποσαφήνιση κομβικών εννοιών της ιστολογίας του κεντρικού νευρικού συστήματος και τη συσχέτιση συνήθων νευροψυχικών διαταραχών με τα νεότερα κλινικοπαθολογοανατομικά δεδομένα.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Πιθανώς να υφίσταται επικάλυψη σε κλινικό επίπεδο με το μάθημα της Νευρολογίας και σε επίπεδο ανοσολογικών μηχανισμών με το μάθημα της Βιολογίας.

Η διδασκαλία του μαθήματος της Παθολογικής Ανατομικής του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος όμως, επικεντρώνεται στη συσχέτιση των κλινικών εκδηλώσεων (συνοπτικά αναφέρονται) με τα ιστολογικά ευρήματα σε καθεμία από αυτές (αναλυτικά).

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Παραδόσεις, σημειώσεις και βιβλίο Παθολογικής Ανατομικής.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Η διδασκόμενη ύλη εμπεριέχεται πλήρως στο σύγγραμμα του Boecker

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Οι φοιτητές ενημερώνονται κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας του μαθήματος για πρόσφατες βιβλιογραφικές αναφορές

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Στο διαδικτυακό τόπο eclass.uoa.gr ανακοινώνονται όλα τα τρέχοντα ζητήματα του μαθήματος. Στον ίδιο τόπο υπάρχει αναλυτική περιγραφή του μαθήματος και του τρόπου διδασκαλίας.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Στο 1^ο Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής υπάρχει ειδική Γραμματεία για τα φοιτητικά

Ζητήματα και δέχεται τους φοιτητές καθημερινά. Ταυτόχρονα, στον διαδικτυακό τόπο eclass.uoa.gr υπάρχει σύνδεσμος επικοινωνίας των φοιτητών με τους εκπαιδευτές για οποιαδήποτε απορία σχετικά με το μάθημα

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές μπορούν να έλθουν σε επικοινωνία με τους εκπαιδευτές μέσω της γραμματείας προκειμένου να κατευθυνθούν στην αναζήτηση συγκεκριμένων βιβλιογραφικών πηγών.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	X	40-60%	60-80%	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	---	--------	--------	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Η γραπτή εξέταση των φοιτητών διεξάγεται με τη διαδικασία θεμάτων πολλαπλής επιλογής, γεγονός που καθιστά συγκεκριμένη την ορθή απάντηση.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Για τις παραδόσεις του μαθήματος χρησιμοποιείται το αμφιθέατρο Παθολογικής Ανατομικής. Οι διδάσκοντες έχουν στη διάθεσή τους φορητό ηλεκτρονικό υπολογιστή και ηλεκτρονικό προβολέα, διαφανοσκόπιο και προβολέα διαφανειών.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Η τελευταία παράδοση του μαθήματος αφορά σε εργαστηριακή άσκηση επίδειξης

ιστολογικής παρασκευής. Για την εργαστηριακή άσκηση χρησιμοποιείται η αίθουσα ανατομικών παρασκευών του εργαστηρίου. Ο συγκεκριμένος χώρος ανακαινίστηκε πρόσφατα και εφοδιάστηκε με σύγχρονο εξοπλισμό με κύριο στόχο την εξασφάλιση των απαραίτητων υγειονομικών συνθηκών, καθώς και την διευκόλυνση της ιστοληψίας.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Τα εργαστήρια είναι διαθέσιμα στους φοιτητές τόσο για μελέτη ιστολογικών τομών, όσο και για αναπροσαρμογή ωρών διδασκαλίας λόγω τρεχουσών αναγκών, γεγονός που συνέβη ήδη από το τρέχον ακαδημαϊκό έτος.

Σπουδαστήρια:

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Η αίθουσα Μικροσκοπιών, εξοπλισμένη με 50 μικροσκόπια, του εργαστηρίου είναι στη διάθεση των φοιτητών πολλές ώρες ανά εβδομάδα.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Στις άμεσες προτεραιότητες του μαθήματος είναι η επίδειξη στους φοιτητές λογισμικού ανάλυσης εικόνας (image analysis).

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Το Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής βρίσκεται σε στενή συνεργασία με την Ιατροδικαστική Υπηρεσία Αθηνών. Κατά συνέπεια, υπάρχει νεκροτομικό υλικό σε ικανή ποσότητα (εγκέφαλοι) για μακροσκοπική και ιστολογική μελέτη από πλευράς φοιτητών. Ταυτόχρονα, το μουσείο ιστολογικών εκθεμάτων του εργαστηρίου είναι διαθέσιμο.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Η υποδομή είναι επαρκής για τις ανάγκες του μαθήματος και αναβαθμίζεται αδιάκοπα.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Δημιουργήθηκε ιστοσελίδα για το μάθημα στο διαδικτυακό τόπο [eclass/uoa/gr](http://eclass.uoa.gr) στην οποία οι φοιτητές μπορούν να έλθουν σε επαφή με τους διδάσκοντες.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ο κατάλογος των φοιτητών που δήλωσαν παρακολούθηση του μαθήματος, δόθηκε στη γραμματεία του εργαστηρίου μετά από αίτησή μας

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος; Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2010-2011					20%	80%	10
2009-2010					20%	80%	10

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου. Μοιράζεται το προβλεπόμενο φυλλάδιο αξιολόγησης στο τέλος των παραδόσεων.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων; Σε συζητήσεις μεταξύ των διδασκόντων.

**ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ /
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ**

Τα δελτία διανέμονται σε ώρα διδασκαλίας του μαθήματος και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό. Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού δελτίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο τέλος του δελτίου.

Ονομασία και κωδικός μαθήματος: Παθολογική Ανατομική Κεντρικού Νευρικού Συστήματος	6	5	9						
--	---	---	---	--	--	--	--	--	--

Υπεύθυνος Διδάσκων (ονοματεπώνυμο): Ευστράτιος Πατσούρης Ημερομηνία: 2. 2011 Επικουρικό Διδακτικό Προσωπικό:

Βαθμολογική Κλίμακα

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	2	3	4	5
Απαραδέκτη	Μη ικανοποιητική	Μέτρια	Ικανοποιητική	Πολύ καλή

Εκτιμήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας Χ στο αντίστοιχο τετραγωνάκι (οι ερωτήσεις με * αφορούν εργαστηριακά μαθήματα):

Το μάθημα	1	2	3	4	5
Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;					x
Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;					x
Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;					x
Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;				x	
Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα («σύγγραμμα», σημειώσεις, πρόσθετη βιβλιογραφία) χορηγήθηκαν εγκαίρως;				x	
Πόσο ικανοποιητικό βρίσκετε το κύριο βιβλίο(α) ή τις σημειώσεις;				x	
Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η βιβλιογραφία στην Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη;				x	
Πόσο απαραίτητα κρίνετε τα προαπαιτούμενα του μαθήματος;				x	
Χρήση γνώσεων από / σύνδεση με άλλα μαθήματα.				x	
Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του μαθήματος για το έτος του;				x	
Χρησιμότητα ύπαρξης φροντιστηρίων.				x	
Εκτίμηση ποιότητας φροντιστηρίων.				x	

Πώς κρίνετε τον αριθμό Διδακτικών Μονάδων σε σχέση με τον φόρτο εργασίας;				x	
Διαφάνεια των κριτηρίων βαθμολόγησης.					x

Ο/Η διδάσκων/ουσα

	1	2	3	4	5
Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;				X	
Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;				X	
Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;				X	
Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;				X	
Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);				X	
Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;				X	

Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό

	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;					X

Το Εργαστήριο

	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του εργαστηρίου για το έτος του;					
Είναι επαρκείς οι σημειώσεις ως προς τις εργαστηριακές ασκήσεις;					
Εξηγούνται καλά οι βασικές αρχές των πειραμάτων / ασκήσεων;					
Είναι επαρκής ο εξοπλισμός του εργαστηρίου;					

Εγώ ο/η φοιτητής/τρια

	1	2	3	4	5
Παρακολουθώ τακτικά τις διαλέξεις		X			
Παρακολουθώ τακτικά τα εργαστήρια		X			
Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις		X			
Μελετώ συστηματικά την ύλη.		X			
Αφιερώνω εβδομαδιαία για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος: 1 = <2 Ώρες, 2 = 2-4 Ώρες, 3 = 4-6 Ώρες, 4 = 6-8 Ώρες, 5 = >8 Ώρες		X			

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικής
Τομέας	Κλινικοεργαστηριακός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΛΥΔΙΑ ΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ / Καθηγήτρια
Επιστημονική Ειδίκευση	Ιατρός Παθολογοανατόμος - Κυτταρολόγος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
579 / Προπτυχιακό	Παθολογική Ανατομία Γαστρεντερικού

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή γενικών και εξειδικευμένων γνώσεων που αφορούν στην ανατομία, φυσιολογία, συγγενείς ανωμαλίες, διαταραχές της κυκλοφορίας, μεταβολικές διαταραχές, καλοήθεις νόσους, προκαρκινωματώδεις καταστάσεις και νεοπλάσματα του γαστρεντερικού σωλήνα.

Αναλυτικότερα, η ύλη του μαθήματος του μαθήματος περιλαμβάνει τα εξής γνωστικά αντικείμενα:

1. Στοματική κοιλότητα
2. Παθήσεις οισοφάγου
3. Μη νεοπλασματικές παθήσεις στομάχου-λεπτού εντέρου
4. Επιθηλιακές νεοπλασίες στομάχου-λεπτού εντέρου
5. Μη νεοπλασματικές παθήσεις παχέος εντέρου-πρωκτού
6. Επιθηλιακές νεοπλασίες παχέος εντέρου-πρωκτού
7. Ενδοκρινείς όγκοι πεπτικού
8. Λεμφώματα και στρωματικά νεοπλάσματα του γαστρεντερικού σωλήνα
9. Καρκινικοί δείκτες γαστρεντερικού σωλήνα

Μαθησιακοί στόχοι

Οι φοιτητές πρέπει να αποκτήσουν τις ακόλουθες γνώσεις:

1. Κατανόηση της Παθολογικής Ανατομικής ως βάση των νοσολογικών οντοτήτων του γαστρεντερικού σωλήνα
2. Εξοικείωση με τη μορφολογία και τους μηχανισμούς ανάπτυξης καλοήθων και μη καλοήθων καταστάσεων
3. Κατανόηση της παθολογοανατομικής ορολογίας προκειμένου να είναι σε θέση να αξιολογήσουν τις πληροφορίες στον ιστολογικών εκθέσεων
4. Ενημέρωση για τις διαγνωστικές δυνατότητες που προσφέρει η βιοπτική διαγνωστική

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
8, 10, 12	ΥΕ	ΕΠ	ΚΟ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
20				2		Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, σελ. 91	Όχι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Προ 5 ετών.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Υπάρχει επικάλυψη περίπου στο 30%. Δεν δίδεται βαρύτητα στα αντίστοιχα κεφάλαια.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

- Δάβαρης Π.Σ. Γενική Παθολογική Ανατομική του Γαστρεντερικού Σωλήνα. Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης
- Σημειώσεις με ερωτήσεις και απαντήσεις

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Έγκριση από τη Γ.Σ. της Ιατρικής Σχολής.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Όχι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

- Κατά τη διάρκεια των διαλέξεων
- Ανακοινώσεις

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Όχι.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
 Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	☒	20-40%	☐	40-60%	☐	60-80%	☐	80-100%	☐	Δεν γνωρίζω	☐
-------	-------------------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	---------	--------------------------	-------------	--------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	☒
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	☐
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση)	☐
Κατ' οίκον εργασία	☐
Προφορική παρουσίαση εργασίας	☐
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις	☐
Άλλα:*	☐

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι).	☐
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	☒

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
 Δεν υπάρχει τυφλή αξιολόγηση καθώς δεν έχει τεθεί ανάλογο ζήτημα.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
 Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Η διδασκαλία του μαθήματος πραγματοποιείται στην αίθουσα Μικροσκοπίων του Εργαστηρίου της Παθολογικής Ανατομικής, η οποία διαθέτει επαρκή εξοπλισμό για τη χρήση Η/Υ, οθόνες συνδεδεμένες με κεντρικό μικροσκόπιο και συστήματα προβολής.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν απαιτούνται.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;
Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.
Ικανοποιητική.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)
Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;
Διδασκαλία μέσω Η/Υ με τη χρήση ανάλογων προγραμμάτων.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Ναι στο τέλος του εξαμήνου

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;
Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2009-2008						100	9
2008-2007						100	10
2007-2006						100	10
2006-2005					20	80	9
2005-2004					25	75	9

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;
Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.
Όχι. Μάθημα εαρινού εξαμήνου.

Κλινική Παθολογικής Φυσιολογίας Γουδή

Διευθυντής: Καθηγητής Χ. Μουτσόπουλος

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	
Τομέας	Κλινικοεργαστηριακός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα:	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Γ ΤΖΙΟΥΦΑΣ / Αναπληρωτής Καθηγητής
Επιστημονική Ειδίκευση	Ανοσολογία/Ρευματολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
000568	Κλινική Ανοσολογία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Βασικές αρχές λειτουργίας του ανοσολογικού συστήματος και της ανοσολογικής απόκρισης. Ανοσολογικοί μηχανισμοί βλάβης ιστού, σύμφωνα με την κατάταξη κατά Coombs και Gel. Μηχανισμοί φλεγμονής και νόσοι που συσχετίζονται με αυτούς. Μηχανισμοί αυτοανοσίας και συζήτηση αυτοανώσων νοσημάτων. Βασικές αρχές διάγνωσης και θεραπείας λοιμώξεων σε ανοσοκατασταλμένους ασθενείς. Νεοπλασμάτα ανοσολογικού συστήματος. Πρωτοπαθείς ανοσοανεπάρκειες. Μηχανισμοί απόρριψης μοσχεύματος και αντιδράσεις μοσχεύματος κατά ξενιστού.

Μαθησιακοί στόχοι

Στο τέλος της σειράς μαθημάτων ο φοιτητής αναμένεται ότι θα είναι εξοικειωμένος α) με τους κύριους μηχανισμούς που συμμετέχουν στην ανοσολογική απόκριση β) με τους παθογενετικούς μηχανισμούς που ενέχονται σε νόσους ανοσολογικής αρχής γ) με τα νοσήματα που προκαλούνται από την υπερδραστηριότητα και την ανεπάρκεια του ανοσολογικού συστήματος και δ) διαγνωστικούς και θεραπευτικούς αλγόριθμους των νόσων αυτών.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
9	ΥΕ	ΕΠ	ΚΟ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
25	-	-	-	2	13	Όχι	Ναι/Προαιρετική

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, σελ. 112	http://pathophysiology.med.uoa.gr/	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Το 2008.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Όχι. Βασικά στοιχεία παθοφυσιολογίας του Ανοσολογικού συστήματος διδάσκονται στ 5^ο Εξάμηνο. Η γνώση αυτή χρησιμοποιείται σαν υπόστρωμα/εισαγωγή στο μάθημα της Κλινικής Ανοσολογίας.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

- Σημειώσεις από το βιβλίο των Janeway and Travers (2004). Το 2010 αναμένεται η χορήγηση της νέας έκδοσης Ανοσολογίας του I Roitt.
- Χορήγηση βιβλιογραφίας.
- Χορήγηση των διαφανειών του μαθήματος.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Η επικαιροποίηση του διδακτικού βιβλίου ανά 5-6 χρόνια. Η βιβλιογραφία και οι διδακτικές διαφάνειες, κατ' έτος.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Πλήρης κάλυψη.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ναι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος και με ανακοινώσεις.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Μετά το εβδομαδιαίο μάθημα, 30 λεπτά είναι αφιερωμένα σε συζήτηση συνεργασία με τους φοιτητές.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Εκπαίδευση από τον διδάσκοντα στη χρήση Η/Υ για την αναζήτηση και τεκμηρίωση της βιβλιογραφίας. Δυνατότητα συμμετοχής σε μετεκπαιδευτικά προγράμματα του τμήματος, που άπτονται του αντικειμένου.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Ναι. Προτείνεται συμμετοχή των φοιτητών σε επιστημονικές εκδηλώσεις αντλίστοιχες του αντικειμένου.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	X	20-40%		40-60%		60-80%		80-100%		Δεν γνωρίζω	
-------	---	--------	--	--------	--	--------	--	---------	--	-------------	--

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	X
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	X
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Ναι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Ενδελεχής συζήτηση για την εντόπιση πιθανών αδυναμιών και υστερήσεων.

Σχολαστική εξέταση της εργασίας την οποία αναλαμβάνουν.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα:

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Μία αίθουσα διδασκαλίας. Επαρκής, καλύπτει τις ανάγκες με πλήρη οπτικο-ακουστικά μέσα.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Οι φοιτητές που επιθυμούν δύνανται να εκπαιδευθούν σε εργαστηριακές τεχνικές που άπτονται του γνωστικού αντικείμενου.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Ικανοποιητική.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Διδασκαλία βασισμένη σε παρουσιάσεις Powerpoint.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Αναζήτηση βιβλιογραφίας από διεθνείς βάσεις δεδομένων (π.χ. PubMed).

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών.

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2008	-	-	-	-	40	60	8.5

Β' Εργαστήριο Ακτινολογίας
Νοσοκομείο «Αιλικόν»

Διευθυντής: Αναπληρωτής Καθηγητής **Ν. Κελέκης**

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Β' Εργαστήριο Ακτινολογίας
Τομέας	Κλινικοεργαστηριακός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Μέλη ΔΕΠ του Β' Εργαστηρίου Ακτινολογίας Υπεύθυνος Μαθήματος: Η. ΜΠΡΟΥΝΤΖΟΣ, Αν. Καθ. Ακτ/γίας
Επιστημονική Ειδίκευση	

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
Κ.Α. ΜΑΘ. 580 / Προπτυχιακό	Επεμβατική Ακτινολογία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Η Επεμβατική Ακτινολογία περιλαμβάνει τρεις βασικές ενότητες:

- α) Αγγειακή Επεμβατική Ακτινολογία, που περιλαμβάνει τις επεμβάσεις σε αρτηριακές φλεβικές και λεμφικές παθήσεις που γίνονται με καθοδήγηση απεικονιστικών μεθόδων (Ακτινοσκόπηση/υπερηχογράφημα/MRI).
- β) Μη Αγγειακή Επεμβατική Ακτινολογία που περιλαμβάνει θεραπείες σε διάφορα όργανα του σώματος (χοληφόρα, ουροποιητικό, μυοσκελετικό, κλπ.) που καθοδηγούνται από απεικονιστικές μεθόδους (ακτινοσκόπηση, αξονική τομογραφία, υπερηχογράφημα, μαγνητικός συντονισμός).
- γ) Επεμβατική Ογκολογία, που περιλαμβάνει μεθόδους για τη θεραπεία του καρκίνου (χημειοεμβολισμός, καθετηριασμός, κλπ.)

Μαθησιακοί στόχοι

Από το κατ' επιλογήν μάθημα της επεμβατικής ακτινολογίας ο φοιτητής θα εξοικειωθεί με τις επεμβατικές θεραπευτικές μεθόδους που εκτελούνται με καθοδήγηση της απεικόνισης.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1^ο – 12^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
Χειμερινό 8 ^ο , 10 ^ο , 12 ^ο	ΥΕ	ΕΠ	ΚΑ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
20				4	13	Ναι	Ναι/Υ

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, σελ. 91	Ναι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

2009.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;
Όχι.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

- Σημειώσεις διδασκαλίας
- Παρουσίαση PPT

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Με ευθύνη του υπεύθυνου και των διδασκόντων.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ναι, προτείνονται ηλεκτρονικά site στο διαδίκτυο.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

- Οδηγός σπουδών
- Εισαγωγικό μάθημα

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι, μέσω της γραμματείας του τμήματος.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);
Καθοδήγηση και χρήση βιβλιογραφίας.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα
Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	X	60-80%	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	---	--------	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Η παρουσία στις παραδόσεις (80% των ωρών) εξασφαλίζει 2 μονάδες πρόσθετες στον τελικό βαθμό

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Όχι, δεν γίνονται εργαστήρια
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι, δεν γίνονται εργαστήρια

Πώς διασφαλίσετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Με εξετάσεις πολλαπλής επιλογής στο τέλος του εξαμήνου.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα.

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Η αίθουσα διδασκαλίας είναι εξοπλισμένη με σύγχρονα μέσα διδασκαλίας, τα οποία είναι διαθέσιμα σε όλους τους φοιτητές.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.
Δεν γίνονται εργαστήρια.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Δεν γίνονται εργαστήρια.

Σπουδαστήρια
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)
Όχι.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);
Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;
Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.
Πολύ καλή.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Λογισμικό power point για την παρουσίαση διαφανειών και εκπαιδευτικά video.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).
Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;
Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;
Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;
Ναι, e-mail.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε; Στην αρχή του εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος; Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006					20%	80%	9,6
2006-2005					70%	30%	8,2
2005-2004				5%	55%	40%	8,4
2004-2003				15%	60%	25%	7,9
2003-2002				10%	50%	40%	8,2

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Όχι.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Β' Εργαστήριο Ακτινολογίας
Τομέας	Κλινικοεργαστηριακός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Μέλη ΔΕΠ του Β' Εργαστηρίου Ακτινολογίας Υπεύθυνη Μαθήματος: Μ. Παπαθανασίου, Επ. Καθ. Ακτ/γίας
Επιστημονική Ειδίκευση	

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
Κ.Α. ΜΑΘ. 597 / Προπτυχιακό	Νευροακτινολογία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

- Νευροακτινοανατομία-Μέθοδοι εξέτασης
- Ανατομία αγγείων ΚΝΣ-Αρχές Επεμβατικής Νευροακτινολογίας
- Συγγενείς ανωμαλίες ΚΝΣ
- Ενδοκράνιος αιμορραγία
- Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις
- Ανευρύσματα αγγειακής δυσπλασίας (Διαγνωστικές μέθοδοι- Επεμβατική Νευροακτινολογία)
- Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (απεικόνιση- Επεμβατική Νευροακτινολογία)
- Όγκοι ΚΝΣ
- Παθήσεις λευκής ουσίας
- Σπονδυλική Στήλη
- Νωτιαίος μυελός

Μαθησιακοί στόχοι

1. Εξοικείωση των διδασκομένων με τις απεικονιστικές μεθόδους του ΚΝΣ και με τα απεικονιστικά πρότυπα των κυριότερων ομάδων παθολογίας
2. Παρουσίαση εργασίας

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
Χειμερινό 7 ^ο , 9 ^ο , 11 ^ο	ΥΕ	ΕΠ	ΚΑ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
15				3		Ναι	Ναι/Υ

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, σελ. 91	Ναι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;
2009.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;
Όχι.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

- Σημειώσεις διδασκαλίας
- Παρουσίαση PPT

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;
Με ευθύνη των διδασκόντων.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι, προτείνονται ηλεκτρονικά site στο διαδίκτυο.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

- Οδηγός σπουδών
- Εισαγωγικό μάθημα

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι, μέσω της γραμματείας του τμήματος.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Καθοδήγηση και χρήση βιβλιογραφίας.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
 Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	X	60-80%	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	---	--------	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	X
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	X
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Η παρουσία στις παραδόσεις (80% των ωρών) εξασφαλίζει 2 μονάδες πρόσθετες στον τελικό βαθμό.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Όχι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
 Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Η αίθουσα διδασκαλίας είναι εξοπλισμένη με σύγχρονα μέσα διδασκαλίας, τα οποία είναι διαθέσιμα σε όλους τους φοιτητές.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν γίνονται εργαστήρια.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Δεν γίνονται εργαστήρια.

Σπουδαστήρια

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Όχι.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Πολύ καλή.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Λογισμικό power point για την παρουσίαση διαφανειών και εκπαιδευτικά video.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Ναι, e-mail.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε; Στην αρχή του εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που δίδασκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006				15%	45%	40%	7,7
2006-2005				27%	20%	53%	8,6
2005-2004				2%	50%	48%	7,9
2004-2003				15%	65%	20%	8,1
2003-2002					59%	41%	8,4

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;

Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Όχι.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Δεν αξιοολογούνται.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Β' Εργαστήριο Ακτινολογίας
Τομέας	Κλινικοεργαστηριακός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Μέλη ΔΕΠ του Β' Εργαστηρίου Ακτινολογίας Υπεύθυνη Μαθήματος: Ε. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ, Επ. Καθ. Ακτ/γίας
Επιστημονική Ειδίκευση	

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
Κ.Α.ΜΑΘ. 598 / Προπτυχιακό	Παιδοακτινολογία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Η Παιδοακτινολογία διδάσκεται στις παρακάτω ενότητες:

- Νεογνά (θώρακας, γαστρεντερικό)
- Θώρακας
- Κυκλοφορικό
- Γαστρεντερικό (συμπαγή και κοίλα σπλάχνα)
- Ουρογεννητικό
- Μυοσκελετικό
- Κεντρικό νευρικό (εγκέφαλος, σπονδυλική στήλη, νωτιαίος μυελός)
- Παιδοακτινολογία και επεμβατικές τεχνικές

Μαθησιακοί στόχοι

Στόχος του μαθήματος είναι να έρθει σε επαφή ο φοιτητής με το διαφορετικό τρόπο απεικονιστικής διερεύνησης της παθολογίας του παιδιατρικού ασθενούς σε σύγκριση με εκείνη του ενήλικα, δεδομένου ότι οι παθολογικές καταστάσεις της παιδικής ηλικίας διαφέρουν από εκείνες των ενηλίκων, η συνεργασία με τους μικρούς ασθενείς πολλές φορές είναι ανύπαρκτη, ενώ η έκθεση στην ακτινοβολία θα πρέπει να ελαχιστοποιείται.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
8-10-12	ΥΕ	ΕΠ	ΚΑ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
21				3		Ναι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, σελ. 92	Ναι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;
2009.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;
Όχι.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

- Σημειώσεις διδασκαλίας
- Παρουσίαση PPT

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;
Ναι, με ευθύνη της υπεύθυνης και των διδασκόντων

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι, προτείνονται ηλεκτρονικά site στο διαδίκτυο.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

- Οδηγός Σπουδών
- Εισαγωγικό μάθημα

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Ναι, μέσω της γραμματείας του τμήματος.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);
Καθοδήγηση και χρήση βιβλιογραφίας.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
 Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	X	60-80%	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	---	--------	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Η παρουσία στις παραδόσεις (80% των ωρών) εξασφαλίζει 2 μονάδες πρόσθετες στον τελικό βαθμό

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Δεν γίνονται εργαστήρια
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Με εξετάσεις πολλαπλής επιλογής στο τέλος του εξαμήνου

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του

υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Η αίθουσα είναι εξοπλισμένη με σύγχρονα μέσα διδασκαλίας, τα οποία είναι διαθέσιμα σε όλους τους φοιτητές.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του

εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν γίνονται εργαστήρια.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Δεν γίνονται εργαστήρια.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά).

Όχι

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Πολύ καλή.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Λογισμικό power point για την παρουσίαση διαφανειών και εκπαιδευτικά video.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Ναι, e-mail.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε; Στην αρχή του εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος; Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006				10%	50%	40%	7,5
2006-2005				20%	25%	55%	8,2
2005-2004				15%	30%	55%	8,5
2004-2003				5%	45%	50%	8,3
2003-2002			5%	5%	60%	30%	7,8

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Όχι.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Όχι.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Β' Εργαστήριο Ακτινολογίας
Τομέας	Κλινικοεργαστηριακός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Μέλη ΔΕΠ του Β' Εργαστηρίου Ακτινολογίας Υπεύθυνη Μαθήματος: Μ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, Επ. Καθ. Ακτ/γίας

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
Κ.Α. ΜΑΘ. 599 / Προπτυχιακό	Ακτινοανατομία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

- Αναπνευστικό σύστημα
- Γαστρεντερικό σύστημα (παρεγχυματικά, κοίλα όργανα)
- Χοληφόρα
- Ουροποιητικό σύστημα
- Κυκλοφορικό σύστημα (καρδιά, αγγεία)
- ΚΝΣ (εγκέφαλος, σπονδυλική στήλη, νωτιαίος μυελός)
- Μυοσκελετικό
- Μαστός
- Γεννητικό σύστημα (άρρενος, θήλεος)

Μαθησιακοί στόχοι

Μεταφορά των γνώσεων περιγραφικής ανατομικής στην εγκάρσια απεικόνιση. Ανατομία κατά επίπεδα με υπολογιστική τομογραφία, αξονική τομογραφία και μαγνητική τομογραφία.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
Χειμερινό 1, 3, 5, 7	ΥΕ	ΕΠ	ΚΑ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
18				3		Ναι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, σελ. 92	Ναι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;
2009.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;
Όχι.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

- Σημειώσεις της διδασκαλίας
- Παρουσιάσεις PPT

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;
Με ευθύνη των διδασκόντων.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι προτείνονται ηλεκτρονικά site στο διαδίκτυο.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;
- Οδηγός σπουδών
- Εισαγωγικό μάθημα

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι, μέσω της γραμματείας του τμήματος.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Καθοδήγηση και χρήση βιβλιογραφίας.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	X	60-80%	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	---	--------	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Η παρουσία στις παραδόσεις (80% των ωρών) εξασφαλίζει 2 μονάδες πρόσθετες στον τελικό βαθμό.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Όχι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Η αίθουσα διδασκαλίας είναι εξοπλισμένη με σύγχρονα μέσα διδασκαλίας, τα οποία είναι διαθέσιμα σε όλους τους φοιτητές.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν γίνονται εργαστήρια.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Δεν γίνονται εργαστήρια.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά).

Όχι.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;
Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.
Πολύ καλή.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Λογισμικό power point για την παρουσίαση διαφανειών και εκπαιδευτικά video

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).
Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;
Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;
Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;
Ναι, e-mail.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Στην αρχή του εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;
Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006				13%	42%	45%	7,8
2006-2005				23%	27%	50%	8,4
2005-2004				4%	51%	45%	7,9
2004-2003				12%	63%	25%	8,2
2003-2002				9%	51%	40%	8,1

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;
Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.
Όχι.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;
Δεν αξιολογούνται.

Αιματολογικό Εργαστήριο Νοσοκομείο «Αττικόν»

Διευθύντρια: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια **Α. Τραυλού**

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Συμπληρώθηκε με ευθύνη του Επιστημονικού Υπεύθυνου
για το κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα «ΑΙΜΟΣΤΑΣΗ _ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΕΤΑΓΓΙΣΕΩΝ»

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Ιατρική Σχολή
Τμήμα	Αιματολογικό Εργαστήριο Αττικού Νοσοκομείου
Τομέας	Αιματολογικό Εργαστήριο. Μονάδα Αιμοδοσίας ΠΓΝ "Αττικόν"
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Ωρ. Σ. Τραυλού
Επιστημονική Ειδίκευση	Αιματολογία – Παθολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
Προπτυχιακό 627	Αιμόσταση Ιατρική Μεταγγίσεων

Περιγραφή

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος αναλύονται αδρά ο μηχανισμός της αιμόστασης η παθοφυσιολογία, η εργαστηριακή διερεύνηση, οι κλινικές εκδηλώσεις των διαταραχών της καθώς και οι αρχές για την ασφαλή πρακτική της μετάγγισης. Περιλαμβάνεται σειρά μαθημάτων σχετικών με βασικές γνώσεις για την κλασσική και σύγχρονη θεώρηση του μηχανισμού της αιμόστασης, τις μείζονες συγγενείς και επίκτητες διαταραχές που οδηγούν σε θρόμβωση ή αιμορραγία. Τέλος κατά τη διάρκεια των μαθημάτων της μεταγγισιοθεραπείας αναλύονται οι κατευθυντήριες οδηγίες για την προσέλκυση αιμοδοτών και ασφαλή συλλογή αίματος και παραγώγων, τον προμεταγγισιακό έλεγχο, τη συντήρηση, τη διάθεση και την αιμοεπαγρύπνηση.

Μαθησιακοί στόχοι

Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές του 7^{ου}, 9^{ου} και 11^{ου} εξαμήνου και στοχεύει στην κατανόηση του μηχανισμού της Αιμόστασης και στην κατανόηση της πρακτικής της μετάγγισης η οποία δε διδάσκεται στο βασικό κορμό μαθημάτων πραγματοποιείται όμως ευρύτατα από το σύνολο των ιατρικών ειδικοτήτων

Είδος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
7 ^ο , 9 ^ο , 11 ^ο	ΥΕ	ΥΠ	

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
30				3		Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι (σελ 98)	Όχι	Ναι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Πραγματοποιείται το Σεπτέμβριο κάθε έτους.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Υπάρχει μερική επικάλυψη σε επιμέρους κεφάλαια της Αιμόστασης με το μάθημα ΠΦ1 και κατ' επιλογή Αιματολογίας στα οποία δεν γίνεται διεξοδική ανάλυση. Το κεφάλαιο της μεταγγισιοθεραπείας δεν επικαλύπτεται με κανένα μάθημα κορμού.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Βιβλίο σημειώσεων που υπάρχει κατατεθειμένο στη γραμματεία της Σχολής με τίτλο «ΑΙΜΟΣΤΑΣΗ-ΙΑΤΡΙΚΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΓΓΙΣΕΩΝ».

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Πραγματοποιείται το Σεπτέμβριο κάθε έτους.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Υπάρχει δυνατότητα παροχής ηλεκτρονικής ύλης με άρθρα ανασκόπησης ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Μέσω προφορικών, γραπτών και ηλεκτρονικών ανακοινώσεων.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις και τα τηλέφωνα των διδασκόντων βρίσκονται στη διάθεση των φοιτητών.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
 Προβλέπεται εκπαιδευτική επίσκεψη σε Αιματολογικό εργαστήριο– Μονάδα Αιμοδοσίας.

Συμμετοχή των φοιτητών

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	☐	20-40%	☒	40-60%	☐	60-80%	☐	80-100%	☐	Δεν γνωρίζω	☐
-------	--------------------------	--------	-------------------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	---------	--------------------------	-------------	--------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Όχι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Η διαφάνεια στην αξιολόγηση στην επίδοση των φοιτητών διασφαλίζεται με την τήρηση των οδηγιών προς τους εκπαιδευτές και του εκπαιδευόμενους.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Το μάθημα πραγματοποιείται στα Αμφιθέατρα της Ιατρικής Σχολής. Οι αίθουσες είναι ανακαινισμένες, ποιοτικώς άριστες, πλήρως κατάλληλες για εκπαιδευτικούς λόγους με εγκατεστημένο σύγχρονο υλικοτεχνικό εξοπλισμό για προβολή παρουσιάσεων (H/Y, projectors).

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Ικανοποιητική.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Η επικοινωνία με τους φοιτητές για την ενημέρωσή τους πραγματοποιείται και ηλεκτρονικά.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Μέσω του ιστότοπου της γραμματείας.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι με την έναρξη του μαθήματος.

**ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/
ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

Συμπληρώνεται χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετα-πτυχιακά κλινικά μαθήματα/ασκήσεις με ευθύνη του υπεύθυνου διευθυντή κλινικής ή διδάσκοντος

Πανεπιστήμιο	Ε.Κ.Π.Α.
Σχολή	Ιατρική Σχολή
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Κλινικοεργαστηριακός

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Τίτλος	Αιμόσταση, Ιατρική Μεταγγίσεων
Υπεύθυνος	Ω. ΤΡΑΥΛΟΥ
Κωδ. Αριθμός Μαθήματος	627
Αριθμός Διδακτικών Μονάδων	
Νοσηλευτικό Ίδρυμα/Ιατρείο	

Συνοπτική Περιγραφή

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος αναλύονται αδρά ο μηχανισμός της αιμόστασης η παθοφυσιολογία, η εργαστηριακή διερεύνηση, οι κλινικές εκδηλώσεις των διαταραχών της καθώς και οι αρχές για την ασφαλή πρακτική της μετάγγισης. Περιλαμβάνεται σειρά μαθημάτων σχετικών με βασικές γνώσεις για την κλασική και σύγχρονη θεώρηση του μηχανισμού της αιμόστασης, τις μείζονες συγγενείς και επίκτητες διαταραχές που οδηγούν σε θρόμβωση ή αιμορραγία. Τέλος κατά τη διάρκεια των μαθημάτων της μεταγγισιοθεραπείας αναλύονται οι κατευθυντήριες οδηγίες για την προσέλκυση αιμοδοτών και ασφαλή συλλογή αίματος και παραγώγων, τον προμεταγγισιακό έλεγχο, τη συντήρηση, τη διάθεση και την αιμοεπαγρύπνηση.

Στόχοι και προσδοκόμενα αποτελέσματα

Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές του 7^{ου}, 9^{ου} και 11^{ου} εξαμήνου και στοχεύει στην κατανόηση του μηχανισμού της Αιμόστασης και στην κατανόηση της πρακτικής της μετάγγισης η οποία δε διδάσκεται στο βασικό κορμό μαθημάτων πραγματοποιείται όμως ευρύτατα από το σύνολο των ιατρικών ειδικοτήτων.

Περιεχόμενο του μαθήματος – διδασκόμενη ύλη

Εισαγωγή στην αιμόσταση, Πρωτογενής και δευτερογενής αιμόσταση, Ινωδόλυση Αιμορραγικές Διαθέσεις, Θρομβοφιλία, Εργαστηριακή Διερεύνηση, ΔΕΠ, ΘΘΠ, ΙΘΠ, ΟΑΣ, Αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο, Αλυσίδα της μετάγγισης, συντήρηση και διάθεση αιματος και παραγώγων, συστήματα ομάδων αιματος, προμεταγγισιακός έλεγχος, ενδείξεις και επιπλοκές μεταγγισης, αιμοεπαγρύπνηση.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ (συμπληρώστε σύμφωνα με τις διευκρινίσεις του υπομνήματος)

Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	Ο	Π
	627	98	ΥΕ	Όχι	Ω. Τραυλού	Όχι	5	Όχι	50-350	80-90%	10	3	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι

- A** = Κωδικός μαθήματος
B = Σελίδα Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει)
Γ = Υποχρεωτικό Υ/Κατ'επιλογήν Ε
Δ = Απαιτήση για προαπαιτούμενα (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Ε = Υπεύθυνος Μαθήματος – Δ/ντής Κλινικής (ονοματεπώνυμο)
Z = Χρήση εξω-πανεπιστημιακών κλινικών/ιατρείων (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
H = Συνολικός αριθμός διδασκόντων/μελών ΔΕΠ
Θ = Συμμετοχή ειδικευομένων/μεταπτυχιακών στην εκπαίδευση (ΝΑΙ/ΟΧΙ). Αν ΝΑΙ, αναγράψτε τον αριθμό
I = Συνολικός αριθμός ασκουμένων ανά εξάμηνο
K = Αριθμός ασκουμένων που αξιολογήθηκαν θετικά στο τέλος κάθε εξαμήνου
Λ = Συνολική διάρκεια σε εβδομάδες
M = Ώρες εβδομαδιαίας άσκησης
N = Συμμετέχουν οι φοιτητές στις εφημερίες (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Ξ = Έχουν θεσπισθεί κριτήρια για τον αριθμό και το είδος των ασθενών που χρησιμοποιούνται για την κλινική άσκηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
O = Τηρείται αρχείο ασθενών όπου καταγράφεται η πορεία της νόσου
Π = Αξιολόγηση του μαθήματος από φοιτητές (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κατανομή Ωρών διδασκαλίας του κλινικού μαθήματος (σημειώστε αριθμό ωρών και ποσοστό επί του συνόλου των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας)

	Αριθμός ωρών	%
Διαλέξεις–Θεωρία	30	100
Εργαστήρια		
Διδασκαλία σε μικρές ομάδες (φροντιστήρια, σεμινάρια κλπ.):		
Επαφή με ασθενείς		
Άλλη κατηγορία (περιγράψτε συνοπτικά): Συγγραφή πορείας νόσου, αναζήτηση εργαστηριακών εξετάσεων, επισκέψεις καθηγητή κ.λπ.		

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ Μέλη ΔΕΠ

Διευθυντής Κλινικής Ιατρείου – Υπεύθυνος Κλινικού Μαθήματος / Άσκησης

Ονοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Παν/κή βαθμίδα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ απασχόλησης)
Ω. ΤΡΑΥΛΟΥ	Αιματολόγος	Αναπ. Καθηγ.	2007	Π

Διδάσκοντες Γ΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ απασχόλησης)
Μ. ΠΟΛΙΤΟΥ	Αιματολόγος	2009	Π
Α. ΓΙΑΛΕΡΑΚΗ	Βιοχημικός	2010	Π
Α. ΤΣΑΝΤΕΣ	Βιοπαθολόγος	2010	Π

Άλλοι διδάσκοντες:

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Εργασιακή σχέση στην κλινική και έτος έναρξης της σχέσης	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ απασχόλησης)
Ε. Μερκούρη	Βιοχημικός	Λέκτορας ΠΔ 407 2005	

Συγκεντρωτικός πίνακας προσωπικού Πανεπιστημιακής Κλινικής / Ιατρείου

Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	Αιμόσταση Ιατρική Μεταγγίσεων
Παν/κό Ίδρυμα & Κλινική/Ιατρείο	ΕΚΠΑ
Αριθμός Κλινών	
Υπεύθυνος Διευθυντής (Όνοματεπώνυμο)	

Μέλη ΔΕΠ και άλλο ιατρικό προσωπικό									Άλλοι					
Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο
	1	3		1									Όχι	Ναι

A = Διδάσκοντες **A** Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

B = Διδάσκοντες **B** Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Γ = Διδάσκοντες **Γ** Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Δ = Διδάσκοντες **Δ** Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ε = Άλλοι διδάσκοντες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό και επεξηγήστε)

Ζ = Σύμβουλοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Η = Ειδικευόμενοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Θ = Μεταπτυχιακοί σπουδαστές **ιατρικής** (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ι = Υποψήφιοι Διδάκτορες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Κ = Νοσηλεύτες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Λ = Διοικητικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Μ = Τεχνικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ν = Άλλοι (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ξ = Υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Ο = Είναι επαρκές το εκπαιδευτικό προσωπικό (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα

(α) Αριθμός και χωρητικότητα.

(β) Ώρες χρήσης (30)

Σχολιάστε την καταλληλότητα, ποιότητα και επάρκεια των αιθουσών διδασκαλίας.
Κατάλληλη και επαρκής.

Εκπαιδευτικά εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα

(α) Αριθμός και χωρητικότητα

(β) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων.

(γ) Ώρες χρήσης.

Άλλος τεχνικός εξοπλισμός, λ.χ. τηλεοράσεις, βίντεο, προβολείς, διαφανοσκόπια κλπ.
(περιγράψτε συνοπτικά).

Η/Υ, προβολέας.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια των διαθέσιμων υποδομών.

Ικανοποιητικά.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα και το ποσοστό συμβολής κάθε μεθόδου στην τελική βαθμολογία του μαθήματος.

Συμβολή στη βαθμολογία %												
Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M
	50-350	1	Γ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΔΕΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ			ΟΧΙ

A = Αριθμός ασκουμένων φοιτητών

B = Αριθμός εξετάσεων/εξάμηνο

Γ = Εξέταση τέλους εξαμήνου (γραπτή Γ / προφορική Π). Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης των φοιτητών

Δ = Ενδιάμεσες εξετάσεις ή ασκήσεις

E = Εργαστηριακές ή πρακτικές εξετάσεις

Z = Αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ (ΔΕΠ) ή ειδικευομένους (E)

H = Αξιολόγηση που βασίζεται στη χρήση προτύπων ασθενών (Standardized Patient)

Θ = Παρουσίαση εργασίας

I = Άλλες μέθοδοι αξιολόγησης (περιγράψτε συνοπτικά)

K = Παρακολουθούνται οι φοιτητές κατά την κλινική άσκηση (Ναι/Όχι)

Λ = Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης; (Ναι/Όχι)

M = Υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (Ναι/Όχι)

Σχολιάστε τη χρονική περίοδο εντός της οποίας ανακοινώνεται η τελική βαθμολογία.

2-3 εβδομάδες.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές το συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση;

Επισυνάψτε το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείτε.

Ναι.

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας καθενός από τους διδάσκοντες; Επισυνάψτε ενδεικτικό ερωτηματολόγιο.

Πώς κρίνετε την συμβολή της αξιολόγησης των φοιτητών στην καλύτερη επίτευξη των μαθησιακών στόχων;

Συμβάλει στη βελτίωση των μεθόδων διδασκαλίας και την εκπαίδευση προγράμματος.

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Τα δελτία διανέμονται στο τέλος της κλινικού μαθήματος/άσκησης και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό.

Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού δελτίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών ασκήσεων/μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο τέλος του δελτίου.

Όνομασία και κωδικός Κλινικού Μαθήματος/Άσκησης									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Κλινικοεργαστηριακός

Υπεύθυνος μαθήματος / Διευθυντής Κλινικής	Αναπλ. Καθηγήτρια Ω. ΤΡΑΥΛΟΥ
Αριθμός διδακτικών μονάδων	
Νοσηλευτικό ίδρυμα / ιατρείο	
Ημερομηνία συμπλήρωσης δελτίου	24 Φεβρουαρίου 2011
Χρονικό διάστημα κλινικού μαθήματος/άσκησης	Οκτώβριος 2010 – Ιανουάριος 2011

Βαθμολογική Κλίμακα

Κακή	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή	Άριστη
1	2	3	4	5

Εκτιμήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας Χ στο αντίστοιχο τετραγωνάκι:

Κλινικό μάθημα/άσκηση:	1	2	3	4	5
Ποια είναι η συνολική άποψή σας για την οργάνωση της κλινικής άσκησης την οποία μόλις ολοκληρώσατε;				X	
Ποια είναι η γνώμη σας για τις γενικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες της κλινικής;					X
Ποια είναι η γνώμη σας για την ομάδα σας. Πόσο οργανωμένη είναι στη λειτουργία της και την προσέγγιση του ασθενούς και πόσο συνέβαλε στην εκπαίδευσή σας.	-	-	-	-	-
Εκτιμήστε το ενδιαφέρον και τη συμβολή του διδακτικού προσωπικού στη βελτίωση των κλινικών σας δεξιοτήτων					X
Εκτιμήστε τη συμβολή της καθημερινής και αποκλειστικής ενασχόλησης ενός διδάσκοντος (preceptor) με τους φοιτητές.					X

Ποια είναι η άποψή σας για την κατανομή του εκπαιδευτικού χρόνου κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης	-	-	-	-	-
Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και αποτελεσματικότητα των μαθημάτων που διδαχθήκατε					X
Εκτιμήστε την επάρκεια της θεωρητικής και πρακτικής κάλυψης των σχετικών θεμάτων				X	
Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού υλικού και των συγγραμμάτων που σας προτάθηκαν					X
Εκτιμήστε τη διαθεσιμότητα και επάρκεια των εποπτικών μέσων					X
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των ειδικευομένων	-	-	-	-	-
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των επιμελητών	-	-	-	-	-
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων του Καθηγητή	-	-	-	-	-
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη λήψη ιστορικού σε ασθενείς της συγκεκριμένη κλινικής				X	
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη διενέργεια κλινικής εξέτασης σε ασθενείς της συγκεκριμένης κλινικής	-	-	-	-	-
Εκτιμήστε τις γνώσεις και τις ικανότητες που αποκτήσατε στην διαγνωστική προσπέλαση και θεραπεία των σχετικών νοσημάτων					X
Εκτιμήστε τον τρόπο εκτίμησής σας (πόσο αξιοκρατικός ήταν)				X	

Στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν γραπτές ή/και προφορικές εργασίες

Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;	-	-	-	-	-
Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;	-	-	-	-	-
Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;	-	-	-	-	-
Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;	-	-	-	-	-
Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;	-	-	-	-	-
Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;	-	-	-	-	-
Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;	-	-	-	-	-

Ο/Η διδάσκων/ουσα :

	1	2	3	4	5
Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης;					X
Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο της κλινικής άσκησης/μαθήματος;					X
Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;					X

Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να γιά να αναπτύξουν την κρίση τους;				X	
Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);					X
Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;					X

Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό

	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;					X

Παρατηρήσεις, σχόλια και προτάσεις για την βελτίωση του κλινικού μαθήματος/άσκησης:
 Προτείνεται η ανάθεση γραπτών εργασιών και προφορικών παρουσιάσεων για βελτίωση βαθμολογίας και καλύτερη κατανόηση επί μέρους θεμάτων.

Εγώ ο/η φοιτητής/τρια:

	1	2	3	4	5
Παρακολουθώ καθημερινά τις δραστηριότητες της κλινική	-	-	-	-	-
Παρακολουθώ καθημερινά τα μαθήματα για τους φοιτητές			X		
Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις	-	-	-	-	-
Μελετώ συστηματικά την ύλη			X		

Α΄ Ψυχιατρική Κλινική του Αιγινήτειου Νοσοκομείου

Διευθυντής: Καθηγητής Γ. Παπαδημητρίου

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικής
Τομέας	Κοινωνικής Ιατρικής Ψυχιατρικής και Νευρολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΕΡΒΑΣ, Επίκουρος Καθηγητής
Επιστημονική Ειδίκευση	Ψυχιατρική

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
	Το Βιοψυχοκοινωνικό πρότυπο στην καθημερινή ιατρική πράξη

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Συνοπτική περιγραφή του περιεχομένου

Το βιοψυχοκοινωνικό πρότυπο, αποτελεί τη σύγχρονη βάση της ψυχοσωματικής σκέψης στην ιατρική και περιγράφει πώς βιολογικοί, ψυχολογικοί και κοινωνικοί παράγοντες συνδυάζονται, σε άλλοτε άλλο βαθμό στο να επηρεάσουν την προδιάθεση, την εκδήλωση, τη θεραπεία και την πορεία / πρόγνωση των διαφόρων ασθενειών. Το μάθημα περιλαμβάνει κεφάλαια, για το βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο, το εικονικό φάρμακο, βασικές ψυχοδυναμικές αρχές, ζητήματα σχέσης ιατρού ασθενούς, την κατανόηση και συνεργασία με διαφορετικούς τύπους χαρακτήρων ασθενών, τον χειρισμό ειδικών πληθυσμών ασθενών, όπως τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι και οι έγκυες/ λεχώνες, την επίδραση του στρες και του ψυχικού τραύματος στην υγεία, την προσέγγιση του ασθενούς ως προς τον ευαίσθητο τομέα της σεξουαλικότητας, τη χρήση ουσιών, το στίγμα, καθώς και βασικές αρχές ψυχοσωματικής .

Θέματα των διαλέξεων

1. Ανάλυση του βιοψυχοκοινωνικού προτύπου
2. Η τέχνη της ίασης και το παρηγορητικό φάρμακο (placebo)
3. Επικοινωνία ιατρού και ασθενή
4. Ο δύσκολος ασθενής στο Γενικό Νοσοκομείο
5. Εφαρμοσμένη ψυχαναλυτική γνώση στην Ιατρική
6. Η έννοια του στίγματος στην ιατρική και στην ψυχιατρική
7. Βιοψυχοκοινωνικές επιπτώσεις του ψυχικού τραύματος
8. Ειδικές κατηγορίες ασθενών: η Γυναίκα ασθενής, το παιδί ασθενής, ο ηλικιωμένος ασθενής, ο ασθενής με ουσιοεξαρτήσεις
9. Το ψυχοσεξουαλικό ιστορικό
10. Ψυχοσωματική Ιατρική

Μαθησιακοί στόχοι

1. Κατανόηση του σύγχρονου βιοψυχοκοινωνικού τρόπου προσέγγισης της ιατρικής
2. Κατανόηση και ευαίσθητοποίηση των ψυχοκοινωνικών παραμέτρων των βιολογικών νόσων

3. Ενημέρωση για βασικές ψυχιατρικές και ψυχολογικές γνώσεις στην άσκηση της ιατρικής που είναι απαραίτητες σε ιατρούς όλων των ειδικοτήτων
4. Συνειδητοποίηση του φάσματος ψυχικής υγείας–ψυχικής νόσου– συννοσηρότητα με σωματικές νόσους
5. Προετοιμασία των φοιτητών για καλύτερη συνεργασία με την ψυχιατρική και τη διασυνδεδητική, ψυχιατρική ασχέτως ειδικότητας που θα ακολουθήσουν

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1° – 12°	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδικεύσεως (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
4° – 6° – 8°	ΥΕ	ΕΠ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
20	–	–	–	2	1	Ναι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι/166	Όχι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;
2007/8.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;
Δεν υπάρχει επικάλυψη.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
Σημειώσεις με όλα τα κεφάλαια της διδακτέας ύλης.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;
Με συνεννόηση μεταξύ των υπευθύνων του μαθήματος ανά διετία–τριετία.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ενθαρρύνονται οι διδάσκοντες να παρέχουν.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Στο πρώτο μάθημα και μέσω της γραμματείας της Ψυχιατρικής κλινικής με γραπτή ανακοίνωση.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Οι φοιτητές μπορούν να επικοινωνήσουν με τους διδάσκοντες καθημερινά και να κανονίσουν συνάντηση μαζί τους.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Συζητείται στο πλαίσιο των διαλέξεων από τους διαδάσκοντες

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς.

Όχι

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	X	60-80%	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	---	--------	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση)	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Όχι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Προφορικά Ναι, εφόσον ζητηθούν

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Γραπτές εξετάσεις πολλαπλής επιλογής με θέματα από δεξαμενή θεμάτων που επιλέγονται το ίδιο πρωί των εξετάσεων. Μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας της εξέτασης παρέχεται η δυνατότητα σε όσους φοιτητές το επιθυμούν να δουν μαζί με τον καθηγητή το γραπτό τους προκειμένου να διευκρινιστεί η βαθμολογία που έλαβαν.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα:

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Αμφιθέατρο Αιγινήτειου νοσοκομείου, LCD projector, power point παρουσιάσεις, κλιματισμός, άνετες θέσεις. Γραμματειακή υποστήριξη από την Α΄ Ψυχιατρική κλινική.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν αφορά.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Δεν αφορά.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν αφορά.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Power point παρουσιάσεις.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Εφόσον αναζητηθεί, ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Επαρκή.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Power point παρουσιάσεις.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Δεν αφορά.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Όχι.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι, στην αρχή του εξαμήνου από την σχολή.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;
Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2008-2009				20	40	40	8
2007-2008				10	50	40	8
2006-2007				10	50	40	8
2005-2006				20	50	30	7.5

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;

Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Όχι.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Δεν αφορά.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικής
Τομέας	Κοινωνικής Ιατρικής, Ψυχιατρικής & Νευρολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Β. ΚΟΝΤΑΞΑΚΗΣ / Αναπλ. Καθηγητής Ψυχιατρικής
Επιστημονική Ειδίκευση	Ψυχιατρική

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
	Κοινωνική και Προληπτική Ψυχιατρική

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

- Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχιατρική
- Εισαγωγή στην Προληπτική Ψυχιατρική
- Το Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής στην κοινότητα: Δομή και λειτουργίες
- Η πρωτοβάθμια φροντίδα ψυχικής υγείας και η έγκαιρη ανίχνευση ψυχοπαθολογίας στην κοινότητα
- Ομάδες υψηλού κινδύνου για την ανίχνευση ψυχοπαθολογίας
- Η Κοινωνική Ψυχιατρική στην πράξη
- Η Ψυχιατρική Κλινική στο Γενικό Νοσοκομείο: Έγκαιρη παρέμβαση και πρόληψη
- Πρώιμες παρεμβάσεις στην ψύχωση
- Η πρόληψη της ουσιοεξάρτησης
- Βία, παρορμητικότητα και αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές
- Ψυχιατρική γενετική συμβουλευτική
- Φυσικές καταστροφές: Ψυχοπαθολογία και η πρόληψή τους
- Ψυχοκοινωνικά προβλήματα και ψυχοπαθολογία παιδιού και εφήβου
- Ψυχοπαθολογικές και ψυχοκοινωνικές διαστάσεις σωματικών παθήσεων
- Ψυχικές διαταραχές: Στίγμα, αποστιγματισμός, ποιότητα ζωής
- Η τριτοβάθμια πρόληψη. Αρχές ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης

Μαθησιακοί στόχοι

Εξοικείωση των φοιτητών με τις βαθμίδες ψυχιατρικής πρόληψης, τις δυνατότητες προληπτικών παρεμβάσεων και τις αρχές-εφαρμογές της κοινωνικής ψυχιατρικής

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
5 ^ο , 7 ^ο , 9 ^ο	ΥΕ	ΕΠ	ΚΟ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
26				2	1	Ναι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι/121-122	Όχι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Το έτος 2006 έγινε η τελευταία αναπροσαρμογή της ύλης. Κάθε χρόνο ανανεώνεται η βιβλιογραφία με πρόσφατες δημοσιεύσεις που δίνονται στους φοιτητές.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Δεν υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

«Κοινωνική και Προληπτική Ψυχιατρική», Β. Κονταξάκης, Β. Τομαράς, Δ. Πλουμπίδης, Μ. Χαβάκη-Κονταξάκη, Κ. Κόλλιας, επιμ. εκδ., Α' και Β' Ψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, 2006.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Κάθε ακαδημαϊκό έτος διατίθεται στους φοιτητές η πρόσφατη βιβλιογραφία σε σχέση με τη θεματολογία του μαθήματος.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Συνιστάται η μελέτη και άλλων σχετικών βιβλίων που έχουν κυκλοφορήσει από τους συντονιστές του μαθήματος όπως:

- «Προληπτική Ψυχιατρική και Ψυχική Υγιεινή» Β. Κονταξάκης, Μ. Χαβάκη-Κονταξάκη, Γ. Χριστοδούλου, επιμ. εκδ., Ιατρικές Εκδόσεις ΒΗΤΑ, Αθήνα, 2005.
- «Προληπτική Ψυχιατρική» Γ. Χριστοδούλου, Β. Κονταξάκης, Μ. Οικονόμου, επιμ. εκδ. Ιατρικές Εκδόσεις ΒΗΤΑ, Αθήνα, 2000.
- «Θέματα Προληπτικής Ψυχιατρικής» Α' και Β' τόμος, Γ. Χριστοδούλου, Β. Κονταξάκης, επιμ. εκδ., Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής, Αθήνα, 1994.
- «Topics in Preventive Psychiatry" G. Christodoulou, V. Kontaxakis, eds, Karger, Basel, 1994.
- «Issues in Preventive Psychiatry" G. Christodoulou, D. Lecic-Tosevski, V. Kontaxakis, eds, Karger Basel, 1999.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;
Με γραπτή ανακοίνωση.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες
Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Ναι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);
Καθοδήγηση των φοιτητών για αναζήτηση σχετικής βιβλιογραφίας στο διαδίκτυο.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα
Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	X	40-60%	60-80%	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	---	--------	--------	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	X
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση)	
Κατ' οίκον εργασία	
Προφορική παρουσίαση εργασίας	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Όχι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Οι φοιτητές γνωρίζουν τη θεματολογία που θα εξεταστούν. Όταν ζητηθούν επεξηγήσεις της βαθμολογίας τους, αυτό πραγματοποιείται πάντα από το συντονιστή του μαθήματος στην προσπάθεια βελτίωσης των επιδόσεών τους.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Αμφιθέατρο του Αιγινήτειου Νοσοκομείου χωρητικότητας 100 ατόμων.

Το Αμφιθέατρο του Αιγινήτειου Νοσοκομείου κρίνεται επαρκές για τον αριθμό των ατόμων που παρακολουθούν.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Power Point.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Επαρκής.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Ναι. Χρησιμοποιείται Power Point.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Ναι. Αναρτώνται ανακοινώσεις στην ιστοσελίδα της Κλινικής και της Σχολής.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι, στην αρχή του εξαμήνου από τη Σχολή.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος; Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2009–2008					2		8
2007–2006					2	1	8.33
2006–2005				1	2		7

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Όχι.

Παιδοψυχιατρική Κλινική
Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία»

Διευθυντής: Αναπληρωτής Καθηγητής Γ. Κολαΐτης

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική
Τομέας	Κοιν. Ιατρικής – Ψυχιατρικής & Νευρολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Γ. ΚΟΛΑΪΤΗΣ, Επικ. Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής
Επιστημονική Ειδικευση	Παιδοψυχίατρος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
121 Προπτυχιακό	Παιδοψυχιατρική

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα περιγράφει τις βασικές ψυχοπαθολογικές οντότητες της Παιδικής και Εφηβικής Ψυχιατρικής, με έμφαση στη διαγνωστική αξιολόγηση και στη θεραπευτική αντιμετώπισή τους.

Μαθησιακοί στόχοι

Ο βασικός στόχος του μαθήματος είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητών της Ιατρικής με τις κλινικές οντότητες της Παιδοψυχιατρικής, με έμφαση στην ανίχνευση, έγκαιρη αναγνώριση, διαγνωστική αξιολόγηση και παραπομπή για την θεραπευτική αντιμετώπισή τους σε ειδικούς ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδικευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
10 ^ο , 12 ^ο	ΥΕ		

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
22				2		Ναι	

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι Σελίδα: 166	Όχι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Το 2006.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Όχι.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

«Εισαγωγή στην Παιδοψυχιατρική».

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Το σύνολο της ύλης.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Με ανακοίνωση που αναρτάται στους χώρους που προσεγγίζουν οι φοιτητές.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Με προτάσεις για εργασίες σε επιλεγμένα θέματα, οι οποίες πραγματοποιούνται με εποπτεία μελών ΔΕΠ.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	X	20-40%		40-60%		60-80%		80-100%		Δεν γνωρίζω	
-------	---	--------	--	--------	--	--------	--	---------	--	-------------	--

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	

Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

**ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/
ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

Συμπληρώνεται χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετα-πτυχιακά κλινικά μαθήματα/ασκήσεις με ευθύνη του υπεύθυνου διευθυντή κλινικής ή διδάσκοντος

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική
Τομέας	Κοιν. Ιατρικής – Ψυχιατρικής & Νευρολογίας

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Τίτλος Κλινικού Μαθήματος	«Παιδοψυχιατρική»
Υπεύθυνος μαθήματος/Διευθυντής Κλινικής	ΓΕΡ. ΚΟΛΑΪΤΗΣ
Κωδ. Αριθμός Μαθήματος	121 Προπτυχιακό
Αριθμός Διδακτικών Μονάδων	1
Νοσηλευτικό Ίδρυμα/Ιατρείο	Νοσοκομείο Παίδων «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

Συνοπτική Περιγραφή Μαθήματος-Άσκησης

Το μάθημα περιγράφει τις βασικές ψυχοπαθολογικές οντότητες της Παιδικής και Εφηβικής Ψυχιατρικής, με έμφαση στη διαγνωστική αξιολόγηση και στη θεραπευτική αντιμετώπισή τους.

Στόχοι και προσδοκώμενα αποτελέσματα της Κλινικής Άσκησης

Ο βασικός στόχος του μαθήματος είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητών της Ιατρικής με τις κλινικές οντότητες της Παιδοψυχιατρικής, με έμφαση στην ανίχνευση, έγκαιρη αναγνώριση, διαγνωστική αξιολόγηση και παραπομπή για την θεραπευτική αντιμετώπισή τους σε ειδικούς ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων.

Περιεχόμενο του μαθήματος – διδασκόμενη ύλη

Ομαλή ψυχολογική ανάπτυξη του παιδιού με έμφαση στη συναισθηματική και ψυχοκοινωνική πλευρά, Διαγνωστική αξιολόγηση και ταξινόμηση στην Παιδική και Εφηβική Ψυχιατρική, Διαταραχές συναισθήματος – Αυτοκτονικότητα, Διαταραχές άγχους, Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής – υπερκινητικότητας, Διαταραχές διαγωγής – Νεανική παραπτώματικότητα, Νοητική υστέρηση και ψυχική υγεία, Διάχυτες διαταραχές ανάπτυξης – Αυτισμός, Ειδικές μαθησιακές διαταραχές, Σχολική φοβία – άρνηση, Ψυχώσεις σε παιδιά και εφήβους, Κακοποίηση – παραμέληση παιδιού, Διαζύγιο και παιδί, Ψυχοφαρμακολογία σε παιδιά και εφήβους, Ψυχοδυναμική ψυχοθεραπεία παιδιών και εφήβων, Γνωσιακές – συμπεριφορικές θεραπείες, Οικογενειακή ψυχοθεραπεία, Οργάνωση υπηρεσιών ψυχικής υγείας για παιδιά και εφήβους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (συμπληρώστε σύμφωνα με τις διευκρινίσεις του υπομνήματος)

Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Π
Παιδο-ψυχιατρική	121	166	Ε	Όχι	Γερ. Κολαΐτης	Ναι	4	Όχι	5	5	10	2	Όχι	-	Ναι	Ναι

- A** = Κωδικός μαθήματος
B = Σελίδα Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει)
Γ = Υποχρεωτικό Υ/Κατ'επιλογήν Ε
Δ = Απαίτηση για προαπαιτούμενα (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Ε = Υπεύθυνος Μαθήματος – Δ/ντής Κλινικής (ονοματεπώνυμο)
Ζ = Χρήση εξω-πανεπιστημιακών κλινικών/ιατρείων (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Η = Συνολικός αριθμός διδασκόντων/μελών ΔΕΠ
Θ = Συμμετοχή ειδικευομένων/μεταπτυχιακών στην εκπαίδευση (ΝΑΙ/ΟΧΙ). Αν ΝΑΙ, αναγράψτε τον αριθμό
Ι = Συνολικός αριθμός ασκουμένων ανά εξαμήνο
Κ = Αριθμός ασκουμένων που αξιολογήθηκαν θετικά στο τέλος κάθε εξαμήνου
Λ = Συνολική διάρκεια σε εβδομάδες
Μ = Ώρες εβδομαδιαίας άσκησης
Ν = Συμμετέχουν οι φοιτητές στις εφημερίες (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Ξ = Έχουν θεσπισθεί κριτήρια για τον αριθμό και το είδος των ασθενών που χρησιμοποιούνται για την κλινική άσκηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Ο = Τηρείται αρχείο ασθενών όπου καταγράφεται η πορεία της νόσου
Π = Αξιολόγηση του μαθήματος από φοιτητές (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατανομή Ωρών διδασκαλίας του κλινικού μαθήματος (σημειώστε αριθμό ωρών και ποσοστό επί του συνόλου των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας)

	Αριθμός ωρών	%
Διαλέξεις–Θεωρία	20	100
Εργαστήρια		
Διδασκαλία σε μικρές ομάδες (φροντιστήρια, σεμινάρια κ.λπ.)		
Επαφή με ασθενείς		
Άλλη κατηγορία (περιγράψτε συνοπτικά): Συγγραφή πορείας νόσου, αναζήτηση εργαστηριακών εξετάσεων, επισκέψεις καθηγητή κτλ.		

Πως προβλέπεται επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και ανανέωση της ύλης του μαθήματος;
 Μετά από συζήτηση μεταξύ των διδασκόντων και των φοιτητών

Είδη και αριθμός βοηθημάτων που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
 Διανέμεται το σύγγραμμα «Εισαγωγή στην Παιδοψυχιατρική», Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.

Γίνεται ανανέωση των βοηθημάτων και πως;
 Ανά διετία επαναξιολογούνται.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
 100%.

Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
 Ναι, εάν ζητηθεί από τους φοιτητές.

Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος στην αρχή του εξαμήνου;
 Ανακοινώνεται στους φοιτητές στην αρχή του εξαμήνου.

**ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ/ΙΑΤΡΕΙΟΥ**

Μέλη ΔΕΠ

Διευθυντής Κλινικής Ιατρείου – Υπεύθυνος Κλινικού Μαθήματος/Άσκησης

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Παν/κή βαθμίδα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
Γεράσιμος Κολαΐτης	Παιδοψυχίατρος	Επίκουρος Καθηγητής	2005	Π

Διδάσκοντες Γ΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
Στυλιανός Χριστογιώργος	Παιδοψυχίατρος	2010	Π

Διδάσκοντες Δ΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
Αικατερίνη Παπανικολάου	Παιδοψυχίατρος	2007	Π

Άλλοι διδάσκοντες

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Εργασιακή σχέση στην κλινική και έτος έναρξης της σχέσης	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
Απόστολος Βούρδας	Παιδοψυχίατρος	Διδάσκων Π.Δ/407, έτος έναρξης 2009	Μ

Άλλο προσωπικό των πανεπιστημιακών κλινικών και ιατρείων που δεν συμπράττει στην κλινική εκπαίδευση

	Συνολικός αριθμός	Κατηγορία εκπαίδευσης Α	Κατηγορία εκπαίδευσης Β	Κατηγορία εκπαίδευσης Γ
Γ.3.1.Διοικητικό προσωπικό	1			
Γ.3.1.Νοσηλεύτες	17			
Γ.3.3.Τεχνικό προσωπικό	0			
Γ.3.4. Άλλοι*	23			

Συγκεντρωτικός πίνακας προσωπικού Πανεπιστημιακής Κλινικής / Ιατρείου

Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	«Παιδοψυχιατρική»
Παν/κό Ίδρυμα & Κλινική/Ιατρείο	Παιδοψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ
Αριθμός Κλινών	10
Υπεύθυνος Διευθυντής (Ονοματεπώνυμο)	ΓΕΡ. ΚΟΛΑΪΤΗΣ

Μέλη ΔΕΠ και άλλο ιατρικό προσωπικό									Άλλοι					
A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	Ο
0	0	2	1	1	9 (ιατροί ΕΣΥ)	9	0	20	17	2	0	23	ΟΧΙ (πλην 2 Μονάδων)	Όχι

- A = Διδάσκοντες Α Βαθμίδας** (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
B = Διδάσκοντες Β Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Γ = Διδάσκοντες Γ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Δ = Διδάσκοντες Δ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Ε = Άλλοι διδάσκοντες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό και επεξηγήστε)
Z = Σύμβουλοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
H = Ειδικευόμενοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Θ = Μεταπτυχιακοί σπουδαστές ιατρικής (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
I = Υποψήφιοι Διδάκτορες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
K = Νοσηλεύτες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Λ = Διοικητικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
M = Τεχνικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
N = Άλλοι (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Ξ = Υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Ο = Είναι επαρκές το εκπαιδευτικό προσωπικό (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ–ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Ποιο είναι το πρόγραμμα διδασκαλίας της κλινικής άσκησης;

10 δίωρα εκπαιδευτικά σεμινάρια για το κατ' επιλογήν μάθημα: «Παιδοψυχιατρική».

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σημειώστε στον παρακάτω πίνακα τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα και το ποσοστό συμβολής κάθε μεθόδου στην τελική βαθμολογία του μαθήματος.

Συμβολή στη βαθμολογία %													
Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	
«Παιδοψυχιατρική»	5	1	Γ	-	-	-	-	-	-	Ναι	Ναι		Όχι

- A = Αριθμός ασκουμένων φοιτητών**
B = Αριθμός εξετάσεων/εξάμηνο
Γ = Εξέταση τέλους εξαμήνου (γραπτή Γ / προφορική Π). Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης των φοιτητών
Δ = Ενδιάμεσες εξετάσεις ή ασκήσεις
Ε = Εργαστηριακές ή πρακτικές εξετάσεις
Z = Αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ (ΔΕΠ) ή ειδικευόμενους (Ε)

H = Αξιολόγηση που βασίζεται στη χρήση προτύπων ασθενών (Standardized Patient)

Θ = Παρουσίαση εργασίας

I = Άλλες μέθοδοι αξιολόγησης (περιγράψτε συνοπτικά)

K = Παρακολουθούνται οι φοιτητές κατά την κλινική άσκηση (Ναι/Όχι)

Λ = Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης; (Ναι/Όχι)

M = Υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (Ναι/Όχι)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές το συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση;

Επισυνάψτε το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείτε.

Αξιολογείται (με το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης που επισυνάπτεται).

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας καθενός από τους διδάσκοντες; Επισυνάψτε ενδεικτικό ερωτηματολόγιο.

Αξιολογείται (με το ίδιο παραπάνω ερωτηματολόγιο).

Πώς κρίνετε την συμβολή της αξιολόγησης των φοιτητών στην καλύτερη επίτευξη των μαθησιακών στόχων;

Είναι σημαντική, χρήσιμη και χρειάζεται να γίνεται.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ- ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική
Τομέας	Κοιν. Ιατρικής – Ψυχιατρικής & Νευρολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Γ. ΚΟΛΑΪΤΗΣ, Επικ. Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής
Επιστημονική Ειδίκευση	Παιδοψυχίατρος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
128 Προπτυχιακό	«Ψυχοσωματικά προβλήματα στα παιδιά»

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα περιγράφει τις κλινικές οντότητες της Παιδοψυχιατρικής, οι οποίες αφορούν και άλλες ιατρικές ειδικότητες (κυρίως την Παιδιατρική), με έμφαση στη διαγνωστική αξιολόγηση, διαχείριση και θεραπευτική αντιμετώπισή τους.

Μαθησιακοί στόχοι

Ο βασικός στόχος του μαθήματος είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητών της Ιατρικής με τις κλινικές οντότητες της Παιδοψυχιατρικής, οι οποίες αφορούν και άλλες ιατρικές ειδικότητες (κυρίως την Παιδιατρική και άλλες όπως π.χ. γενική ιατρική), με έμφαση στην ανίχνευση, έγκαιρη αναγνώριση, συνολική διαγνωστική αξιολόγηση και παραπομπή για την θεραπευτική αντιμετώπισή τους σε ειδικούς ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
9 ^ο , 11 ^ο	ΥΕ		

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργα- στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
22				2		Ναι	

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι Σελίδα: 168	Όχι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Το 2007

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Όχι.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

«Ψυχοσωματικά Προβλήματα στα Παιδιά».

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Το σύνολο της ύλης.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Με ανακοίνωση που αναρτάται στους χώρους που προσεγγίζουν οι φοιτητές.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Με προτάσεις για εργασίες σε επιλεγμένα θέματα, οι οποίες πραγματοποιούνται με εποπτεία μελών ΔΕΠ.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	☒	20-40%	☐	40-60%	☐	60-80%	☐	80-100%	☐	Δεν γνωρίζω	☐
-------	-------------------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	---------	--------------------------	-------------	--------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	☒
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	☐
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	☐
Κατ' οίκον εργασία:	☐
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	☐
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	☐
Άλλα:*	☐

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	

**ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/
ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

Συμπληρώνεται χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετα-πτυχιακά κλινικά μαθήματα/ασκήσεις με ευθύνη του υπεύθυνου διευθυντή κλινικής ή διδάσκοντος

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Παιδοψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ
Τομέας	Κοιν. Ιατρικής – Ψυχιατρικής & Νευρολογίας

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Τίτλος Κλινικού Μαθήματος	«Ψυχοσωματικά προβλήματα στα παιδιά»
Υπεύθυνος μαθήματος/Διευθυντής Κλινικής	ΓΕΡ. ΚΟΛΑΪΤΗΣ
Κωδ. Αριθμός Μαθήματος	128 Προπτυχιακό
Αριθμός Διδακτικών Μονάδων	1
Νοσηλευτικό Ίδρυμα/Ιατρείο	Νοσοκομείο Παίδων «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

Συνοπτική Περιγραφή Μαθήματος-Άσκησης

Το μάθημα περιγράφει τις κλινικές οντότητες της Παιδοψυχιατρικής, οι οποίες αφορούν και άλλες ιατρικές ειδικότητες (κυρίως την Παιδιατρική), με έμφαση στην διαγνωστική αξιολόγηση, διαχείριση και θεραπευτική αντιμετώπισή τους.

Στόχοι και προσδοκόμενα αποτελέσματα της Κλινικής Άσκησης

Ο βασικός στόχος του μαθήματος είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητών της Ιατρικής με τις κλινικές οντότητες της Παιδοψυχιατρικής, οι οποίες αφορούν και άλλες ιατρικές ειδικότητες (κυρίως την Παιδιατρική και άλλες όπως π.χ. γενική ιατρική), με έμφαση στην ανίχνευση, έγκαιρη αναγνώριση, συνολική διαγνωστική αξιολόγηση και παραπομπή για την θεραπευτική αντιμετώπισή τους σε ειδικούς ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων.

Περιεχόμενο του μαθήματος – διδασκόμενη ύλη

Σωματοποίηση – Ψυχοσωματικά Προβλήματα των Παιδιών, Το παιδί στο Νοσοκομείο. Ψυχολογικές επιπτώσεις, Διαταραχές διατροφής στην προεφηβεία και εφηβεία (Ανορεξία- Βουλιμία- Παχυσαρκία) – Παιδιατρική προσέγγιση, Διαταραχές στην πρώιμη σχέση μητέρας-βρέφους: Επιπτώσεις στη ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού, Παιδοψυχιατρική προσέγγιση των διαταραχών διατροφής, Διαταραχές απέκκρισης (Εγκόπριση, ενούρηση), Διαταραχές ύπνου στα παιδιά, Νευροενδοκρινολογία του stress, Μετατραυματική διαταραχή του stress, Κοιλιακά άλγη, Ελκώδης Κολίτιδα, πεπτικό έλκος, Το παιδί στο Νοσοκομείο. Το παιδί με το χρόνια νόσημα (Παιδιατρική προσέγγιση), Το παιδί στο Νοσοκομείο. Το παιδί με το χρόνια νόσημα (Παιδοψυχιατρική προσέγγιση), Ticks, σύνδρομο Gilles de la Tourette σε παιδιά και εφήβους, Επείγοντα παιδοψυχιατρικά περιστατικά, Διαταραχές λόγου – Τραυλισμός, Το παιδί και ο θάνατος-Διεργασίες πένθους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (συμπληρώστε σύμφωνα με τις διευκρινίσεις του υπομνήματος)

Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	O	Π
Ψυχοσωματικά προβλήματα στα παιδιά	128	168	E	Όχι	Γερ. Κολαΐτης	Ναι	4	Όχι	0 (*)	0	9	2	Όχι	-	-	Ναι

- A** = Κωδικός μαθήματος
B = Σελίδα Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει)
Γ = Υποχρεωτικό Υ/Κατ'επιλογήν Ε
Δ = Απαιτήση για προαπαιτούμενα (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Ε = Υπεύθυνος Μαθήματος – Δ/ντής Κλινικής (ονοματεπώνυμο)
Z = Χρήση εξω-πανεπιστημιακών κλινικών/ιατρείων (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
H = Συνολικός αριθμός διδασκόντων/μελών ΔΕΠ
Θ = Συμμετοχή ειδικευομένων/μεταπτυχιακών στην εκπαίδευση (ΝΑΙ/ΟΧΙ). Αν ΝΑΙ, αναγράψτε τον αριθμό
I = Συνολικός αριθμός ασκουμένων ανά εξαμήνο
K = Αριθμός ασκουμένων που αξιολογήθηκαν θετικά στο τέλος κάθε εξαμήνου
Λ = Συνολική διάρκεια σε εβδομάδες
M = Ώρες εβδομαδιαίας άσκησης
N = Συμμετέχουν οι φοιτητές στις εφημερίες (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Ξ = Έχουν θεσπισθεί κριτήρια για τον αριθμό και το είδος των ασθενών που χρησιμοποιούνται για την κλινική άσκηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
O = Τηρείται αρχείο ασθενών όπου καταγράφεται η πορεία της νόσου
Π = Αξιολόγηση του μαθήματος από φοιτητές (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

(*) Το μάθημα δεν πραγματοποιήθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2009–2010, λόγω μη προσέλευσης επαρκούς αριθμού φοιτητών.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατανομή Ωρών διδασκαλίας του κλινικού μαθήματος (σημειώστε αριθμό ωρών και ποσοστό επί του συνόλου των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας)

	Αριθμός ωρών	%
Διαλέξεις–Θεωρία	18	100
Εργαστήρια		
Διδασκαλία σε μικρές ομάδες (φροντιστήρια, σεμινάρια κλπ.):		
Επαφή με ασθενείς		
Άλλη κατηγορία (περιγράψτε συνοπτικά): Συγγραφή πορείας νόσου, αναζήτηση εργαστηριακών εξετάσεων, επισκέψεις καθηγητή κ.λπ.		

Πώς προβλέπεται επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και ανανέωση της ύλης του μαθήματος;
Μετά από συζήτηση μεταξύ των διδασκόντων και των φοιτητών

Είδη και αριθμός βοηθημάτων που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
Διανέμεται το σύγγραμμα «Ψυχοσωματικά Πρόβλήματα στα Παιδιά», Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.

Γίνεται ανανέωση των βοηθημάτων και πώς;
Ανά διετία επαναξιολογούνται.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
100%.

Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι εάν ζητηθεί από τους φοιτητές.

Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος στην αρχή του εξαμήνου;
Ανακοινώνεται στους φοιτητές στην αρχή του εξαμήνου.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ/ΙΑΤΡΕΙΟΥ
Μέλη ΔΕΠ

Διευθυντής Κλινικής Ιατρείου – Υπεύθυνος Κλινικού Μαθήματος/Άσκησης

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Παν/κή βαθμίδα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στην βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
Γεράσιμος Κολαΐτης	Παιδοψυχίατρος	Επίκουρος Καθηγητής	2005	Π

Διδάσκοντες Γ΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
Στυλιανός Χριστογιώργος	Παιδοψυχίατρος	2010	Π

Διδάσκοντες Δ΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
Αικατερίνη Παπανικολάου	Παιδοψυχίατρος	2007	Π

Άλλοι διδάσκοντες

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Εργασιακή σχέση στην κλινική και έτος έναρξης της σχέσης	Πλήρους=Π ή Μερικής=Μ (απασχόλησης)
Απόστολος Βούρδας	Παιδοψυχίατρος	Διδάσκων Π.Δ/407, έτος έναρξης 2009	Μ

Άλλο ιατρικό προσωπικό που συμπράττει στην κλινική εκπαίδευση

	Συνολικός αριθμός	Ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης στην εκπαίδευση
Γ.2.1. Ειδικευόμενοι ιατροί		

Άλλο προσωπικό των πανεπιστημιακών κλινικών και ιατρείων που δεν συμπράττει στην κλινική εκπαίδευση

	Συνολικός αριθμός	Κατηγορία εκπαίδευσης Α	Κατηγορία εκπαίδευσης Β	Κατηγορία εκπαίδευσης Γ
Γ.3.1. Διοικητικό προσωπικό	1			
Γ.3.1. Νοσηλευτές	17			
Γ.3.3. Τεχνικό προσωπικό	0			
Γ.3.4. Άλλοι*	23			

Συγκεντρωτικός πίνακας προσωπικού Πανεπιστημιακής Κλινικής / Ιατρείου

Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	«Ψυχοσωματικά προβλήματα στα παιδιά»
Παν/κό Ίδρυμα & Κλινική/Ιατρείο	Παιδοψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ
Αριθμός Κλινών	10
Υπεύθυνος Διευθυντής (Όνοματεπώνυμο)	ΓΕΡ. ΚΟΛΑΪΤΗΣ

Μέλη ΔΕΠ και άλλο ιατρικό προσωπικό										Άλλοι					
A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	O	
0	0	2	1	1	9 (ιατροί ΕΣΥ)	9	0	20	17	2	0	23	Όχι (πλην 2 Μονάδων)	Όχι	

A = Διδάσκοντες Α Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

B = Διδάσκοντες Β Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Γ = Διδάσκοντες Γ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Δ = Διδάσκοντες Δ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

E = Άλλοι διδάσκοντες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό και επεξηγήστε)

Z = Σύμβουλοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

H = Ειδικευόμενοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Θ = Μεταπτυχιακοί σπουδαστές ιατρικής (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

I = Υποψήφιοι Διδάκτορες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

K = Νοσηλεύτες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Λ = Διοικητικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

M = Τεχνικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

N = Άλλοι (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ξ = Υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

O = Είναι επαρκές το εκπαιδευτικό προσωπικό (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ-ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Ποιο είναι το πρόγραμμα διδασκαλίας της κλινικής άσκησης;

9 δώρα εκπαιδευτικά σεμινάρια για το κατ' επιλογήν μάθημα: «Ψυχοσωματικά Προβλήματα στα Παιδιά».

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα και το ποσοστό συμβολής κάθε μεθόδου στην τελική βαθμολογία του μαθήματος.

Συμβολή στη βαθμολογία %												
Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M
«Ψυχοσωματικά προβλήματα στα παιδιά»	0 (*)	1	Γ	-	-	-	-	-	-	Ναι	Ναι	Όχι

A = Αριθμός ασκουμένων φοιτητών

B = Αριθμός εξετάσεων/εξάμηνο

Γ = Εξέταση τέλους εξαμήνου (γραπτή Γ / προφορική Π). Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης των φοιτητών

Δ = Ενδιάμεσες εξετάσεις ή ασκήσεις

E = Εργαστηριακές ή πρακτικές εξετάσεις

Z = Αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ (ΔΕΠ) ή ειδικευμένους (E)

H = Αξιολόγηση που βασίζεται στη χρήση προτύπων ασθενών (Standardized Patient)

Θ = Παρουσίαση εργασίας

I = Άλλες μέθοδοι αξιολόγησης (περιγράψτε συνοπτικά)

K = Παρακολουθούνται οι φοιτητές κατά την κλινική άσκηση (Ναι/Όχι)

Λ = Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης; (Ναι/Όχι)

M = Υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (Ναι/Όχι)

(*) Το μάθημα δεν πραγματοποιήθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010, λόγω μη προσέλευσης επαρκούς αριθμού φοιτητών

ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

Α' Πνευμονολογική Κλινική

Νοσοκομείο «Σωτηρία»

Διευθυντής: Αν. Καθηγητής **Ν. Αλχανάτ**

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

*Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα*

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Α' Πνευμονολογική Κλινική
Τομέας	Παθολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	α. ΜΑΝΟΣ ΑΛΧΑΝΑΤΗΣ – Αν. Καθηγητής β. Ν. ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ – Αν. Καθηγητής γ. Χ. ΓΚΡΑΤΣΙΟΥ – Αν. Καθηγήτρια δ. Α. ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗ – Επ. Καθηγήτρια ε. Σ. ΛΟΥΚΙΔΗΣ – Επ. Καθηγητής στ. ΠΕΤΡΟΣ ΜΠΑΚΑΚΟΣ – Λέκτορας ζ. Π. ΚΑΤΣΑΟΥΝΟΥ – Λέκτορας
Επιστημονική Ειδίκευση	α. Πνευμονολογία - Φυματιολογία β. Πνευμονολογία - Φυματιολογία γ. Πνευμονολογία - Φυματιολογία δ. Πνευμονολογία - Φυματιολογία ε. Πνευμονολογία - Φυματιολογία στ. Πνευμονολογία - Φυματιολογία / Εντατικολογία ζ. Πνευμονολογία - Φυματιολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
000553	Βρογχικό Άσθμα

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα του «Βρογχικού άσθματος» περιλαμβάνει τον ορισμό, την επιδημιολογία, τους παθοφυσιολογικούς μηχανισμούς, την παθολογική ανατομική, τις διαγνωστικές μεθόδους, την κλινική εικόνα, τη φαρμακευτική θεραπεία, τη διαφορική διάγνωση, την παρόξυνση (ορισμός και αντιμετώπιση). Περιγράφονται αναλυτικά οι δοκιμασίες του λειτουργικού ελέγχου της αναπνοής που επιτρέπουν τη διάγνωση και την παρακολούθηση του άσθματος καθώς και νεώτερες μέθοδοι εκτίμησης της φλεγμονής με μη επεμβατικές μεθόδους. Επίσης συζητώνται και ειδικές καταστάσεις στο βρογχικό άσθμα όπως το κάπνισμα, η κύηση, το επαγγελματικό άσθμα καθώς και το δύσκολο, ανθιστάμενο στη θεραπεία άσθμα. Τέλος, συζητώνται κλινικές περιπτώσεις ασθενών σχετικά με τη διάγνωση ή τη διαφοροδιάγνωση του άσθματος καθώς και ασκήσεις στη φαρμακοθεραπεία της νόσου.

Μαθησιακοί στόχοι

Η σωστή διαγνωστική και θεραπευτική προσπέλαση ενός από τα συχνότερα νοσήματα του αναπνευστικού που απαντά δύσκολα σε κάθε ηλικία.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
9 ^ο , 11 ^ο	ΕΕ	ΕΠ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
Ναι				2		Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, σελ.157	Όχι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Το 2010 με πρόσφατη αλλαγή του βιβλίου που διανέμεται στους φοιτητές που έχει γραφτεί πριν 4 ετών.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Ελάχιστη σχετικά με το βρογχικό άσθμα που διδάσκεται και στους φοιτητές του 9^{ου}-10^{ου} εξαμήνου στα πλαίσια του μαθήματος της Πνευμονολογίας.

Οι πληροφορίες ωστόσο στο κατ' επιλογή μάθημα είναι πολύ περισσότερο λεπτομερείς με μεγαλύτερη εμβάθυνση σε παθογένεια, παθοφυσιολογία, μηχανισμούς.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Βιβλίο «Βρογχικό άσθμα», Εκδόσεις Πασχαλίδη.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Με τις παρουσιάσεις από αμφιθεάτρου.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Όχι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Η ύλη του μαθήματος είναι το βιβλίο που διανέμεται στους φοιτητές. Οι μαθησιακοί στόχοι καθορίζονται από το πρώτο μάθημα. Η αξιολόγηση γίνεται με γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Όχι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Επικοινωνία με μέλη ΔΕΠ της Α Πανεπιστημιακής Κλινικής για εκείνους που έχουν ιδιαίτερο ερευνητικό ενδιαφέρον για το άσθμα. Γνωριμία με τη Μονάδα Άσθματος της Α Πανεπιστημιακής Πνευμονολογικής Κλινικής.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Ενημέρωση για «Παγκόσμια ημέρα άσθματος».

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%		20-40%		40-60%		60-80%	X	80-100%		Δεν γνωρίζω	
-------	--	--------	--	--------	--	--------	---	---------	--	-------------	--

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα *:	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Γραπτές εξετάσεις με γνωστή εξεταστέα ύλη

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Αμφιθέατρο της Α' Πανεπιστημιακής Πνευμονολογικής Κλινικής του ΝΝΘΑ «Σωτηρία»
Επαρκές και κατάλληλα εξοπλισμένο.

Σπουδαστήρια

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.
Ικανοποιητική.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Ναι, μέσω του site της γραμματείας της Ιατρικής Σχολής.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι, κάθε Οκτώβριο από τη γραμματεία της Σχολής.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006	5	5	5	20	25	40	8.5

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;

Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Όχι.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Α΄ Πνευμονολογική Κλινική
Τομέας	Παθολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	α. Ν. ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ – Αν. Καθηγητής β. Χ. ΓΚΡΑΤΣΙΟΥ – Αν. Καθηγήτρια γ. Μ. ΒΕΣΛΕΜΕΣ – Αν. Καθηγητής δ. Κ. ΔΑΡΔΟΥΦΑΣ – Αν. Καθηγητής ε. Κ. ΜΑΛΑΓΑΡΗ – Αν. Καθηγήτρια ζ. Γ. ΣΤΡΑΤΑΚΟΣ – Λέκτορας η. Π. ΜΠΑΚΑΚΟΣ – Λέκτορας
Επιστημονική Ειδίκευση	α. Πνευμονολογία - Φυματιολογία β. Πνευμονολογία - Εντατικολογία γ. Πνευμονολογία - Φυματιολογία δ. Ακτινοθεραπεία ε. Ακτινολογία στ. Ογκολογία ζ. Πνευμονολογία - Φυματιολογία η. Πνευμονολογία - Φυματιολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
000554	Καρκίνος πνεύμονα

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα του «Καρκίνου Πνεύμονα» περιλαμβάνει τον ορισμό, την επιδημιολογία, τους παθοφυσιολογικούς μηχανισμούς, την παθολογική ανατομική, τις διαγνωστικές μεθόδους, την κλινική εικόνα και σταδιοποίηση, τη χειρουργική, φαρμακευτική, και ακτινολογική θεραπεία, τη διαφορική διάγνωση, και επιπλοκές. Περιγράφονται αναλυτικά οι δοκιμασίες του λειτουργικού ελέγχου της αναπνοής που επιτρέπουν την προεγχειρητική εκτίμηση καθώς και νεώτερες επεμβατικές τεχνικές.

Μαθησιακοί στόχοι

Η σωστή διαγνωστική και θεραπευτική προσπέλαση ενός από τα συχνότερα ογκολογικά νοσήματα.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
10, 12	ΕΕ	ΕΠ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργα-στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
Ναι				2		Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, σελ. 158	Όχι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Το 2010 με πρόσφατη αλλαγή του βιβλίου που διανέμεται στους φοιτητές που έχει γραφτεί προ 7 ετών.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Ελάχιστη στα πλαίσια του μαθήματος της Πνευμονολογίας που διδάσκεται και στους φοιτητές του 9^{ου}-10^{ου} εξαμήνου.

Οι πληροφορίες ωστόσο στο κατ' επιλογή μάθημα είναι πολύ περισσότερο λεπτομερείς με μεγαλύτερη εμβάθυνση σε παθογένεια, παθοφυσιολογία, μηχανισμούς, θεραπεία, διάγνωση, επιπλοκές.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Βιβλίο «Βρογχογενής Καρκίνος Πνεύμονα» Εκδόσεις Πασχαλίδη, 2004.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Με τις παρουσιάσεις από αμφιθεάτρου.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ενίστε.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Η ύλη του μαθήματος είναι το βιβλίο που διανέμεται στους φοιτητές. Οι μαθησιακοί στόχοι καθορίζονται από το πρώτο μάθημα. Η αξιολόγηση γίνεται με γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Όχι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Επικοινωνία με μέλη ΔΕΠ της Α Πανεπιστημιακής Κλινικής για εκείνους που έχουν ιδιαίτερο ερευνητικό ενδιαφέρον για τον πνευμονικό καρκίνο.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%		20-40%		40-60%	X	60-80%		80-100%		Δεν γνωρίζω	
-------	--	--------	--	--------	---	--------	--	---------	--	-------------	--

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα *:	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Γραπτές εξετάσεις με γνωστή εξεταστέα ύλη.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Αμφιθέατρο της Α Πανεπιστημιακής Πνευμονολογικής Κλινικής του ΝΝΘΑ «Σωτηρία»
Επαρκές και κατάλληλα εξοπλισμένο.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Πολύ καλή.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Ναι, μέσω του site της γραμματείας της Ιατρικής Σχολής.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι, κάθε Οκτώβριο από τη γραμματεία της Σχολής.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006	5	5	5	20	25	40	8.5

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Όχι.

**Α' Δερματολογική Κλινική
Νοσοκομείο «Α. Συγγρός»**

Διευθυντής: Καθηγητής Α. Κατσάμπας

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικής
Τομέας	Παθολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΓΕΩΡΓΑΛΑ ΣΟΦΙΑ
Επιστημονική Ειδικευση	Δερματολόγος – Αφροδισιολόγος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
	Παρανεοπλασματικές εκδηλώσεις στο δέρμα – Αλλεργιολογία Δερματολογία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Το δέρμα διηθείται από νεοπλασματικά κύτταρα προερχόμενα από την πρωτοπαθή εστία.

- Αναγνωρίζονται ιστολογικώς (μεταστάσεις από ποικίλες νεοπλασματικές εστίες π.χ. μελάνωμα, πέμφιγα κ.ά.).
- Δερματικές εκδηλώσεις: κηλίδες, βλατίδες, οζίδια, όγκοι, διηθημένες πλάκες.
- Συνήθεις θέσεις εντοπισμού: τριχωτό κεφαλής, όρχεων, περίνεο.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;
2004.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Με σημειώσεις.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Με σημειώσεις.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Με συνέλευση ΔΕΠ.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Όχι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;
Προπτυχιακό πρόγραμμα εκπαίδευσης.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Ναι.

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	X
Άλλα *:	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Με την επιμέλεια της Καθηγήτριας Σ. Γεωργαλά.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.
Αμφιθέατρο πλήρως εξοπλισμένο.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.
Επαρκώς εξοπλισμένα.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Ναι.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Επάρκεια στην καταλληλότητα και ποιότητα.

Εξοπλισμός και διαθεσιμότητα τόσο του αμφιθεάτρου όσο και των εξωτ. ιατρείων, της κλινικής και των εργαστηρίων.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)
Όχι.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Με υπολογιστή και προτζέκτορα.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Όχι.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι εγκαίρως.

**ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/
ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

Συμπληρώνεται χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετα-πτυχιακά κλινικά μαθήματα/ασκήσεις με ευθύνη του υπεύθυνου διευθυντή κλινικής ή διδάσκοντος

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικό
Τομέας	Παθολογία

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Τίτλος Κλινικού Μαθήματος	Παρανεοπλασματικές Εκδηλώσεις στο Δέρμα- Αλλεργιολογία Δερματολογία
Υπεύθυνος μαθήματος/Διευθυντής Κλινικής	Γεωργάλα Σοφία
Κωδ. Αριθμός Μαθήματος	000582
Αριθμός Διδακτικών Μονάδων	
Νοσηλευτικό Ίδρυμα/Ιατρείο	Νοσοκ. «Α. Συγγρός»

Συνοπτική Περιγραφή Μαθήματος-Άσκησης

Το δέρμα διηθείται από νεοπλασματικά κύτταρα προερχόμενα από την πρωτοπαθή εστία.

- Αναγνωρίζονται ιστολογικώς (μεταστάσεις από ποικίλες νεοπλασματικές εστίες π.χ. μελάνωμα, πέμφιγα κ.ά.).
- Δερματικές εκδηλώσεις: κηλίδες, βλατίδες, οζίδια, όγκοι, διηθημένες πλάκες.
- Συνήθεις θέσεις εντοπισμού: τριχωτό κεφαλής, όρχεων, περίνεο.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (συμπληρώστε σύμφωνα με τις διευκρινίσεις του υπομνήματος)

Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	O	Π
Παρανεο- πλασματικές Εκδηλώσεις στο Δέρμα	000582		E	O X I	Σ. Γεωρ- γαλά	O X I	6	O X I	10				Ναι	O X I	Ναι	Ναι

A = Κωδικός μαθήματος

B = Σελίδα Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει)

Γ = Υποχρεωτικό Υ/Κατ'επιλογήν Ε

Δ = Απαιτήση για προαπαιτούμενα (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Ε = Υπεύθυνος Μαθήματος - Δ/ντής Κλινικής (ονοματεπώνυμο)

Z = Χρήση εξω-πανεπιστημιακών κλινικών/ιατρείων (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

H = Συνολικός αριθμός διδασκόντων/μελών ΔΕΠ

Θ = Συμμετοχή ειδικευομένων/μεταπτυχιακών στην εκπαίδευση (ΝΑΙ/ΟΧΙ). Αν ΝΑΙ, αναγράψτε τον αριθμό

I = Συνολικός αριθμός ασκουμένων ανά εξάμηνο

K = Αριθμός ασκουμένων που αξιολογήθηκαν θετικά στο τέλος κάθε εξαμήνου

Λ = Συνολική διάρκεια σε εβδομάδες

M = Ώρες εβδομαδιαίας άσκησης

N = Συμμετέχουν οι φοιτητές στις εφημερίες (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

- Ξ = Έχουν θεσπισθεί κριτήρια για τον αριθμό και το είδος των ασθενών που χρησιμοποιούνται για την κλινική άσκηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Ο = Τηρείται αρχείο ασθενών όπου καταγράφεται η πορεία της νόσου
Π = Αξιολόγηση του μαθήματος από φοιτητές (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

*Πώς διασφαλίζετε ότι δεν υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα κλινικά μαθήματα;
Από τις οδηγίες που δίδονται στους συγγραφείς-μέλη ΔΕΠ των κεφαλαίων που συγγράφουν.*

*Πώς προβλέπεται επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και ανανέωση της ύλης του μαθήματος;
Με τη συνεχή παρακολούθηση των εκπαιδευτικών συγγραμμάτων.*

*Είδη και αριθμός βοηθημάτων που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
Σημειώσεις.*

*Γίνεται ανανέωση των βοηθημάτων και πώς;
Νέες προτάσεις μετά από συνέλευση του ΔΕΠ της κλινικής*

*Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
100%.*

*Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι.*

*Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος στην αρχή του εξαμήνου;
Με ανακοίνωση.*

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ/ΙΑΤΡΕΙΟΥ
Μέλη ΔΕΠ

Διευθυντής Κλινικής Ιατρείου – Υπεύθυνος Κλινικού Μαθήματος / Άσκησης

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Παν/κή βαθμίδα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	Δερματολόγος - Αφροδισιολόγος	Καθηγητής	2002	Π

Διδάσκοντες Α΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στην βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	Δερματολόγος - Αφροδισιολόγος	2009	Π
ΓΕΩΡΓΑΛΑ ΣΟΦΙΑ	Δερματολόγος - Αφροδισιολόγος	2009	Π

Διδάσκοντες Β΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
1. ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	Δερματολόγος - Αφροδισιολόγος	2008	Π
2. ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Δερματολόγος - Αφροδισιολόγος	2005	Π

Διδάσκοντες Γ΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	Δερματολόγος - Αφροδισιολόγος	2006	Π

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού προσωπικού. Επαρκές.

Άλλο προσωπικό των πανεπιστημιακών κλινικών και ιατρείων που δεν συμπράττει στην κλινική εκπαίδευση

	Συνολικός αριθμός	Κατηγορία εκπαίδευσης Α	Κατηγορία εκπαίδευσης Β	Κατηγορία εκπαίδευσης Γ
Γ.3.1. Διοικητικό προσωπικό	Όχι			
Γ.3.1. Νοσηλευτές	Όχι			
Γ.3.3. Τεχνικό προσωπικό	1 άτομο			
Γ.3.4. Άλλοι*	Όχι			

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του διοικητικού προσωπικού.
Επαρκές.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του νοσηλευτικού προσωπικού.
Επαρκές.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του τεχνικού και λοιπού προσωπικού.
Επαρκές.

Συγκεντρωτικός πίνακας προσωπικού Πανεπιστημιακής Κλινικής / Ιατρείου

Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	Παρανεοπλασματικές εκδηλώσεις στο δέρμα – Αλλεργιολογία Δερματολογία
Παν/κό Ίδρυμα & Κλινική/Ιατρείο	Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
Αριθμός Κλινών	50
Υπεύθυνος Διευθυντής (Όνοματεπώνυμο)	ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ

Μέλη ΔΕΠ και άλλο ιατρικό προσωπικό									Άλλοι					
A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	O
3	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	Ναι	Ναι

- A = Διδάσκοντες Α Βαθμίδας** (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
B = Διδάσκοντες Β Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Γ = Διδάσκοντες Γ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Δ = Διδάσκοντες Δ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Ε = Άλλοι διδάσκοντες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό και επεξηγήστε)
Z = Σύμβουλοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
H = Ειδικευόμενοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Θ = Μεταπτυχιακοί σπουδαστές ιατρικής (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
I = Υποψήφιοι Διδάκτορες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
K = Νοσηλευτές (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Λ = Διοικητικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
M = Τεχνικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
N = Άλλοι (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Ξ = Υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
O = Είναι επαρκές το εκπαιδευτικό προσωπικό (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Συμπληρώστε τον πίνακα που φανερώνει την υποστήριξη που παρέχεται για τη συμμετοχή των ειδικευομένων στην κλινική άσκηση των φοιτητών. Αντλήστε τα ακριβή στοιχεία από τα Δελτία των επί μέρους Κλινικών Μαθημάτων/Ασκήσεων που συμπλήρωσαν οι υπεύθυνοι διδάσκοντες και οι Διευθυντές Κλινικών.

Όνομα Κλινικής Άσκησης	A	B	Γ
Παρανεοπλασματικές εκδηλώσεις στο δέρμα – Αλλεργιολογία Δερματολογία	Όχι	Όχι	Όχι
A = Γίνεται επίβλεψη των φοιτητών από τους ειδικευομένους (Ναι/Όχι) B = Ανατίθενται στόχοι εκπαίδευσης στους ειδικευομένους; (Ναι/Όχι) Γ = Υπάρχουν προγράμματα των τομέων που εκπαιδεύουν τους ειδικευομένους για τη διδασκαλία & την αξιολόγηση των φοιτητών; (Ναι/Όχι)			

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ–ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

*Ποιο είναι το πρόγραμμα διδασκαλίας της κλινικής άσκησης;
Αμφιθέατρο και κλινικές.*

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

*Υπάρχει προβληματισμός με τον φόρτο εργασίας και τον χρόνο που αφιερώνουν οι φοιτητές;
Όχι.*

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ

(α) Αριθμός και χωρητικότητα. 150.

(β) Ώρες χρήσης. Πρωινές.

*Σχολιάστε την καταλληλότητα, ποιότητα και επάρκεια των αιθουσών διδασκαλίας.
Πλήρης.*

Εκπαιδευτικά εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα

(α) Αριθμός και χωρητικότητα. 8 εργαστήρια.

(β) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων. Επαρκείς.

(γ) Ώρες χρήσης. 8ωρο.

*Σχολιάστε την καταλληλότητα, ποιότητα και επάρκεια του εργαστηριακού εξοπλισμού.
Είναι διαθέσιμα τα εκπαιδευτικά εργαστήρια για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Ναι.*

*Άλλος τεχνικός εξοπλισμός, λ.χ. τηλεοράσεις, βίντεο, προβολείς, διαφανοσκόπια κλπ.
(περιγράψτε συνοπτικά).*

Προβολείς / διαφανοσκόπια / δερματοσκόπιο / video.

Βιβλιογραφική υποστήριξη του μαθήματος (υπηρεσίες βιβλιοθήκης).

Ναι.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια των διαθέσιμων υποδομών.

Ικανοποιητικές.

Έξω–πανεπιστημιακές κλινικές/ιατρείου που συνεργάζονται για την άσκηση φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση.

Όχι.

Συνοπτική Περιγραφή της Διαδικασίας Αξιολόγησης των Επιτευγμάτων της άσκησης.

Γραπτές εξετάσεις φοιτητών (ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών – Ανάπτυξη θεμάτων).

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα και το ποσοστό συμβολής κάθε μεθόδου στην τελική βαθμολογία του μαθήματος.

Συμβολή στη βαθμολογία %												
Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M
Παρανεοπλασματικές εκδηλώσεις στο δέρμα, Αλλεργιολογία Δερματολογία	10	1	Γ	Ο Χ Ι	Ο Χ Ι	Ο Χ Ι	Ο Χ Ι	Ο Χ Ι		N A I	Ο Χ Ι	Ο Χ Ι

A = Αριθμός ασκουμένων φοιτητών

B = Αριθμός εξετάσεων/εξάμηνο

Γ = Εξέταση τέλους εξαμήνου (γραπτή Γ / προφορική Π). Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης των φοιτητών

Δ = Ενδιάμεσες εξετάσεις ή ασκήσεις

E = Εργαστηριακές ή πρακτικές εξετάσεις

Z = Αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ (ΔΕΠ) ή ειδικευομένου (E)

H = Αξιολόγηση που βασίζεται στη χρήση προτύπων ασθενών (Standardized Patient)

Θ = Παρουσίαση εργασίας

I = Άλλες μέθοδοι αξιολόγησης (περιγράψτε συνοπτικά)

K = Παρακολουθούνται οι φοιτητές κατά την κλινική άσκηση (Ναι/Όχι)

Λ = Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης; (Ναι/Όχι)

M = Υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (Ναι/Όχι)

Περιγράψτε τη μέθοδο που χρησιμοποιείτε για την εκτίμηση της απόδοσης των φοιτητών στην κλινική άσκηση (επίλυση προβλημάτων, κλινική αιτιολόγηση, επικοινωνία με ασθενείς ή άλλες δεξιότητες και συμπεριφορά που αρμόζει στην κλινική άσκηση και κατ' επέκταση στην άσκηση ιατρικού επαγγέλματος).

Διάλογος σχετικά με τη διάγνωση και αντιμετώπιση του ιατρικού προβλήματος.

Σχολιάστε αν παρακολουθούνται συστηματικά όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των βασικών κλινικών δεξιοτήτων και αναφέρατε τυχόν δυσκολίες.

Οι φοιτητές παρακολουθούνται από τους συνοδούς κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.

Σχολιάστε την επάρκεια και διαφάνεια των μεθόδων αξιολόγησης που εφαρμόζονται, αν οι φοιτητές λαμβάνουν συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης και ενδεχόμενες βελτιώσεις που σχεδιάζετε.

Περιλάβετε μία τυπική αξιολόγηση από καθηγητές ή ειδικευομένους που περιγράφει την απόδοση των φοιτητών κατά την κλινική άσκηση σε μικρές ομάδες και ειδικότερα όσον αφορά την αποκτηθείσα ικανότητά τους και εμπειρία να εξετάζουν τον ασθενή και να εκτιμούν τα κλινικά δεδομένα να διαγνώσουν τη νόσο και να προτείνουν ορθολογική θεραπευτική προσέγγιση. (Η διαδικασία αυτή συνιστά την κατευθυνόμενη αξιολόγηση ασθενούς σε μικρές ομάδες ή συζήτηση περιπτώσεων).

Απαντήσεις έως 43 και 44.

Σχολιάστε τη χρονική περίοδο εντός της οποίας ανακοινώνεται η τελική βαθμολογία. 15-20 ημέρες.

Σχολιάστε αν υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (π.χ ΗΠΑ, USMLE 1 και 2, τυχόν εξετάσεις χωρών της ΕΕ, κλπ).

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές το συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση;
Επισυνάψτε το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείτε.

Η αξιολόγηση άρχισε επίσημα στο φετινό ακαδημαϊκό έτος. Εντούτοις ανεπίσημα γινόταν και στα προηγούμενα χρόνια.

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας καθενός από τους διδάσκοντες; Επισυνάψτε ενδεικτικό ερωτηματολόγιο.

Πώς κρίνετε την συμβολή της αξιολόγησης των φοιτητών στην καλύτερη επίτευξη των μαθησιακών στόχων;

Θετική.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικής
Τομέας	Παθολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
Επιστημονική Ειδίκευση	Δερματολόγος - Αφροδισιολόγος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
	Φαρμακευτικά εξανθήματα

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Δερματικές φαρμακευτικές αντιδράσεις από φάρμακα οι οποίες εμφανίζονται σε ασθενείς από την πρώτη εβδομάδα λήψης του φαρμάκου ή στη διάρκεια λήψης του φαρμάκου.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;
2004.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;
Με σημειώσεις.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
Με σημειώσεις.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;
Με συνέλευση ΔΕΠ.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Προπτυχιακό πρόγραμμα εκπαίδευσης.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Ναι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Επιδεικνύοντας την κλινική εικόνα ασθενών με φαρμακευτικά εξανθήματα. Στην κλινική ή στα εξωτερικά ιατρεία.

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	X
Άλλα *:	

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Με την επιμέλεια του καθηγητή Α. ΚΑΤΣΑΜΠΑ.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα.

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Αμφιθέατρο πλήρως εξοπλισμένο.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Επαρκώς εξοπλισμένα.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Ναι.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Επάρκεια στην καταλληλότητα και ποιότητα εξοπλισμού και διαθεσιμότητα τόσο του αμφιθεάτρου όσο και των εξ. Ιατρείων και των εργαστηρίων.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Όχι.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Με υπολογιστή και προτζέκτορα.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).
Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;
Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;
Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;
Όχι.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και τότε;
Ναι, εγκαίρως.

**ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/
ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

Συμπληρώνεται χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετα-πτυχιακά κλινικά μαθήματα/ασκήσεις με ευθύνη του υπεύθυνου διευθυντή κλινικής ή διδάσκοντος

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικό
Τομέας	Παθολογία

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Τίτλος Κλινικού Μαθήματος	Φαρμακευτικά εξανθήματα
Υπεύθυνος μαθήματος/Διευθυντής Κλινικής	Ανδρέας Δ. Κατσάμπας
Κωδ. Αριθμός Μαθήματος	000492
Αριθμός Διδακτικών Μονάδων	
Νοσηλευτικό Ίδρυμα/Ιατρείο	Νοσοκ. «Α. Συγγρός»

Συνοπτική Περιγραφή Μαθήματος-Άσκησης

Δερματικές φαρμακευτικές αντιδράσεις από φάρμακα οι οποίες εμφανίζονται σε ασθενείς από την πρώτη εβδομάδα λήψης του φαρμάκου ή στη διάρκεια λήψης του φαρμάκου.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (συμπληρώστε σύμφωνα με τις διευκρινίσεις του υπομνήματος)

Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	O	Π
Φαρμακευτικά εξανθήματα	000 492		E	O X I	A. ΚΑΤΣΑ- ΜΠΑΣ	O X I	3	O X I	10				Ναι	O X I	Ναι	Ναι

- A** = Κωδικός μαθήματος
- B** = Σελίδα Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει)
- Γ** = Υποχρεωτικό Υ/Κατ'επιλογήν E
- Δ** = Απαιτήση για προαπαιτούμενα (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
- E** = Υπεύθυνος Μαθήματος – Δ/ντής Κλινικής (ονοματεπώνυμο)
- Z** = Χρήση εξω-πανεπιστημιακών κλινικών/ιατρείων (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
- H** = Συνολικός αριθμός διδασκόντων/μελών ΔΕΠ
- Θ** = Συμμετοχή ειδικευομένων/μεταπτυχιακών στην εκπαίδευση (ΝΑΙ/ΟΧΙ). Αν ΝΑΙ, αναγράψτε τον αριθμό
- I** = Συνολικός αριθμός ασκουμένων ανά εξάμηνο
- K** = Αριθμός ασκουμένων που αξιολογήθηκαν θετικά στο τέλος κάθε εξαμήνου
- Λ** = Συνολική διάρκεια σε εβδομάδες
- M** = Ώρες εβδομαδιαίας άσκησης
- N** = Συμμετέχουν οι φοιτητές στις εφημερίες (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
- Ξ** = Έχουν θεσπισθεί κριτήρια για τον αριθμό και το είδος των ασθενών που χρησιμοποιούνται για την κλινική άσκηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
- O** = Τηρείται αρχείο ασθενών όπου καταγράφεται η πορεία της νόσου
- Π** = Αξιολόγηση του μαθήματος από φοιτητές (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Πώς διασφαλίζετε ότι δεν υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα κλινικά μαθήματα;
Από τις οδηγίες που δίδονται στους συγγραφείς-μέλη ΔΕΠ των κεφαλαίων που συγγράφουν.

Πώς προβλέπεται επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και ανανέωση της ύλης του μαθήματος;
Με την συνεχή παρακολούθηση των εκπαιδευτικών συγγραμμάτων

Είδη και αριθμός βοηθημάτων που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
Σημειώσεις.

Γίνεται ανανέωση των βοηθημάτων και πώς;
Νέες προτάσεις μετά από συνέλευση του ΔΕΠ της κλινικής.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
100%.

Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι.

Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος στην αρχή του εξαμήνου;
Με ανακοίνωση.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ/ΙΑΤΡΕΙΟΥ

Μέλη ΔΕΠ

Διευθυντής Κλινικής Ιατρείου – Υπεύθυνος Κλινικού Μαθήματος / Άσκησης

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Παν/κή βαθμίδα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	Δερματολόγος -Αφροδισιολόγος	Καθηγητής	2002	Π

Διδάσκοντες Β΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
1. ΚΟΥΜΑΝΤΑΚΗ ΕΛΜΑ	Δερματολόγος - Αφροδισιολόγος	2003	Π
2. ΚΑΤΣΑΡΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	Δερματολόγος - Αφροδισιολόγος	2002	Π

Άλλο ιατρικό προσωπικό που συμπράττει στην κλινική εκπαίδευση

	Συνολικός αριθμός	Ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης στην εκπαίδευση
Γ.2.1. Ειδικευόμενοι ιατροί		

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού προσωπικού.
Επαρκές.

Άλλο προσωπικό των πανεπιστημιακών κλινικών και ιατρείων που δεν συμπράττει στην κλινική εκπαίδευση

	Συνολικός αριθμός	Κατηγορία εκπαίδευσης Α	Κατηγορία εκπαίδευσης Β	Κατηγορία εκπαίδευσης Γ
Γ.3.1. Διοικητικό προσωπικό	Όχι			
Γ.3.1. Νοσηλευτές	Όχι			
Γ.3.3. Τεχνικό προσωπικό	1 άτομο			
Γ.3.4. Άλλοι*	Όχι			

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του διοικητικού προσωπικού.
Επαρκές.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του νοσηλευτικού προσωπικού.
Επαρκές.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του τεχνικού και λοιπού προσωπικού.
Επαρκές.

Συγκεντρωτικός πίνακας προσωπικού Πανεπιστημιακής Κλινικής / Ιατρείου

Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	Φαρμακευτικά εξανθήματα
Παν/κό Ίδρυμα & Κλινική/Ιατρείο	Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
Αριθμός Κλινών	50
Υπεύθυνος Διευθυντής (Ονοματεπώνυμο)	ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ

Μέλη ΔΕΠ και άλλο ιατρικό προσωπικό									Άλλοι					
A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	O
1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	ΝΑΙ	ΝΑΙ

A = Διδάσκοντες Α Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

B = Διδάσκοντες Β Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Γ = Διδάσκοντες Γ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Δ = Διδάσκοντες Δ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

E = Άλλοι διδάσκοντες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό και επεξηγήστε)

Z = Σύμβουλοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

H = Ειδικευόμενοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Θ = Μεταπτυχιακοί σπουδαστές ιατρικής (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

I = Υποψήφιοι Διδάκτορες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

K = Νοσηλευτές (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Λ = Διοικητικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

M = Τεχνικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

N = Άλλοι (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ξ = Υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

O = Είναι επαρκές το εκπαιδευτικό προσωπικό (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Συμπληρώστε τον πίνακα 4 που φανερώνει την υποστήριξη που παρέχεται για τη συμμετοχή των ειδικευομένων στην κλινική άσκηση των φοιτητών. Αντλήστε τα ακριβή στοιχεία από τα Δελτία των επί μέρους Κλινικών Μαθημάτων/Ασκήσεων που συμπλήρωσαν οι υπεύθυνοι διδάσκοντες και οι Διευθυντές Κλινικών.

Όνομα Κλινικής Άσκησης	A	B	Γ
Φαρμακευτικά εξανθήματα	Όχι	Όχι	Όχι
<p>A = Γίνεται επίβλεψη των φοιτητών από τους ειδικευμένους (Ναι/Όχι) B = Ανατίθενται στόχοι εκπαίδευσης στους ειδικευμένους; (Ναι/Όχι) Γ = Υπάρχουν προγράμματα των τομέων που εκπαιδεύουν τους ειδικευμένους για τη διδασκαλία & την αξιολόγηση των φοιτητών; (Ναι/Όχι)</p>			

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ – ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Ποιο είναι το πρόγραμμα διδασκαλίας της κλινικής άσκησης;
Αμφιθέατρο και κλινικές.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Υπάρχει προβληματισμός με τον φόρτο εργασίας και τον χρόνο που αφιερώνουν οι φοιτητές;
Όχι.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα:

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ

(α) Αριθμός και χωρητικότητα. 150.

(β) Ώρες χρήσης. Πρωινές.

Σχολιάστε την καταλληλότητα, ποιότητα και επάρκεια των αιθουσών διδασκαλίας.
Πλήρης.

Εκπαιδευτικά εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα

(α) Αριθμός και χωρητικότητα. 8 εργαστήρια.

(β) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων. Επαρκείς.

(γ) Ώρες χρήσης. 8ωρο.

Σχολιάστε την καταλληλότητα, ποιότητα και επάρκεια του εργαστηριακού εξοπλισμού.

Είναι διαθέσιμα τα εκπαιδευτικά εργαστήρια για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Ναι.

Άλλος τεχνικός εξοπλισμός, λ.χ. τηλεοράσεις, βίντεο, προβολείς, διαφανοσκόπια κλπ.
(περιγράψτε συνοπτικά).

Προβολείς / διαφανοσκόπια / δερματοσκόπιο / video.

Εκπαιδευτικά λογισμικά (περιγράψτε συνοπτικά).

Βιβλιογραφική υποστήριξη του μαθήματος (υπηρεσίες βιβλιοθήκης).

Ναι.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια των διαθέσιμων υποδομών.

Ικανοποιητικές.

Έξω-πανεπιστημιακές κλινικές/ιατρείου που συνεργάζονται για την άσκηση φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση.

Όχι.

Συνοπτική Περιγραφή της Διαδικασίας Αξιολόγησης των Επιτευγμάτων της άσκησης.

Γραπτές εξετάσεις φοιτητών (ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών – Ανάπτυξη θεμάτων).

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα και το ποσοστό συμβολής κάθε μεθόδου στην τελική βαθμολογία του μαθήματος.

Συμβολή στη βαθμολογία %												
Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M
Φαρμακευτικά εξανθήματα	10	1	Γ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ		ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

A = Αριθμός ασκουμένων φοιτητών

B = Αριθμός εξετάσεων/εξάμηνο

Γ = Εξέταση τέλους εξαμήνου (γραπτή Γ / προφορική Π). Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης των φοιτητών

Δ = Ενδιάμεσες εξετάσεις ή ασκήσεις

E = Εργαστηριακές ή πρακτικές εξετάσεις

Z = Αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ (ΔΕΠ) ή ειδικευμένους (E)

H = Αξιολόγηση που βασίζεται στη χρήση προτύπων ασθενών (Standardized Patient)

Θ = Παρουσίαση εργασίας

I = Άλλες μέθοδοι αξιολόγησης (περιγράψτε συνοπτικά)

K = Παρακολουθούνται οι φοιτητές κατά την κλινική άσκηση (Ναι/Όχι)

Λ = Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης; (Ναι/Όχι)

M = Υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (Ναι/Όχι)

Περιγράψτε την μέθοδο που χρησιμοποιείτε για την εκτίμηση της απόδοσης των φοιτητών στην κλινική άσκηση (επίλυση προβλημάτων, κλινική αιτιολόγηση, επικοινωνία με ασθενείς ή άλλες δεξιότητες και συμπεριφορά που αρμόζει στην κλινική άσκηση και κατ' επέκταση στην άσκηση ιατρικού επαγγέλματος).

Διάλογος σχετικά με τη διάγνωση και αντιμετώπιση του ιατρικού προβλήματος.

Σχολιάστε αν παρακολουθούνται συστηματικά όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των βασικών κλινικών δεξιοτήτων και αναφέρατε τυχόν δυσκολίες.

Οι φοιτητές παρακολουθούνται από τους συνοδούς κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.

Περιλάβετε μία τυπική αξιολόγηση από καθηγητές ή ειδικευμένους που περιγράφει την απόδοση των φοιτητών κατά την κλινική άσκηση σε μικρές ομάδες και ειδικότερα όσον αφορά την αποκτηθείσα ικανότητά τους και εμπειρία να εξετάζουν τον ασθενή και να εκτιμούν τα κλινικά δεδομένα να διαγνώσουν τη νόσο και να προτείνουν ορθολογική θεραπευτική προσέγγιση. (Η διαδικασία αυτή συνιστά την κατευθυνόμενη αξιολόγηση ασθενούς σε μικρές ομάδες ή συζήτηση περιπτώσεων).

Απαντήσεις έως 43 και 44.

Σχολιάστε τη χρονική περίοδο εντός της οποίας ανακοινώνεται η τελική βαθμολογία. 15-20 ημέρες.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές το συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση;

Επισυνάψτε το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείτε.

Η αξιολόγηση άρχισε επίσημα στο φετινό ακαδημαϊκό έτος. Εντούτοις ανεπίσημα γινόταν και στα προηγούμενα χρόνια.

Πώς κρίνετε τη συμβολή της αξιολόγησης των φοιτητών στην καλύτερη επίτευξη των μαθησιακών στόχων;

Θετική.

Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Νοσοκομείο «Λαϊκό»

Διευθυντής: Σ. Λαδάς

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	
Τομέας	Παθολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Καθηγητής ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΛΑΔΑΣ
Επιστημονική Ειδίκευση	Παθολογία – Γαστρεντερολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
460	Γαστρεντερολογία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα διδάσκεται το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους, 3 ώρες ημερησίως για μία εβδομάδα και αφορά στη γαστρεντερολογία από έμπειρα στο αντικείμενο τους μέλη ΔΕΠ και ιατρούς ΕΣΥ.

Αντικείμενο διδασκαλίας

Μετεωρισμός, Θωρακικός πόνος μη-καρδιακής αιτιολογίας, Δυσφαγία, Οπισθοστερνικός καύσος, Δυσκοιλιότητα, Οξεία και χρόνια διάρροια, Σύνδρομο δυσαπορρόφησης, Οξεία αιμορραγία από το πεπτικό σύστημα, Ναυτία και έμετος, Οξύ κοιλιακός πόνος, Χρόνιος κοιλιακός πόνος, Σύνδρομο Ευερέθιστου Εντέρου, Σύνδρομο μετά χολοκυστεκτομή, Ίκτερος, Ηπατοσπληνική διόγκωση, Ασκίτης, Σύνδρομο παθολογικής ηπατικής βιοχημείας σε ασυμπτωματικό ασθενή.

Μαθησιακοί στόχοι

Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των φοιτητών στην κλινική και εργαστηριακή διαφορική διάγνωση των νοσημάτων του πεπτικού συστήματος που είναι από τα συχνότερα συστήματα στην κλινική πράξη.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
7 ^ο – 12 ^ο	ΥΕ		

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια- λέξεις	Εργα- στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
15				15			

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξαμήνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι	Ναι (appk.pblogs.gr)	Ναι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Οι φοιτητές λαμβάνουν το βιβλίο « Γαστρεντερολογία–Διαφορική Διάγνωση», Συγγραφέας: Σπύρος Λαδάς. Το βιβλίο διατίθεται με καταστάσεις εγγραφής απο το βιβλιοπωλείο «Λίτσας» στο Γουδί.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Ενημέρωση κατά το εισαγωγικό μάθημα και από την ιστοσελίδα του μαθήματος.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	☐	20-40%	☐	40-60%	☒	60-80%	☐	80-100%	☐	Δεν γνωρίζω	☐
-------	--------------------------	--------	--------------------------	--------	-------------------------------------	--------	--------------------------	---------	--------------------------	-------------	--------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.
Υπάρχει η δυνατότητα βελτίωσης της βαθμολογίας με παρακολούθηση σε πλήρες πρωινό
ωράριο στη Μονάδα Ενδοσκοπήσεων Πεπτικού Συστήματος.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	

*Πώς διασφαρίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Δίνεται η δυνατότητα να ζητήσει ο φοιτητής επαναξιολόγηση του γραπτού παρουσία του.*

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του
υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Η αίθουσα είναι επαρκούς χωρητικότητας και διαθέτει όλο τον απαιτούμενο εξοπλισμό.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της
διαθεσιμότητάς τους.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)
Όχι.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και
άλλοι μαθησιακοί πόροι);
Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις
αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.
Πολύ ικανοποιητική.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του
μαθήματος και πώς;
Ναι.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Συστήματα ηλεκτρονικής προβολής οπτικοακουστικών προγραμμάτων.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Ιστοσελίδα της κλινικής: appk.pblogs.gr

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Ναι, εγκαίρως.

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;

Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Ναι, με χρήση ανώνυμου ερωτηματολογίου στο τέλος της εβδομάδας διδασκαλίας.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Επανεκτίμηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ / ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Τα δελτία διανέμονται σε ώρα διδασκαλίας του μαθήματος και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό. Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού δελτίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο τέλος του δελτίου.

Όνομασία και κωδικός μαθήματος: Γαστρεντερολογία						0	0	0	4	6	0
--	--	--	--	--	--	---	---	---	---	---	---

Υπεύθυνος Διδάσκων (ονοματεπώνυμο): Καθηγητής ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΛΑΔΑΣ
Ημερομηνία: 18-12-2009
Επικουρικό Διδακτικό Προσωπικό:

Βαθμολογική Κλίμακα

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	2	3	4	5
Απαράδεκτη	Μη ικανοποιητική	Μέτρια	Ικανοποιητική	Πολύ καλή

Εκτιμήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας X στο αντίστοιχο τετραγωνάκι (οι ερωτήσεις με * αφορούν εργαστηριακά μαθήματα):

Το μάθημα:	1	2	3	4	5
Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;				X	
Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;				X	
Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;				X	
Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;				X	
Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα («σύγγραμμα», σημειώσεις, πρόσθετη βιβλιογραφία) χορηγήθηκαν εγκαίρως;			X		
Πόσο ικανοποιητικό βρίσκετε το κύριο βιβλίο(α) ή τις σημειώσεις;				X	
Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η βιβλιογραφία στην Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη;			X		
Πόσο απαραίτητα κρίνετε τα προαπαιτούμενα του μαθήματος;			X		
Χρήση γνώσεων από / σύνδεση με άλλα μαθήματα.				X	
Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του μαθήματος για το έτος του;				X	
Χρησιμότητα ύπαρξης φροντιστηρίων.			X		
Εκτίμηση ποιότητας φροντιστηρίων.			X		
Πώς κρίνετε τον αριθμό Διδακτικών Μονάδων σε σχέση με τον φόρτο εργασίας;			X		
Διαφάνεια των κριτηρίων βαθμολόγησης.				X	

Στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν γραπτές ή/και προφορικές εργασίες:

Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;					
--------------------------	--	--	--	--	--

Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;					
Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;					
Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;					
Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;					
Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;					
Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;					

Ο/Η διδάσκων/ουσα	1	2	3	4	5
Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;				X	
Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;				X	
Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;				X	
Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να γίνονται να αναπτύξουν την κρίση τους;				X	
Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);				X	
Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;					X

Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;					

Το Εργαστήριο	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του εργαστηρίου για το έτος του;					
Είναι επαρκείς οι σημειώσεις ως προς τις εργαστηριακές ασκήσεις;					
Εξηγούνται καλά οι βασικές αρχές των πειραμάτων / ασκήσεων;					
Είναι επαρκής ο εξοπλισμός του εργαστηρίου;					

Εγώ ο/η φοιτητής/τρια	1	2	3	4	5
Παρακολουθώ τακτικά τις διαλέξεις				X	
Παρακολουθώ τακτικά τα εργαστήρια				X	
Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις				X	
Μελετώ συστηματικά την ύλη.			X		
Αφιερώνω εβδομαδιαία για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος: 1= <2 Ώρες, 2=2-4 Ώρες, 3=4-6 Ώρες, 4=6-8 Ώρες, 5= >8 Ώρες		X			

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	
Τομέας	Παθολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Καθηγητής ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΛΑΔΑΣ
Επιστημονική Ειδίκευση	Παθολογία-Γαστρεντερολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
593	Διαγνωστική και Θεραπευτική Ενδοσκόπηση του Πεπτικού Συστήματος

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα διδάσκεται το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους, 3 ώρες ημερησίως για μία εβδομάδα και αφορά στη διαγνωστική και θεραπευτική ενδοσκόπηση του πεπτικού συστήματος από έμπειρα στο αντικείμενό τους μέλη ΔΕΠ και ιατρούς ΕΣΥ.

Αντικείμενα διδασκαλίας

Κανόνες ιατρικής δεοντολογίας στις ενδοσκοπήσεις του πεπτικού συστήματος. Ασφάλεια των ασθενών στις ενδοσκοπήσεις του πεπτικού συστήματος. Διαγνωστική ενδοσκόπηση του ανώτερου πεπτικού συστήματος. Ορθοσκόπηση- Σιγμοειδοσκόπηση. Κολονοσκόπηση. Εντεροσκόπηση. Εντεροσκόπηση με ασύρματη βιντεο-κάψουλα. Διαγνωστική ενδοσκόπηση σε οξεία αιμορραγία από το πεπτικό σύστημα. Διαγνωστική ενδοσκοπική χολαγγειο-παγκρεατογραφία (ERCP). Διαγνωστική ενδοσκοπική υπερηχοτομογραφία (EUS). Διαθερμική ενδοσκοπική γαστροστομία (PEG) και νησιδοστομία (PEJ). Ενδοσκοπική αφαίρεση ξένων σωμάτων. Ενδοσκοπική θεραπεία οξείας αιμορραγίας από το πεπτικό σύστημα. Ενδοσκοπική πολυπεκτομή. Θεραπευτική ενδοσκοπική χολαγγειο-παγκρεατογραφία. Ενδοσκοπική θεραπεία καλοήθων και νεοπλασματικών στενώσεων του πεπτικού σωλήνα. Ενδοσκοπική θεραπεία λειτουργικών στενώσεων του πεπτικού σωλήνα. Χρωμο-ενδοσκόπηση πρώιμων νεοπλασματικών αλλοιώσεων και θεραπεία με εκτομή βλεννογόνου. Έντυπα ενημερώσεως των ασθενών και φόρμες καταγραφής ενδοσκοπήσεων.

Μαθησιακοί στόχοι

Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές τη χρήση των σύγχρονων διαγνωστικών και θεραπευτικών ενδοσκοπικών μεθόδων του πεπτικού συστήματος, γιατί οι μέθοδοι αυτές έχουν σήμερα υποκαταστήσει πολλές διαγνωστικές ακτινολογικές και θεραπευτικές χειρουργικές μεθόδους, που τις χρησιμοποιούσαμε παλιότερα στα νοσήματα του πεπτικού.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
7 ^ο -12 ^ο	ΥΕ		

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
15				15			

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι	Ναι (appk.pblogs.gr)	Ναι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Οι φοιτητές λαμβάνουν το εκ 200 σελίδων βιβλίο «Διαγνωστική και Θεραπευτική Ενδοσκόπηση του Πεπτικού Συστήματος», συγγραφέας: Σπύρος Λαδάς. Διατίθεται με καταστάσεις εγγραφής από το βιβλιοπωλείο «Λίτσας» στο Γουδί.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Ενημέρωση κατά το εισαγωγικό μάθημα και από την ιστοσελίδα του μαθήματος.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Ναι.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	☐	20-40%	☐	40-60%	☒	60-80%	☐	80-100%	☐	Δεν γνωρίζω	☐
-------	--------------------------	--------	--------------------------	--------	-------------------------------------	--------	--------------------------	---------	--------------------------	-------------	--------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα * :	X

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.
Υπάρχει η δυνατότητα βελτίωσης της βαθμολογίας με παρακολούθηση σε πλήρες πρωινό ωράριο στη Μονάδα Ενδοσκοπήσεων Πεπτικού

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Δίδεται η δυνατότητα να ζητήσει ο φοιτητής επαναξιολόγηση του γραπτού παρουσία του.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Η αίθουσα είναι επαρκούς χωρητικότητας και διαθέτει όλο τον απαιτούμενο εξοπλισμό.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)
Όχι.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Πολύ ικανοποιητική.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Ναι.

*Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).
Συστήματα ηλεκτρονικής προβολής οπτικοακουστικών προγραμμάτων.*

*Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;
Ιστοσελίδα της κλινικής: appk.pblogs.gr.*

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

*Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Ναι, εγκαίρως.*

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

*Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;
Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.*

Ναι, με χρήση ανώνυμου ερωτηματολογίου στο τέλος της εβδομάδας διδασκαλίας.

*Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;
Επανεκτίμηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.*

ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ / ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Τα δελτία διανέμονται σε ώρα διδασκαλίας του μαθήματος και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό. Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού δελτίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο τέλος του δελτίου.

Όνομασία και κωδικός μαθήματος: Διαγνωστική και Θεραπευτική Ενδοσκόπηση του Πεπτικού Συστήματος							0	0	0	5	9	3
--	--	--	--	--	--	--	---	---	---	---	---	---

Υπεύθυνος Διδάσκων (ονοματεπώνυμο): Καθηγητής ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΛΑΔΑΣ
Ημερομηνία: 22-1-2010
Επικουρικό Διδακτικό Προσωπικό:

Βαθμολογική Κλίμακα

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	2	3	4	5
Απαραδέκτη	Μη ικανοποιητική	Μέτρια	Ικανοποιητική	Πολύ καλή

Εκτιμήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας Χ στο αντίστοιχο τετραγωνάκι (οι ερωτήσεις με * αφορούν εργαστηριακά μαθήματα):

Το μάθημα	1	2	3	4	5
Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;				X	
Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;				X	
Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;				X	
Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;				X	
Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα («σύγγραμμα», σημειώσεις, πρόσθετη βιβλιογραφία) χορηγήθηκαν εγκαίρως;		X			
Πόσο ικανοποιητικό βρίσκετε το κύριο βιβλίο(α) ή τις σημειώσεις;				X	
Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η βιβλιογραφία στην Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη;		X			
Πόσο απαραίτητα κρίνετε τα προαπαιτούμενα του μαθήματος;			X		
Χρήση γνώσεων από / σύνδεση με άλλα μαθήματα.				X	
Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του μαθήματος για το έτος του;			X		
Χρησιμότητα ύπαρξης φροντιστηρίων.			X		
Εκτίμηση ποιότητας φροντιστηρίων.			X		
Πώς κρίνετε τον αριθμό Διδακτικών Μονάδων σε σχέση με τον φόρτο εργασίας;			X		
Διαφάνεια των κριτηρίων βαθμολόγησης.					X
Στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν γραπτές ή/και προφορικές εργασίες					
Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;					

Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;					
Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;					
Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;					
Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;					
Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;					
Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;					

Ο/Η διδάσκων/ουσα

	1	2	3	4	5
Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;				X	
Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;				X	
Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;				X	
Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να γίνονται να αναπτύξουν την κρίση τους;				X	
Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);				X	
Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;					X

Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό

	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;					

Το Εργαστήριο

	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του εργαστηρίου για το έτος του;					
Είναι επαρκείς οι σημειώσεις ως προς τις εργαστηριακές ασκήσεις;					
Εξηγούνται καλά οι βασικές αρχές των πειραμάτων / ασκήσεων;					
Είναι επαρκής ο εξοπλισμός του εργαστηρίου;					

Εγώ ο/η φοιτητής/τρια

	1	2	3	4	5
Παρακολουθώ τακτικά τις διαλέξεις				X	
Παρακολουθώ τακτικά τα εργαστήρια			X		
Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις				X	
Μελετώ συστηματικά την ύλη.			X		
Αφιερώνω εβδομαδιαία για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος: 1= <2 Ώρες, 2=2-4 Ώρες, 3=4-6 Ώρες, 4=6-8 Ώρες, 5= >8 Ώρες		X			

Β' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Νοσοκομείο «Αττικόν»

Διευθυντής: Καθηγητής Θ. Οικονομόπουλος

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	
Τομέας	Παθολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ / Αναπλ. Καθηγητής
Επιστημονική Ειδίκευση	Παθολογία - Ενδοκρινολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
000457 Προπτυχιακό	ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑ ΣΗΜ. Υπήρξα κύριος υπεύθυνος του μαθήματος για το ακαδη- αϊκό έτος 2008-2009. Υπεύθυνες επίσης ήταν οι καθηγήτριες κ.κ. Ε. Διαμάντη-Κανδαράκη και Μ. Αλεβιζάκη-Χαρχαλάκη. Επιπλέον μετείχα ως διδάσκων στο Μεταπτυχιακό Μάθημα «Μεταβολικά Νοσήματα των Οστών», Υπεύθυνος ο Ομότιμος Καθηγητής κ. Γ. ΛΥΡΙΤΗΣ.

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Πρόκειται περί υποχρεωτικού κατ' επιλογήν μαθήματος του 12^{ου} εξαμήνου.

Οι ενότητες αφορούν σε ολόκληρο το φάσμα της Ενδοκρινολογίας, του Μεταβολισμού και του Σακχαρώδη Διαβήτη. Αυτές αναφέρονται στο επισυναπτόμενο πρόγραμμα.

Κατ' Επιλογήν Μάθημα «ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑ».

Υπεύθυνοι Διδασκαλίας – Οργάνωσης

Αναπλ. Καθηγητής κ. Δημήτριος Χατζηδάκης (κύριος υπεύθυνος)

Αναπλ. Καθηγήτρια κ. Μαρία Αλεβιζάκη, Αναπλ. Καθηγήτρια κ. Ευανθία Διαμάντη-Κανδαράκη.

Πρόγραμμα Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009

Τόπος μαθημάτων

Ενδοκρινολογική Μονάδα, Β' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική-Μονάδα Έρευνας και Διαβητολογικό Κέντρο Πανεπιστημίου Αθηνών, Π.Γ.Ν. «Αττικόν» Αίθουσα «Νέμεσις», 1^{ος} όροφος.

Δε 10/11/08 (Δ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ – Νοσήματα Παραθυρεοειδών και Οστικού Μεταβολισμού).

Πε 13/11/08 (Γ. ΜΑΣΤΟΡΑΚΟΣ 15.00-17.00, Μ. ΠΕΠΠΑ 17.00-18.00 – Νοσήματα φλοιού επινεφριδίων, Φαιοχρωμοκύττωμα)

Πε 20/11/08 (Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ 15.00-16.00, Ε. ΧΑΤΖΗΑΓΓΕΛΑΚΗ 16.00-17.00, Κ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗΣ 17.00-18.00 – Σακχαρώδης Διαβήτης: Παθοφυσιολογία, Σακχαρώδης Διαβήτης: Ανοσολογία, Διαβήτης και αθηροσκλήρωση, Διαβητική μακροαγγειοπάθεια)

Δε 24/11/08 (Χ. ΚΑΝΑΚΑ-GANTENBEIN – Διαταραχές ανάπτυξης, Διαταραχές φύλου)

Πε 27/11/08 (Γ. ΚΑΛΤΣΑΣ – Νοσήματα υπόφυσης).

Δε 01/12/08 (Μ. ΑΛΕΒΙΖΑΚΗ – Νοσήματα θυρεοειδούς).

Πε 04/12/08 (Ε. ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗ, Χ. ΛΙΑΠΗ – Εμμηνόπαυση, Υπογοναδισμός)

Δε 08/12/08 (Μ. ΠΕΠΠΑ 15.00-16.00, Ν. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ 16.00-17.00, Ν. ΤΕΝΤΟΛΟΥΡΗΣ 17.00-18.00 – Μεταβολικό σύνδρομο, Παχυσαρκία, Δυσλιπιδαιμίες, Διαβητική Νευροπάθεια, Διαβητικό πόδι)

Πε 11/12/08 (Γ. ΧΡΟΥΣΟΣ 15.00-17.00, Α.Ε. ΡΑΠΤΗΣ 17.00-18.00 – Νευροενδοκρινολογία του stress, Διαβητική νεφροπάθεια, Διαβητική αμφιβληστροειδοειδοπάθεια)

Δε 15/12/08 (Ε. ΔΙΑΜΑΝΤΗ – Σύνδρομο πολυκυστικών ωοθηκών)

Πε 18/12/08 (Α. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 15.00-16.00, Α.Μ. ΜΑΓΙΑΚΟΥ 16.00-17.00, Γ. ΚΑΛΤΣΑΣ 17.00-18.00 – Φυσιολογία της αύξησης και της ήβης, Διαταραχές ενήβωσης, Νευροενδοκρινικοί όγκοι)

2009

Πε 08/01/09 (Π. ΧΑΛΒΑΤΣΙΩΤΗΣ 15.00-16.00, Ε. ΜΠΟΥΤΑΤΗ 16.00-17.00, Ν. ΤΟΥΝΤΑΣ 17.00-18.00 – Οξείες επιπλοκές στον διαβήτη, Λοιμώξεις στον διαβήτη, Θεραπεία σακχαρώδη διαβήτη)

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
Χειμερινό 7, 9, 11	ΥΕ		

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
				6			Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι (σελ. 156)	Όχι	Όχι

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Η αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές είναι ανέφικτη λόγω μη προσέλευσής τους σε όλη τη διάρκεια (παρακολουθούντες 1-2 μόνο) ενώ στις αντίστοιχες εξετάσεις (προφορικές), προσήλθε μόνο 1 φοιτήτρια.

Τυχόν αξιολόγηση από τους 1-2 παρακολουθούντες δεν είναι αντιπροσωπευτική, αλλ' απεναντίας επισφαλής.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Εν μέρει με τα μαθήματα της Παθολογίας και της Νοσολογίας, αλλά αυτό είναι αναμενόμενο.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
«Βασική Ενδοκρινολογία» των Crooks και Marshall. Επιμέλεια Έκδοσης Μ. Αλεβιζάκη.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
Όλο.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Με ανακοίνωση και περιγραφή ατή διάρκεια του πρώτου μαθήματος.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι (και επιπλέον τηλεφωνική επικοινωνία εφόσον κατά περίπτωση εφόσον την κρίνουν απαραίτητη).

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	☒	20-40%	☐	40-60%	☐	60-80%	☐	80-100%	☐	Δεν γνωρίζω	☐
-------	-------------------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	---------	--------------------------	-------------	--------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	X
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Υπάρχει αίθουσα χωρητικότητας 50 ατόμων με κατάλληλη υποδομή για προβολές

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Η Μονάδα έρευνας της Β' Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής

Διαβητολογικό Κέντρο με τα εξής επί μέρους τμήματα:

- Ανοσολογία Διαβήτη
- Διαβητικής Νεφροπάθειας και Υπέρτασης
- Διαβητικού ποδιού
- Διαιτολογικό
- Εργοφυσιολογίας στο Διαβήτη
- Λοιμώξεων στο Διαβήτη
- Μοριακής Βιολογίας
- Σακχαρώδη Διαβήτη και Κύησης
- Τεχνητού Παγκρέατος
- Ορμονολογικό Εργαστήριο της Ενδοκρινολογικής Μονάδας
- Μονάδα Οστικής Πυκνομετρίας

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Ναι.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Ικανοποιητική.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Ναι, στην αρχή του αντίστοιχου εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2008-2009	X		X				2
2007-2006							
2006-2005							
2005-2004							
2004-2003							
2003-2002							

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισημάνετε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Η αξιολόγηση είναι από δυσχερή έως ανέφικτη λόγω μη προσέλευσης πλέον του ενός φοιτητού. Ευνόητο είναι ότι μια τέτοια αξιολόγηση στερείται αντιπροσωπευτικότητας.

Β' Παθολογική Κλινική **Ιπποκράτειο Νοσοκομείο**

Διευθυντής: Καθηγητής **Α. Αρχιμανδρίτης**

ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Συμπληρώνεται χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετα-πτυχιακά κλινικά μαθήματα/ασκήσεις με ευθύνη του υπεύθυνου διευθυντή κλινικής η διδάσκοντος

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Παθολογίας

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Τίτλος Κλινικού Μαθήματος	Ηπατολογία
Υπεύθυνος μαθήματος / Διευθυντής Κλινικής	Ι. Κοσκίνας Αναπλ. Καθηγητής / Διευθύντρια Άννα Φιλιάτου Αναπλ. Καθηγήτρια
Κωδ. Αριθμός Μαθήματος	517
Αριθμός Διδακτικών Μονάδων	
Νοσηλευτικό Ίδρυμα/Ιατρείο	Β' Παθολογική Κλινική, ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»

Συνοπτική Περιγραφή Μαθήματος-Άσκησης

α) Βιολογία και βιοχημεία του ήπατος – απεικονιστικές τεχνικές: Μεταβολικές – βιοχημικές λειτουργίες του ήπατος και αξιολόγηση των διαταραχών τους, συμβολή των απεικονιστικών τεχνικών στη διάγνωση και διαφορική διάγνωση των νόσων του ήπατος και των χοληφόρων (ακτινολογικός έλεγχος –υπερηχο-τομογραφία – υπολογιστική τομογραφία – μαγνητικός συντονισμός – αγγειογραφία), συμβολή της εν-δοσκοπήσεως στη διάγνωση και θεραπευτική αντιμετώπιση των νόσων του ήπατος και χοληφόρων, β) Ιογενείς ηπατίτιδες: Οι ιοί της ηπατίτιδας και η μοριακή τους βιολογία, ορολογική διάγνωση των ιογενών ηπατιτίδων, παθογένεια και φυσική πορεία της ιογενούς ηπατοκυτταρικής βλάβης, γ) Ηπατοκυτταρική ανεπάρκεια: Αίτια οξείας και χρόνιας ηπατοκυτταρικής ανεπάρκειας, κλινική και παθοφυσιολογική θεώρηση της χρόνιας ηπατοκυτταρικής ανεπάρκειας, παρουσίαση περιπτώσεων, δ) Αυτοάνοσα νοσήματα του ήπατος: Αυτοάνοση χρόνια ηπατίτιδα, αυτοανοδηλώσεις στα νοσήματα του ήπατος, ε) Κοκκιωματώδεις και χωροκατακτητικές εξεργασίες του ήπατος: Ηπατοκαρκινογένεση – πρωτογενής καρκίνος του ήπατος, καλοήθεις όγκοι και κακοήθεις μεταστατικοί όγκοι του ήπατος, κοκκιωμα-τώδεις νόσοι του ήπατος, λίπωση του ήπατος.

Στόχοι και προσδοκόμενα αποτελέσματα της Κλινικής Άσκησης

Η προσέγγιση και αξιολόγηση των ασθενών με οξεία ή χρόνια ηπατολογικά νοσήματα.

Περιεχόμενο του μαθήματος – διδασκόμενη ύλη

- Βιολογία και βιοχημεία του ήπατος
- Ιογενείς ηπατίτιδες
- Ηπατοκυτταρική ανεπάρκεια
- Αυτοάνοσα νοσήματα του ήπατος
- Κοκκιωματώδεις και χωροκατακτητικές εξεργασίες του ήπατος

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (συμπληρώστε σύμφωνα με τις διευκρινίσεις του υπομνήματος)

Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	Ο	Π
Ηπατολογία	517	98	E	O X I	Ιωάννης Κοσκίνας Αναπλ. Καθηγητής/ Άννα Φιλιώτου Αναπλ. Καθηγήτρια	O X I	11/7	O X I	3-10	6	1	15	O X I	O X I	OXI από τους φοιτητές	N A I

A = Κωδικός μαθήματος

B = Σελίδα Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει)

Γ = Υποχρεωτικό Υ/Κατ'επιλογήν E

Δ = Απαίτηση για προαπαιτούμενα (NAI/OXI)

E = Υπεύθυνος Μαθήματος – Δ/ντής Κλινικής (ονοματεπώνυμο)

Z = Χρήση εξω-πανεπιστημιακών κλινικών/ιατρείων (NAI/OXI)

H = Συνολικός αριθμός διδασκόντων/μελών ΔΕΠ

Θ = Συμμετοχή ειδικευομένων/μεταπτυχιακών στην εκπαίδευση (NAI/OXI). Αν NAI, αναγράψτε τον αριθμό

I = Συνολικός αριθμός ασκουμένων ανά εξάμηνο

K = Αριθμός ασκουμένων που αξιολογήθηκαν θετικά στο τέλος κάθε εξαμήνου

Λ = Συνολική διάρκεια σε εβδομάδες

M = Ώρες εβδομαδιαίας άσκησης

N = Συμμετέχουν οι φοιτητές στις εφημερίες (NAI/OXI)

Ξ = Έχουν θεσπισθεί κριτήρια για τον αριθμό και το είδος των ασθενών που χρησιμοποιούνται για την κλινική άσκηση (NAI/OXI)

Ο = Τηρείται αρχείο ασθενών όπου καταγράφεται η πορεία της νόσου

Π = Αξιολόγηση του μαθήματος από φοιτητές (NAI/OXI)

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατανομή Ωρών διδασκαλίας του κλινικού μαθήματος (σημειώστε αριθμό ωρών και ποσοστό επί του συνόλου των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας)

	Αριθμός ωρών	%
Διαλέξεις-Θεωρία	15	100%
Εργαστήρια		
Διδασκαλία σε μικρές ομάδες (φροντιστήρια, σεμινάρια κλπ.):		
Επαφή με ασθενείς		
Άλλη κατηγορία (περιγράψτε συνοπτικά): Συγγραφή πορείας νόσου, αναζήτηση εργαστηριακών εξετάσεων, επισκέψεις καθηγητή κτλ.		

Πώς διασφαλίζετε ότι δεν υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα κλινικά μαθήματα; Ίσως υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα κλινικά μαθήματα αλλά το περιεχόμενο του μαθήματος όμως περιορίζεται στην Ηπατολογία.

Πώς προβλέπεται επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και ανανέωση της ύλης του μαθήματος;
Γίνεται αναπροσαρμογή και ανανέωση της ύλης σύμφωνα με τις ανάγκες των φοιτητών και τις εξελίξεις της ιατρικής.

Είδη και αριθμός βοηθημάτων που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

1. Διαλέξεις/Εισηγήσεις σε μορφή Power Point
2. Βιβλίο Ηπατολογίας

Γίνεται ανανέωση των βοηθημάτων και πώς;

Γίνεται ανανέωση με νεότερες εκδόσεις.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Όλο το ποσοστό της ύλης.

Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ναι.

Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος στην αρχή του εξαμήνου;

Με το πρόγραμμα μαθημάτων το οποίο κοινοποιείται στους φοιτητές στην έναρξη μαθημάτων.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ/ΙΑΤΡΕΙΟΥ

Μέλη ΔΕΠ

Διευθυντής Κλινικής Ιατρείου – Υπεύθυνος Κλινικού Μαθήματος/Άσκησης

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Παν/κή βαθμίδα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους=Π ή Μερικής=Μ απασχόλησης)
Άννα Φιλιώτου	Παθολογία–Αιματολογία	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	2002	Π

Διδάσκοντες Α΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ απασχόλησης)

Διδάσκοντες Β΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους=Π ή Μερικής=Μ απασχόλησης)
1. Σ. Ντουράκης	Παθολογία–Ηπατολογία	2003	Π
2. Ι. Κοσκίνας	Παθολογία–Ηπατολογία	2006	Π
3. Γ. Παπαθεοδωρίδης	Παθολογία–Γαστρεντερολογία	2010	Π

Διδάσκοντες Γ΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους=Π ή Μερικής=Μ απασχόλησης)
1. Δ. Βασιλόπουλος	Παθολογία–Ρευματολογία	2003	Π
2. Α. Χατζηγιάννη	Βιοπαθολογία–Μικροβιολογία	2009	Π

Διδάσκοντες Δ΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής	Πλήρους=Π ή Μερικής=Μ απασχόλησης)
1. Ε. Σαμπατάκου	Παθολογία–Λοιμωξιολογία	2005	Π
2. Α. Θανοπούλου	Παθολογία–Διαβητολογία	2005	Π
3. Σ. Μανωλακόπουλος	Γαστρεντερολογία	2006	Π
4. Φ. Κοντοπίδου	Αιματολογία	2007	Π
5. Α. Αλεξοπούλου	Παθολογία	2008	Π

Άλλοι διδάσκοντες

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Εργασιακή σχέση στην κλινική και έτος έναρξης της σχέσης	Πλήρους=Π ή Μερικής=Μ απασχόλησης)
1. Ρ. Ζαφειροπούλου	Παθολογία	Διευθύντρια/2009	Π
2. Α. Μαρής	Αιματολογία	Διευθυντής/2009	Π
3. Ε. Σπανού	Διαβητολογία	Διευθύντρια/2009	Π
4. Α. Κοφίνης	Παθολογία	Διευθυντής/2010	Π
5. Χ. Παπαϊωάννου	Παθολογία–Ηπατολογία	Διευθυντής/2010	Π
6. Ν. Κίττου	Παθολογία	Διευθύντρια/2010	Π
7. Μ. Νούτσου	Διαβητολογία	Επιμελήτρια Α΄/2006	Π
8. Μ. Ντόιτς	Παθολογία	Επιμελήτρια Α΄/2007	Π
9. Ε. Παντελιδάκη	Παθολογία	Επιμελήτρια Α΄/2008	Π
10. Σ. Σάββας	Παθολογία–Ηπατολογία	Επιμελητής Α΄/2009	Π

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Πολύ καλή ποιότητα και επάρκεια εκπαιδευτικού προσωπικού.

Άλλο προσωπικό των πανεπιστημιακών κλινικών και ιατρείων που δεν συμπράττει στην κλινική εκπαίδευση

	Συνολικός αριθμός	Κατηγορία εκπαίδευσης Α	Κατηγορία εκπαίδευσης Β	Κατηγορία εκπαίδευσης Γ
Γ.3.1.Διοικητικό προσωπικό	4		2 Δ.Ε. 1 Ι.Ε.Κ.	1 Π.Ε.
Γ.3.1.Νοσηλευτές	19			
Γ.3.3.Τεχνικό προσωπικό	2		2 Δ.Ε.	

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του διοικητικού προσωπικού.

Πολύ καλή ποιότητα διοικητικού προσωπικού αλλά πλημμελής επάρκεια.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του νοσηλευτικού προσωπικού.

Ανεπάρκεια νοσηλευτικού προσωπικού.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του τεχνικού και λοιπού προσωπικού.

Πολύ καλή ποιότητα και επάρκεια τεχνικού και λοιπού προσωπικού.

Συγκεντρωτικός πίνακας προσωπικού Πανεπιστημιακής Κλινικής / Ιατρείου

Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	Ηπατολογία
Παν/κό Ίδρυμα & Κλινική/Ιατρείο	Β΄ Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»
Αριθμός Κλινών	50
Υπεύθυνος Διευθυντής (Ονοματεπώνυμο)	Άννα Φιλιώτου, Αναπλ. Καθηγήτρια

Μέλη ΔΕΠ και άλλο ιατρικό προσωπικό										Άλλοι						
A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	O		
-	4	2	5	10	ιατροί ΕΣΥ	3	27	-	15	19	Νοσηλευτές	4	2	-	Ναι	Ναι
										4	Βοηθ. Θαλάμων					

- A = Διδάσκοντες Α Βαθμίδας** (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
B = Διδάσκοντες Β Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Γ = Διδάσκοντες Γ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Δ = Διδάσκοντες Δ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Ε = Άλλοι διδάσκοντες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό και επεξηγήστε)
Z = Σύμβουλοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
H = Ειδικευόμενοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Θ = Μεταπτυχιακοί σπουδαστές ιατρικής (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
I = Υποψήφιοι Διδάκτορες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
K = Νοσηλευτές (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Λ = Διοικητικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
M = Τεχνικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
N = Άλλοι (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)
Ξ = Υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
O = Είναι επαρκές το εκπαιδευτικό προσωπικό (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Υπάρχει ενιαίος εσωτερικός Κανονισμός για το πάσης φύσεως Προσωπικό των Πανεπιστημιακών Κλινικών; Αν ναι, επισυνάψτε αντίγραφο. Αν όχι, σχολιάστε.

Δεν υπάρχει ενιαίος εσωτερικός Κανονισμός για το πάσης φύσεως προσωπικό των Πανεπιστημιακών Κλινικών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ–ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Ποιο είναι το πρόγραμμα διδασκαλίας της κλινικής άσκησης;

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑ ΗΠΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

25–31.5.2010, Ώρα 15.00–18.00

Ιπποκράτειο Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών

Β' Παθολογική Κλινική

(Πατάρι ΒΠ)

Τρίτη 25.5.2010	<u>ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ / ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΗΠΑΤΟΣ</u>
15:00-16:00	Α. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ: Μεταβολικές–βιοχημικές λειτουργίες του ήπατος και αξιολόγηση των διαταραχών τους
16:00-17:00	Α. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ: Ο Μοριακός έλεγχος στα νοσήματα του ήπατος
17:00-18:00	Λ. ΘΑΝΟΣ: Απεικονιστική προσέγγιση των νοσημάτων του ήπατος και των χοληφόρων
Τετάρτη 26.5.2010	<u>ΗΠΑΤΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ / ΠΥΛΑΙΑ ΥΠΕΡΤΑΣΗ</u>
15:00-16:00	Μ. ΝΤΟΪΤΣ: Αίτια, παθογένεια και κλινικές εκδηλώσεις της οξείας ηπατοκυτταρικής ανεπάρκειας
16:00-17:00	Σ. ΝΤΟΥΡΑΚΗΣ: Αίτια, παθοφυσιολογική και κλινική θεώρηση της χρόνιας ηπατοκυτταρικής ανεπάρκειας
17:00-18:00	Σ. ΜΑΝΩΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Επιπλοκές πυλαίας υπέρτασης
Πέμπτη 27.5.2010	<u>ΙΟΓΕΝΕΙΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΕΣ</u>
15:00-16:00	Σ. ΝΤΟΥΡΑΚΗΣ: Οι ιοί της ηπατίτιδας και η μοριακή τους βιολογία
16:00-17:00	Ε. ΜΑΝΕΣΗΣ: Η φυσική εξέλιξη των ιογενών ηπατιτίδων
17:00-18:00	Γ. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ: Πρόληψη–Γενικές αρχές παρέμβασης
Παρασκευή 28.5.2010	<u>ΑΥΤΟΑΝΟΣΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΗΠΑΤΟΣ</u>
15:00-16:00	Ε. ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ: Αυτοάνοσες παθήσεις χοληφόρων
16:00-17:00	Ι. ΚΟΣΚΙΝΑΣ: Αυτοάνοση ηπατίτιδα
17:00–18:00	Α. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ: Εξωηπατικές εκδηλώσεις νοσημάτων ήπατος
Δευτέρα 31.5.2010	<u>ΟΓΚΟΙ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΗΠΑΤΟΣ</u>
15:00-16:00	Ε. ΜΑΝΕΣΗΣ: Καλοήθεις όγκοι του ήπατος
16:00-17:00	Ι. ΚΟΣΚΙΝΑΣ: Ηπατοκυτταρικός καρκίνος
17:00-18:00	Σ. ΣΑΒΒΑΣ: Μη–αλκοολική στεάτωση – στεατοηπατίτιδα

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Ποιος είναι ο αριθμός των ασθενών που φροντίζει ο φοιτητής κατά την διάρκεια της Κλινικής Άσκησης και σε τι βαθμό ο φοιτητής είναι υπεύθυνος για τον κάθε ασθενή;

Δεν γίνεται κλινική άσκηση αλλά αναλύονται περιστατικά καθ' όλη τη διάρκεια των εισηγήσεων.

Τι είδους κλινικές πράξεις αναλαμβάνουν οι φοιτητές κατά τη διάρκεια της Κλινικής Άσκησης;

Δεν γίνεται κλινική άσκηση αλλά αναλύονται περιστατικά καθ' όλη τη διάρκεια των εισηγήσεων. Υπάρχει προβληματισμός με τον φόρτο εργασίας και τον χρόνο που αφιερώνουν οι φοιτητές; Όχι.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα

(α) Αριθμός και χωρητικότητα.

(β) Ώρες χρήσης.

Σχολιάστε την καταλληλότητα, ποιότητα και επάρκεια των αιθουσών διδασκαλίας.

Για τη διδασκαλία του μαθήματος «Ηπατολογία» χρησιμοποιείται η Αίθουσα διαλέξεων της Κλινικής, χωρητικότητας περίπου 50 ατόμων.

Εκπαιδευτικά εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα

(α) Αριθμός και χωρητικότητα

(β) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων.

(γ) Ώρες χρήσης.

Σχολιάστε την καταλληλότητα, ποιότητα και επάρκεια του εργαστηριακού εξοπλισμού.

Είναι διαθέσιμα τα εκπαιδευτικά εργαστήρια για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών; Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια.

Άλλος τεχνικός εξοπλισμός, λ.χ. τηλεοράσεις, βίντεο, προβολείς, διαφανοσκόπια κλπ. (περιγράψτε συνοπτικά).

Χρησιμοποιείται Laptop, προβολέας κ.λπ.

Εκπαιδευτικά λογισμικά (περιγράψτε συνοπτικά).

Δεν χρησιμοποιούνται εκπαιδευτικά λογισμικά.

Βιβλιογραφική υποστήριξη του μαθήματος (υπηρεσίες βιβλιοθήκης).

Δεν υπάρχει βιβλιογραφική υποστήριξη του μαθήματος από υπηρεσίες βιβλιοθήκης.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια των διαθέσιμων υποδομών.

Ανεπάρκεια σε ποιότητα και επάρκεια υποδομών.

Έξω-πανεπιστημιακές κλινικές/ιατρείου που συνεργάζονται για την άσκηση φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση.

Δεν συνεργάζονται έξω-πανεπιστημιακές κλινικές/ιατρεία για την άσκηση των φοιτητών.

Συνοπτική Περιγραφή της Διαδικασίας Αξιολόγησης των Επιτευγμάτων της άσκησης.

Οι φοιτητές αξιολογούνται με προφορικές εξετάσεις.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σημειώστε στον παρακάτω πίνακα τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα και το ποσοστό συμβολής κάθε μεθόδου στην τελική βαθμολογία του μαθήματος.

Συμβολή στη βαθμολογία %												
Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M
Ηπατολογία	3-10	1	Π	-	-	-	-	-	-	Ναι	Όχι	Όχι

- A** = Αριθμός ασκουμένων φοιτητών
- B** = Αριθμός εξετάσεων/εξάμηνο
- Γ** = Εξέταση τέλους εξαμήνου (γραπτή Γ / προφορική Π). Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης των φοιτητών
- Δ** = Ενδιάμεσες εξετάσεις ή ασκήσεις
- E** = Εργαστηριακές ή πρακτικές εξετάσεις
- Z** = Αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ (ΔΕΠ) ή ειδικευμένους (E)
- H** = Αξιολόγηση που βασίζεται στη χρήση προτύπων ασθενών (Standardized Patient)
- Θ** = Παρουσίαση εργασίας
- I** = Άλλες μέθοδοι αξιολόγησης (περιγράψτε συνοπτικά)
- K** = Παρακολουθούνται οι φοιτητές κατά την κλινική άσκηση (Ναι/Όχι)
- Λ** = Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης; (Ναι/Όχι)
- M** = Υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (Ναι/Όχι)

Περιγράψτε την μέθοδο που χρησιμοποιείτε για την εκτίμηση της απόδοσης των φοιτητών στην κλινική άσκηση (επίλυση προβλημάτων, κλινική αιτιολόγηση, επικοινωνία με ασθενείς ή άλλες δεξιότητες και συμπεριφορά που αρμόζει στην κλινική άσκηση και κατ' επέκταση στην άσκηση ιατρικού επαγγέλματος).

Το μάθημα δεν αφορά κλινική άσκηση.

Σχολιάστε τη χρονική περίοδο εντός της οποίας ανακοινώνεται η τελική βαθμολογία.

Οι εξετάσεις είναι προφορικές και η βαθμολογία ανακοινώνεται στους φοιτητές μετά το τέλος της εξέτασης.

Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης των φοιτητών.

Δεν γίνονται άλλες κλινικές ασκήσεις για την αξιολόγηση των φοιτητών.

Σχολιάστε αν υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (π.χ ΗΠΑ, USMLE 1 και 2, τυχόν εξετάσεις χωρών της ΕΕ, κλπ).

Δεν υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία των αποφοίτων του τμήματος σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές το συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση;

Επισυνάψτε το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείτε.

Δεν αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές το κλινικό μάθημα.

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας καθενός από τους διδάσκοντες; Επισυνάψτε ενδεικτικό ερωτηματολόγιο.

Δεν αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας των διδασκόντων.

Πώς κρίνετε την συμβολή της αξιολόγησης των φοιτητών στην καλύτερη επίτευξη των μαθησιακών στόχων;

Θετική.

**ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/
ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ**

Τα δελτία διανέμονται στο τέλος της κλινικού μαθήματος/άσκησης και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό.

Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού δελτίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών ασκήσεων/μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο τέλος του δελτίου.

Όνομασία και κωδικός Κλινικού Μαθήματος/Άσκησης: Ηπατολογία											5	1	7
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---	---

Πανεπιστήμιο	E.Κ.Π.Α
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	ΙΑτρικής
Τομέας	Παθολογικός

Υπεύθυνος μαθήματος / Διευθυντής Κλινικής	κα Άννα Φιλιώτου, Αναπλ. Καθηγήτρια
Αριθμός διδακτικών μονάδων	
Νοσηλευτικό ίδρυμα / Ιατρείο	Β΄ Παθολογική Κλινική, ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»
Ημερομηνία συμπλήρωσης δελτίου	22/6/10
Χρονικό διάστημα κλινικού μαθήματος/άσκησης	1 εβδομάδα

Βαθμολογική Κλίμακα

Κακή	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή	Άριστη
1	2	3	4	5

Εκτιμήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας Χ στο αντίστοιχο τετραγωνάκι:

Κλινικό μάθημα/άσκηση	1	2	3	4	5
Ποια είναι η συνολική άποψή σας για την οργάνωση της κλινικής άσκησης την οποία μόλις ολοκληρώσατε;				X	
Ποια είναι η γνώμη σας για τις γενικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες της κλινικής;				X	
Ποια είναι η γνώμη σας για την ομάδα σας. Πόσο οργανωμένη είναι στη λειτουργία της και την προσέγγιση του ασθενούς και πόσο συνέβαλε στην εκπαίδευσή σας.				X	
Εκτιμήστε το ενδιαφέρον και τη συμβολή του διδακτικού προσωπικού στη βελτίωση των κλινικών σας δεξιοτήτων					X
Εκτιμήστε τη συμβολή της καθημερινής και αποκλειστικής ενασχόλησης ενός διδάσκοντος (preceptor) με τους φοιτητές.				X	
Ποια είναι η άποψή σας για την κατανομή του εκπαιδευτικού χρόνου κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης			X		

Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και αποτελεσματικότητα των μαθημάτων που διδαχθήκατε				X	
Εκτιμήστε την επάρκεια της θεωρητικής και πρακτικής κάλυψης των σχετικών θεμάτων			X		
Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού υλικού και των συγγραμμάτων που σας προτάθηκαν				X	
Εκτιμήστε τη διαθεσιμότητα και επάρκεια των εποπτικών μέσων			X		
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των ειδικευομένων		X			
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των επιμελητών		X			
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων του Καθηγητή		X			
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη λήψη ιστορικού σε ασθενείς της συγκεκριμένη κλινικής		X			
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη διενέργεια κλινικής εξέτασης σε ασθενείς της συγκεκριμένης κλινικής			X		
Εκτιμήστε τις γνώσεις και τις ικανότητες που αποκτήσατε στην διαγνωστική προσπέλαση και θεραπεία των σχετικών νοσημάτων				X	
Εκτιμήστε τον τρόπο εκτίμησής σας (πόσο αξιολογικός ήταν)				X	

Στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν γραπτές ή/και προφορικές εργασίες

Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;		X			
Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;		X			
Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;		X			
Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;	X				
Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;	X				
Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;	X				
Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;	X				

Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό

	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;			X		

Ο/Η διδάσκων/ουσα	1	2	3	4	5
Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης;				X	
Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο της κλινικής άσκησης/μαθήματος;				X	

Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;				X	
Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;				X	
Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);					X
Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;					X

Εγώ ο/η φοιτητής/τρια:

	1	2	3	4	5
Παρακολουθώ καθημερινά τις δραστηριότητες της κλινική				X	
Παρακολουθώ καθημερινά τα μαθήματα για τους φοιτητές				X	
Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις				X	
Μελετώ συστηματικά την ύλη				X	

**ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/
ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

Συμπληρώνεται χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετα-πτυχιακά κλινικά μαθήματα/ασκήσεις με ευθύνη του υπεύθυνου διευθυντή κλινικής ή διδάσκοντος

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικής
Τομέας	Παθολογικός

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Τίτλος Κλινικού Μαθήματος	HIV Λοίμωξη/AIDS Διατομεακό
Υπεύθυνος μαθήματος/Διευθυντής Κλινικής	Άννα Φιλιώτου Αναπλ. Καθηγήτρια
Κωδ. Αριθμός Μαθήματος	595
Αριθμός Διδακτικών Μονάδων	
Νοσηλευτικό Ίδρυμα/Ιατρείο	Β΄ Παθολογική Κλινική, ΓΝΑ «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ»

Συνοπτική Περιγραφή Μαθήματος-Άσκησης

Το μάθημα διδάσκεται κάθε εαρινό εξάμηνο επί 1 εβδομάδα (5 ημέρες από 6 ώρες ανά ημέρα, 4 ώρες θεωρητικό μάθημα, μία ώρα παρουσίαση περιστατικού με συμμετοχή και ειδικευμένων ιατρών και μία ώρα επίσκεψη σε νοσηλευόμενους ασθενείς ή επίδειξη εξωτερικών ασθενών (κατόπιν συγκατάθεσής τους). Στο μάθημα λαμβάνουν μέρος κυρίως μέλη της Β΄ Παθολογικής Παν/κής Κλινικής καθώς και μέλη από άλλους τομείς (χειρουργός, μαιευτήρας) καθώς το μάθημα είναι διατομεακό. Συγκεκριμένα τα θέματα που θα διδάσκονται είναι: Ιστορία, Επιδημιολογία, Ιολογία, Ανοσολογία HIV-λοίμωξης, Φυσική πορεία, Τρόποι μετάδοσης και προφύλαξης, Ευκαιριακές λοιμώξεις, Συλλοίμωξη HIV και HCV, Σύνδρομο λιποδυστροφίας, Νευρολογία, Αιματολογία, Ογκολογία, Ρευματολογία της HIV-λοίμωξης, Εκδηλώσεις από το πεπτικό σύστημα, Εκδηλώσεις από το πάγκρεας και χοληφόρα, Επιπλοκές από καρδιά-νεφρούς, Χειρουργικές επεμβάσεις σε αρρώστους με AIDS, Εγκυμοσύνη και HIV-λοίμωξη, Θεραπεία-πρόληψη ευκαιριακών λοιμώξεων, Αντιρετροϊκή θεραπεία – Εμβόλια, Επαγγελματική έκθεση, Ιατρική δεοντολογία, Μελλοντικοί στόχοι.

Στη διδασκαλία του μαθήματος λαμβάνουν μέρος (μέχρι εαρινό εξάμηνο 2009):

- α) Οι κ.κ. Φιλιώτου Α. (υπεύθυνη του μαθήματος), Ντουράκης Σπ., Κοσκίνας Ι., Παπαθεοδωρίδης Γ., Σαμπατάκου Ε., Θανοπούλου Α. και Χατζηγιάννη Αιμ, μέλη ΔΕΠ της Β΄ Παθολογικής Κλινικής του Παν/μίου Αθηνών.
- β) Οι κ.κ. Ρόζεμπεργκ Θ. και Γρηγορίου Οδ., Αναπλ. Καθηγητές, μέλη ΔΕΠ της Α΄ Χειρουργικής και Β΄ Μαιευτικής – Γυναικολογικής Κλινικής του Παν/μίου Αθηνών αντίστοιχα.

Στόχοι και προσδοκώμενα αποτελέσματα της Κλινικής Άσκησης

Η HIV λοίμωξη αποτελεί σημαντικό ιατρικό και κοινωνικό πρόβλημα του καιρού μας. Σε όλο τον κόσμο, οι εκδηλώσεις για το AIDS συγκεντρώνουν την προσοχή και το ενδιαφέρον και γεμίζουν τις αίθουσες και τα αμφιθέατρα. Το AIDS άλλαξε την ιστορία της ιατρικής και η μελέτη του διηύρυνε τις γνώσεις μας στην ανοσολογία, την λοιμωξιολογία, την ογκολογία, την νευρολογία και πλείστες άλλες ιατρικές ειδικότητες.

Το διατομεακό μάθημα HIV-λοίμωξη/AIDS που διδάσκεται στη Β΄ Παθολογική Κλινική του Παν/μίου Αθηνών (Ιπποκράτειο Νοσοκομείο) έχει ιστορία περίπου 15 ετών, παρουσιάζεται από εξειδικευμένους πανεπιστημιακούς γιατρούς και δίδει στους φοιτητές την ευκαιρία να ευαισθητοποιηθούν και να μνηθούν τόσο στα ιατρικά όσο και στα και κοινωνικά προβλήματα που σχετίζονται με την HIV-λοίμωξη.

Περιεχόμενο του μαθήματος – διδασκόμενη ύλη

Τα θέματα που διδάσκονται είναι: Ιστορία, Επιδημιολογία, Ιολογία, Ανοσολογία HIV-λοίμωξης, Φυσική πορεία, Τρόποι μετάδοσης και προφύλαξης, Ευκαιριακές λοιμώξεις, Συλλοίμωση HIV και HCV, Σύνδρομο λιποδυστροφίας, Νευρολογία, Αιματολογία, Ογκολογία, Ρευματολογία της HIV-λοίμωξης, Εκδηλώσεις από το πεπτικό σύστημα, Εκδηλώσεις από το πάγκρεας και χοληφόρα, Επιπλοκές από καρδιά-νεφρούς, Χειρουργικές επεμβάσεις σε αρρώστους με AIDS, Εγκυμοσύνη και HIV-λοίμωξη, Θεραπεία-πρόληψη ευκαιριακών λοιμώξεων, Αντιρετροϊκή θεραπεία – Εμβόλια, Επαγγελματική έκθεση, Ιατρική δεοντολογία, Μελλοντικοί στόχοι.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (συμπληρώστε σύμφωνα με τις διευκρινίσεις του υπομνήματος)

Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	Ο	Π
HIV Λοίμωξη/ AIDS	595	123	E	O X I	Άννα Φιλιάτου Αναπλ. Καθηγήτρια	O X I	8/8	O X I	2-15 άτομα	1	1	30	O X I	N A I	Όχι από τους φοιτητές	N A I

A = Κωδικός μαθήματος

B = Σελίδα Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει)

Γ = Υποχρεωτικό Υ/Κατ'επιλογήν E

Δ = Απαιτήση για προαπαιτούμενα (NAI/OXI)

E = Υπεύθυνος Μαθήματος – Δ/ντής Κλινικής (ονοματεπώνυμο)

Z = Χρήση εξω-πανεπιστημιακών κλινικών/ιατρείων (NAI/OXI)

H = Συνολικός αριθμός διδασκόντων/μελών ΔΕΠ

Θ = Συμμετοχή ειδικευμένων/μεταπτυχιακών στην εκπαίδευση (NAI/OXI). Αν NAI, αναγράψτε τον αριθμό

I = Συνολικός αριθμός ασκουμένων ανά εξάμηνο

K = Αριθμός ασκουμένων που αξιολογήθηκαν θετικά στο τέλος κάθε εξαμήνου

Λ = Συνολική διάρκεια σε εβδομάδες

M = Ώρες εβδομαδιαίας άσκησης

N = Συμμετέχουν οι φοιτητές στις εφημερίες (NAI/OXI)

Ξ = Έχουν θεσπισθεί κριτήρια για τον αριθμό και το είδος των ασθενών που χρησιμοποιούνται για την κλινική άσκηση (NAI/OXI)

Ο = Τηρείται αρχείο ασθενών όπου καταγράφεται η πορεία της νόσου

Π = Αξιολόγηση του μαθήματος από φοιτητές (NAI/OXI)

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατανομή Ωρών διδασκαλίας του κλινικού μαθήματος (σημειώστε αριθμό ωρών και ποσοστό επί του συνόλου των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας)

	Αριθμός ωρών	%
Διαλέξεις–Θεωρία	25/εβδομάδα	81%
Εργαστήρια =Κλινική άσκηση	6/εβδομάδα	19%
Διδασκαλία σε μικρές ομάδες (φροντιστήρια, σεμινάρια κλπ.):		
Επαφή με ασθενείς		
Άλλη κατηγορία (περιγράψτε συνοπτικά): Συγγραφή πορείας νόσου, αναζήτηση εργαστηριακών εξετάσεων, επισκέψεις καθηγητή κτλ.	Αναφέρεται στο 32	

Πως διασφαλίζετε ότι δεν υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα κλινικά μαθήματα;
Γίνεται προσπάθεια να προσφέρονται ειδικότερες γνώσεις, όσο για μικρή επικάλυψη, η επανάληψη δεν βλάπτει.

Πώς προβλέπεται επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και ανανέωση της ύλης του μαθήματος;
Μέσω επίκαιρης βιβλιογραφίας και μέσω διαδικτύου.

Είδη και αριθμός βοηθημάτων που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
Ανδρέας Καλοταιράκης και συν: HIV Λοίμωξη/AIDS, Πασχαλίδης 1999.
Ηλεκτρονική χορήγηση των μαθημάτων. Χορήγηση κατάλληλης βιβλιογραφίας

Γίνεται ανανέωση των βοηθημάτων και πώς;
Μέσω επίκαιρης βιβλιογραφίας και μέσω διαδικτύου.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
Περίπου το 90%.

Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Όπως ήδη αναφέρθηκε παρέχεται βιβλιογραφία και τα μαθήματα σε ηλεκτρονική μορφή.

Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος στην αρχή του εξαμήνου;
Το μάθημα είναι υποχρεωτικό και έτσι όσοι παρακολουθούν το μάθημα μαθαίνουν τα σχετικά με την ύλη και τις εξετάσεις.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ/ΙΑΤΡΕΙΟΥ

Μέλη ΔΕΠ

Διευθυντής Κλινικής Ιατρείου – Υπεύθυνος Κλινικού Μαθήματος / Άσκησης

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Παν/κή βαθμίδα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους=Π ή Μερικής=Μ απασχόλησης)
Άννα Φιλώτου	Παθολογία–Αιματολογία	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	2002	Π

Διδάσκοντες Β' βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στην βαθμίδα	Πλήρους=Π ή Μερικής=Μ απασχόλησης)
1. Σ. Ντουράκης	Παθολογία–Ηπατολογία	2003	Π
2. Ι. Κοσκίνας	Παθολογία–Ηπατολογία	2006	Π
3. Γ. Παπαθεοδωρίδης	Παθολογία–Γαστρεντερολογία	2010	Π

Διδάσκοντες Γ' βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους=Π ή Μερικής=Μ απασχόλησης)
1. Δ. Βασιλόπουλος	Παθολογία–Ρευματολογία	2003	Π
2. Α. Χατζηγιάννη	Βιοπαθολογία–Μικροβιολογία	2009	Π

Διδάσκοντες Δ' βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής	Πλήρους=Π ή Μερικής=Μ απασχόλησης)
1. Ε. Σαμπατάκου	Παθολογία–Λοιμωξιολογία	2005	Π
2. Α. Θανοπούλου	Παθολογία–Διαβητολογία	2005	Π
3. Σ. Μανωλακόπουλος	Γαστρεντερολογία	2006	Π
4. Φ. Κοντοπίδου	Αιματολογία	2007	Π
5. Α. Αλεξοπούλου	Παθολογία	2008	Π

Άλλοι διδάσκοντες

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Εργασιακή σχέση στην κλινική και έτος έναρξης της σχέσης	Πλήρους=Π ή Μερικής=Μ απασχόλησης)
1. Ρ. Ζαφειροπούλου	Παθολογία	Διευθύντρια/2009	Π
2. Α. Μαρής	Αιματολογία	Διευθυντής/2009	Π
3. Ε. Σπανού	Διαβητολογία	Διευθύντρια/2009	Π
4. Α. Κοφίνης	Παθολογία	Διευθυντής/2010	Π
5. Χ. Παπαϊωάννου	Παθολογία–Ηπατολογία	Διευθυντής/2010	Π
6. Ν. Κίττου	Παθολογία	Διευθύντρια/2010	Π
7. Μ. Νούτσου	Διαβητολογία	Επιμελήτρια Α'/2006	Π
8. Μ. Ντόιτς	Παθολογία	Επιμελήτρια Α'/2007	Π
9. Ε. Παντελιδάκη	Παθολογία	Επιμελήτρια Α'/2008	Π
10. Σ. Σάββας	Παθολογία–Ηπατολογία	Επιμελητής Α'/2009	Π

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Πολύ καλή ποιότητα και επάρκεια εκπαιδευτικού προσωπικού.

Άλλο προσωπικό των πανεπιστημιακών κλινικών και ιατρείων που δεν συμπίπτει στην κλινική εκπαίδευση

	Συνολικός αριθμός	Κατηγορία εκπαίδευσης Α	Κατηγορία εκπαίδευσης Β	Κατηγορία εκπαίδευσης Γ
Γ.3.1.Διοικητικό προσωπικό	4		2 Δ.Ε., 1 Ι.Ε.Κ.	1 Π.Ε.
Γ.3.1.Νοσηλευτές	19			
Γ.3.3.Τεχνικό προσωπικό	2		2 Δ.Ε.	
Γ.3.4. Άλλοι*				

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του διοικητικού προσωπικού.

Πολύ καλή ποιότητα διοικητικού προσωπικού αλλά πλημμελής επάρκεια.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του νοσηλευτικού προσωπικού.

Ανεπάρκεια νοσηλευτικού προσωπικού.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του τεχνικού και λοιπού προσωπικού.

Πολύ καλή ποιότητα και επάρκεια τεχνικού και λοιπού προσωπικού.

Συγκεντρωτικός πίνακας προσωπικού Πανεπιστημιακής Κλινικής / Ιατρείου

Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	HIV Λοίμωξη/AIDS
Παν/κό Ίδρυμα & Κλινική/Ιατρείο	Β΄ Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»
Αριθμός Κλινών	50
Υπεύθυνος Διευθυντής (Όνοματεπώνυμο)	Αναπλ. Καθηγήτρια Άννα Φιλιώτου

Μέλη ΔΕΠ και άλλο ιατρικό προσωπικό									Άλλοι							
A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	O		
-	3	2	5	10	ιατροί ΕΣΥ	2	27	-	15	19	Νοσηλευτές	4	2	-	Ναι	Ναι
										4	Βοηθ. Θαλάμων					

A = Διδάσκοντες Α Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

B = Διδάσκοντες Β Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Γ = Διδάσκοντες Γ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Δ = Διδάσκοντες Δ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

E = Άλλοι διδάσκοντες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό και επεξηγήστε)

Z = Σύμβουλοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

H = Ειδικευόμενοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Θ = Μεταπτυχιακοί σπουδαστές ιατρικής (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

I = Υποψήφιοι Διδάκτορες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

K = Νοσηλευτές (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Λ = Διοικητικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

M = Τεχνικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

N = Άλλοι (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ξ = Υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

O = Είναι επαρκές το εκπαιδευτικό προσωπικό (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Υπάρχει ενιαίος εσωτερικός Κανονισμός για το πάσης φύσεως Προσωπικό των Πανεπιστημιακών Κλινικών; Αν ναι, επισυνάψτε αντίγραφο. Αν όχι, σχολιάστε.
Δεν υπάρχει ενιαίος εσωτερικός Κανονισμός για το πάσης φύσεως προσωπικό των Πανεπιστημιακών Κλινικών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ–ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Ποιο είναι το πρόγραμμα διδασκαλίας της κλινικής άσκησης;

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΔΙΑΤΟΜΕΑΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ «HIV–ΛΟΙΜΩΞΗ /AIDS»

ώρα 15.00 έως 17.30

**Αίθουσα διδασκαλίας Β' Παθολογικής Παν/κής Κλινικής
Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Αθηνών**

1^η ημέρα

- Ιστορία–Επιδημιολογία / Κα Α. Φιλιώτου
- Ιολογία HIV–λοίμωξης / Κα Ε. Χατζηγιάννη
- Ανοσολογία– Φυσική πορεία / Κα Α. Φιλιώτου
- Τρόποι μετάδοσης και προφύλαξης / Κα Α. Φιλιώτου
- Παρουσίαση ασθενών

2^η ημέρα

- Συλλοίμωξη HIV και HCV / Κος Ι. Κοσκίνας
- Ευκαιριακές λοιμώξεις / Κα Ε. Σαμπατάκου
- Θεραπεία ευκαιριακών λοιμώξεων / Κα Ε. Σαμπατάκου
- Ρευματολογία της HIV–λοίμωξης / Κος Δ. Βασιλόπουλος
- Νευρολογία της HIV–νόσου / Κα Α. Φιλιώτου
- Παρουσίαση ασθενών

3^η ημέρα

- Εκδηλώσεις από το πεπτικό σύστημα / Κος Σπ. Ντουράκης
- Εκδηλώσεις από το πάγκρεας και χοληφόρα / Κος Γ. Παπαθεοδωρίδης
- Χειρουργικές επεμβάσεις σε αρρώστους με AIDS / Κος Θ. Ρόζεμπεργκ
- Νευρολογία της HIV–λοίμωξης / Κα Α. Φιλιώτου
- Εκδηλώσεις από νεφρούς-καρδιά / Κα Α. Φιλιώτου
- Παρουσίαση ασθενών

4^η ημέρα

- Σύνδρομο λιποδυστροφίας / Κα Α. Θανοπούλου
- Αιματολογία HIV–λοίμωξης / Κα Α. Φιλιώτου
- Σάρκωμα Καρσι / Κα Α. Φιλιώτου
- Ογκολογία HIV–λοίμωξης / Κα Α. Φιλιώτου
- Παρουσίαση περιπτώσεων

5^η ημέρα

- Εγκυμοσύνη και HIV–λοίμωξη / Κος Οδ. Γρηγορίου
- Αντιρετροϊκή θεραπεία / Κα Ε. Σαμπατάκου
- Εμβόλια Κα Ε. Σαμπατάκου
- Παρουσίαση περιπτώσεων
- Επίλογος / Κα Α. Φιλιώτου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

*Ποιος είναι ο αριθμός των ασθενών που φροντίζει ο φοιτητής κατά την διάρκεια της Κλινικής Άσκησης και σε τι βαθμό ο φοιτητής είναι υπεύθυνος για τον κάθε ασθενή;
Υπάρχουν νοσηλευόμενοι ασθενείς στα ειδικά τμήματα και πληθώρα (>200)*

παρακολουθούμενοι ασθενείς από την Μονάδα ειδικών λοιμώξεων της οποίας προϊστάται η υπεύθυνη του μαθήματος Άννα Φιλιώτου και στελεχώνεται από την λέκτορα κα Ε. Σαμπατάκου και μία νοσηλεύτρια. Η ανάθεση ευθύνης στους φοιτητές για τέτοιους ασθενείς είναι φυσικό να είναι περιορισμένη διότι ο χρόνος μιας εβδομάδος δεν αρκεί για να τους ανατεθούν πρωτοβουλίες.

Τι είδους κλινικές πράξεις αναλαμβάνουν οι φοιτητές κατά τη διάρκεια της Κλινικής Άσκησης; Λήψη ιστορικού, φυσική εξέταση, μελέτη εργαστηριακών και άλλων παρακλινικών παραμέτρων.

Υπάρχει προβληματισμός με τον φόρτο εργασίας και τον χρόνο που αφιερώνουν οι φοιτητές; Πάντα στα Νοσοκομεία ο χρόνος είναι πιεσμένος αλλά γίνεται προσπάθεια τις ώρες του μαθήματος να είμαστε απερίσπαστοι. Δυστυχώς, όπως αναλύω και παρακάτω, οι φοιτητές είναι πολύ απασχολημένοι με τις εξετάσεις τους και με άλλα μαθήματα επιλογής και ο χρόνος που αντέχουν είναι λίγος.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα

(α) Αριθμός και χωρητικότητα.

(β) Ώρες χρήσης.

Σχολιάστε την καταλληλότητα, ποιότητα και επάρκεια των αιθουσών διδασκαλίας.

Υπάρχει κατάλληλη αίθουσα διδασκαλίας.

Εκπαιδευτικά εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα

(α) Αριθμός και χωρητικότητα.

(β) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων.

(γ) Ώρες χρήσης.

Σχολιάστε την καταλληλότητα, ποιότητα και επάρκεια του εργαστηριακού εξοπλισμού.

Είναι διαθέσιμα τα εκπαιδευτικά εργαστήρια για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών; Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια αλλά επιδεικνύονται οι ίδιοι οι ασθενείς (αναφέρθηκε). Το μάθημα είναι κλινικό.

Άλλος τεχνικός εξοπλισμός, λ.χ. τηλεοράσεις, βίντεο, προβολείς, διαφανοσκόπια κλπ. (περιγράψτε συνοπτικά).

Ο τεχνικός εξοπλισμός που χρησιμοποιείται αποτελείται από διαφανοσκόπιο, Laptop, προβολέας κλπ.

Εκπαιδευτικά λογισμικά (περιγράψτε συνοπτικά).

Δεν χρησιμοποιούνται εκπαιδευτικά λογισμικά.

Βιβλιογραφική υποστήριξη του μαθήματος (υπηρεσίες βιβλιοθήκης).

Υπάρχει αρκετά ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη Βιβλιοθήκη.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια των διαθέσιμων υποδομών.

Έξω-πανεπιστημιακές κλινικές/ιατρείου που συνεργάζονται για την άσκηση φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση.

Δεν συνεργάζονται έξω-πανεπιστημιακές κλινικές/ιατρεία για την άσκηση των φοιτητών.

Συνοπτική Περιγραφή της Διαδικασίας Αξιολόγησης των Επιτευγμάτων της άσκησης.

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με προφορικές εξετάσεις.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα και το ποσοστό συμβολής κάθε μεθόδου στην τελική βαθμολογία του μαθήματος.

Συμβολή στη βαθμολογία %													
Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	
HIV Λοίμωξη/ AIDS	2-15	1	Π	Καθημερινή συνομιλία και αξιολόγηση (Το μάθημα διδάσκεται επί μία εβδομάδα)	Συζήτηση επί νοση-λευ-μένων και εξωτε-ρικών ασθενών	-	-	Όχι	-	Ναι	Όχι	Όχι	

A = Αριθμός ασκουμένων φοιτητών

B = Αριθμός εξετάσεων/εξάμηνο

Γ = Εξέταση τέλους εξαμήνου (γραπτή Γ / προφορική Π). Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης των φοιτητών

Δ = Ενδιάμεσες εξετάσεις ή ασκήσεις

E = Εργαστηριακές ή πρακτικές εξετάσεις

Z = Αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ (ΔΕΠ) ή ειδικευμένους (E)

H = Αξιολόγηση που βασίζεται στη χρήση προτύπων ασθενών (Standardized Patient)

Θ = Παρουσίαση εργασίας

I = Άλλες μέθοδοι αξιολόγησης (περιγράψτε συνοπτικά)

K = Παρακολουθούνται οι φοιτητές κατά την κλινική άσκηση (Ναι/Όχι)

Λ = Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης; (Ναι/Όχι)

M = Υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (Ναι/Όχι)

Περιγράψτε τη μέθοδο που χρησιμοποιείτε για την εκτίμηση της απόδοσης των φοιτητών στην κλινική άσκηση (επίλυση προβλημάτων, κλινική αιτιολόγηση, επικοινωνία με ασθενείς ή άλλες δεξιότητες και συμπεριφορά που αρμόζει στην κλινική άσκηση και κατ' επέκταση στην άσκηση ιατρικού επαγγέλματος).

Συχνή επικοινωνία, ερωτήσεις, σχόλια, ανάθεση αναζήτησης βιβλιογραφίας.

Σχολιάστε αν παρακολουθούνται συστηματικά όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των βασικών κλινικών δεξιοτήτων και αναφέρατε τυχόν δυσκολίες.

Βεβαίως και παρακολουθούνται καθημερινά. Υπάρχουν προβλήματα από φοιτητές που δεν θέλουν να παρακολουθήσουν το μάθημα και ισχυρίζονται ότι σε άλλα επιλεγόμενα μαθήματα η παρακολούθηση δεν είναι υποχρεωτική. Πάντως οι φοιτητές που ενδιαφέρονται για το αντικείμενο –αν και λίγοι– μας έχουν δώσει δείγματα ενδιαφέροντος, γνώσης και φιλομάθειας.

Σχολιάστε την επάρκεια και διαφάνεια των μεθόδων αξιολόγησης που εφαρμόζονται, αν οι φοιτητές λαμβάνουν συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης και ενδεχόμενες βελτιώσεις που σχεδιάζετε.

Η εξέταση ουσιαστικά είναι καθημερινή, στο τέλος εξετάζονται προφορικά, δεν συντρέχει λόγος έλλειψης διαφάνειας.

Περιλάβετε μία τυπική αξιολόγηση από καθηγητές ή ειδικευμένους που περιγράφει την απόδοση των φοιτητών κατά την κλινική άσκηση σε μικρές ομάδες και ειδικότερα όσον αφορά την αποκτηθείσα ικανότητά τους και εμπειρία να εξετάζουν τον ασθενή και να εκτιμούν τα κλινικά δεδομένα να διαγνώσουν τη νόσο και να προτείνουν ορθολογική θεραπευτική προσέγγιση. (Η διαδικασία αυτή συνιστά την κατευθυνόμενη αξιολόγηση ασθενούς σε μικρές ομάδες ή συζήτηση περιπτώσεων).
Συνήθως δεν υπάρχει ευκαιρία να έχουμε πάνω από μία ομάδα (μικρός αριθμός παρακολουθούντων φοιτητών).

Σχολιάστε τη χρονική περίοδο εντός της οποίας ανακοινώνεται η τελική βαθμολογία.
Οι εξετάσεις είναι προφορικές και η βαθμολογία κοινοποιείται στους φοιτητές μετά το τέλος της εξέτασης.

Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης των φοιτητών.

Δεν γίνονται άλλες κλινικές ασκήσεις για την αξιολόγηση των φοιτητών.

Σχολιάστε αν υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (π.χ ΗΠΑ, USMLE 1 και 2, τυχόν εξετάσεις χωρών της ΕΕ, κλπ).

Δεν υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία των αποφοίτων του τμήματος σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές το συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση;
Επισυνάψτε το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείτε.

Δεν αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές το κλινικό μάθημα.

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας καθενός από τους διδάσκοντες; Επισυνάψτε ενδεικτικό ερωτηματολόγιο.

Δεν αξιολογείτε συστηματικά από τους φοιτητές η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας των διδασκόντων.

Πώς κρίνετε τη συμβολή της αξιολόγησης των φοιτητών στην καλύτερη επίτευξη των μαθησιακών στόχων;
Είναι θετικό στοιχείο.

Δ' Παθολογική Κλινική Νοσοκομείο «Αττικόν»

Διευθύντρια: Καθηγήτρια Ε. Γιαμαρέλλου

ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Συμπληρώνεται χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετα-πτυχιακά κλινικά μαθήματα/ασκήσεις με ευθύνη του υπεύθυνου διευθυντή κλινικής η διδάσκοντος

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	
Τομέας	Παθολογίας

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Τίτλος Κλινικού Μαθήματος	Λοιμώξεις
Υπεύθυνος μαθήματος/Διευθυντής Κλινικής	Επικ. Καθηγητής Ε. Γιαμαρέλλος-Μπουρμπούλης/ Καθηγητής Γ. Πετρίκκος
Κωδ. Αριθμός Μαθήματος	
Αριθμός Διδακτικών Μονάδων	
Νοσηλευτικό Ίδρυμα/Ιατρείο	Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο ΑΤΤΙΚΟΝ

Συνοπτική Περιγραφή Μαθήματος-Άσκησης

Διδασκαλία των κλινικών συνδρόμων των λοιμώξεων και της φαρμακολογίας των αντιμικροβιακών.

Στόχοι και προσδοκώμενα αποτελέσματα της Κλινικής Άσκησης

Ορθολογική χρήση αντιμικροβιακών για την αντιμετώπιση των λοιμώξεων.

Περιεχόμενο του μαθήματος – διδασκόμενη ύλη

- Φαρμακολογία αντιμικροβιακών
- Βασικά σύνδρομα λοιμώξεων
- Αντιμικροβιακή αντοχή

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (συμπληρώστε σύμφωνα με τις διευκρινίσεις του υπομνήματος)

Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	O	Π
			E	OXI	Καθη- γητής Γ. Πετρί- κκος	Όχι	8	Όχι	35	20	12	2	Όχι	Ναι	Ναι	Ναι

A = Κωδικός μαθήματος

B = Σελίδα Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει)

Γ = Υποχρεωτικό Υ/Κατ'επιλογήν Ε

- Δ = Απαίτηση για προαπαιτούμενα (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
 Ε = Υπεύθυνος Μαθήματος – Δ/ντής Κλινικής (ονοματεπώνυμο)
 Ζ = Χρήση εξω-πανεπιστημιακών κλινικών/ιατρείων (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
 Η = Συνολικός αριθμός διδασκόντων/μελών ΔΕΠ
 Θ = Συμμετοχή ειδικευομένων/μεταπτυχιακών στην εκπαίδευση (ΝΑΙ/ΟΧΙ). Αν ΝΑΙ, αναγράψτε τον αριθμό
 Ι = Συνολικός αριθμός ασκουμένων ανά εξάμηνο
 Κ = Αριθμός ασκουμένων που αξιολογήθηκαν θετικά στο τέλος κάθε εξαμήνου
 Λ = Συνολική διάρκεια σε εβδομάδες
 Μ = Ώρες εβδομαδιαίας άσκησης
 Ν = Συμμετέχουν οι φοιτητές στις εφημερίες (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
 Ξ = Έχουν θεσπισθεί κριτήρια για τον αριθμό και το είδος των ασθενών που χρησιμοποιούνται για την κλινική άσκηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
 Ο = Τηρείται αρχείο ασθενών όπου καταγράφεται η πορεία της νόσου
 Π = Αξιολόγηση του μαθήματος από φοιτητές (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατανομή Ωρών διδασκαλίας του κλινικού μαθήματος (σημειώστε αριθμό ωρών και ποσοστό επί του συνόλου των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας)

	Αριθμός ωρών	%
Διαλέξεις-Θεωρία	2	100
Εργαστήρια		
Διδασκαλία σε μικρές ομάδες (φροντιστήρια, σεμινάρια κλπ.):		
Επαφή με ασθενείς		
Άλλη κατηγορία (περιγράψτε συνοπτικά): Συγγραφή πορείας νόσου, αναζήτηση εργαστηριακών εξετάσεων, επισκέψεις καθηγητή κτλ.		

Πώς διασφαρίζετε ότι δεν υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα κλινικά μαθήματα;
 Είναι η πρώτη επαφή των φοιτητών με το γνωστικό αντικείμενο.

Πώς προβλέπεται επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και ανανέωση της ύλης του μαθήματος;
 Τα θεωρητικά μαθήματα αναπροσαρμόζονται στα τρέχοντα δεδομένα.

Είδη και αριθμός βοηθημάτων που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
 Λοιμώξεις και Αντιμικροβιακή Θεραπεία, Εκδόσεις Λίτσας 2005.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
 100%.

Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
 Ναι, ανά θεωρητικό μάθημα οπότε και δίνονται σημειώσεις.

Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος στην αρχή του εξαμήνου;
 Δίδεται δακτυλογραφημένο αναλυτικό πρόγραμμα με τη θεματολογία των διαλέξεων.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ/ΙΑΤΡΕΙΟΥ
Μέλη ΔΕΠ

Διευθυντής Κλινικής Ιατρείου – Υπεύθυνος Κλινικού Μαθήματος/Άσκησης

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Παν/κή βαθμίδα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους=Π ή Μερικής=Μ απασχόλησης)
Γ. Πετρίκκος	Παθολόγος–Λοιμωξιολόγος	Καθηγητής	2008	Π

Διδάσκοντες Α΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους=Π ή Μερικής=Μ απασχόλησης)
Γ. Πετρίκκος	Παθολόγος–Λοιμωξιολόγος	2008	Π

Διδάσκοντες Β΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους=Π ή Μερικής=Μ απασχόλησης)
Γ. Δαΐκος	Παθολόγος–Λοιμωξιολόγος	2007	Π
Κ. Κανελλακοπούλου	Παθολόγος–Λοιμωξιολόγος	2000	Π

Διδάσκοντες Γ΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους=Π ή Μερικής=Μ απασχόλησης)
Ε. Γιαμαρέλλος–Μπουρμπουλή	Παθολόγος	2005	Π
Α. Αντωνιάδου	Παθολόγος–Λοιμωξιολόγος	2008	Π
Α. Παπαδόπουλος	Παθολόγος–Λοιμωξιολόγος	2009	Π
Μ. Σουλή	Παθολόγος–Λοιμωξιολόγος	2009	Π
Σ. Τσιόδρας	Παθολόγος–Λοιμωξιολόγος	2009	Π
Δ. Πλαχούρας	Παθολόγος–Λοιμωξιολόγος	2010	Π

Άλλο ιατρικό προσωπικό που συμπράττει στην κλινική εκπαίδευση

	Συνολικός αριθμός	Ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης στην εκπαίδευση
Ειδικευόμενοι ιατροί	12	14

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού προσωπικού. Λίαν έμπειρο και επαρκές.

Συγκεντρωτικός πίνακας προσωπικού Πανεπιστημιακής Κλινικής / Ιατρείου

Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	Παθολογία 6 ^{ου} Έτους
Παν/κό Ίδρυμα & Κλινική/Ιατρείο	ΕΚΠΑ, Δ' Παθολογική Κλινική
Αριθμός Κλινών	50
Υπεύθυνος Διευθυντής (Όνοματεπώνυμο)	Καθηγητής Γ. Πετρίκκος

Μέλη ΔΕΠ και άλλο ιατρικό προσωπικό									Άλλοι					
Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο
1	1	6	1			6		35	18	4	8		Ναι	Ναι

Α = Διδάσκοντες Α Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Β = Διδάσκοντες Β Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Γ = Διδάσκοντες Γ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Δ = Διδάσκοντες Δ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ε = Άλλοι διδάσκοντες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό και επεξηγήστε)

Ζ = Σύμβουλοι Ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Η = Ειδικευόμενοι Ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Θ = Μεταπτυχιακοί σπουδαστές Ιατρικής (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ι = Υποψήφιοι Διδάκτορες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Κ = Νοσηλευτές (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Λ = Διοικητικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Μ = Τεχνικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ν = Άλλοι (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ξ = Υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Ο = Είναι επαρκές το εκπαιδευτικό προσωπικό (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σε περίπτωση που ανατίθεται εκπαιδευτικό έργο στους ειδικευομένους, περιγράψτε τον ρόλο των ειδικευομένων στην κλινική άσκηση των φοιτητών και δώστε πληροφορίες για το απαραίτητο επίπεδο επίβλεψης που παρέχεται στους φοιτητές από τα μέλη ΔΕΠ ή άλλους εξουσιοδοτημένους ιατρούς.

Στα πλαίσια της κλινικής άσκησης, οι ειδικευόμενοι επιβλέπουν τους φοιτητές στη σωστή εκτέλεση της τεχνικής της αντικειμενικής εξέτασης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ-ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Ποιο είναι το πρόγραμμα διδασκαλίας της κλινικής άσκησης;

Θεωρητική διδασκαλία από αμφιθέατρο κάθε Τετάρτη 16:00-18:00.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Ποιος είναι ο αριθμός των ασθενών που φροντίζει ο φοιτητής κατά την διάρκεια της Κλινικής Άσκησης και σε τι βαθμό ο φοιτητής είναι υπεύθυνος για τον κάθε ασθενή;

Το μάθημα είναι θεωρητικής διδασκαλίας.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα

(α) Αριθμός και χωρητικότητα. Μία αίθουσα, 60m².

(β) Ώρες χρήσης. Η αίθουσα διατίθεται 2 ώρες/εβδομάδα.

Σχολιάστε την καταλληλότητα, ποιότητα και επάρκεια των αιθουσών διδασκαλίας.

Λίγες σε αριθμό.

Άλλος τεχνικός εξοπλισμός, λ.χ. τηλεοράσεις, βίντεο, προβολείς, διαφανοσκόπια κλπ. (περιγράψτε συνοπτικά).

Διατίθενται σύστημα Η/Υ και βιντεοπροβολέας.

Συνοπτική Περιγραφή της Διαδικασίας Αξιολόγησης των Επιτευγμάτων της άσκησης.

Οι φοιτητές βαθμολογούνται σε γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. Η τελευταία περιλαμβάνει την επίλυση απλών προβλημάτων της καθημερινής ιατρικής πράξης.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σημειώστε στον παρακάτω πίνακα τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα και το ποσοστό συμβολής κάθε μεθόδου στην τελική βαθμολογία του μαθήματος.

Συμβολή στη βαθμολογία %												
Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M
	35	1	Γ	Όχι		ΔΕΠ	Όχι	Όχι		Ναι	Ναι	Όχι

A = Αριθμός ασκουμένων φοιτητών

B = Αριθμός εξετάσεων/εξάμηνο

Γ = Εξέταση τέλους εξαμήνου (γραπτή Γ / προφορική Π). Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης των φοιτητών

Δ = Ενδιάμεσες εξετάσεις ή ασκήσεις

E = Εργαστηριακές ή πρακτικές εξετάσεις

Z = Αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ (ΔΕΠ) ή ειδικευομένους (E)

H = Αξιολόγηση που βασίζεται στη χρήση προτύπων ασθενών (Standardized Patient)

Θ = Παρουσίαση εργασίας

I = Άλλες μέθοδοι αξιολόγησης (περιγράψτε συνοπτικά)

K = Παρακολουθούνται οι φοιτητές κατά την κλινική άσκηση (Ναι/Όχι)

Λ = Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης; (Ναι/Όχι)

M = Υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (Ναι/Όχι)

Περιγράψτε την μέθοδο που χρησιμοποιείτε για την εκτίμηση της απόδοσης των φοιτητών στην κλινική άσκηση (επίλυση προβλημάτων, κλινική αιτιολόγηση, επικοινωνία με ασθενείς ή άλλες δεξιότητες και συμπεριφορά που αρμόζει στην κλινική άσκηση και κατ' επέκταση στην άσκηση ιατρικού επαγγέλματος).

Οι φοιτητές βαθμολογούνται σε γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. Η τελευταία περιλαμβάνει την επίλυση απλών προβλημάτων της καθημερινής ιατρικής πράξης.

Σχολιάστε αν παρακολουθούνται συστηματικά όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των βασικών κλινικών δεξιοτήτων και αναφέρατε τυχόν δυσκολίες.

Η παρακολούθηση είναι υπευθυνότητα του διδάσκοντα.

Σχολιάστε την επάρκεια και διαφάνεια των μεθόδων αξιολόγησης που εφαρμόζονται, αν οι φοιτητές λαμβάνουν συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης και ενδεχόμενες βελτιώσεις που σχεδιάζετε.

Μετά κάθε γραπτή εξέταση ακολουθεί διαλογική συζήτηση με τους φοιτητές για τον τρόπο σκέψης προκειμένου να προσεγγίσουν τη σωστή διάγνωση-απάντηση.

Περιλάβετε μία τυπική αξιολόγηση από καθηγητές ή ειδικευμένους που περιγράφει την απόδοση των φοιτητών κατά την κλινική άσκηση σε μικρές ομάδες και ειδικότερα όσον αφορά την αποκτηθείσα ικανότητά τους και εμπειρία να εξετάζουν τον ασθενή και να εκτιμούν τα κλινικά δεδομένα να διαγνώσουν τη νόσο και να προτείνουν ορθολογική θεραπευτική προσέγγιση. (Η διαδικασία αυτή συνιστά την κατευθυνόμενη αξιολόγηση ασθενούς σε μικρές ομάδες ή συζήτηση περιπτώσεων).

Δε γίνεται.

Σχολιάστε τη χρονική περίοδο εντός της οποίας ανακοινώνεται η τελική βαθμολογία.
10 ημέρες.

Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης των φοιτητών.

Δεν υπάρχουν.

Σχολιάστε αν υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (π.χ ΗΠΑ, USMLE 1 και 2, τυχόν εξετάσεις χωρών της ΕΕ, κλπ).

Όχι.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές το συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση;
Επισυνάψτε το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείτε.

Όχι.

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας καθενός από τους διδάσκοντες; Επισυνάψτε ενδεικτικό ερωτηματολόγιο.

Στο τέλος κάθε κύκλου άσκησης οι φοιτητές αξιολογούν προφορικά την παρεχόμενη εκπαίδευση.

Πώς κρίνετε την συμβολή της αξιολόγησης των φοιτητών στην καλύτερη επίτευξη των μαθησιακών στόχων;

Καθοριστική για την τροποποίηση του προγράμματος εκπαίδευσης από έτος σε έτος.

Β' Κλινική Εντατικής Θεραπείας Νοσοκομείο «Αττικόν»

Διευθυντής: Αναπληρωτής Καθηγητής **Α. Αρμαγανίδης**

ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Τα δελτία διανέμονται στο τέλος της κλινικού μαθήματος/άσκησης και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό.

Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού δελτίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών ασκήσεων/μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο τέλος του δελτίου.

Όνομασία και κωδικός Κλινικού Μαθήματος/Άσκησης: Προνοσοκομειακή Επεύγουσα Ιατρική	0	0	0	6	5	2				
--	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικό
Τομέας	Παθολογίας

Υπεύθυνος μαθήματος / Διευθυντής Κλινικής	Καθηγητής Απ. Αρμαγανίδης ΒΠΚΕΘ Καθηγήτρια Γ. Κωστοπαναγιώτου
Αριθμός διδακτικών μονάδων	
Νοσηλευτικό ίδρυμα / ιατρείο	Π.Γ.Ν «ΑΤΤΙΚΟΝ»
Ημερομηνία συμπλήρωσης δελτίου	συνολική εκτίμηση επί 6 δελτίων
Χρονικό διάστημα κλινικού μαθήματος/άσκησης	Χειμερινό & Εαρινό Εξάμηνο

Βαθμολογική Κλίμακα

Κακή	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή	Άριστη
1	2	3	4	5

Εκτιμήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας Χ στο αντίστοιχο τετραγωνάκι:

Κλινικό μάθημα/άσκηση	1	2	3	4	5
Ποια είναι η συνολική άποψή σας για την οργάνωση της κλινικής άσκησης την οποία μόλις ολοκληρώσατε;				3	3
Ποια είναι η γνώμη σας για τις γενικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες της κλινικής;			1	1	4
Ποια είναι η γνώμη σας για την ομάδα σας. Πόσο οργανωμένη είναι στη λειτουργία της και την προσέγγιση του ασθενούς και πόσο συνέβαλε στην εκπαίδευσή σας.			3	1	2

Εκτιμήστε το ενδιαφέρον και τη συμβολή του διδακτικού προσωπικού στη βελτίωση των κλινικών σας δεξιοτήτων				4	2
Εκτιμήστε τη συμβολή της καθημερινής και αποκλειστικής ενασχόλησης ενός διδάσκοντος (preceptor) με τους φοιτητές.			2		4
Ποια είναι η άποψή σας για την κατανομή του εκπαιδευτικού χρόνου κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης				3	3
Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και αποτελεσματικότητα των μαθημάτων που διδαχθήκατε				2	4
Εκτιμήστε την επάρκεια της θεωρητικής και πρακτικής κάλυψης των σχετικών θεμάτων			1	3	2
Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού υλικού και των συγγραμμάτων που σας προτάθηκαν		1	2		3
Εκτιμήστε τη διαθεσιμότητα και επάρκεια των εποπτικών μέσων		1	1	1	3
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των ειδικευομένων		1	1	1	3
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των επιμελητών			2	1	3
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων του Καθηγητή				4	2
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη λήψη ιστορικού σε ασθενείς της συγκεκριμένη κλινικής		1		1	3
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη διενέργεια κλινικής εξέτασης σε ασθενείς της συγκεκριμένης κλινικής			1		4
Εκτιμήστε τις γνώσεις και τις ικανότητες που αποκτήσατε στην διαγνωστική προσπέλαση και θεραπεία των σχετικών νοσημάτων			1	2	2
Εκτιμήστε τον τρόπο εκτίμησής σας (πόσο αξιοκρατικός ήταν)			1	2	3

Στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν γραπτές ή/και προφορικές εργασίες

Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;					1
Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;					1
Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;					1
Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;					1
Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;					1
Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;					1
Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;					1
<i>Να σημειωθεί ότι για τα ερωτήματα 18 με 24 δόθηκαν απαντήσεις από ένα άτομο. Άλλο ένα δελτίο είχε συμπληρωθεί (σε όλα τα ερωτήματα 5), αλλά μετά έχει διαγραφεί η συγκεκριμένη ομάδα ερωτημάτων.</i>					

Ο/Η διδάσκων/ουσα	1	2	3	4	5
Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης;			1	1	4
Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο της κλινικής άσκησης/μαθήματος;				3	3
Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;			1	1	4
Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;			1	1	4
Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);					6
Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;				2	4

Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;					
Εγώ ο/η φοιτητής/τρια	1	2	3	4	5
Παρακολουθώ καθημερινά τις δραστηριότητες της κλινική				2	2
Παρακολουθώ καθημερινά τα μαθήματα για τους φοιτητές		1	1		2
Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις				2	2
Μελετώ συστηματικά την ύλη			2		3

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Παθολογικός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Απόστολος Αρμαγανίδης / Καθηγητής
Επιστημονική Ειδίκευση	Πνευμονολόγος / Εντατικολόγος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
000653	Τεκμηριωμένη ιατρική

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Τα κεφάλαια – διδακτικές ενότητες του μαθήματος είναι τα ακόλουθα:

- Γενικές αρχές τεκμηριωμένης ιατρικής
- Κλινικά παραδείγματα χρήσης της EBM για απάντηση κλινικών ερωτημάτων
- Χρήση δοκιμασιών για καθορισμό διαγνωστικών πιθανοτήτων
- Αναζήτηση βιβλιογραφίας
- Καθορισμός «ορίων» για λήψη θεραπευτικών αποφάσεων και αξιολόγηση δοκιμασιών
- Ανάλυση κόστους αποτελεσματικότητας
- Αξιολόγηση αξιοπιστίας μελετών γενικά
- Αξιολόγηση μελέτης για δείκτες πρόγνωσης
- Αξιολόγηση Ανασκοπίσεων και Μετα-αναλύσεων
- Αξιολόγηση μελέτης για διαγνωστικά tests
- Αξιολόγηση μελέτης για αποτελεσματικότητα θεραπείας
- Αξιολόγηση αναλύσεων λήψης αποφάσεων και κόστους/ωφελιμότητας
- Αξιολόγηση και χρήση των Guidelines και λήψη ιατρικών αποφάσεων
- Τεκμηριωμένη Ιατρική και κλινική πράξη: πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα

Μαθησιακοί στόχοι

Ο βασικός στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την έννοια της Τεκμηριωμένης Ιατρικής, με τη σημασία και τη χρησιμότητα της στην κλινική πράξη και με τη μεθοδολογία της.

Πρόκειται για μάθημα Γενικών Γνώσεων που δεν εστιάζει ειδικά στην Εντατική Θεραπεία (απλά κάποια παραδείγματα είναι από την Εντατική Θεραπεία για προφανείς λόγους), το οποίο περιλαμβάνει και δεξιότητες απαραίτητες για κάθε ειδικότητα όπως:

η μεθοδολογία λήψης ιατρικών αποφάσεων

η αναζήτηση της βιβλιογραφίας στη σύγχρονη ηλεκτρονική εποχή και

η αξιολόγηση των δημοσιεύσεων ανάλογα με την κατηγορία στην οποία εντάσσονται (πρβλ και κεφάλαια – διδακτικές ενότητες στο προηγούμενο εδάφιο).

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
8 ^ο , 10 ^ο και 12 ^ο	ΥΕ	ΓΓ	ΚΑ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
15	0	ΟΧΙ		3		Ναι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι	Όχι	Όχι (Ναι σε προηγούμενο)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;
2009.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;
Όχι δεν διδάσκεται πουθενά αλλού.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Μετάφραση του Βιβλίου «Evidence Based Medicine – A framework for clinical Practice» του Friedman DJ και συνεργατών, Επιμέλεια μετάφρασης Καθηγητής Απόστολος Αρμαγανίδης, Εκδόσεις Πασχαλίδη 2009.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
Όλη η ύλη.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι κατά περίπτωση.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησής τους;

Ανακοινώσεις, διανομή φυλλαδίων και συζήτηση στο αμφιθέατρο.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Όχι κανονίζονται RDV όταν χρειάζεται με τη γραμματεία.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);
Αποτελεί μέρος του μαθήματος.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	X	20-40%		40-60%		60-80%		80-100%		Δεν γνωρίζω	
-------	---	--------	--	--------	--	--------	--	---------	--	-------------	--

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	Ναι
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	Ναι
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	Όχι
Κατ' οίκον εργασία:	Όχι
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	Όχι
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	Όχι
Άλλα*:	
Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Όχι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Γραπτή εξέταση.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Επαρκείς και κατάλληλες, ο εξοπλισμός έχει αγοραστεί με δωρεές προς την Κλινική μέσω ΕΛΚΕ.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν χρησιμοποιούνται.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

ΟΧΙ μόνο PowerPoint για τις παρουσιάσεις.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Όχι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Αρνητικά, περιορισμένες αίθουσες διδασκαλίας και αμφιθέατρα, παλαιός εξοπλισμός όχι σε μόνιμη θέση (απαιτείται εγκατάσταση σε κάθε μάθημα).

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Όχι.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι συνήθως μετά την έναρξη του εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2008-2007	10%	10%				80%	8
2007-2006						X	
2006-2005						X	
2005-2004						X	
2004-2003						X	

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

*Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;
Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.
Όχι έντυπο, συζήτηση στο τέλος των μαθημάτων στο αμφιθέατρο.*

*Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;
Βελτίωση του προγράμματος για την επόμενη χρονιά με βάση τις υποδείξεις των φοιτητών
και το αποτέλεσμα των εξετάσεων.*

**ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/
ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ**

Τα δελτία διανέμονται στο τέλος της κλινικού μαθήματος/άσκησης και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό.

Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού δελτίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών ασκήσεων/μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο τέλος του δελτίου.

Όνομασία και κωδικός Κλινικού Μαθήματος/Άσκησης: Τεκμηριωμένη Ιατρική	0	0	0	6	5	3				
---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικό
Τομέας	Παθολογίας

Υπεύθυνος μαθήματος / Διευθυντής Κλινική	Καθηγητής Απ. Αρμαγανίδης ΒΠΚΕΘ
Αριθμός διδακτικών μονάδων	
Νοσηλευτικό ίδρυμα / ιατρείο	Π.Γ.Ν «ΑΤΤΙΚΟΝ»
Ημερομηνία συμπλήρωσης δελτίου	Συνολική εκτίμηση επί 3 δελτίων
Χρονικό διάστημα κλινικού μαθήματος/άσκησης	Εαρινό εξάμηνο

Βαθμολογική Κλίμακα

Κακή	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή	Άριστη
1	2	3	4	5

Εκτιμήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας Χ στο αντίστοιχο τετραγωνάκι

Κλινικό μάθημα/άσκηση	1	2	3	4	5
Ποια είναι η συνολική άποψή σας για την οργάνωση της κλινικής άσκησης την οποία μόλις ολοκληρώσατε;			1	1	
Ποια είναι η γνώμη σας για τις γενικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες της κλινικής;				1	2
Ποια είναι η γνώμη σας για την ομάδα σας. Πόσο οργανωμένη είναι στη λειτουργία της και την προσέγγιση του ασθενούς και πόσο συνέβαλε στην εκπαίδευσή σας.			2		1
Εκτιμήστε το ενδιαφέρον και τη συμβολή του διδακτικού προσωπικού στη βελτίωση των κλινικών σας δεξιοτήτων			1		2
Εκτιμήστε τη συμβολή της καθημερινής και αποκλειστικής ενασχόλησης ενός διδάσκοντος (preceptor) με τους φοιτητές.				2	1

Ποια είναι η άποψή σας για την κατανομή του εκπαιδευτικού χρόνου κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης				2	
Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και αποτελεσματικότητα των μαθημάτων που διδαχθήκατε				1	2
Εκτιμήστε την επάρκεια της θεωρητικής και πρακτικής κάλυψης των σχετικών θεμάτων				2	1
Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού υλικού και των συγγραμμάτων που σας προτάθηκαν			1		2
Εκτιμήστε τη διαθεσιμότητα και επάρκεια των εποπτικών μέσων					3
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των ειδικευομένων		1	1	1	
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των επιμελητών			1	2	
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων του Καθηγητή				2	
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη λήψη ιστορικού σε ασθενείς της συγκεκριμένη κλινικής	1				1
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη διενέργεια κλινικής εξέτασης σε ασθενείς της συγκεκριμένης κλινικής	1		1		
Εκτιμήστε τις γνώσεις και τις ικανότητες που αποκτήσατε στην διαγνωστική προσπέλαση και θεραπεία των σχετικών νοσημάτων			1	2	
Εκτιμήστε τον τρόπο εκτίμησής σας (πόσο αξιοκρατικός ήταν)					3

Στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν γραπτές ή/και προφορικές εργασίες

Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;				1	1
Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;				1	1
Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;	3				
Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;				2	
Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;				1	1
Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;			3		
Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;			3		
Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;					
Ο/Η διδάσκων/ουσα	1	2	3	4	5
Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης;					1
Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο της κλινικής άσκησης/μαθήματος;				2	

Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;				2	
Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;				1	
Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);				1	
Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;		1		1	

Εγώ ο/η φοιτητής/τρια	1	2	3	4	5
Παρακολουθώ καθημερινά τις δραστηριότητες της κλινική			1	1	1
Παρακολουθώ καθημερινά τα μαθήματα για τους φοιτητές				1	2
Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις				1	2
Μελετώ συστηματικά την ύλη			1	1	1

Α' Καρδιολογική Κλινική Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο»

Διευθυντής: Καθηγητής **Χ. Στεφανάδης**

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Παθολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΑΔΗΣ, Καθηγητής Καρδιολογίας, Διευθυντής της Α' Καρδιολογικής Κλινικής, Πρόεδρος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών
Επιστημονική Ειδίκευση	Ιατρός Καρδιολόγος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
(ΚΩΔΙΚΟΣ: 637) Προπτυχιακό Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό	Γενική Ιατρική

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά μία πρώτη προσέγγιση στην ειδικότητα της Γενικής Ιατρικής. Οι Ιατροί Γενικής Ιατρικής παρέχουν υπηρεσίες όλο το 24ωρο αντιμετωπίζοντας τα προβλήματα υγείας των ασθενών ή κατευθύνοντας τους ασθενείς προς την καταλληλότερη εξειδικευμένη λύση μέσα στο σύστημα υγείας. Είναι οι Ιατροί που παρέχουν υπηρεσίες υγείας σε όλη την οικογένεια, σε επείγουσες και χρόνιες καταστάσεις. Ιδιαίτερος είναι ο ρόλος τους στην ενημέρωση των ασθενών και την πρόληψη μέσα από ένα οργανωμένο σύστημα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά τα κάτωθι θέματα που διαπραγματεύεται η ειδικότητα της γενικής Ιατρικής: 1) Η Γενική/ Οικογενειακή Ιατρική (ο νέος ορισμός της Ευρώπης, η Ευρωπαϊκή Εταιρεία Γ/Ο Ιατρικής, τα Ευρωπαϊκά Δίκτυα). Εισαγωγή στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ) – έννοιες – ορισμοί. 2) Η ταξινόμηση των νοσημάτων και καταστάσεων στη γενική ιατρική (αναφορά στο ICD-10, ICPC-2, Red codes) 3) Προσέγγιση ασθενούς προσανατολισμένη στην επίλυση του προβλήματος (Problem oriented approach). Παραδείγματα ασθενών π.χ. Υπέρταση – Στεφανιαία νόσος κ.α. 4) Επιδημιολογία και πρόληψη λοιμωδών, χρόνιων νοσημάτων (Κ.Α., Σ.Ν., Χ.Α.Π. κ.α.) και κακοηθών νεοπλασιών στην Π.Φ.Υ. 5) Παροχή φροντίδας στον ασθενή ως ολότητα – σωματική, ψυχική. Κοινωνική διάσταση της υγείας και της αρρώστιας. Σχέση ιατρού- ασθενούς. 6) Πληροφοριακά συστήματα κατάλληλα για χρήση στη ΠΦΥ 7) Η διασύνδεση με το νοσοκομείο και η διατομεακή και διεπιστημονική συνεργασία 8) Επιδημιολογία και πρόληψη ατυχημάτων στην Π.Φ.Υ. 9) Η λήψη της ορθής απόφασης στη γενική ιατρική και evidence-based general practice 10) Ο ρόλος του Γενικού Ιατρού στην αντιμετώπιση χειρουργικών περιστατικών 11) Η διασφάλιση και η αξιολόγηση της ποιότητας φροντίδας στην ΠΦΥ και στη γενική ιατρική. 12) Η έρευνα στη γενική ιατρική και η μελέτη της φυσικής πορείας της

νόσου 13) Ο ρόλος του Γενικού Ιατρού στην αντιμετώπιση παθολογικών νοσημάτων 14) Συστήματα πληροφορικής και τηλεϊατρικής.

Μαθησιακοί στόχοι

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να έχουν μία πρώτη επαφή με την ειδικότητα της Γενικής Ιατρικής, μιας ειδικότητας αφενός καινούριας και αφετέρου βασικής για την οργάνωση ενός σύγχρονου συστήματος πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας που αποτελεί το θεμέλιο που πάνω του στηρίζεται ένα αποτελεσματικό Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
7 ^ο /9 ^ο /11 ^ο	ΥΕ		

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργαστήρια (Κλινική Άσκηση Κέντρα Υγείας (Κ.Υ. Βύρωνα, Κ.Υ. Κορωπίου)	Μικρές ομάδες	Άλλη				
10	2			2		Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι Σελ 100–101 και 158	Δεν υπάρχει ιστοσελίδα αποκλειστικά για το μάθημα αλλά γίνεται συνεχής ενημέρωση των φοιτητών μέσω ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής URL/ www.grammateia.med.uoa.gr	Ναι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Πρόσφατα (2009) έγινε επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος με ενσωμάτωση όλων των σύγχρονων εξελίξεων στον τομέα της καρδιαγγειακής ιατρικής.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Δεν υπάρχει, λόγω της φύσης του μαθήματος, επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Διανέμονται τα συγγράμματα

1. Murtagh J., Γενική Ιατρική 3 τόμοι, ISBN: I) 9603990248 II) 9603990264, III) 9603990272

Σελ: I) 791, II) 782, III) 343 –Έκδοση 2005–ΕΚΔΟΣΕΙΣ Π.Χ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ

2) Beers M., Berkow R.–Merck Εγχειρίδιο Γηριατρικής–ISBN: 9603993085 ΣΕΛ 1738– Έκδοση 2005– Εκδόσεις Π.Χ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Με προμήθεια ανά τακτά διαστήματα ενημερωμένων εκδόσεων των βοηθημάτων.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Το 100% της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Κατά περίπτωση ναι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Αυτό γίνεται: α) μέσω του οδηγού σπουδών της Ιατρικής σχολής β) μέσω της γραμματείας της Ιατρικής σχολής γ) μέσω της γραμματείας της 'Α Καρδιολογικής Κλινικής δ) μέσω της επαφής των φοιτητών με τους διδάσκοντες του μαθήματος ε) μέσω ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής URL/www.grammateia.med.uoa.gr

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι υπάρχουν ανακοινωμένες ώρες για συνεργασία με τους φοιτητές στον πίνακα ανακοινώσεων της γραμματείας της Κλινικής (Καθημερινά 12–2 μμ). Επίσης γίνεται συνεχής ενημέρωση των φοιτητών μέσω ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής URL/www.grammateia.med.uoa.gr

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Σε κάθε μάθημα οι φοιτητές παροτρύνονται και κατευθύνονται στην αναζήτηση και την χρήση βιβλιογραφίας πάνω στο αντικείμενο που αναλύεται, από τους εκάστοτε διδάσκοντες.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Οι φοιτητές συμμετέχουν ενεργά σε μία σειρά από δραστηριότητες που οργανώνονται από την κλινική όπως συνέδρια, ημερίδες, επιμορφωτικές προσπάθειες του κοινού, επισκέψεις σε σχολεία, εθελοντικές δράσεις ,σε συνεργασία με κοινωνικούς πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	☐	20-40%	☐	40-60%	☐	60-80%	☐	80-100%	☒	Δεν γνωρίζω	☐
-------	--------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	---------	-------------------------------------	-------------	--------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Ναι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Δίδεται ιδιαίτερη μέριμνα στη διαφάνεια της αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών μέσω:

- α) αδιάβλητων, με την παρουσία 2 τουλάχιστον εξεταστών, εξετάσεων
- β) στην γραπτή εξέταση τα θέματα έχουν μονοσήμαντες απαντήσεις χωρίς τα περιθώρια παρερμηνειών
- γ) γίνεται συνεχής ανανέωση των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής
- δ) οι φοιτητές έχουν πρόσβαση στο διορθωμένο γραπτό τους

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Για τη διδασκαλία του μαθήματος της Καρδιολογίας χρησιμοποιείται το πρόσφατα ανακαινισμένο, σύγχρονο αμφιθέατρο της Ά καρδιολογικής κλινικής στον 4^ο όροφο του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου Αθηνών. Η αίθουσα κρίνεται επαρκέστατη, με κατάλληλους χώρους, άνετα εργονομικά καθίσματα, κατάλληλο φωτισμό, θέρμανση και ψύξη. Είναι εξοπλισμένη με σύγχρονα εποπτικά μέσα όπως υπολογιστή και μηχανή προβολής (projector) και το μάθημα γίνεται με χρήση όλων των σύγχρονων λογισμικών προγραμμάτων (Power Point, Media player κ.λπ).

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Για το συγκεκριμένο μάθημα οι φοιτητές συμμετέχουν σε πρακτική άσκηση 2 ωρών που πραγματοποιείται στο ΚΥ Βύρωνα ή στο ΚΥ Κορωπίου. Όλοι οι χώροι θεωρούνται επαρκείς, σύγχρονοι και είναι εφοδιασμένοι με όλο τον κατάλληλο εξοπλισμό που απαιτείται για την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών στους ασθενείς και υψηλής ποιότητας εκπαίδευση στους φοιτητές κατά την άσκησή τους σε αυτούς.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Όλοι οι χώροι των Κέντρων Υγείας είναι διαθέσιμοι για τους φοιτητές και εκτός των προγραμματισμένων ωρών διδασκαλίας και άσκησης εφόσον επιθυμούν να παραμείνουν σε αυτούς για επιπλέον κλινική άσκηση.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Συγκεκριμένο σπουδαστήριο δεν υπάρχει στους χώρους της κλινικής αλλά εάν οι φοιτητές το επιθυμούν, έχουν πρόσβαση στα γραφεία της κλινικής και στην χρήση των υπολογιστών της για μελέτη της Ελληνικής ή διεθνούς βιβλιογραφίας μέσω της ταχείας σύνδεσης internet και της διασύνδεσης με το ηλεκτρονικό σύστημα Healink (διασύνδεσης των ηλεκτρονικών βιβλιοθηκών) που διαθέτει. Επίσης είναι διαθέσιμη για χρήση και η άρτια εξοπλισμένη βιβλιοθήκη του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου εάν το επιθυμούν.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Η εκπαίδευση των φοιτητών από αμφιθέατρο γίνεται με διαλέξεις που είναι γραμμένες με ευθύνη των εκάστοτε διδασκόντων σε παρουσιάσεις Power point που περιλαμβάνουν κείμενο, εικόνες και βίντεο και προβάλλονται με ηλεκτρονική μηχανή προβολής στο αμφιθέατρο της κλινικής.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από την βιβλιοθήκη για αναζήτηση βιβλιογραφίας και άλλων μαθησιακών πόρων.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Η διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή κρίνεται επαρκής και σύγχρονη. Είναι εναρμονισμένη με τα διεθνή standards και προσφέρει υψηλού επιπέδου εκπαίδευση στους φοιτητές.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Για το νέο ακαδημαϊκό έτος, τα μαθήματα της Κλινικής μας, είναι υπό ένταξη στην πλατφόρμα “e-class” – η-τάξη). **Η Πλατφόρμα η-Τάξη (e-class)** του ΕΚΠΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων. Με τη χρήση της «η-Τάξης» τα μέλη ΔΕΠ μπορούν να αποστέλλουν e-mail στους φοιτητές για τις διάφορες ανακοινώσεις τους, να «ανεβάζουν» υλικό για τους φοιτητές τους (παραδόσεις, σημειώσεις, βίντεο, ερωτηματολόγια, links), να δημιουργούν ασκήσεις και εργασίες ηλεκτρονικά κ.α. Έτσι οι φοιτητές έχοντας πρόσβαση στο internet, εισέρχονται σε μία εικονική αίθουσα διδασκαλίας και συνεχίζουν την εκπαίδευσή τους από το σπίτι τους αξιοποιώντας τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Η χρήση των ΤΠΕ είναι υπό ανάπτυξη στην κλινική μας μέσω της πρόσβασης στην πλατφόρμα η-Τάξη και χρήσης των δυνατοτήτων που παρέχει.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Στη Μονάδα Βιοϊατρικής Τεχνολογίας χρησιμοποιούνται λογισμικά ανοιχτού κώδικα για την εκπαίδευση φοιτητών στην επεξεργασία εικόνας.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι επί του παρόντος. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με την συμμετοχή τους σε γραπτές και προφορικές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Χρησιμοποιείται το ηλεκτρονικό Σύστημα Ανακοινώσεων της Κεντρικής Γραμματείας (www.

grammateia.med.uoa.gr). Στην ιστοσελίδα των ανακοινώσεων της Γραμματείας παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά πρόγραμμα σπουδών που αφορούν στην Α' Καρδιολογική Κλινική.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε; Ο κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα κοινοποιείται στη γραμματεία της κλινικής τόσο γραπτά όσο και ηλεκτρονικά στις αρχές του κάθε εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος; Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2009-2008	0%	0%	0%	0%	2,1%	97,9%	9,79 (486)
2008-2007	0%	0%	0%	0%	3,4%	96,6%	9,71 (363)
2007-2006	0%	0%	0%	0,4%	1,7	97,9%	9,70 (288)
2006-2005	0%	0%	0%	0%	7,8%	92,2%	9,61 (155)
2005-2004	-	-	-	-	-	-	-

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ
ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Τα δελτία διανέμονται στο τέλος της κλινικού μαθήματος/άσκησης και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό.

Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού δελτίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών ασκήσεων/μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο τέλος του δελτίου.

Όνομασία και κωδικός Κλινικού Μαθήματος/Άσκησης: Γενική Ιατρική									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Παθολογίας

Υπεύθυνος μαθήματος / Διευθυντής Κλινικής	Καθηγητής ΧΡΗΣΤΑΔΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΑΔΗΣ/ Διευθυντής της Α΄ Καρδιολογικής Κλινικής, Πρόεδρος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ
Αριθμός διδακτικών μονάδων	–
Νοσηλευτικό ίδρυμα / ιατρείο	Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Αθηνών / Α΄ Καρδιολογική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών
Ημερομηνία συμπλήρωσης δελτίου	15/11/2009
Χρονικό διάστημα κλινικού μαθήματος/άσκησης	2009

Βαθμολογική Κλίμακα

Κακή	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή	Άριστη
1	2	3	4	5

Εκτιμήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας Χ στο αντίστοιχο τετραγωνάκι

Μ.Ο = Ο μέσος όρος των απαντήσεων από 1 έως 5 των φοιτητών

Α. Κλινικό μάθημα/άσκηση	Μ.Ο	1	2	3	4	5
Ποια είναι η συνολική άποψή σας για την οργάνωση της κλινικής άσκησης την οποία μόλις ολοκληρώσατε;	4,30					
Ποια είναι η γνώμη σας για τις γενικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες της κλινικής;	4,38					
Ποια είναι η γνώμη σας για την ομάδα σας. Πόσο οργανωμένη είναι στη λειτουργία της και την προσέγγιση του ασθενούς και πόσο συνέβαλε στην εκπαίδευσή σας.	4,00					

Εκτιμήστε το ενδιαφέρον και τη συμβολή του διδακτικού προσωπικού στη βελτίωση των κλινικών σας δεξιοτήτων	4,30					
Εκτιμήστε τη συμβολή της καθημερινής και αποκλειστικής ενασχόλησης ενός διδάσκοντος (preceptor) με τους φοιτητές.	4,26					
Ποια είναι η άποψή σας για την κατανομή του εκπαιδευτικού χρόνου κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης	4,46					
Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και αποτελεσματικότητα των μαθημάτων που διδαχθήκατε	4,53					
Εκτιμήστε την επάρκεια της θεωρητικής και πρακτικής κάλυψης των σχετικών θεμάτων	4,20					
Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού υλικού και των συγγραμμάτων που σας προτάθηκαν	4,73					
Εκτιμήστε τη διαθεσιμότητα και επάρκεια των εποπτικών μέσων	4,80					
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των ειδικευομένων	4,00					
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των επιμελητών	4,00					
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων του Καθηγητή	4,33					
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη λήψη ιστορικού σε ασθενείς της συγκεκριμένη κλινικής	4,00					
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη διενέργεια κλινικής εξέτασης σε ασθενείς της συγκεκριμένης κλινικής	4,00					
Εκτιμήστε τις γνώσεις και τις ικανότητες που αποκτήσατε στην διαγνωστική προσπέλαση και θεραπεία των σχετικών νοσημάτων	4,60					
Εκτιμήστε τον τρόπο εκτίμησής σας (πόσο αξιοκρατικός ήταν)	4,70					

Στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν γραπτές ή/και προφορικές εργασίες

Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;						
Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;						
Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;						
Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;						
Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;						
Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;						
Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;						

Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό

	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;					

Ο/Η διδάσκων/ουσα	Μ.Ο	1	2	3	4	5
Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης;	4,30					
Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο της κλινικής άσκησης/μαθήματος;	3,84					
Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;	4,07					
Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;	4,07					
Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);	4,46					
Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;	4,07					

Εγώ ο/η φοιτητής/τρια	Μ.Ο.	1	2	3	4	5
Παρακολουθώ καθημερινά τις δραστηριότητες της κλινική	4,00					
Παρακολουθώ καθημερινά τα μαθήματα για τους φοιτητές	3,84					
Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις	3,66					
Μελετώ συστηματικά την ύλη	3,69					

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές μέσω συμπλήρωσης ειδικών ερωτηματολογίων. Τα δελτία διανέμονται σε ώρα διδασκαλίας του μαθήματος και συμπληρώνονται ανώνυμα από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό. Κάτωθι επισυνάπτεται δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου:

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Αφού συγκεντρωθούν τα ερωτηματολόγια, αναλύονται τα αποτελέσματα και βγαίνουν χρήσιμα συμπεράσματα που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών μαθημάτων έτσι ώστε να βελτιωθούν παραλείψεις, προβλήματα κατά τη διδασκαλία ή την κατανόηση της ύλης που πιθανά να επισημάνουν οι φοιτητές.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Παθολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΑΔΗΣ, Καθηγητής Καρδιολογίας, Διευθυντής της Α' Καρδιολογικής Κλινικής, Πρόεδρος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών
Επιστημονική Ειδίκευση	Ιατρός Καρδιολόγος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
(ΚΩΔΙΚΟΣ: 600) Προπτυχιακό Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό	Επείγοντα καρδιολογικά προβλήματα

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Καθώς η καρδιαγγειακή νόσος αποτελεί τη σύγχρονη μάστιγα των Δυτικών κοινωνιών και την πρώτη αιτία θανάτου στον πολιτισμένο κόσμο και στην Ελλάδα, τα επείγοντα καρδιολογικά προβλήματα αποκτούν ιδιαίτερη σημασία καθώς είναι τα πιο συχνά επείγοντα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει ο Ιατρός στην καθημερινή κλινική πράξη στον 21^ο αιώνα και αυτά με το μεγαλύτερο ποσοστό θνητότητας.

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά την διάγνωση, την διαφορική διάγνωση και την θεραπευτική αντιμετώπιση των κάτωθι επειγόντων καρδιολογικών προβλημάτων:

1) Υπερτασική κρίση, 2) Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου, 3) Λοιμώδης Ενδοκαρδίτιδα, 4) Καρδιογενής καταπληξία, 5) Συγκοπτικά επεισόδια- βραδυαρρυθμίες, 6) Ταχυαρρυθμίες - κοιλιακές αρρυθμίες, 7) Καρδιακή ανακοπή - Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση, 8) Σύγχρονες επεμβατικές τεχνικές στην αντιμετώπιση επειγόντων καρδιολογικών προβλημάτων, 9) Πνευμονικό οίδημα, 10) Πνευμονική Εμβολή - φλεβοθρόμβωση, 11) Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, 12) Περιφερικό εμβολικό επεισόδιο, 13) Περικαρδίτιδα- Καρδιακός επιπωματισμός, 14) Διαχωριστικό ανεύρυσμα αορτής.

Μαθησιακοί στόχοι

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να ενσωματώσουν όλες τις σύγχρονες γνώσεις από τις εξελίξεις που σημειώθηκαν στην κατανόηση των παθοφυσιολογικών μηχανισμών, την διαγνωστική προσέγγιση και την θεραπευτική αντιμετώπιση, όλου του φάσματος των επειγόντων καρδιολογικών προβλημάτων. Έτσι θα είναι έτοιμοι ανεξαρτήτως ειδικότητας που θα ακολουθήσουν, να συμβάλουν με την κατάρτιση τους στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας στον τομέα της αντιμετώπισης των επειγόντων περιστατικών αφενός και να προετοιμαστούν κατάλληλα να αντιμετωπίσουν μόνοι τους ένα επείγον καρδιολογικό πρόβλημα σε ένα κέντρο υγείας ή ένα περιφερειακό Ιατρείο που σύντομα θα κληθούν να υπηρετήσουν ως νέοι Ιατροί.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
8 ^ο /10 ^ο /12 ^ο	ΥΕ		

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια (Κλινική Άσκηση στους θαλάμους)	Μικρές ομάδες	Άλλη				
10				2		Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι Σελ 99 και 158	Δεν υπάρχει ιστοσελίδα αποκλειστικά για το μάθημα αλλά γίνεται συνεχής ενημέρωση των φοιτητών μέσω ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής URL/ www.grammateia.med.uoa.gr	Θα γίνει με την ολοκλήρωση των διαλέξεων

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Πρόσφατα (2009) έγινε επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος με ενσωμάτωση όλων των σύγχρονων εξελίξεων στον τομέα της καρδιαγγειακής ιατρικής

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Δεν υπάρχει, λόγω της φύσης του μαθήματος, επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Διανέμεται το σύγγραμμα: **Εγχειρίδιο Επείγουσας Καρδιολογίας**, Συγγραφέας: Nolan N., Έτος έκδοσης: 2005, ISBN: 9603992097, Σελ.: 294, Εκδόσεις Π.Χ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Διανομή ενημερωμένων εκδόσεων των Βοηθημάτων.

*Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
Το 100% της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα.*

*Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Κατά περίπτωση ναι.*

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Αυτό γίνεται: α) μέσω του οδηγού σπουδών της Ιατρικής σχολής β) μέσω της γραμματείας της Ιατρικής σχολής γ) μέσω της γραμματείας της 'Α Καρδιολογικής Κλινικής δ) μέσω της επαφής των φοιτητών με τους διδάσκοντες του μαθήματος ε) μέσω ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής URL/www.grammateia.med.uoa.gr.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι υπάρχουν ανακοινωμένες ώρες για συνεργασία με τους φοιτητές στον πίνακα ανακοινώσεων της γραμματείας της Κλινικής (Καθημερινά 12-2) . Επίσης γίνεται συνεχής ενημέρωση των φοιτητών μέσω ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής URL/www.grammateia.med.uoa.gr

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Σε κάθε μάθημα οι φοιτητές παροτρύνονται και κατευθύνονται στην αναζήτηση και τη χρήση βιβλιογραφίας πάνω στο αντικείμενο που αναλύεται, από τους εκάστοτε διδάσκοντες. Επίσης οι φοιτητές παρακινούνται να συμμετέχουν στις εφημερίες του ΤΕΠ όπου πραγματικά βλέπουν την αντιμετώπιση των επειγόντων καρδιολογικών προβλημάτων από τους εφημερεύοντες ιατρούς της κλινικής.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Οι φοιτητές συμμετέχουν ενεργά σε μία σειρά από δραστηριότητες που οργανώνονται από την κλινική όπως συνέδρια, ημερίδες, επιμορφωτικές προσπάθειες του κοινού, επισκέψεις σε σχολεία, εθελοντικές δράσεις ,σε συνεργασία με κοινωνικούς πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%	X	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	--------	---------	---	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόσδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Ναι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Δίδεται ιδιαίτερη μέριμνα στην διαφάνεια της αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών μέσω:

- α) αδιάβλητων, με την παρουσία 2 τουλάχιστον εξεταστών, εξετάσεων
- β) στην γραπτή εξέταση τα θέματα έχουν μονοσήμαντες απαντήσεις χωρίς τα περιθώρια παρερμηνειών
- γ) γίνεται συνεχής ανανέωση των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής
- δ) οι φοιτητές έχουν πρόσβαση στο διορθωμένο γραπτό τους

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Για τη διδασκαλία του μαθήματος της Καρδιολογίας χρησιμοποιείται το πρόσφατα ανακαινισμένο, σύγχρονο αμφιθέατρο της Α' καρδιολογικής κλινικής στον 4^ο όροφο του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου Αθηνών. Η αίθουσα κρίνεται επαρκέστατη, με κατάλληλους χώρους, άνετα εργονομικά καθίσματα, κατάλληλο φωτισμό, θέρμανση και ψύξη. Είναι εξοπλισμένη με σύγχρονα εποπτικά μέσα όπως υπολογιστή και μηχανή προβολής (projector) και το μάθημα γίνεται με χρήση όλων των σύγχρονων λογισμικών προγραμμάτων (Power Point, Media player κ.λπ).

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν υπάρχει θεσμοθετημένη υποχρεωτική κλινική εκπαίδευση των φοιτητών στα επείγοντα Καρδιολογικά προβλήματα, αλλά αυτή πραγματοποιείται εφόσον το επιθυμούν εθελοντικά με την συμμετοχή τους στις εφημερίες στους χώρους Α' Καρδιολογικής Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Ομώνυμου (Α' Καρδιολογικό – Αιμοδυναμικό) Εργαστηρίου που λειτουργούν στο Ιπποκράτειο Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών. Πιο συγκεκριμένα, η κλινική ανήκουν η πρόσφατα ανακαινισμένη σύγχρονη νοσηλευτική μονάδα 40 κλινών στον 5ο όροφο του Ιπποκρατείου, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας Στεφανιαίας Νόσου δύναμης 10 κλινών, η Αιμοδυναμική Μονάδα με δύο αίθουσες καθετηριασμών και 6 κλίνες αυξημένης φροντίδας ασθενών στον 4ο όροφο και πρόσφατα ανακαινισμένο καρδιολογικό ΤΕΠΕ. Όλοι οι χώροι θεωρούνται επαρκείς, σύγχρονοι και είναι εφοδιασμένοι με όλο τον κατάλληλο εξοπλισμό που απαιτείται για την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών στους ασθενείς και υψηλής ποιότητας εκπαίδευση στους φοιτητές κατά την άσκησή τους σε αυτούς.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Όλοι οι χώροι της κλινικής είναι διαθέσιμοι για τους φοιτητές και εκτός των προγραμματισμένων ωρών διδασκαλίας και άσκησης εφόσον επιθυμούν να παραμείνουν σε αυτούς για επιπλέον κλινική άσκηση, παρακολούθηση καθετηριασμών, ενδιαφερόντων περιστατικών κ.λπ.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Συγκεκριμένο σπουδαστήριο δεν υπάρχει στους χώρους της κλινικής αλλά εάν οι φοιτητές

το επιθυμούν, έχουν πρόσβαση στα γραφεία της κλινικής και στην χρήση των υπολογιστών της για μελέτη της Ελληνικής ή διεθνούς βιβλιογραφίας μέσω της ταχείας σύνδεσης internet και της διασύνδεσης με το ηλεκτρονικό σύστημα Healink (διασύνδεσης των ηλεκτρονικών βιβλιοθηκών) που διαθέτει. Επίσης είναι διαθέσιμη για χρήση και η άρτια εξοπλισμένη βιβλιοθήκη του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου εάν το επιθυμούν.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Η εκπαίδευση των φοιτητών από αμφιθέατρο γίνεται με διαλέξεις που είναι γραμμένες με ευθύνη των εκάστοτε διδασκόντων σε παρουσιάσεις Power point που περιλαμβάνουν κείμενο, εικόνες και βίντεο και προβάλλονται με ηλεκτρονική μηχανή προβολής στο αμφιθέατρο της κλινικής.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από την βιβλιοθήκη για αναζήτηση βιβλιογραφίας και άλλων μαθησιακών πόρων.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Η διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή κρίνεται επαρκής και σύγχρονη. Είναι εναρμονισμένη με τα διεθνή standards και προσφέρει υψηλού επιπέδου εκπαίδευση στους φοιτητές.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΕΠ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Για το νέο ακαδημαϊκό έτος, τα μαθήματα της Κλινικής μας, είναι υπό ένταξη στην πλατφόρμα “e-class” – η-τάξη). **Η Πλατφόρμα η-Τάξη (e-class)** του ΕΚΠΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων. Με τη χρήση της «η-Τάξης» τα μέλη ΔΕΠ μπορούν να αποστέλλουν e-mail στους φοιτητές για τις διάφορες ανακοινώσεις τους, να «ανεβάζουν» υλικό για τους φοιτητές τους (παραδόσεις, σημειώσεις, βίντεο, ερωτηματολόγια, links), να δημιουργούν ασκήσεις και εργασίες ηλεκτρονικά κ.α. Έτσι οι φοιτητές έχοντας πρόσβαση στο internet, εισέρχονται σε μία εικονική αίθουσα διδασκαλίας και συνεχίζουν την εκπαίδευσή τους από το σπίτι τους αξιοποιώντας τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Η χρήση των ΤΠΕ είναι υπό ανάπτυξη στην κλινική μας μέσω της πρόσβασης στην πλατφόρμα η-Τάξη και χρήσης των δυνατοτήτων που παρέχει.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Στη Μονάδα Βιοϊατρικής Τεχνολογίας χρησιμοποιούνται λογισμικά ανοιχτού κώδικα για την εκπαίδευση φοιτητών στην επεξεργασία εικόνας.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι επί του παρόντος. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με την συμμετοχή τους σε γραπτές και προφορικές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Χρησιμοποιείται το ηλεκτρονικό Σύστημα Ανακοινώσεων της Κεντρικής Γραμματείας (www.grammateia.med.uoa.gr). Στην ιστοσελίδα των ανακοινώσεων της Γραμματείας παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά πρόγραμμα σπουδών που αφορούν στην Α΄ Καρδιολογική Κλινική.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Ο κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα κοινοποιείται στη γραμματεία της κλινικής τόσο γραπτά όσο και ηλεκτρονικά στις αρχές του κάθε εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;
Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2009-2008	-	-	-	1,7%	33,4%	64,9%	9,01 (57)
2008-2007	-	-	-	-	31,5%	68,8%	9,1 (38)
2007-2006	-	-	-	-	-	-	-
2006-2005	-	-	-	-	-	-	-
2005-2004	4%	4%	0%	12%	36%	44%	8,04 (25)

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;
Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές μέσω συμπλήρωσης ειδικών ερωτηματολογίων. Τα δελτία διανέμονται σε ώρα διδασκαλίας του μαθήματος και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό. Κάτωθι επισυνάπτεται δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου:

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Μόλις συγκεντρωθούν τα ερωτηματολόγια, αναλύονται τα αποτελέσματα και βγαίνουν χρήσιμα συμπεράσματα που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών μαθημάτων έτσι ώστε να βελτιωθούν παραλείψεις, προβλήματα κατά τη διδασκαλία ή την κατανόηση της ύλης που πιθανά να επισημάνουν οι φοιτητές.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Παθολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΑΔΗΣ, Καθηγητής Καρδιολογίας, Διευθυντής της Α΄ Καρδιολογικής Κλινικής, Πρόεδρος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών
Επιστημονική Ειδίκευση	Ιατρός Καρδιολόγος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
(ΚΩΔΙΚΟΣ: 662) Προπτυχιακό Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό	Επεμβατική Καρδιολογία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Η καρδιαγγειακή ιατρική αποτελεί ένα ταχέως εξελισσόμενο πεδίο λόγω των νέων εξελίξεων στην παθοφυσιολογία, την διαγνωστική και την θεραπευτική αντιμετώπιση των καρδιακών παθήσεων. Μεγάλο μέρος αυτών των εξελίξεων αφορούν την πρόοδο που έχει επιτελεστεί στον τομέα της Επεμβατικής Καρδιολογίας.

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι το κάτωθι:

Στεφανιαία νόσος: Η αθηροσκλήρωση για τον επεμβατικό καρδιολόγο- η ευάλωτη αθηρωματική πλάκα. Μη αθηροσκληρωτικές ασθένειες της στεφανιαίας κυκλοφορίας.

Βασικές αρχές του καρδιακού καθετηριασμού: Ενδείξεις καρδιακού καθετηριασμού και στεφανιογραφίας σε ασθενείς με σταθερή στηθάγχη. Δεξιός και αριστερός καρδιακός καθετηριασμός. Μετα- επεμβατική φροντίδα. Ανατομία των στεφανιαίων και παραλλαγές. Μυοκαρδιακή αιματική ροή, εκτίμηση του σπασμού των στεφανιαίων αρτηριών.

Φαρμακολογία: Θρομβολυτικά / Αντιπηκτικά /Αναστολείς αιμοπεταλιακών γλυκοπρωτεϊνών IIb/ III a. Αιμοπεταλιακή λειτουργία και από του στόματος αντιαιμοπεταλιακή θεραπεία. Συνειδητή απομόνωση στις επεμβατικές διεργασίες. Υπολιπιδαιμικά και δευτερογενής πρόληψη μετά την επέμβαση. Αντιισχαιμικοί παράγοντες.

Ηλεκτροφυσιολογικός έλεγχος: Αμφικολιακή βηματοδότηση/ Απινιδωτές.

Ανασκόπηση των καταξιωμένων και αναδυόμενων τεχνικών στην επεμβατική καρδιολογία: Θερμογραφία. Ενδοστεφανιαίο υπερηχογράφημα. Coronary Angioplasty για χρόνιες αποφράξεις. Αγγειακή βραχυθεραπεία. Θρομβοεκτομή και τεχνικές προφύλαξης από εμβολές. Γονιδιακή θεραπεία. Διαδερμική μυοκαρδιακή αναγέννηση κυττάρων.

Σύγχρονη διαχείριση της ασταθούς στηθάγχης και του οξέος εμφράγματος του μυοκαρδίου χωρίς ανάρσταση του ST: Διαστρωμάτωση κινδύνου/Θεραπεία.

Σύγχρονη διαχείριση του οξέος εμφράγματος με ανάρσταση του ST: Σύγκριση θρομβολυσης με πρωτογενείς επεμβάσεις. Αγγειογραφική εκτίμηση των στεφανιαίων αγγείων κατά τις επεμβάσεις.

Καρδιογενές Shock: Διαχείριση του καρδιογενούς Shock μετά από ισχαιμία ή έμφραγμα. Ενδοαορτικό μπαλόνι. Ενδείξεις και τεχνικές διαδερμικής βαλβιδοπλαστικής και αντικατάστα-

σης (μιτροειδικής, αρτητικής και πνευμονικής βαλβίδα). Διαδερμική αντιμετώπιση παθήσεων μεσοκολπικού διαφράγματος. Διαχείριση επιπλοκών από επεμβάσεις στα στεφανιαία (No reflow φαινόμενο, οξεία θρόμβωση).

Στεφανιαία stents – DES: Ενδείξεις των stents και ανασκόπηση συγκριτικών μελετών.

Εδικοί προβληματισμοί στην επέμβαση: κόστος και αποτελέσματα.

Λήψη απόφασης: Αγγειοπλαστική, αορτοστεφανιαία παράκαμψη ή φαρμακευτική αγωγή.

Επεμβατικές τεχνικές: Ενδείξεις, οδηγίες και αποτελέσματα της PCI. Αγγειοπλαστική με μπαλόνι (μηχανισμοί – επιπλοκές).

Επιλογή και χρήση του βασικού εξοπλισμού: Καθετήρες, οδηγοί, σύρματα, μπαλόνια Αγγειακή πρόσβαση και διαδερμική επέμβαση. Διαβητικοί ασθενείς.

Μαθησιακοί στόχοι

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να ενσωματώσουν όλες τις σύγχρονες γνώσεις από τις εξελίξεις που σημειώθηκαν στον τομέα της Επεμβατικής Καρδιολογίας, της υποειδικότητας της Καρδιολογίας με την μεγαλύτερη σε όγκο αλλά και επιστημονική βαρύτητα ερευνητική προσπάθεια τα τελευταία χρόνια τόσο στην Ελλάδα όσο και Παγκοσμίως. Έτσι θα είναι έτοιμοι ανεξαρτήτως ειδικότητας που θα ακολουθήσουν, να συμβάλουν με την κατάρτιση τους στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
10 ^ο /12 ^ο	ΥΕ		

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια (Κλινική άσκηση στο Αιμοδυναμικό Εργαστήριο)	Μικρές ομάδες	Άλλη				
24	4			6	–	Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι Σελ 104–105 και 159	Δεν υπάρχει ιστοσελίδα αποκλειστικά για το μάθημα αλλά γίνεται συνεχής ενημέρωση των φοιτητών μέσω ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής URL/ www.grammateia.med.uoa.gr	Ναι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Πρόσφατα (2009) έγινε επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος με ενσωμάτωση όλων των σύγχρονων εξελίξεων στον τομέα της καρδιαγγειακής ιατρικής.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Δεν υπάρχει, λόγω της φύσης του μαθήματος, επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Διανέμεται το σύγγραμμα Σύγχρονη Καρδιολογία CURRENT – Συγγραφέας: Crawford M – Έκδοση 2009–Σελίδες 807– Εκδόσεις Πασχαλίδη –ISBN: 9789603998358.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων, με την προμήθεια νεότερων, ενημερωμένων στις πρόσφατες επιστημονικές εξελίξεις, εκδόσεων του βοηθήματος.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Το 100% της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Κατά περίπτωση ναι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησής τους;

Αυτό γίνεται: α) μέσω του οδηγού σπουδών της Ιατρικής σχολής β) μέσω της γραμματείας της Ιατρικής σχολής γ) μέσω της γραμματείας της 'Α Καρδιολογικής Κλινικής δ) μέσω της επαφής των φοιτητών με τους διδάσκοντες του μαθήματος ε) μέσω ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής URL/www.grammateia.med.uoa.gr.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι υπάρχουν ανακοινωμένες ώρες για συνεργασία με τους φοιτητές στον πίνακα ανακοινώσεων της γραμματείας της Κλινικής (Καθημερινά 12-2 μ.μ.). Επίσης γίνεται συνεχής ενημέρωση των φοιτητών μέσω ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής URL/www.grammateia.med.uoa.gr

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Σε κάθε μάθημα οι φοιτητές παροτρύνονται και κατευθύνονται στην αναζήτηση και την χρήση βιβλιογραφίας πάνω στο αντικείμενο που αναλύεται, από τους εκάστοτε διδάσκοντες. Επίσης οι φοιτητές παρακινούνται να συμμετέχουν σε μελέτες που πραγματοποιούνται στην κλινική εκτός ωραρίου εφόσον το επιθυμούν όπως και σε κάθε άλλη ερευνητική ή διδακτική δραστηριότητα της κλινικής η οποία είναι πολλαπλή και καθημερινή (συζήτηση ενδιαφερόντων περιστατικών, παρουσίαση ερευνητικών πρωτοκόλλων, βιβλιογραφική ενημέρωση κ.ά).

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Οι φοιτητές συμμετέχουν ενεργά σε μία σειρά από δραστηριότητες που οργανώνονται

από την κλινική όπως συνέδρια, ημερίδες, επιμορφωτικές προσπάθειες του κοινού, επισκέψεις σε σχολεία, εθελοντικές δράσεις ,σε συνεργασία με κοινωνικούς πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	☐	20-40%	☐	40-60%	☐	60-80%	☐	80-100%	☒	Δεν γνωρίζω	☐
-------	--------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	---------	-------------------------------------	-------------	--------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Ναι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Δίδεται ιδιαίτερη μέριμνα στην διαφάνεια της αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών μέσω:

- αδιάβλητων, με την παρουσία 2 τουλάχιστον εξεταστών, εξετάσεων
- στην γραπτή εξέταση τα θέματα έχουν μονοσήμαντες απαντήσεις χωρίς τα περιθώρια παρερμηνειών
- γίνεται συνεχής ανανέωση των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής
- οι φοιτητές έχουν πρόσβαση στο διορθωμένο γραπτό τους.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Για τη διδασκαλία του μαθήματος της Επεμβατικής Καρδιολογίας χρησιμοποιείται το πρόσφατα ανακαινισμένο, σύγχρονο αμφιθέατρο της Α καρδιολογικής κλινικής στον 4^ο όροφο του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου Αθηνών. Η αίθουσα κρίνεται επαρκέστατη, με κατάλληλους χώρους, άνετα εργονομικά καθίσματα, κατάλληλο φωτισμό, θέρμανση και ψύξη. Είναι εξοπλισμένη με σύγχρονα εποπτικά μέσα όπως υπολογιστή και μηχανή προβολής (projector) και το μάθημα γίνεται με χρήση όλων των σύγχρονων λογισμικών προγραμμάτων (Power Point, Media player κλπ).

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Η κλινική εκπαίδευση των φοιτητών στην Επεμβατική Καρδιολογία πραγματοποιείται στους χώρους του Αιμοδυναμικού Εργαστηρίου της Ά Καρδιολογικής κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Πρόκειται για μία σύγχρονη Αιμοδυναμική Μονάδα με δύο αίθουσες καθετηριασμών και 6 κλίνες αυξημένης φροντίδας ασθενών. Οι χώροι της θεωρούνται επαρκείς, απόλυτα λειτουργικοί και είναι εφοδιασμένοι με όλο τον κατάλληλο εξοπλισμό που απαιτείται για την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών στους ασθενείς και υψηλής ποιότητας εκπαίδευση στους φοιτητές κατά την άσκησή τους σε αυτούς.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Όλοι οι χώροι της κλινικής είναι διαθέσιμοι για τους φοιτητές και εκτός των προγραμματισμένων ωρών διδασκαλίας και άσκησης εφόσον επιθυμούν να παραμείνουν σε αυτούς για επιλέον κλινική άσκηση, παρακολούθηση καθετηριασμών, ενδιαφερόντων περιστατικών κ.λπ.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Συγκεκριμένο σπουδαστήριο δεν υπάρχει στους χώρους της κλινικής αλλά εάν οι φοιτητές το επιθυμούν, έχουν πρόσβαση στα γραφεία της κλινικής και στην χρήση των υπολογιστών της για μελέτη της Ελληνικής ή διεθνούς βιβλιογραφίας μέσω της ταχείας σύνδεσης internet και της διασύνδεσης με το ηλεκτρονικό σύστημα Heal link (διασύνδεσης των ηλεκτρονικών βιβλιοθηκών) που διαθέτει. Επίσης είναι διαθέσιμη για χρήση και η άρτια εξοπλισμένη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου πλησίον του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου εάν το επιθυμούν.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Η εκπαίδευση των φοιτητών από αμφιθέατρο γίνεται με διαλέξεις που είναι γραμμένες με ευθύνη των εκάστοτε διδασκόντων σε παρουσιάσεις Power point που περιλαμβάνουν κείμενο, εικόνες και βίντεο και προβάλλονται με ηλεκτρονική μηχανή προβολής στο αμφιθέατρο της κλινικής.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από την βιβλιοθήκη για αναζήτηση βιβλιογραφίας και άλλων μαθησιακών πόρων.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Η διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή κρίνεται επαρκής και σύγχρονη. Είναι εναρμονισμένη με τα διεθνή standards και προσφέρει υψηλού επιπέδου εκπαίδευση στους φοιτητές.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Για το νέο ακαδημαϊκό έτος, τα μαθήματα της Κλινικής μας, είναι υπό ένταξη στην πλατφόρμα “e-class” – η-τάξη). Η Πλατφόρμα η-Τάξη (e-class) του ΕΚΠΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων. Με τη χρήση της «η-Τάξης» τα μέλη ΔΕΠ μπορούν να αποστέλλουν e-mail στους φοιτητές για τις διάφορες ανακοινώσεις τους, να «ανεβάζουν» υλικό για τους φοιτητές τους (παραδόσεις, σημειώσεις, βίντεο, ερωτηματολόγια, links), να δημιουργούν ασκήσεις και εργασίες ηλεκτρονικά κ.α. Έτσι οι φοιτητές έχοντας πρόσβαση στο internet, εισέρχονται σε μία εικονική αίθουσα

διδασκαλίας και συνεχίζουν την εκπαίδευσή τους από το σπίτι τους αξιοποιώντας τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Η χρήση των ΤΠΕ είναι υπό ανάπτυξη στην κλινική μας μέσω της πρόσβασης στην πλατφόρμα η-Τάξη και χρήσης των δυνατοτήτων που παρέχει.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Στη Μονάδα Βιοϊατρικής Τεχνολογίας χρησιμοποιούνται λογισμικά ανοιχτού κώδικα για την εκπαίδευση φοιτητών στην επεξεργασία εικόνας.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι επί του παρόντος. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με την συμμετοχή τους σε γραπτές και προφορικές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Χρησιμοποιείται το ηλεκτρονικό Σύστημα Ανακοινώσεων της Κεντρικής Γραμματείας (www.grammateia.med.uoa.gr). Στην ιστοσελίδα των ανακοινώσεων της Γραμματείας παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά πρόγραμμα σπουδών που αφορούν στην Α' Καρδιολογική Κλινική

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ο κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα κοινοποιείται στη γραμματεία της κλινικής τόσο γραπτά όσο και ηλεκτρονικά στις αρχές του κάθε εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0 – 3,9	4 – 4,9	5 – 5,9	6.0–6.9	7.0–8.4	8.5–10.0	
2009–2008	0%	0%	0%	0%	0%	100%	9,6 (190)
2008–2007	0%	0%	1,08%	1,08%	29,34%	68,5%	9,1 (92)
2007–2006	–	–	–	–	–	–	
2006–2005	–	–	–	–	–	–	
2005–2004	–	–	–	–	–	–	

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;

Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές μέσω συμπλήρωσης ειδικών ερωτηματολογίων. Τα δελτία διανέμονται σε ώρα διδασκαλίας του μαθήματος και συμπληρώνονται ανώνυμος από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό. Κάτωθι επισυνάπτεται δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου:

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ
ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Τα δελτία διανέμονται στο τέλος της κλινικού μαθήματος/άσκησης και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό.

Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού δελτίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών ασκήσεων/μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο τέλος του δελτίου.

Ονομασία και κωδικός Κλινικού Μαθήματος/Άσκησης	Ε	Π	Ε	Μ	Β	Α	Τ	Ι	Κ	Η	Κ	Α	Ρ	Δ	Ι	Ο	Λ	Ο	Γ	Ι	Α
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Πανεπιστήμιο:	ΕΚΠΑ
Σχολή:	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Τμήμα:	ΙΑΤΡΙΚΗ
Τομέας:	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

Υπεύθυνος μαθήματος / Διευθυντής Κλινικής:	Καθηγητής ΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΑΔΗΣ/ Διευθυντής της Α Καρδιολογικής Κλινικής, Πρόεδρος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ
Αριθμός διδακτικών μονάδων:	–
Νοσηλευτικό ίδρυμα / ιατρείο:	Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Αθηνών / Α Καρδιολογική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ημερομηνία συμπλήρωσης δελτίου:	15/11/2009
--	------------

Χρονικό διάστημα κλινικού μαθήματος/άσκησης:	2009
---	------

Βαθμολογική Κλίμακα

Κακή	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή	Άριστη
1	2	3	4	5

Εκτιμήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας Χ στο αντίστοιχο τετραγωνάκι :

Κλινικό μάθημα/άσκηση:	Μ.Ο	1	2	3	4	5
Ποια είναι η συνολική άποψή σας για την οργάνωση της κλινικής άσκησης την οποία μόλις ολοκληρώσατε;	4,57					

Ποια είναι η γνώμη σας για τις γενικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες της κλινικής;	4,50					
Ποια είναι η γνώμη σας για την ομάδα σας. Πόσο οργανωμένη είναι στη λειτουργία της και την προσέγγιση του ασθενούς και πόσο συνέβαλε στην εκπαίδευσή σας.	4,50					
Εκτιμήστε το ενδιαφέρον και τη συμβολή του διδακτικού προσωπικού στη βελτίωση των κλινικών σας δεξιοτήτων	4,57					
Εκτιμήστε τη συμβολή της καθημερινής και αποκλειστικής ενασχόλησης ενός διδάσκοντος (preceptor) με τους φοιτητές.	4,64					
Ποια είναι η άποψή σας για την κατανομή του εκπαιδευτικού χρόνου κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης	4,42					
Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και αποτελεσματικότητα των μαθημάτων που διδαχθήκατε	4,35					
Εκτιμήστε την επάρκεια της θεωρητικής και πρακτικής κάλυψης των σχετικών θεμάτων	4,28					
Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού υλικού και των συγγραμμάτων που σας προτάθηκαν	4,71					
Εκτιμήστε τη διαθεσιμότητα και επάρκεια των εποπτικών μέσων	4,92					
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των ειδικευομένων	4,75					
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των επιμελητών	4,50					
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων του Καθηγητή	4,50					
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη λήψη ιστορικού σε ασθενείς της συγκεκριμένη κλινικής	3,50					
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη διενέργεια κλινικής εξέτασης σε ασθενείς της συγκεκριμένης κλινικής	3,25					
Εκτιμήστε τις γνώσεις και τις ικανότητες που αποκτήσατε στην διαγνωστική προσπέλαση και θεραπεία των σχετικών νοσημάτων	4,21					
Εκτιμήστε τον τρόπο εκτίμησής σας (πόσο αξιολογητικός ήταν)	4,71					

Στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν γραπτές ή/και προφορικές εργασίες

Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;						
Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;						
Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;						
Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;						
Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;						
Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;						
Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;						

Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό	M.O	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;	4,33					

Ο/Η διδάσκων/ουσα	M.O	1	2	3	4	5
Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης;	4,28					
Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο της κλινικής άσκησης/μαθήματος;	3,85					
Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;	4,07					
Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;	4,42					
Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);	4,85					
Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;	4,57					

Εγώ ο/η φοιτητής/τρια	M.O.	1	2	3	4	5
Παρακολουθώ καθημερινά τις δραστηριότητες της κλινική	4,23					
Παρακολουθώ καθημερινά τα μαθήματα για τους φοιτητές	4,15					
Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις	4,33					
Μελετώ συστηματικά την ύλη	4,84					

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Αφού συγκεντρωθούν τα ερωτηματολόγια, αναλύονται τα αποτελέσματα και βγαίνουν χρήσιμα συμπεράσματα που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών μαθημάτων έτσι ώστε να βελτιωθούν παραλείψεις, προβλήματα κατά την διδασκαλία ή την κατανόηση της ύλης που πιθανά να επισημάνουν οι φοιτητές

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Παθολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα:	ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΑΔΗΣ, Καθηγητής Καρδιολογίας, Διευθυντής της Α Καρδιολογικής Κλινικής, Πρόεδρος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών
Επιστημονική Ειδίκευση	Ιατρός Καρδιολόγος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
(Κωδικός: 672) Προπτυχιακό Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό	Μοριακή Καρδιολογία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Καθώς η τεχνολογία εξελίσσεται με ραγδαίους ρυθμούς, μαζί της ακολουθεί και η γνώση μας και η κατανόησή μας για τους παθοφυσιολογικούς μηχανισμούς της καρδιαγγειακής νόσου. Σήμερα είμαστε σε θέση να μπορούμε να εμβαθύνουμε και να μελετήσουμε την νόσο σε μοριακό επίπεδο, εκεί που πραγματικά βρίσκονται οι βασικές διαταραχές που οδηγούν στην απώλεια της φυσιολογικής λειτουργίας και την εκδήλωση της παθολογίας, που οδηγεί στα καρδιαγγειακά συμβάματα, την πρώτη αιτία θανάτου στις Δυτικές κοινωνίες. Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι το κάτωθι : Εισαγωγή και βασικές αρχές. Βιοχημεία του ενδοθηλίου. Φλεγμονή και αθηροσκλήρυνση – Βιοχημικοί δείκτες οξέων ισχαιμικών συνδρόμων. Καρδιαγγειακή νόσος – Βιοχημεία της αθηροσκλήρυνσης. Μοριακοί μηχανισμοί υπέρτασης. Μοριακοί μηχανισμοί στην καρδιακή ανεπάρκεια. Μοριακοί μηχανισμοί λιπιδίων. Κάπνισμα και αθηροσκλήρυνση. Μοριακές θεραπείες.

Μαθησιακοί στόχοι

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να ενσωματώσουν όλες τις σύγχρονες γνώσεις από τις εξελίξεις που σημειώθηκαν στην κατανόηση των παθοφυσιολογικών μηχανισμών σε μοριακό επίπεδο τόσο των παραγόντων καρδιαγγειακού κινδύνου όσο και της Αθηρωσκληρωτικής νόσου όταν αυτή εκδηλωθεί κλινικά. Επίσης να εξοικειωθούν με τους όρους και έννοιες της μοριακής καρδιολογίας, ενός σύγχρονου και με μεγάλες προοπτικές εξέλιξης τομέα έρευνας.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1ο – 12ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
7 ^ο /9 ^ο /11 ^ο	ΥΕ		

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργαστήρια (Κλινική άσκηση στους θαλάμους)	Μικρές ομάδες	Άλλη				
8				2		Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι Σελ 125 και 170	Δεν υπάρχει ιστοσελίδα αποκλειστικά για το μάθημα αλλά γίνεται συνεχής ενημέρωση των φοιτητών μέσω ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής URL/ www.grammateia.med.uoa.gr	Θα γίνει με την ολοκλήρωση των διαλέξεων

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Πρόσφατα (2009) έγινε επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος με ενσωμάτωση όλων των σύγχρονων εξελίξεων στον τομέα της καρδιαγγειακής ιατρικής

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Δεν υπάρχει, λόγω της φύσης του μαθήματος, επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Διανέμεται το σύγγραμμα **Μοριακή Καρδιολογία–Μοριακοί Μηχανισμοί Αθηροσκλήρωσης** – Συγγραφέας: Loscalzo J – Έκδοση 2009– Σελίδες 285– Εκδόσεις Πασχαλίδη –ISBN: 9789603998754.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων, με την συγγραφή νεότερων, ενημερωμένων στις πρόσφατες επιστημονικές εξελίξεις, εκδόσεων του βοηθήματος.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Το 100% της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Κατά περίπτωση ναι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Αυτό γίνεται: α) μέσω του οδηγού σπουδών της Ιατρικής σχολής β) μέσω της γραμματείας της Ιατρικής σχολής γ) μέσω της γραμματείας της 'Α Καρδιολογικής Κλινικής δ) μέσω της επαφής των φοιτητών με τους διδάσκοντες του μαθήματος ε) μέσω ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής URL/www.grammateia.med.uoa.gr

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι υπάρχουν ανακοινωμένες ώρες για συνεργασία με τους φοιτητές στον πίνακα ανακοινώσεων της γραμματείας της Κλινικής (Καθημερινά 12–2 μμ). Επίσης γίνεται συνεχής ενημέρωση των φοιτητών μέσω ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής URL/ www.grammateia.med.uoa.gr

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Σε κάθε μάθημα οι φοιτητές παροτρύνονται και κατευθύνονται στην αναζήτηση και τη χρήση βιβλιογραφίας πάνω στο αντικείμενο που αναλύεται, από τους εκάστοτε διδάσκοντες. Επίσης οι φοιτητές παρακινούνται να συμμετέχουν σε μελέτες που πραγματοποιούνται στην κλινική εκτός ωραρίου εφόσον το επιθυμούν όπως και σε κάθε άλλη ερευνητική ή διδακτική δραστηριότητα της κλινικής η οποία είναι πολλαπλή και καθημερινή (συζήτηση ενδιαφερόντων περιστατικών, παρουσίαση ερευνητικών πρωτοκόλλων, βιβλιογραφική ενημέρωση κ.ά).

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Οι φοιτητές συμμετέχουν ενεργά σε μία σειρά από δραστηριότητες που οργανώνονται από την κλινική όπως συνέδρια, ημερίδες, επιμορφωτικές προσπάθειες του κοινού, επισκέψεις σε σχολεία, εθελοντικές δράσεις ,σε συνεργασία με κοινωνικούς πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%	X	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	--------	---------	---	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	
Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Ναι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Δίδεται ιδιαίτερη μέριμνα στην διαφάνεια της αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών μέσω:

α) αδιάβλητων, με την παρουσία 2 τουλάχιστον εξεταστών, εξετάσεων

β) στην γραπτή εξέταση τα θέματα έχουν μονοσήμαντες απαντήσεις χωρίς τα περιθώρια παρερμηνειών

γ) γίνεται συνεχής ανανέωση των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής

δ) οι φοιτητές έχουν πρόσβαση στο διορθωμένο γραπτό τους

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα:

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Για την διδασκαλία του μαθήματος της Μοριακής Καρδιολογίας χρησιμοποιείται το πρόσφατα ανακαινισμένο, σύγχρονο αμφιθέατρο της Ά καρδιολογικής κλινικής στον 4^ο όροφο του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου Αθηνών. Η αίθουσα κρίνεται επαρκέστατη, με κατάλληλους χώρους, άνετα εργονομικά καθίσματα, κατάλληλο φωτισμό, θέρμανση και ψύξη. Είναι εξοπλισμένη με σύγχρονα εποπτικά μέσα όπως υπολογιστή και μηχανή προβολής (projector) και το μάθημα γίνεται με χρήση όλων των σύγχρονων λογισμικών προγραμμάτων (Power Point, Media player κ.λπ.).

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα:

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες ώρες για εργαστηριακή εκπαίδευση στο συγκεκριμένο μάθημα

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Όλοι οι χώροι της κλινικής είναι διαθέσιμοι για τους φοιτητές και εκτός των προγραμματισμένων ωρών διδασκαλίας και άσκησης εφόσον επιθυμούν να παραμείνουν σε αυτούς για κλινική άσκηση, παρακολούθηση καθετηριασμών, ενδιαφερόντων περιστατικών κ.λπ.

Σπουδαστήρια:

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Συγκεκριμένο σπουδαστήριο δεν υπάρχει στους χώρους της κλινικής αλλά εάν οι φοιτητές το επιθυμούν, έχουν πρόσβαση στα γραφεία της κλινικής και στην χρήση των υπολογιστών της για μελέτη της Ελληνικής ή διεθνούς βιβλιογραφίας μέσω της ταχείας σύνδεσης internet και της διασύνδεσης με το ηλεκτρονικό σύστημα Healink (διασύνδεσης των ηλεκτρονικών βιβλιοθηκών) που διαθέτει. Επίσης είναι διαθέσιμη για χρήση και η άρτια εξοπλισμένη βιβλιοθήκη του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου εάν το επιθυμούν.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Η εκπαίδευση των φοιτητών από αμφιθέατρο γίνεται με διαλέξεις που είναι γραμμένες με ευθύνη των εκάστοτε διδασκόντων σε παρουσιάσεις Power point που περιλαμβάνουν κείμενο, εικόνες και βίντεο και προβάλλονται με ηλεκτρονική μηχανή προβολής στο αμφιθέατρο της κλινικής.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από την βιβλιοθήκη για αναζήτηση βιβλιογραφίας και άλλων μαθησιακών πόρων.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Η διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή κρίνεται επαρκής και σύγχρονη. Είναι εναρμονισμένη με τα διεθνή standards και προσφέρει υψηλού επιπέδου εκπαίδευση στους φοιτητές.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Για το νέο ακαδημαϊκό έτος, τα μαθήματα της Κλινικής μας, είναι υπό ένταξη στην πλατφόρμα “e-class” – η-τάξη). Η Πλατφόρμα η-Τάξη (e-class) του ΕΚΠΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων. Με τη χρήση της «η-Τάξης» τα μέλη ΔΕΠ μπορούν να αποστέλλουν e-mail στους φοιτητές για τις διάφορες ανακοινώσεις τους, να «ανεβάζουν» υλικό για τους φοιτητές τους (παραδόσεις, σημειώσεις, βίντεο, ερωτηματολόγια, links), να δημιουργούν ασκήσεις και εργασίες ηλεκτρονικά κ.α. Έτσι οι φοιτητές έχοντας πρόσβαση στο internet, εισέρχονται σε μία εικονική αίθουσα διδασκαλίας και συνεχίζουν την εκπαίδευσή τους από το σπίτι τους αξιοποιώντας τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Η χρήση των ΤΠΕ είναι υπό ανάπτυξη στην κλινική μας μέσω της πρόσβασης στην πλατφόρμα η-Τάξη και χρήσης των δυνατοτήτων που παρέχει.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Στη Μονάδα Βιοϊατρικής Τεχνολογίας χρησιμοποιούνται λογισμικά ανοιχτού κώδικα για την εκπαίδευση φοιτητών στην επεξεργασία εικόνας.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι επί του παρόντος. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με την συμμετοχή τους σε γραπτές και προφορικές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Χρησιμοποιείται το ηλεκτρονικό Σύστημα Ανακοινώσεων της Κεντρικής Γραμματείας (www.grammateia.med.uoa.gr). Στην ιστοσελίδα των ανακοινώσεων της Γραμματείας παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά πρόγραμμα σπουδών που αφορούν στην Α' Καρδιολογική Κλινική

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ο κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα κοινοποιείται στη γραμματεία της κλινικής τόσο γραπτά όσο και ηλεκτρονικά στις αρχές του κάθε εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που δίδασκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0 – 3,9	4 – 4,9	5 – 5,9	6.0–6.9	7.0–8.4	8.5–10.0	
2007–2006	–	–	–	–	–	100%	9,9 (78)
2006–2005	–	–	–	–	–	–	–

2005–2004	–	–	–	–	–	–	–
2004–2003	–	–	–	–	–	–	–
2003–2002	–	–	–	–	–	–	–

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;

Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές μέσω συμπλήρωσης ειδικών ερωτηματολογίων. Τα δελτία διανέμονται σε ώρα διδασκαλίας του μαθήματος και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό. Κάτωθι επισυνάπτεται δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου:

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Αφού συγκεντρωθούν τα ερωτηματολόγια, αναλύονται τα αποτελέσματα και βγαίνουν χρήσιμα συμπεράσματα που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών μαθημάτων έτσι ώστε να βελτιωθούν παραλείψεις, προβλήματα κατά την διδασκαλία ή την κατανόηση της ύλης που πιθανά να επισημάνουν οι φοιτητές.

Γ' Καρδιολογική Κλινική Νοσοκομείο «Λαϊκό»

Διευθυντής: Καθηγητής Ι. Νανάς

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ- ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	
Τομέας	Παθολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Ιωάννης Ν. Νανάς / Καθηγητής 1ης βαθμίδας
Επιστημονική Ειδικευση	Καρδιολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
651	Καρδιακή ανεπάρκεια

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Η καρδιακή ανεπάρκεια αποτελεί ένα σύνδρομο η συχνότητα του οποίου παρουσιάζει αύξηση λαμβάνοντας διαστάσεις πανδημίας. Υπολογίζεται ότι στην Ελλάδα πάσχουν από καρδιακή ανεπάρκεια περισσότεροι από 150.000 άνθρωποι. Αξίζει να σημειωθεί ότι αποτελεί τη συχνότερη αιτία εισαγωγής στα νοσοκομεία για άτομα άνω των 65 ετών, με το κόστος νοσηλείας να υπερβαίνει το συνολικό κόστος νοσηλείας όλων των μορφών καρκίνου. Σκοπός του κατ' επιλογήν μαθήματος «Καρδιακή Ανεπάρκεια» είναι η ολόπλευρη προσέγγιση του συνδρόμου, με έμφαση στην εκμάθηση των βασικών αρχών φυσιολογίας του μυοκαρδιακού κυττάρου και του καρδιαγγειακού συστήματος, των κυρίων κλινικών εκδηλώσεων της νόσου καθώς και των καθιερωμένων αλλά και των νεότερων μεθόδων θεραπευτικής αντιμετώπισης. Πέραν τούτου, η διδασκαλία των μαθημάτων εμπλουτίζεται με την παρουσίαση και συζήτηση πραγματικών περιστατικών καρδιακής ανεπάρκειας. Επιπλέον δίδεται η ευκαιρία πρακτικής άσκησης σε βαρέως πάσχοντες ασθενείς.

Μαθησιακοί στόχοι

Σκοπός του κατ' επιλογήν μαθήματος «Καρδιακή Ανεπάρκεια» είναι η ολόπλευρη προσέγγιση του συνδρόμου, με έμφαση στην εκμάθηση των βασικών αρχών φυσιολογίας του καρδιαγγειακού συστήματος, των κύριων κλινικών εκδηλώσεων της νόσου καθώς και των καθιερωμένων αλλά και των νεότερων μεθόδων θεραπευτικής αντιμετώπισης. Επιπλέον μέσα από τη διδασκαλία των μαθημάτων στόχο έχουμε να προκαλέσουμε το ενδιαφέρον των φοιτητών για την ενασχόληση με τη βασική έρευνα στο χώρο της καρδιολογίας

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδικευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
8, 10, 12	ΥΕ		

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργα-στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
14			6	4		Ναι	Ναι/ υποχρεωτική

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, 106	Όχι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

01/2011, ενόψει της διδασκαλίας του μαθήματος στο εαρινό εξάμηνο του Ακαδημαϊκού έτους 2010–2011.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Με το μάθημα της Καρδιολογίας. Σκοπός όμως του κατεπιλογής μαθήματος είναι να εξετάσει το σύνδρομο της Καρδιακής Ανεπάρκειας σε μεγαλύτερο βάθος και λεπτομέρεια, με έμφαση σε παθοφυσιολογικούς μηχανισμούς και διαταραχές σε κυτταρικό επίπεδο. Επίσης, στα πλαίσια του μαθήματος, δίνεται η ευκαιρία στους φοιτητές να εξετάσουν πάσχοντες σε όλα τα στάδια της καρδιακής ανεπάρκειας και να συνδυάσουν τη θεωρητική γνώση με πρακτική εφαρμογή. Τέλος μεγάλη έμφαση δίνεται στις δυνατότητες επιτέλεσης έρευνας στο χώρο της καρδιολογίας και ειδικότερα της καρδιακής ανεπάρκειας.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Σημειώσεις που έχουν ετοιμαστεί από τους διδάσκοντες, παρουσιάσεις σε μορφή powerpoint με τις διαλέξεις των μαθημάτων και πρόσφατα άρθρα–ανασκοπήσεις από τη διεθνή βιβλιογραφία.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Ναι, ανανέωση των σημειώσεων κάθε χρόνο, ανανέωση των παρουσιάσεων και προσθήκη πιο πρόσφατης βιβλιογραφίας.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ναι, πρόσφατα άρθρα–ανασκοπήσεις.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησής τους;

- Με ανακοίνωση στην ιστοσελίδα της γραμματείας της Ιατρικής Σχολής
- Με εισαγωγικό μάθημα μιας ώρας, όπου εξηγούνται αναλυτικά η μορφή του μαθήματος, οι μαθησιακοί στόχοι, οι υποχρεώσεις διδασκόντων και φοιτητών και ο τρόπος αξιολόγησης.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι, οι διδάσκοντες έχουν σταθερές ώρες όπου είναι διαθέσιμοι για συνεργασία με τους φοιτητές.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Με παρακολούθηση και συμμετοχή σε ερευνητικά πρωτόκολλα (έρευνα σε πειραματικά μοντέλα καρδιακής ανεπάρκειας σε μικρά και μεγάλα ζώα, βασική έρευνα σε εργαστήριο πειραματικής καρδιολογίας).

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%	X	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	--------	---------	---	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	X
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Ναι

**Νεφρολογική Κλινική
Νοσοκομείο «Αρειαίειον»**

Διευθύντρια: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια **Ε. Τζανάτου- Εξάρχου**

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ- ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	
Τομέας	Παθολογίας
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Ελένη Τζανάτου-Εξάρχου / Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Επιστημονική Ειδίκευση	Νεφρολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
50 / Προπτυχιακό (εαρινό εξάμηνο) Σελ. 154 στον Οδηγό Σπουδών	Νεφρολογία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Στο μάθημα «Νεφρολογία» το σύνολο των νεφρικών παθήσεων που διδάσκονται με από αμφιθεάτρου μαθήματα (συνολικής διάρκειας 15 ωρών) για λόγους εκπαιδευτικούς έχει ταξινομηθεί σε έξι (6) ενότητες:

1. Διαγνωστική προσέγγιση νεφρικών παθήσεων, που περιλαμβάνει την κλινική, εργαστηριακή και απεικονιστική διαγνωστική προσέγγιση καθώς και τη βιοψία νεφρού.
2. Σπειραματοπάθειες, που περιλαμβάνει τα κλινικά σύνδρομα με τα οποία εκδηλώνονται (π.χ. νεφρωσικό, οξύ νεφριτικό κ.ά.) στα πλαίσια είτε πρωτοπαθών νεφρικών νοσημάτων είτε ως δευτεροπαθείς επί συστηματικών νοσημάτων, καθώς και η θεραπευτική τους αντιμετώπιση.
3. Διάμεσες νεφροπάθειες, οξείες και χρόνιες διαφόρου αιτιολογίας.
4. Νεφρολιθίαση, που περιλαμβάνει τη διερεύνηση της αιτιοπαθογένειάς τους και την ειδική θεραπευτική αντιμετώπιση για κάθε μορφή χωριστά.
5. Νεφρική ανεπάρκεια, που περιλαμβάνει το σύνδρομο της οξείας και της χρόνιας νεφρικής ανεπάρκειας.
6. Μεταμόσχευση νεφρού και μέθοδοι εξωνεφρικής κάθαρσης, στις οποίες περιλαμβάνονται η αιμοκάθαρση και η περιτοναϊκή κάθαρση.

Μαθησιακοί στόχοι

Τα νεφρικά νοσήματα στην πλειοψηφία τους αποτελούν ιδιαίτερα σοβαρά νοσήματα τα οποία αν δεν διαγνωστούν εγκαίρως, συνήθως από το γενικό γιατρό, και δεν αντιμετωπιστούν έγκαιρα με την αποτελεσματικότερη θεραπευτική αντιμετώπιση, από ειδικευμένο νεφρολόγο, μπορεί να οδηγήσουν σε απώλεια της νεφρικής λειτουργίας του ασθενούς, αλλά και επιπλέον να θέσουν σε κίνδυνο ακόμη και τη ζωή αυτών των ασθενών. Στόχος της εκπαιδευτικής διαδικασίας του μαθήματος «Νεφρολογία» είναι οι φοιτητές προπτυχιακού επιπέδου της Ιατρικής Σχολής Αθηνών (10^{ου} και 12^{ου} εξαμήνου) να αποκτήσουν τις γνώσεις εκείνες οι οποίες είναι απαραίτητες προκειμένου να διαγνώσουν

όσο το δυνατό νωρίτερα και έγκαιρα την ύπαρξη υποκείμενου νεφρικού νοσήματος (στην πλειοψηφία τους ασυμπτωματικά) στο γενικό πληθυσμό, ώστε οι ασθενείς αυτοί να τύχουν της αποτελεσματικότερης δυνατής αντιμετώπισης υπό ειδικών ιατρών, με σκοπό τη διατήρηση ή/και υποκατάσταση της νεφρικής τους λειτουργίας όταν αυτό απαιτείται, διαδικασίες οι οποίες είναι απαραίτητες συχνά ακόμα και για την επιβίωση ασθενών που πάσχουν ιδιαίτερα από νεφρικά νοσήματα.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
10 ^ο -12 ^ο	ΥΕ	ΕΠ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
15			Προαιρετικά κλινική άσκηση 1-5 ημέρες			Ναι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι / σελ. 154	Όχι	Όχι (εαρινό εξάμηνο)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Ακαδ. έτος 2006–2007 και επόμενη ακαδ. έτος 2009–2010.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Ελάχιστη, μόνο με το μάθημα της Παθολογίας.

Τα υπάρχοντα σχετικά συγγράμματα Παθολογίας δεν καλύπτουν παρά μόνο το 10% περίπου της ύλης του μαθήματος.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Για πρώτη φορά συγγραφή και έκδοση συγγράμματος με τίτλο «Νεφρολογία» εκ μέρους μου, το ακαδ. έτος 2006–2007, που ανέλαβα Υπεύθυνη του μαθήματος και διανέμεται δωρεάν στους φοιτητές που δηλώνουν το μάθημα.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Ναι (με τη χορήγηση των μαθημάτων σε οπτικό δίσκο, επικαιροποιημένου κατ' έτος βάσει τυχόν υπαρχόντων πρόσφατων επιστημονικών δεδομένων). Προγραμματίζεται για το επόμενο ακαδ. έτος 2^η έκδοση του συγγράμματος «Νεφρολογία».

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Από τον οδηγό σπουδών, την αναλυτική ανακοίνωση της σειράς μαθημάτων, με τους τίτλους και το περιεχόμενο των επιμέρους κεφαλαίων του συγγράμματος και ενδελεχή ομιλία και ενημέρωση κατά το ενακτήριο μάθημα κάθε έτος στην έναρξη του εαρινού εξαμήνου.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Ναι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας.

Συμμετοχή φοιτητών σε πρωτότυπες κλινικό–εργαστηριακές μελέτες της Κλινικής.

3^ο βραβείο καλύτερης ανακοίνωσης πρωτότυπης μελέτης σε Ελληνικό συνέδριο με διεθνή συμμετοχή από φοιτητές της Κλινικής. Συμμετοχή φοιτητών σε ανακοινώσεις σε συνέδρια.

Συμμετοχή φοιτητών της Κλινικής στην οργάνωση και διεξαγωγή κλινικού φροντιστηρίου Νεφρολογίας στα πλαίσια Πανελληνίου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή και διανομή οπτικού δίσκου (CD) με πλήρες το περιεχόμενο των ομιλιών του φροντιστηρίου σε όλους τους συμμετέχοντες σε αυτό. Η δημιουργία του CD έγινε με τη συμμετοχή φοιτητών και ειδικευόμενων της Κλινικής, οι οποίοι και συμμετείχαν με διαλέξεις στη διεξαγωγή του.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος

0-20%	☒	20-40%	☐	40-60%	☐	60-80%	☐	80-100%	☐	Δεν γνωρίζω	☐
-------	-------------------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	---------	--------------------------	-------------	--------------------------

*Από τους δηλώσαντες το μάθημα ως κατ' επιλογή. Συχνή συμμετοχή φοιτητών του προγράμματος ERASMUS.

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	X

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Προφορική αξιολόγηση με ερωτήσεις-συζήτηση για όλους τους συμμετέχοντες στη διδασκαλία των μαθημάτων που λαμβάνεται υπ' όψιν στην τελική βαθμολογία του μαθήματος.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Ναι (προφορικά)

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Μετά τη βαθμολόγηση των γραπτών εξετάσεων (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής), συζήτηση με όλους τους συμμετέχοντες στις εξετάσεις φοιτητές για την επίδοσή τους στις εξετάσεις, τη βαθμολογία τους και τις κλινικές επιπτώσεις επί των ασθενών από τις λάθος απαντήσεις επί των ερωτήσεων των εξετάσεων. Σκοπός της ακολουθούμενης διαδικασίας είναι η διαφάνεια στην αξιολόγηση των επιδόσεων των φοιτητών αλλά και η επιπρόσθετη εκπαίδευσή τους στο αντικείμενο του μαθήματος. Η ανωτέρω διαδικασία είναι όχι μόνο αποδεκτή από τους συμμετέχοντες φοιτητές, αλλά τη θεωρούν ιδιαίτερως χρήσιμη και την αιτούνται ακόμα και όσοι χρειάζονται επανεξέταση.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Αμφιθέατρο ή άλλη αίθουσα διδασκαλίας του Αρεταίειου Νοσοκομείου, σπανίως και η αίθουσα διδασκαλίας της Κλινικής. Έλλειψη βιντεοπροβολέα, δανεική χρήση από άλλες κλινικές του Νοσοκομείου. Έχει ζητηθεί η προμήθειά του.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν προβλέπεται εργαστηριακή άσκηση. Προαιρετική η κλινική άσκηση. Υπάρχει επάρκεια και καταλληλότητα χώρων.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Ναι.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Η Κλινική διαθέτει πλήρη επάρκεια και καταλληλότητα χώρων για την εκπαίδευση φοιτητών που εκδηλώνουν ενδιαφέρον για τη χρήση του υπάρχοντος σπουδαστηρίου εντός της Κλινικής που χρησιμοποιείται και από τους ειδικευμένους της (εξειδικευμένα σύγχρονα ξενόγλωσσα συγγράμματα και περιοδικά νεφρολογίας, Η/Υ, συνεχή σύνδεση στο διαδίκτυο, πρόσβαση σε Uptodate, pubmed, medline κ.ά.).

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Όχι.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Όχι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Ικανοποιητική.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Ναι, η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται με τη χρήση οπτικοακουστικού υλικού μέσω Η/Υ, δίδεται στους ενδιαφερόμενους φοιτητές οπτικός δίσκος με το υλικό των μαθημάτων καθώς και επιπλέον βοηθήματα (σχετικοί διαδικτυακοί τόποι, που αναφέρονται και στο σύγγραμμα, site νεφρολογικών εταιριών με πρόσβαση σε νεφρολογικά και ιατρικά περιοδικά, πρακτικά νεφρολογικών συνεδρίων και σεμιναριακών μαθημάτων σε ηλεκτρονική μορφή κ.α.). Επιπλέον παρέχεται στους φοιτητές που εκδηλώνουν ενδιαφέρον η δυνατότητα χρήσης των Η/Υ της Κλινικής με συνεχή σύνδεση στο διαδίκτυο και πρόσβαση σε επιστημονικούς διαδικτυακούς τόπους (Uptodate, Pubmed κ.ά.).

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Ναι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Το μάθημα είναι κλινικό.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Όχι.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε; Ναι, λίγες εβδομάδες μετά την έναρξη του εαρινού εξαμήνου και πριν από κάθε εξεταστική περίοδο.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος; Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006	1	4	5	10	75	5	7,1
2006-2005	2	1	5	20	70	2	7,4
2005-2004	5	–	3	15	75	2	7,7
2004-2003	2	1	5	50	40	2	6,7
2003-2002	–	–	–	–	–	–	–

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007 (εαρινό εξάμηνο) που ανέλαβα Υπεύθυνη του μαθήματος εφαρμόζεται η διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας του από τους φοιτητές με προφορική συζήτηση και ελεύθερη έκφραση της γνώμης τους. Τα σχόλια εκ μέρους τους είναι γενικώς θετικά, το ενδιαφέρον τους ιδιαίτερο, γι' αυτό και τα μαθήματα παρατείνονται και πέραν της υποχρεωτικής χρονικής τους διάρκειας. Δεν έχω προς το παρόν στη διάθεσή μου έγγραφη αξιολόγηση από τους φοιτητές είχα λόγω του ότι μόλις προ ολίγων ημερών έλαβα γνώση της ύπαρξης σχετικού ερωτηματολογίου προς συμπλήρωση, το οποίο θα δοθεί στους φοιτητές που θα συμμετέχουν στο μάθημα κατά το εαρινό εξάμηνο του τρέχοντος ακαδ. έτους. Η σειρά μαθημάτων διεξάγεται συνήθως το πρώτο 10ήμερο του Μαΐου εκάστου έτους.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Το μάθημα της Νεφρολογίας επιλέγεται γενικά από φοιτητές με ιδιαίτερη έφεση μάθησης και επιστημονικό ενδιαφέρον, μέσης γενικής βαθμολογίας >7, θεωρείται δε δύσκολο μάθημα από τους περισσότερους φοιτητές. Σε σημαντικό ποσοστό αυτοί που το παρακολουθούν αποφασίζουν να ακολουθήσουν την ειδικότητα της Νεφρολογίας. Όταν ανέλαβα Υπεύθυνη του μαθήματος αίτημα των φοιτητών ήταν η ανάγκη ύπαρξης συγγράμματος και όχι πρόχειρων σημειώσεων, όπως γινόταν μέχρι τότε, αίτημα στο οποίο και ανταποκρίθηκα άμεσα συγγράφοντας και εκδίδοντας από το Πανεπιστήμιο και πριν την έναρξη του εαρινού εξαμήνου το σύγγραμμα «Νεφρολογία» τον Ιανουάριο του 2007.

**ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/
ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

Συμπληρώνεται χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετα-πτυχιακά κλινικά μαθήματα/ασκήσεις με ευθύνη του υπεύθυνου διευθυντή κλινικής ή διδάσκοντος

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	
Τομέας	Παθολογίας

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Τίτλος Κλινικού Μαθήματος	ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑ
Υπεύθυνος μαθήματος/Διευθυντής Κλινικής	Ελένη Τζανάτου-Εξάρχου
Κωδ. Αριθμός Μαθήματος	50
Αριθμός Διδακτικών Μονάδων	
Νοσηλευτικό Ίδρυμα/Ιατρείο	Αρεταίειο Παν/μιακό Νοσοκομείο Νεφρολογική Κλινική

Συνοπτική Περιγραφή Μαθήματος-Άσκησης

Τα νεφρικά νοσήματα στην πλειοψηφία τους αποτελούν ιδιαίτερα σοβαρά νοσήματα τα οποία αν δεν διαγνωστούν εγκαίρως, συνήθως από το γενικό γιατρό, και δεν αντιμετωπιστούν έγκαιρα με την αποτελεσματικότερη θεραπευτική αντιμετώπιση, από ειδικευμένο νεφρολόγο, μπορεί να οδηγήσουν σε απώλεια της νεφρικής λειτουργίας του ασθενούς, αλλά και επιπλέον να θέσουν σε κίνδυνο ακόμη και τη ζωή αυτών των ασθενών. Στόχος της εκπαιδευτικής διαδικασίας του μαθήματος «Νεφρολογία» είναι οι φοιτητές προπτυχιακού επιπέδου της Ιατρικής Σχολής Αθηνών (10^{ου} και 12^{ου} εξαμήνου) να αποκτήσουν τις γνώσεις εκείνες οι οποίες είναι απαραίτητες προκειμένου να διαγνώσουν όσο το δυνατό νωρίτερα και έγκαιρα την ύπαρξη υποκείμενου νεφρικού νοσήματος (στην πλειοψηφία τους ασυμπτωματικά) στο γενικό πληθυσμό, ώστε οι ασθενείς αυτοί να τύχουν της αποτελεσματικότερης δυνατής αντιμετώπισης υπό ειδικών ιατρών, με σκοπό τη διατήρηση ή/και υποκατάσταση της νεφρικής τους λειτουργίας όταν αυτό απαιτείται, διαδικασίες οι οποίες είναι απαραίτητες συχνά ακόμα και για την επιβίωση ασθενών που πάσχουν ιδιαίτερα από νεφρικά νοσήματα.

Στόχοι και προσδοκόμενα αποτελέσματα της Κλινικής Άσκησης

Το κατ' επιλογή υποχρεωτικό μάθημα Νεφρολογία περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα σπουδών της Ιατρικής Σχολής από το 1990, διδάσκεται στο εαρινό εξάμηνο σε φοιτητές 10^{ου} και 12^{ου} εξαμήνου και περιλαμβάνει μόνο μαθήματα από αμφιθεάτρου συνολικής διάρκειας 15 ωρών, χωρίς κλινική άσκηση. Από το ακαδ. έτος 2006-2007 που είμαι Υπεύθυνη του μαθήματος πρόσθεσα μόνο σε προαιρετική βάση μέχρι σήμερα κλινική άσκηση 1-5 ημερών στις μεθόδους εξωνεφρικής κάθαρσης για όσους φοιτητές εκδηλώσουν ενδιαφέρον. Μέχρι σήμερα η εκδήλωση ενδιαφέροντος αφορά μικρό ποσοστό φοιτητών που δηλώνουν το μάθημα (περίπου 20%). Η συμμετοχή της Νεφρολογικής Κλινικής στην κλινική άσκηση των φοιτητών των άλλων Κλινικών του Νοσοκομείου επί νοσηλεύομενων ασθενών τους με νεφρικά νοσήματα-σύνδρομα συμβάλλει επίσης στην αρτιότερη κατά το δυνατό εκπαίδευση των προπτυχιακών φοιτητών στην έγκαιρη διάγνωση και αποτελεσματική θεραπευτική αντιμετώπιση των ιδιαίτερα σοβαρών για τη ζωή των ασθενών νεφρικών παθήσεων, αποκτώντας γνώσεις οι οποίες είναι απαραίτητες σε κάθε πτυχιούχο της Ιατρικής Σχολής.

Περιεχόμενο του μαθήματος – διδασκόμενη ύλη

Στο μάθημα «Νεφρολογία» το σύνολο των νεφρικών παθήσεων που διδάσκονται με από αμφιθεάτρου μαθήματα (συνολικής διάρκειας 15 ωρών) για λόγους εκπαιδευτικούς έχει ταξινομηθεί σε έξι (6) ενότητες:

12. Διαγνωστική προσέγγιση νεφρικών παθήσεων, που περιλαμβάνει την κλινική, εργαστηριακή και απεικονιστική διαγνωστική προσέγγιση καθώς και τη βιοψία νεφρού.
13. Σπειραματοπάθειες, που περιλαμβάνει τα κλινικά σύνδρομα με τα οποία εκδηλώνονται (π.χ. νεφρωσικό, οξύ νεφριτικό κ.α.). στα πλαίσια είτε πρωτοπαθών νεφρικών νοσημάτων είτε ως δευτεροπαθείς επί συστηματικών νοσημάτων, καθώς και η θεραπευτική τους αντιμετώπιση.
14. Διάμεσες νεφροπάθειες, οξείες και χρόνιες διαφόρου αιτιολογίας.
15. Νεφρολιθίαση, που περιλαμβάνει τη διερεύνηση της αιτιοπαθογένειάς τους και την ειδική θεραπευτική αντιμετώπιση για κάθε μορφή χωριστά.
16. Νεφρική ανεπάρκεια, που περιλαμβάνει το σύνδρομο της οξείας και της χρόνιας νεφρικής ανεπάρκειας.
17. Μεταμόσχευση νεφρού και μέθοδοι εξωνεφρικής κάθαρσης, στις οποίες περιλαμβάνονται η αιμοκάθαρση και η περιτοναϊκή κάθαρση.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (συμπληρώστε σύμφωνα με τις διευκρινίσεις του υπομνήματος)

Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	O	Π
	50	154	E	OXI	Τζανάτου-Εξάρχου Ελ	Όχι	3	Όχι	-	-	-	-	-	Ναι	Ναι	Ναι

A = Κωδικός μαθήματος

B = Σελίδα Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει)

Γ = Υποχρεωτικό Υ/Κατ'επιλογήν Ε

Δ = Απαίτηση για προαπαιτούμενα (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Ε = Υπεύθυνος Μαθήματος – Δ/ντής Κλινικής (ονοματεπώνυμο)

Z = Χρήση εξω-πανεπιστημιακών κλινικών/ιατρείων (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

H = Συνολικός αριθμός διδασκόντων/μελών ΔΕΠ

Θ = Συμμετοχή ειδικευομένων/μεταπτυχιακών στην εκπαίδευση (ΝΑΙ/ΟΧΙ). Αν ΝΑΙ, αναγράψτε τον αριθμό

I = Συνολικός αριθμός ασκουμένων ανά εξάμηνο

K = Αριθμός ασκουμένων που αξιολογήθηκαν θετικά στο τέλος κάθε εξαμήνου

Λ = Συνολική διάρκεια σε εβδομάδες

M = Ώρες εβδομαδιαίας άσκησης

N = Συμμετέχουν οι φοιτητές στις εφημερίες (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Ξ = Έχουν θεσπισθεί κριτήρια για τον αριθμό και το είδος των ασθενών που χρησιμοποιούνται για την κλινική άσκηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

O = Τηρείται αρχείο ασθενών όπου καταγράφεται η πορεία της νόσου

Π = Αξιολόγηση του μαθήματος από φοιτητές (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατανομή Ωρών διδασκαλίας του κλινικού μαθήματος (σημειώστε αριθμό ωρών και ποσοστό επί του συνόλου των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας)

	Αριθμός ωρών	%
Διαλέξεις-Θεωρία	15	

Εργαστήρια		
Διδασκαλία σε μικρές ομάδες (φροντιστήρια, σεμινάρια κλπ.):		
Επαφή με ασθενείς	Προαιρετική	
Άλλη κατηγορία (περιγράψτε συνοπτικά): Συγγραφή πορείας νόσου, αναζήτηση εργαστηριακών εξετάσεων, επισκέψεις καθηγητή κ.λπ.		

*Πώς διασφαλίζετε ότι δεν υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα κλινικά μαθήματα;
Με το ιδιαίτερο περιεχόμενο του μαθήματος, όπως αυτό έχει αναφερθεί.*

*Πώς προβλέπεται επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και ανανέωση της ύλης του μαθήματος;
Προστίθενται τα νεότερα επιστημονικά δεδομένα κατά τη διάρκεια της ετήσιας σειράς μαθημάτων.*

*Είδη και αριθμός βοηθημάτων που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
Σύγγραμμα, βιβλιογραφία (έντυπη και ηλεκτρονική)*

*Γίνεται ανανέωση των βοηθημάτων και πώς;
Με νεότερη έκδοση του σχετικού συγγράμματος και συνεχή ανανέωση και εμπλουτισμό των ηλεκτρονικών βοηθημάτων.*

*Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
100%.*

*Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι.*

*Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος στην αρχή του εξαμήνου;
Με γραπτή ανακοίνωση στη γραμματεία της Σχολής, ηλεκτρονικά και στην Κλινική.*

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ/ΙΑΤΡΕΙΟΥ
Μέλη ΔΕΠ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΕΙΟΥ-ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/ΑΣΚΗΣΗΣ

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Παν/κή βαθμίδα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ απασχόλησης)
Ελένη Τζανάτου-Εξάρχου	Νεφρολογία	Αν. Καθηγήτρια	2006	Π

Άλλο ιατρικό προσωπικό που συμπράττει στην κλινική εκπαίδευση (Η κλινική άσκηση είναι μόνο προαιρετική)

	Συνολικός αριθμός	Ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης στην εκπαίδευση
Γ.2.1. Ειδικευόμενοι ιατροί	5	

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Άλλο προσωπικό των πανεπιστημιακών κλινικών και ιατρείων που δεν συμπράττει στην κλινική εκπαίδευση

	Συνολικός αριθμός	Κατηγορία εκπαίδευσης Α	Κατηγορία εκπαίδευσης Β	Κατηγορία εκπαίδευσης Γ
Γ.3.1. Διοικητικό προσωπικό	–			
Γ.3.1. Νοσηλευτές	3			
Γ.3.3. Τεχνικό προσωπικό	1 (Παρασκευαστής)			
Γ.3.4. Άλλοι*	1 (Βιολόγος)			

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του διοικητικού προσωπικού.

Παντελής έλλειψη γραμματειακής υποστήριξης της Δ/σης της Κλινικής.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του νοσηλευτικού προσωπικού.

Εξαιρετική ποιότητα, σοβαρότατες ελλείψεις.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του τεχνικού και λοιπού προσωπικού.

Εξαιρετική ποιότητα, σοβαρότατες ελλείψεις.

Συγκεντρωτικός πίνακας προσωπικού Πανεπιστημιακής Κλινικής / Ιατρείου.

Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	Νεφρολογία
Παν/κό Ίδρυμα & Κλινική/Ιατρείο	Ιατρική Σχολή Αθηνών, Νεφρολογική Κλινική, Αρεταίειο Νοσοκομείο
Αριθμός Κλινών	10 θέσεις αιμοκάθαρσης, 2 νοσηλευτικές κλίνες
Υπεύθυνος Διευθυντής (Ονοματεπώνυμο)	Ελένη Τζανάτου-Εξάρχου

Μέλη ΔΕΠ και άλλο ιατρικό προσωπικό									Άλλοι					
A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	O
	1	1 Από 15/06/2010				5		1	3	-	1	1	Όχι	Όχι

A = Διδάσκοντες Α Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

B = Διδάσκοντες Β Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Γ = Διδάσκοντες Γ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Δ = Διδάσκοντες Δ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

E = Άλλοι διδάσκοντες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό και επεξηγήστε)

Z = Σύμβουλοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

H = Ειδικευόμενοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Θ = Μεταπτυχιακοί σπουδαστές ιατρικής (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

I = Υποψήφιοι Διδάκτορες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

K = Νοσηλευτές (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Λ = Διοικητικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

M = Τεχνικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

N = Άλλοι (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ξ = Υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

O = Είναι επαρκές το εκπαιδευτικό προσωπικό (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα

(α) Αριθμός και χωρητικότητα. Αμφιθέατρα και αίθουσες διδασκαλίας Αρεταίειου Νοσοκ.

(β) Ώρες χρήσης. 15 (Νεφρολογία)

Βιβλιογραφική υποστήριξη του μαθήματος (υπηρεσίες βιβλιοθήκης).

Ναι.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές το συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση;

Επισυνάψτε το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείτε.

Ναι, μόνο προφορικά, θα χρησιμοποιηθεί το γραπτό ερωτηματολόγιο που μου κοινοποιήθηκε προ ολίγων ημερών στην επόμενη σειρά μαθημάτων.

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας καθενός από τους διδάσκοντες; Επισυνάψτε ενδεικτικό ερωτηματολόγιο.

ΝΑΙ, προφορικά.

Πώς κρίνετε την συμβολή της αξιολόγησης των φοιτητών στην καλύτερη επίτευξη των μαθησιακών στόχων;

Τη θεωρώ ιδιαίτερα χρήσιμη, με σκοπό την αρτιότερη δυνατή εκπαίδευσή τους.

Παρατηρήσεις:

Συμμετοχή της Νεφρολογικής Κλινικής στην κλινική άσκηση φοιτητών των άλλων Πανεπιστημιακών Κλινικών του Αρεταίειου Νοσοκομείου.

Η Νεφρολογική Κλινική συμμετέχει στην κλινική άσκηση και εκπαίδευση των προπτυχιακών φοιτητών που ασκούνται στις άλλες Πανεπιστημιακές Κλινικές του Αρεταίειου Νοσοκομείου και ειδικότερα της Β' Χειρουργικής Κλινικής, της Β' Μαιευτικής-Γυναικολογικής Κλινικής και του Ακτινολογικού Εργαστηρίου με μαθήματα από αμφιθέατρο ενταγμένα στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα αυτών των Κλινικών (προπτυχιακό-μεταπτυχιακό). Συμμετέχει επιπλέον και στην καθημερινή κλινική άσκηση των ασκούμενων φοιτητών επί των νοσηλευόμενων ασθενών των ανωτέρω Κλινικών και Τμημάτων του Νοσοκομείου που παρουσιάζουν νεφρικές παθήσεις και σύνδρομα, εκπαιδεύοντας τους φοιτητές στη μεθοδολογία της διερεύνησης και τη θεραπευτική αντιμετώπιση αυτών των νοσημάτων που είτε προϋπήρχαν αδιάγνωστα, είτε εκδηλώνονται ως επιπλοκές χειρουργικών επεμβάσεων ή άλλων διαγνωστικών και θεραπευτικών παρεμβάσεων στους ασθενείς αυτούς. Επιπλέον σημαντική στον τομέα αυτό είναι και η συμβολή και αξιοπιστία του **Ερευνητικού Εργαστηρίου της Κλινικής** που αναγνωρίζεται από τους Διευθυντές των άλλων Πανεπιστημιακών Κλινικών ως ιδιαίτερα σημαντική στο κλινικό, εκπαιδευτικό και ερευνητικό τους έργο.

ΤΟΜΕΑΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

Α' Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική Νοσοκομείο "Ιπποκράτειο"

Διευθυντές: Καθηγητής **Ι. Μπράμης**, Καθηγητής **Γ. Ζωγράφος**

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικής
Τομέας	Χειρουργικός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Καθηγητής Χειρουργικής κ. ΣΤ. ΚΑΤΣΑΡΑΓΑΚΗΣ
Επιστημονική Ειδίκευση	

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
	Άμεση αντιμετώπιση πολυτραυματία (κατ'επιλογήν)

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

- Πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκτίμηση πολυτραυματία
- Διαλογή και αρχές διακομιδής πολυτραυματία
- Ειδικές κακώσεις: διάγνωση και αντιμετώπιση
- Επίδειξη σε προπλάσματα διασωλήνωσης και αρχών διασφάλισης του αεραγωγού

Μαθησιακοί στόχοι

Σύγχρονη προσέγγιση του πολυτραυματία από το μη ειδικό ιατρό. Ανάπτυξη των αρχών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκτίμησης και αντιμετώπισης του πολυτραυματία.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο -12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
90-10 ^ο			

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια- λέξεις	Εργα- στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
10				20		Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι	Όχι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Προ 4ετίας.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Μερική με το μάθημα Χειρουργικής.

Διδακτικά Βοηθήματα

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Ναι.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Όχι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Εναρκτήριο μάθημα – εισαγωγή,

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Η συνεννόηση με τους φοιτητές είναι διαρκής.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Προσωπική επικοινωνία.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	☐	20-40%	☐	40-60%	☐	60-80%	☐	80-100%	☒	Χ	Δεν γνωρίζω	☐
-------	--------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	---------	-------------------------------------	---	-------------	--------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα*:	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.
Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Ναι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Υπάρχουν δύο διορθωτές για κάθε γραπτό και δίδεται στους φοιτητές το δικαίωμα ελέγχου του γραπτού τους.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.
Ικανοποιητικοί χώροι.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)
Όχι.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);
Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Δεν παρέχονται προπλάσματα από το Πανεπιστήμιο για την επίδειξη τεχνικών (π.χ. διασφάλισης αεραγωγού κλπ.).

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι από τη Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής πριν την έναρξη του μαθήματος.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006				20%	40%	40%	

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικής
Τομέας	Χειρουργικός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Καθηγητής Χειρουργικής κ. Γ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ
Επιστημονική Ειδίκευση	

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
564	Ογκολογία II (κατ'επιλογήν)

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Κλινική εικόνα, διάγνωση, σταδιοποίηση και θεραπεία κακοήθων νόσων που εμπίπτουν στο φάσμα της Χειρουργικής.

Μαθησιακοί στόχοι

Να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις όσον αφορά στην κλινική εικόνα, διάγνωση, σταδιοποίηση, θεραπεία και πρόληψη των κακοήθων νόσων που εμπίπτουν στο φάσμα της Χειρουργικής.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
9 ^ο -12 ^ο	Υ		

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια- λέξεις	Εργα- στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
5				15		Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι	Όχι	Ναι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Προ 2ετίας βάση απόφασης του Χειρουργικού Τομέα.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Μερική με τα αντίστοιχα μαθήματα Χειρουργικής

Διδακτικά Βοηθήματα

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Ναι.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Όχι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Συζήτηση και ενημέρωση.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Η συνεννόηση με τους φοιτητές είναι διαρκής.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%	X	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	--------	---------	---	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	X
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα*:	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	ΝΑΙ
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	ΝΑΙ

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών; Υπάρχουν δύο διορθωτές για κάθε γραπτό και δίδεται στους φοιτητές το δικαίωμα ελέγχου του γραπτού τους.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Επαρκείς και κατάλληλοι χώροι και εξοπλισμός.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Επαρκής.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Ναι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Όχι.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι λίγες μέρες πριν την έναρξη των μαθημάτων.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;
 Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα
 προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006					20%	80%	
2006-2005					20%	80%	
2005-2004					20%	80%	
2004-2003					20%	80%	
2003-2002					20%	80%	

Αγγειοχειρουργική Κλινική
Νοσοκομείο «Αιτικό»

Διευθυντής: Καθηγητής **Χ. Λιάπης**

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Χειρουργικός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Καθηγητής ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΛΙΑΠΗΣ
Επιστημονική Ειδίκευση	Αγγειοχειρουργός

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
Προπτυχιακό	Κατ' επιλογήν μάθημα Αγγειοχειρουργικής

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Αγγειοχειρουργική είναι η ιατρική ειδικότητα που περιλαμβάνει την πρόληψη, διάγνωση και τη θεραπεία των αρτηριακών, φλεβικών και λεμφαγγειακών παθήσεων.

Περιεχόμενο:

- 5) Αγγειοχειρουργική και αγγειοχειρουργικός ασθενής
- 6) Εγκεφαλικές αρτηρίες
- 7) Θωρακική αορτή
- 8) Κοιλιακή αορτή και λαγόνιες αρτηρίες
- 9) Σπλαχνικές αρτηρίες
- 10) Αρτηρίες των κάτω άκρων
- 11) Διαβητικό πόδι
- 12) Παθήσεις φλεβών
- 13) Παθήσεις λεμφαγγείων
- 14) Αρτηριοφλεβώδεις δυσπλασίες
- 15) Πολυσυστηματικά αγγειακά προβλήματα

Μαθησιακοί στόχοι

Οι παθήσεις των αγγείων είναι η πρώτη αιτία (40%) θανάτου και αναπηρίας στον ανεπτυγμένο κόσμο. Παρόλα αυτά το γνωστικό αντικείμενο της «Αγγειοχειρουργικής» διδάσκεται αποσπασματικά στο 7^ο και 8^ο εξάμηνο σε ελάχιστες διδακτικές ώρες με αποτέλεσμα ο φοιτητής να διδάσκεται μόνο το 20% της ύλης που θα έπρεπε να διδαχθεί. Ο στόχος του επιλεγόμενου μαθήματος «Αγγειοχειρουργική» είναι να καλύψει το κενό στο πρόγραμμα σπουδών όσων αφορά το γνωστικό αντικείμενο της Αγγειοχειρουργικής.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1^ο – 12^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
10 ^ο , 12 ^ο	ΕΕ	ΕΠ, ΓΓ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
14	7	-	-	21		Ναι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι	Όχι	Ναι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Από το 2000 διδάσκεται εντακτικότερα η ενδοαγγειακή θεραπεία στο μάθημα.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Ναι. Με συνεννόηση με τις αντίστοιχες κλινικές και σε συνεργασία με διδάσκοντες από άλλες κλινικές, π.χ. Αναισθησιολογία, Ακτινολογία.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

«Αγγειακή Χειρουργική» – Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο Ιατρικής, Senior Editor: C.D. Liapis, Editors: K. Balze, F. Benedetti – Valentini, J. Fernandes e Fernandes. Επιμέλεια Ελληνικής Έκδοσης: Χρήστος Λιάπης, Ιωάννης Κακίσης. Επιστημονικές Εκδόσεις: Παρισιάνου.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Ναι, το συγκεκριμένο σύγγραμμα είναι πολύ πρόσφατο και διανέμεται στους φοιτητές τα τελευταία 2 χρόνια.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ναι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Υπάρχει συνεχής ενημέρωση προς τους φοιτητές από τη γραμματεία της Αγγειοχειρουργικής Κλινικής Π.Γ.Ν. «Αττικόν».

Λεπτομερέστερη γνωστοποίηση των παραπάνω γίνεται από τον Καθηγητή Χρήστο Λιάπη στην εισαγωγική ομιλία του, στο πρώτο μάθημα.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι, κάθε Τετάρτη 09:00 – 11:00 οι φοιτητές μπορούν να συζητήσουν λεπτομέρειες με τα μέλη ΔΕΠ και πληροφορίες από τη Γραμματεία της Αγγειοχειρουργικής Κλινικής στο Π.Γ.Ν. «Αττικόν».

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Ερεθίσματα για αναζήτηση βιβλιογραφίας στα πιο επίκαιρα θέματα της Αγγειοχειρουργικής, συζήτηση δημοσιευμένων εργασιών κατά τις ώρες διδασκαλίας.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%	X	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	--------	---------	---	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα*:	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Ναι

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Χρησιμοποιούνται οι αίθουσες διδασκαλίας του ΠΓΝ «Αττικών» το οποίο είναι και το νεότερο και πιο σύγχρονο Δημόσιο και Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Αττικής.

Οι αίθουσες είναι επαρκείς. **Όμως:** Η Αγγειοχειρουργική Κλινική είναι νέα στη λειτουργία της και δεν έχει ακόμα λάβει κονδύλια και εξοπλισμό για ερευνητικές υποδομές. Οι ανάγκες είναι τεράστιες.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Η διδασκαλία και τα εργαστήρια γίνονται στις αίθουσες διδασκαλίας του ΠΓΝ «Αττικών». Οι αίθουσες είναι επαρκείς και σύγχρονες. **Όμως:** Ακόμα δεν έχουν διατεθεί ούτε δημιουργηθεί

ειδικοί χώροι για τη λειτουργία επαρκούς Αγγειολογικού Ιατρείου το οποίο είναι απαραίτητο για τη σωστή λειτουργία της Αγγειοχειρουργικής Κλινικής και την εκπαίδευση των φοιτητών.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Όχι.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Οι αίθουσες είναι επαρκείς. Η υποδομή Αγγειολογικού εργαστηρίου είναι ανεπαρκής.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Στα πλαίσια λειτουργίας της Μονάδας Εκπαίδευσης και Έρευνας της Αγγειοχειρουργικής Κλινικής, λειτουργεί βάση δεδομένων για την καταχώρηση, έλεγχο και επεξεργασία των ερευνητικών και κλινικών πρωτοκόλλων της κλινικής, καθώς και για τις ερευνητικές δραστηριότητες που γίνονται σε συνεργασία με άλλα ιδρύματα. Microsoft Access.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Όχι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Υπάρχει μεγάλη έλλειψη σε υποδομές Αγγειολογικού εργαστηρίου αλλά πειραματικού χειρουργείου στο ΠΓΝ «Αττικόν».

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Ναι. Χρησιμοποιούνται οπτικο-ακουστικά μέσα στη διδασκαλία του μαθήματος.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Ναι. Χρησιμοποιούνται οπτικο-ακουστικά μέσα στη διδασκαλία του μαθήματος.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Ναι. Η επικοινωνία με την υπεύθυνη γραμματεία του μαθήματος μπορεί να γίνει και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εφόσον ο φοιτητής το επιλέγει.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε; Ναι, τουλάχιστον 1 μήνα πριν την έναρξη του μαθήματος.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος; Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006						√	9
2006-2005						√	9
2005-2004						√	9
2004-2003						√	9
2003-2002					√		8

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Ναι. Με τα ερωτηματολόγια που προμηθευόμαστε από τη γραμματεία της Ιατρικής Σχολής.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Με την εσωτερική αξιολόγηση προς το παρόν. Θα ακολουθήσει και εξωτερική αξιολόγηση.

**ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/
ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Χειρουργικός

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Τίτλος Κλινικού Μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Μάθημα Αγγειοχειρουργικής
Υπεύθυνος μαθήματος/Διευθυντής Κλινικής	Καθηγητής ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΛΙΑΠΗΣ
Νοσηλευτικό Ίδρυμα/Ιατρείο	Π.Γ.Ν. «Αττικόν»

Συνοπτική Περιγραφή Μαθήματος-Άσκησης

Αγγειοχειρουργική είναι η ιατρική ειδικότητα που περιλαμβάνει την πρόληψη, διάγνωση και τη θεραπεία των αρτηριακών, φλεβικών και λεμφαγγειακών παθήσεων.

Στόχοι και προσδοκόμενα αποτελέσματα της Κλινικής Άσκησης

Οι παθήσεις των αγγείων είναι η πρώτη αιτία (40%) θανάτου και αναπηρίας στον ανεπτυγμένο κόσμο. Παρόλα αυτά το γνωστικό αντικείμενο της «Αγγειοχειρουργικής» διδάσκεται αποσπασματικά στο 7^ο και 8^ο εξάμηνο σε ελάχιστες διδακτικές ώρες με αποτέλεσμα ο φοιτητής να διδάσκεται μόνο το 20% της ύλης που θα έπρεπε να διδαχθεί. Ο στόχος του επιλεγόμενου μαθήματος «Αγγειοχειρουργική» είναι να καλύψει το κενό στο πρόγραμμα σπουδών όσον αφορά το γνωστικό αντικείμενο της Αγγειοχειρουργικής.

Περιεχόμενο του μαθήματος – διδασκόμενη ύλη

Περιεχόμενο:

1. Αγγειοχειρουργική και αγγειοχειρουργικός ασθενής
2. Εγκεφαλικές αρτηρίες
3. Θωρακική αορτή
4. Κοιλιακή αορτή και λαγόνιες αρτηρίες
5. Σπλαχνικές αρτηρίες
6. Αρτηρίες των κάτω άκρων
7. Διαβητικό πόδι
8. Παθήσεις φλεβών
9. Παθήσεις λεμφαγγείων
10. Αρτηριοφλεβώδεις δυσπλασίες
11. Πολυσυστηματικά αγγειακά προβλήματα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (συμπληρώστε σύμφωνα με τις διευκρινίσεις του υπομνήματος)

Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	Ο	Π
			E	O X I	Καθηγητής Χρήστος Δ. Λιάπης	O X I	17	1	5	3	2	15	O X I	N A I	N A I	N A I

A = Κωδικός μαθήματος

B = Σελίδα Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει)

- Γ = Υποχρεωτικό Υ/Κατ'επιλογήν Ε
 Δ = Απαιτήση για προαπαιτούμενα (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
 Ε = Υπεύθυνος Μαθήματος – Δ/ντής Κλινικής (ονοματεπώνυμο)
 Ζ = Χρήση εξω-πανεπιστημιακών κλινικών/ιατρείων (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
 Η = Συνολικός αριθμός διδασκόντων/μελών ΔΕΠ
 Θ = Συμμετοχή ειδικευομένων/μεταπτυχιακών στην εκπαίδευση (ΝΑΙ/ΟΧΙ). Αν ΝΑΙ, αναγράψτε τον αριθμό
 Ι = Συνολικός αριθμός ασκουμένων ανά εξάμηνο
 Κ = Αριθμός ασκουμένων που αξιολογήθηκαν θετικά στο τέλος κάθε εξαμήνου
 Λ = Συνολική διάρκεια σε εβδομάδες
 Μ = Ώρες εβδομαδιαίας άσκησης
 Ν = Συμμετέχουν οι φοιτητές στις εφημερίες (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
 Ξ = Έχουν θεσπισθεί κριτήρια για τον αριθμό και το είδος των ασθενών που χρησιμοποιούνται για την κλινική άσκηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
 Ο = Τηρείται αρχείο ασθενών όπου καταγράφεται η πορεία της νόσου
 Π = Αξιολόγηση του μαθήματος από φοιτητές (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατανομή Ωρών διδασκαλίας του κλινικού μαθήματος (σημειώστε αριθμό ωρών και ποσοστό επί του συνόλου των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας)

	Αριθμός ωρών	%
Διαλέξεις–Θεωρία	14	65
Εργαστήρια	7	35
Διδασκαλία σε μικρές ομάδες (φροντιστήρια, σεμινάρια κλπ.):	21	100
Επαφή με ασθενείς	7	35
Άλλη κατηγορία (περιγράψτε συνοπτικά): Συγγραφή πορείας νόσου, αναζήτηση εργαστηριακών εξετάσεων, επισκέψεις καθηγητή κτλ.		

Πώς διασφαλίζετε ότι δεν υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα κλινικά μαθήματα;
 Με συνεννόηση με τις αντίστοιχες κλινικές και σε συνεργασία με διδάσκοντες από άλλες κλινικές, π.χ. Αναισθησιολογία, Ακτινολογία.

Πώς προβλέπεται επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και ανανέωση της ύλης του μαθήματος;
 Σύμφωνα με τις νέες τάσεις της Αγγειοχειρουργικής Επιστήμης.

Είδη και αριθμός βοηθημάτων που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
 «Αγγειακή Χειρουργική» – Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο Ιατρικής, Senior Editor: C.D. Liapis, Editors: K. Balze, F. Benedetti – Valentini, J. Fernandes e Fernandes, Επιμέλεια Ελληνικής Έκδοσης: Χρήστος Λιάπης, Ιωάννης Κακίσης. Επιστημονικές Εκδόσεις: Παρισιάνου.

Γίνεται ανανέωση των βοηθημάτων και πώς;
 Ναι, το συγκεκριμένο σύγγραμμα είναι πολύ πρόσφατο και διανέμεται στους φοιτητές τα τελευταία 2 χρόνια.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
 100%.

Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
 Ναι.

Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος στην αρχή του εξαμήνου; Υπάρχει συνεχής ενημέρωση προς τους φοιτητές από τη γραμματεία της Αγγειοχειρουργικής Κλινικής Π.Γ.Ν. «Αττικόν». Λεπτομερέστερη γνωστοποίηση των παραπάνω γίνεται από τον Καθηγητή Χρήστο Λιάπη στην εισαγωγική ομιλία του, στο πρώτο μάθημα.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ/ΙΑΤΡΕΙΟΥ Μέλη ΔΕΠ

Διευθυντής Κλινικής Ιατρείου – Υπεύθυνος Κλινικού Μαθήματος / Άσκησης

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Παν/κή βαθμίδα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ απασχόλησης)
Χρήστος Λιάπης	Αγγειοχειρουργός	Καθηγητής	2006	Π

Διδάσκοντες Α΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στην βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ απασχόλησης)
Κωστοπαναγιώτου – Γερολουκά Γεωργία	Αναισθησιολογία	2010	Π

Διδάσκοντες Β΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στην βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ απασχόλησης)
1. Κωνσταντίνος Κατσένης	Αγγειοχειρουργός		Π
2. Σπυρίδων Βασδέκης	Αγγειοχειρουργός		Π
3. Ηλίας Μπρούτζος	Ακτινολόγος	2009	Π
4. Βασίλειος Αράπογλου	Αγγειοχειρουργός	2010	Π

Διδάσκοντες Γ΄ βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στην βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ απασχόλησης)
1. Σωτήρης Γεοργόπουλος	Αγγειοχειρουργός		Π
2. Αναστάσιος Χατζηϊωάννου	Αγγειοχειρουργός		Π
3. Χρήστος Κλωνάρης	Αγγειοχειρουργός		Π
4. Ιωάννης Κακίσης	Αγγειοχειρουργός	2009	Π
5. Κωνσταντίνος Φίλης	Αγγειοχειρουργός	2009	Π
6. Ανδρέας Λάζαρης	Αγγειοχειρουργός	2010	Π
7. Φραντζέσκα Σιγάλα	Αγγειοχειρουργός	2010	Π

Διδάσκοντες Δ' βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ απασχόλησης)
1. Χρήστος Βερύκοκος	Αγγειοχειρουργός		Π
2. Θωμάς Κώτσης	Αγγειοχειρουργός	2006	Π
3. Χρήστος Μπακογιάννης	Αγγειοχειρουργός	2008	Π
4. Ηλίας Δαλαϊνας	Αγγειοχειρουργός	2008	Π

Άλλοι διδάσκοντες:

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Εργασιακή σχέση στην κλινική και έτος έναρξης της σχέσης	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ απασχόλησης)
1. Μαργαρίτης-Μάριος Δασκαλόπουλος	Αγγειοχειρουργός	Επιμελητής Α'	Π
2. Χρήστος Παπασιδέρης	Αγγειοχειρουργός	Επικ. Επιμελητής Β'	Π
3. Βασίλης Τζιλαλής	Αγγειοχειρουργός	Επιστημονικός Συνεργάτης	Μ
4. Αναστάσιος Παπαπέτρου	Αγγειοχειρουργός	Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης	Μ

*Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού προσωπικού.
Εξαιρετική.*

Άλλο προσωπικό των πανεπιστημιακών κλινικών και ιατρείων που δεν συμπράττει στην κλινική εκπαίδευση

	Συνολικός αριθμός	Κατηγορία εκπαίδευσης Α	Κατηγορία εκπαίδευσης Β	Κατηγορία εκπαίδευσης Γ
Γ.3.1. Διοικητικό προσωπικό	1			
Γ.3.1. Νοσηλευτές	9			
Γ.3.3. Τεχνικό προσωπικό	-			
Γ.3.4. Άλλοι*	2			

*Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του διοικητικού προσωπικού.
Εξαιρετική.*

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του νοσηλευτικού προσωπικού.

Ποιότητα χαμηλή δεδομένου ότι δεν πρόκειται περί εξειδικευμένου στις αγγειακές παθήσεις νοσηλευτικού προσωπικού. Ο αριθμός των νοσηλευτών είναι τελείως ανεπαρκής και όσον αφορά την κλινική και κυρίως όσον αφορά τα χειρουργεία.

Συγκεντρωτικός πίνακας προσωπικού Πανεπιστημιακής Κλινικής / Ιατρείου.

Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	Αγγειοχειρουργική
Παν/κό Ίδρυμα & Κλινική/Ιατρείο	ΕΚΠΑ Αγγειοχειρουργική Κλινική
Αριθμός Κλινών	21
Υπεύθυνος Διευθυντής (Ονοματεπώνυμο)	Καθηγητής ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΛΙΑΠΗΣ

Μέλη ΔΕΠ και άλλο ιατρικό προσωπικό									Άλλοι					
A	B	Γ	Δ	Ε	Z	Η	Θ	I	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο
1	-	-	1	6	-	2	33	5	9	1	-	-	Όχι	Όχι

A = Διδάσκοντες Α Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

B = Διδάσκοντες Β Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Γ = Διδάσκοντες Γ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Δ = Διδάσκοντες Δ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ε = Άλλοι διδάσκοντες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό και επεξηγήστε)

Z = Σύμβουλοι Ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Η = Ειδικευόμενοι Ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Θ = Μεταπτυχιακοί σπουδαστές Ιατρικής (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

I = Υποψήφιοι Διδάκτορες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Κ = Νοσηλευτές (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Λ = Διοικητικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Μ = Τεχνικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ν = Άλλοι (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ξ = Υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Ο = Είναι επαρκές το εκπαιδευτικό προσωπικό (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Υπάρχει ενιαίος εσωτερικός Κανονισμός για το πάσης φύσεως Προσωπικό των Πανεπιστημιακών Κλινικών; Αν ναι, επισυνάψτε αντίγραφο. Αν όχι, σχολιάστε.

Η Κλινική είναι νεοσυσταθείσα. Ο ενιαίος εσωτερικός κανονισμός είναι σε στάδιο υλοποίησης.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σε περίπτωση που ανατίθεται εκπαιδευτικό έργο στους ειδικευόμενους, περιγράψτε τον ρόλο των ειδικευομένων στην κλινική άσκηση των φοιτητών και δώστε πληροφορίες για το απαραίτητο επίπεδο επίβλεψης που παρέχεται στους φοιτητές από τα μέλη ΔΕΠ ή άλλους εξουσιοδοτημένους ιατρούς.

Στους ειδικευόμενους δεν ανατίθεται εκπαιδευτικό έργο.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ-ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Ποιο είναι το πρόγραμμα διδασκαλίας της κλινικής άσκησης;

Λήψη ιστορικού. Διαφορική διάγνωση. Κλινική εξέταση. Αγγειακή σημειολογία.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Ποιος είναι ο αριθμός των ασθενών που φροντίζει ο φοιτητής κατά την διάρκεια της Κλινικής Άσκησης και σε τι βαθμό ο φοιτητής είναι υπεύθυνος για τον κάθε ασθενή;

Ένας ασθενής ανά φοιτητή. Ο φοιτητής είναι υπό επίβλεψη από μέλος ΔΕΠ.

Τι είδους κλινικές πράξεις αναλαμβάνουν οι φοιτητές κατά τη διάρκεια της Κλινικής Άσκησης; Λήψη ιστορικού, κλινική εξέταση, παρακλινικό έλεγχο με Doppler VW.

Υπάρχει προβληματισμός με τον φόρτο εργασίας και τον χρόνο που αφιερώνουν οι φοιτητές; Ναι. Είναι εξαιρετικά λίγος για την επαρκή άσκηση στις αγγειακές παθήσεις.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα

(α) Αριθμός και χωρητικότητα. Υπάρχει επάρκεια στις αίθουσες του Νοσοκομείου.

(β) Ώρες χρήσης. 21.

*Σχολιάστε την καταλληλότητα, ποιότητα και επάρκεια των αιθουσών διδασκαλίας.
Καλή.*

Εκπαιδευτικά εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα

(α) Αριθμός και χωρητικότητα. Δεν υπάρχει επαρκές αγγειολογικό εργαστήριο στο Νοσοκομείο.

(β) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων.

(γ) Ώρες χρήσης.

*Σχολιάστε την καταλληλότητα, ποιότητα και επάρκεια του εργαστηριακού εξοπλισμού.
Ανεπαρκής.*

Είναι διαθέσιμα τα εκπαιδευτικά εργαστήρια για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

*Άλλος τεχνικός εξοπλισμός, λ.χ. τηλεοράσεις, βίντεο, προβολείς, διαφανοσκόπια κλπ.
(περιγράψτε συνοπτικά).*

Η/Υ, προβολέας, διαφανοσκόπιο.

Εκπαιδευτικά Λογισμικά (περιγράψτε συνοπτικά).

Δεν υπάρχει.

Βιβλιογραφική υποστήριξη του μαθήματος (υπηρεσίες βιβλιοθήκης).

Ανεπαρκής.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια των διαθέσιμων υποδομών.

Το ΠΓΝ «Αττικόν» είναι καινούριο Νοσοκομείο και έχει επαρκή αριθμό αιθουσών για τη διδασκαλία. Ο μεγάλος αριθμός των Πανεπιστημιακών Κλινικών όμως, κάνει την εύρεση ωρών χρήσης δύσκολη. Κατά συνέπεια θα ήταν χρήσιμο η αξιοποίηση καινούριων χώρων για διδασκαλία και έρευνα.

Η υποδομή σε αγγειολογικό εργαστήριο είναι ανεπαρκής.

Έξω-πανεπιστημιακές κλινικές/ιατρείου που συνεργάζονται για την άσκηση φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση.

Ναι. Όλες οι Κλινικές του ΕΚΠΑ στο οποίο εργάζονται μέλη ΔΕΠ με γνωστικό αντικείμενο την Αγγειοχειρουργική συνεργάζονται με την Αγγειοχειρουργική Κλινική για τη διδασκαλία του μαθήματος.

Συνοπτική Περιγραφή της Διαδικασίας Αξιολόγησης των Επιτευγμάτων της άσκησης.

Εσωτερική αξιολόγηση. Σύντομα θα γίνει και εξωτερική αξιολόγηση.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σημειώστε στον παρακάτω πίνακα τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα και το ποσοστό συμβολής κάθε μεθόδου στην τελική βαθμολογία του μαθήματος.

Συμβολή στη βαθμολογία %												
Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H	Θ	I	K	Λ	M
	3	1	Γ	-	-	ΔΕΠ	Όχι	Όχι	-	Ναι	Ναι	Όχι

A = Αριθμός ασκουμένων φοιτητών

B = Αριθμός εξετάσεων/εξάμηνο

Γ = Εξέταση τέλους εξαμήνου (γραπτή Γ / προφορική Π). Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης των φοιτητών

Δ = Ενδιάμεσες εξετάσεις ή ασκήσεις

Ε = Εργαστηριακές ή πρακτικές εξετάσεις

Z = Αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ (ΔΕΠ) ή ειδικευόμενους (E)

H = Αξιολόγηση που βασίζεται στη χρήση προτύπων ασθενών (Standardized Patient)

Θ = Παρουσίαση εργασίας

I = Άλλες μέθοδοι αξιολόγησης (περιγράψτε συνοπτικά)

K = Παρακολουθούνται οι φοιτητές κατά την κλινική άσκηση (Ναι/Όχι)

Λ = Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης; (Ναι/Όχι)

M = Υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (Ναι/Όχι)

Περιγράψτε την μέθοδο που χρησιμοποιείτε για την εκτίμηση της απόδοσης των φοιτητών στην κλινική άσκηση (επίλυση προβλημάτων, κλινική αιτιολόγηση, επικοινωνία με ασθενείς ή άλλες δεξιότητες και συμπεριφορά που αρμόζει στην κλινική άσκηση και κατ' επέκταση στην άσκηση ιατρικού επαγγέλματος).

Αξιολόγηση στην κλίνη του ασθενούς σε πραγματικό περιστατικό.

Σχολιάστε αν παρακολουθούνται συστηματικά όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των βασικών κλινικών δεξιοτήτων και αναφέρατε τυχόν δυσκολίες.

Ναι παρακολουθούνται.

Σχολιάστε την επάρκεια και διαφάνεια των μεθόδων αξιολόγησης που εφαρμόζονται, αν οι φοιτητές λαμβάνουν συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης και ενδεχόμενες βελτιώσεις που σχεδιάζετε.

Καλή.

Περιλάβετε μία τυπική αξιολόγηση από καθηγητές ή ειδικευόμενους που περιγράφει την απόδοση των φοιτητών κατά την κλινική άσκηση σε μικρές ομάδες και ειδικότερα όσον αφορά την αποκτηθείσα ικανότητά τους και εμπειρία να εξετάζουν τον ασθενή και να εκτιμούν τα κλινικά δεδομένα να διαγνώσουν τη νόσο και να προτείνουν ορθολογική θεραπευτική προσέγγιση. (Η διαδικασία αυτή συνιστά την κατευθυνόμενη αξιολόγηση ασθενούς σε μικρές ομάδες ή συζήτηση περιπτώσεων).

Αξιολόγηση στην κλίνη του ασθενούς σε πραγματικό περιστατικό παρουσία μέλους ΔΕΠ.

Σχολιάστε τη χρονική περίοδο εντός της οποίας ανακοινώνεται η τελική βαθμολογία.

Μία εβδομάδα.

Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης των φοιτητών.
Κλινική εξέταση αγγειοχειρουργικού ασθενούς.

Σχολιάστε αν υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (π.χ ΗΠΑ, USMLE 1 και 2, τυχόν εξετάσεις χωρών της Ε.Ε., κλπ.).

Όχι.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές το συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση;
Επισυνάψτε το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείτε.

Ναι, επισυνάπτεται.

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας καθενός από τους διδάσκοντες; Επισυνάψτε ενδεικτικό ερωτηματολόγιο.

Όχι.

Πώς κρίνετε την συμβολή της αξιολόγησης των φοιτητών στην καλύτερη επίτευξη των μαθησιακών στόχων;

Θετική.

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Τα δελτία διανέμονται στο τέλος της κλινικού μαθήματος/άσκησης και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό.

Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού δελτίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών ασκήσεων/μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο τέλος του δελτίου.

Κατ' επιλογήν μάθημα Αγγειοχειρουργικής

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρικής
Τομέας	Χειρουργικός

Υπεύθυνος μαθήματος / Διευθυντής Κλινικής	Καθηγητής ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΛΙΑΠΗΣ
Αριθμός διδακτικών μονάδων	–
Νοσηλευτικό ίδρυμα / ιατρείο	Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚόν»
Ημερομηνία συμπλήρωσης δελτίου	Ιούνιος 2010
Χρονικό διάστημα κλινικού μαθήματος/άσκησης	6μηνο

Βαθμολογική Κλίμακα

Κακή	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή	Άριστη
1	2	3	4	5

Εκτιμήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας Χ στο αντίστοιχο τετραγωνάκι

Κλινικό μάθημα/άσκηση	1	2	3	4	5
Ποια είναι η συνολική άποψή σας για την οργάνωση της κλινικής άσκησης την οποία μόλις ολοκληρώσατε;					√
Ποια είναι η γνώμη σας για τις γενικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες της κλινικής;					√
Ποια είναι η γνώμη σας για την ομάδα σας. Πόσο οργανωμένη είναι στη λειτουργία της και την προσέγγιση του ασθενούς και πόσο συνέβαλε στην εκπαίδευσή σας.					√
Εκτιμήστε το ενδιαφέρον και τη συμβολή του διδακτικού προσωπικού στη βελτίωση των κλινικών σας δεξιοτήτων					√
Εκτιμήστε τη συμβολή της καθημερινής και αποκλειστικής ενασχόλησης ενός διδάσκοντος (preceptor) με τους φοιτητές.					√
Ποια είναι η άποψή σας για την κατανομή του εκπαιδευτικού χρόνου κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης					√
Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και αποτελεσματικότητα των μαθημάτων που διδαχθήκατε					√

Εκτιμήστε την επάρκεια της θεωρητικής και πρακτικής κάλυψης των σχετικών θεμάτων					√
Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού υλικού και των συγγραμμάτων που σας προτάθηκαν					√
Εκτιμήστε τη διαθεσιμότητα και επάρκεια των εποπτικών μέσων					√
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των ειδικευομένων					√
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των επιμελητών					√
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων του Καθηγητή					√
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη λήψη ιστορικού σε ασθενείς της συγκεκριμένη κλινικής					√
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη διενέργεια κλινικής εξέτασης σε ασθενείς της συγκεκριμένης κλινικής					√
Εκτιμήστε τις γνώσεις και τις ικανότητες που αποκτήσατε στην διαγνωστική προσπέλαση και θεραπεία των σχετικών νοσημάτων					√
Εκτιμήστε τον τρόπο εκτίμησής σας (πόσο αξιοκρατικός ήταν)					√
					√

Στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν γραπτές ή/και προφορικές εργασίες

Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;					√
Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;					√
Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;			√		
Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;					√
Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;					√
Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;					√
Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;					√

Ο/Η διδάσκων/ουσα	1	2	3	4	5
Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης;					√
Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο της κλινικής άσκησης/μαθήματος;					√
Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;					√
Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να γιναι να αναπτύξουν την κρίση τους;					√
Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);					√
Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;					√

Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;				x	

Εγώ ο/η φοιτητής/τρια	1	2	3	4	5
Παρακολουθώ καθημερινά τις δραστηριότητες της κλινική			√		
Παρακολουθώ καθημερινά τα μαθήματα για τους φοιτητές					√
Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις					√
Μελετώ συστηματικά την ύλη					√

Α' Ουρολογική Κλινική Νοσοκομείο «Λαϊκό»

Διευθυντής: Αναπληρωτής Καθηγητής **Κ. Κωνσταντινίδης**

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	
Τομέας	Χειρουργικός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Καθηγητής
Επιστημονική Ειδίκευση	

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
99	Νεότερα δεδομένα στη διάγνωση και χειρουργική αντιμετώπιση των όγκων του ουροποιητικού συστήματος του άρρενος

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Νεότερα δεδομένα για: την ογκολογία νεφρών (καλοήθεις – κακοήθεις όγκοι νεφρ. Παρεγχύματος, αποχ. Μοίρας), τον καρκίνο της ουροδόχου κύστεως, παθολογοανατομική προσέγγιση του ουροθελ. Καρκινώματος της ουροδόχου κύστεως, όγκοι όρχεων, παθολογοανατομική προσέγγιση των όγκων του όρχεως.

Μαθησιακοί στόχοι

- Η κατανόηση της ογκολογίας του ουροποιογεννητικού συστήματος στον άνδρα και της θεραπείας
- Η έγκαιρη διάγνωση (κλινική εικόνα)
- Η κατανόηση των προδιαθεσικών παραγόντων
- Η σταδιοποίηση της νόσου
- Οι προγνωστικοί παράγοντες

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
10	ΕΕ	ΕΠ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια- λέξεις	Εργα- στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
5	-	-	-	10	Όχι	Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
113 (έκδοση 2009–10)	Όχι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;
2005.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Ένα μεγάλο μέρος αποτελεί τμήμα της διδακτέας ύλης στο Μάθημα της Ουρολογίας (90–10^ο εξάμηνο).

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
Σημειώσεις από τους διδάσκοντες (ΜΕΛΗ ΔΕΠ Ιατρικής).

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;
Ανάλογα με τις αλλαγές των διδασκόντων (3–5 χρόνια).

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Όχι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;
Με ανακοινώσεις.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Όχι (είναι όλες οι εργάσιμες μέρες και ώρες).

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);
Δεν περιλαμβάνεται στο συγκεκριμένο μάθημα.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

☐ 0-20%	☐ 20-40%	☐ 40-60%	☒ 60-80%	☐ 80-100%	☐ Δεν γνωρίζω
--------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	--	----------------------------------	--------------------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Δεν υπάρχουν ασκήσεις
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
«τυφλή» αξιολόγηση γραπτών

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Ανεπαρκής καθαριότητα αμφιθεάτρων. Έλλειψη μηχανημάτων ηλεκτρον. Προβολής, ενίστε και οθόνης.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Δεν χρησιμοποιούνται εργ/ρια.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Υπάρχει μόνο ένα σπουδαστήριο στην ιατρική Σχολή για όλους τους φοιτητές.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Power point presentation.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Δεν είναι αναγκαία.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;
Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.
Χώροι διδασκαλίας με όλα τα σύγχρονα ηλεκτρονικά μέσα, ευπρεπείς.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Όχι.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι.

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;

Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Όχι.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Δεν υπάρχει τίποτε σχετικό.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	
Τομέας	Χειρουργικός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Διονύσιος Μητρόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής (Υπεύθυνος) Ασπασία Κυρούδη-Βούλγαρη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Χρήστος Αλαμανής, Επίκουρος Καθηγητής Κωνσταντίνος Στραβοδήμος, Επίκουρος Καθηγητής
Επιστημονική Ειδίκευση	Ουρολογία-Ανδρολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
No 82, προπτυχιακό	Ανδρική υπογονιμότητα-σεξουαλική δυσλειτουργία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Αιτιολογία και έλεγχος ανδρικής υπογονιμότητας, σπερμοδιάγραμμα, βιοψία όρχεων και ιστολογική διάσταση της ανδρικής υπογονιμότητας, θεραπεία της ανδρικής υπογονιμότητας, έλεγχος και θεραπεία της σεξουαλικής δυσλειτουργίας.

Μαθησιακοί στόχοι

1. Η κατανόηση της φυσιολογίας του αναπαραγωγικού συστήματος στον άνδρα
2. Η δυνατότητα πραγματοποίησης εμπεριστατωμένου διαγνωστικού ελέγχου του υπογόνιμου άνδρα κατά τρόπο πρακτικό, αποτελεσματικό και οικονομικό
3. Η κατανόηση των ενδείξεων, των ορίων και των πιθανοτήτων επιτυχούς έκβασης των θεραπευτικών παρεμβάσεων στον υπογόνιμο άνδρα
4. Η κατανόηση της φυσιολογίας της στύσης και της παθοφυσιολογίας της στυτικής δυσλειτουργίας
5. Η δυνατότητα πραγματοποίησης διαγνωστικού ελέγχου του άνδρα με στυτική δυσλειτουργία κατά τρόπο πρακτικό, αποτελεσματικό και οικονομικό
6. Η κατανόηση των θεραπευτικών παρεμβάσεων σε περιπτώσεις δυσλειτουργίας

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
9 ^ο	ΕΕ	ΕΠ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργα-στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
12	–	–	–	12		Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι (σ. 107 έκδοση 2008–9)	Όχι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Μικρό μέρος της ύλης διδάσκεται στο 3^ο και 4^ο εξάμηνο στα εργαστήρια Πειραματικής Φυσιολογίας και Ιστολογίας–Εμβρυολογίας, αντίστοιχα. Ενα άλλο μέρος αποτελεί τμήμα της διδακτέας ύλης στο μάθημα της Ουρολογίας στο 9^ο και 10^ο εξάμηνο.

Θεωρούμε ότι η επικάλυψη αυτή θα πρέπει να θεωρηθεί υποβοηθητική παρά πλεονασμός.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Σημειώσεις που έχουν προετοιμασθεί από τους διδάσκοντες.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Αναθεώρηση ανά 3ετία.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

100%.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

ΝΑΙ, αν ζητηθεί.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Από τον οδηγό σπουδών.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Όχι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Δεν περιλαμβάνεται στο συγκεκριμένο μάθημα.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
 Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	X	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	--------	---	---------	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Δεν υπάρχουν ασκήσεις
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
 «Τυφλή» αξιολόγηση των γραπτών.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
 Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Πρόβλημα διαθεσιμότητας αμφιθεάτρων/αιθουσών διδασκαλίας.

Ανεπαρκής καθαριότητα αμφιθεάτρων/αιθουσών διδασκαλίας.

Παντελής έλλειψη μηχανημάτων ηλεκτρονικής προβολής, ενίοτε και οθόνης προβολής εντός των συγκεκριμένων χώρων.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν χρησιμοποιούνται σπουδαστήρια.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Η προφορική διδασκαλία υποστηρίζεται με προβολή διαφανειών (Powerpoint).

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Δεν απαιτείται.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Δημιουργία χώρων διδασκαλίας καθαρών, ευπρεπών εξοπλισμένων με σύγχρονα ηλεκτρονικά μέσα.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όχι, το έχουν αρνηθεί οι φοιτητές.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Όχι.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι, συνήθως στα μέσα του εξαμήνου κατά την διάρκεια του οποίου θα πραγματοποιηθεί το μάθημα.

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;

Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Μέχρι στιγμής δεν έχει υπάρξει διαδικασία αξιολόγησης.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Μέχρι στιγμής δεν έχει υπάρξει διαδικασία αξιολόγησης.

Κλινική Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής Νοσοκομείο «Αττικό»

Διευθυντής: Καθηγητής **Ε. Βαϊρακτάρης**

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Χειρουργικός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΒΑΪΡΑΚΤΑΡΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ / Καθηγητής
Επιστημονική Ειδίκευση	Γναθοπροσωπική Χειρουργική

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
MED257 Προπτυχιακό	Στοματική & Γναθοπροσωπική Χειρουργική

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Αρχές Χειρουργικής – Νόσοι Προσώπου, Στόματος και Γνάθων και η Χειρουργική τους αντιμετώπιση:

1. Μέθοδοι διάγνωσης των ανωμαλιών, βλαβών, νοσημάτων και παθήσεων του στόματος, προσώπου, σπλαγχνικού κρανίου και των γύρω ιστών.
2. Αναγνώριση των κλινικών εκδηλώσεων των συστηματικών νόσων στην παραπάνω περιοχή.
3. Μέθοδοι διερεύνησης και βιοψίας.
4. Αντιμετώπιση επείγουσών γναθοπροσωπικών περιπτώσεων.
5. Γενικές αρχές της εφαρμογής της χειρουργικής επιστήμης.
6. Επανορθωτική και αισθητική Χειρουργική προσώπου.
7. Επούλωση τραύματος – δερματικά μοσχεύματα – αλλομοσχεύματα.
8. Αποκατάσταση ελλειμμάτων τραχηλοπροσωπικής χώρας με μυϊκούς, μυοδερματικούς, σύνθετους κρημούς, όπως και με τεχνικές μικροχειρουργικής.
9. Όγκοι σπλαγχνικού κρανίου, τραχήλου, παιδών και ενηλίκων.
10. Κρανιοπροσωπικές διαμαρτίες διαπλάσεως.
11. Φυσιολογία και Παθολογία των σιελογόνων αδένων.

Μαθησιακοί στόχοι

Βασικά στοιχεία Χειρουργικής Προσώπου, Στόματος και Γνάθων, χρήσιμα για οποιαδήποτε ειδικότητα και αν ακολουθήσουν οι φοιτητές μας.

12. Χειρουργική Στόματος.
13. Αντιμετώπιση τραχηλοπροσωπικών λοιμώξεων.
14. Τραυματολογία του Στοματο-γναθο-προσωπικού συμπλέγματος και των γύρω ιστών.
15. Χρήση ελεύθερων και μισχωτών κρημών και τοποθέτηση αυτομοσχευμάτων ή αλλομοσχευμάτων στην άνω και κάτω γνάθο.
16. Επανορθωτική χειρουργική μαλακών και σκληρών ιστών του προσώπου – μικροχειρουργική.
17. Ορθογναθική, κρανιοπροσωπικές δυσπλασίες και αισθητική χειρουργική του προσώπου.

18. Προσωπαλγίες.
19. Διατακτική οστεογένεση προσωπικού κρανίου.
20. Χειρουργική και παθολογία νόσων του γναθιαίου άντρου.
21. Χειρουργική καλοήθων – κακοήθων όγκων και κύστεων στοματογναθοπροσωποτραχηλικής περιοχής.
22. Χειρουργική και παθολογία κροταφογναθικής διαρθρώσεως.
23. Αντιμετώπιση συγγενών κρανιοπροσωπικών ανωμαλιών (χειλο–γναθο–υπερωιοσχιστιών κ.α.).
24. Χειρουργική καλοήθων και κακοήθων παθήσεων των σιελογόνων αδένων.
25. Θεραπεία κάθε άλλης βλάβης των μαλακών και σκληρών ιστών που απαιτεί χειρουργική παρέμβαση στη στοματογναθοπροσωποτραχηλική περιοχή.
26. Εφαρμογές Laser στη Στοματογναθοπροσωπική Χειρουργική.
27. Ενδοσκοπικές τεχνικές στη Στοματογναθοπροσωπική Χειρουργική.
28. Επανορθωτική Μικροχειρουργική στη Στοματογναθοπροσωπική Χειρουργική.
29. Εκπαίδευση στους υπερήχους στη στοματογναθοπροσωπική περιοχή.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
7 ^ο – 12 ^ο εξάμηνο	ΥΕ	ΕΠ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
26				3		Ναι	Προαιρετική

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι (Σελ. 113, Μάθημα 98)	Ναι	Ναι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδασκτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Το 2010.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Όχι.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Τόμος 1^{ος}, Τόμος 2^{ος} (υπό εκτύπωση).

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
Καθ' ολοκληρία καλύπτεται η ύλη από τα βοηθήματα.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι, όταν χρειασθεί.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;
Κατά το μάθημα.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Μετά κάθε μάθημα συνεργασία σε οτιδήποτε χρειάζονται και επικοινωνία με e-mail για κάθε προβληματισμό τους.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Εισαγωγή στην έρευνα και συγκριτική παρουσίαση παλαιότερων απόψεων σε σχέση με σημερινά δεδομένα.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60% X*	60-80% X*	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	-----------	-----------	---------	-------------

*Ανάλογα με το εξάμηνο (Χειμερινό ή Θερινό)

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

*Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Με γραπτές εξετάσεις, όπου οι φοιτητές χωρίζονται σε ομάδες και η κάθε ομάδα έχει διαφορετικά θέματα.*

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

*Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.*

Ικανοποιητική επάρκεια και ποιότητα των αιθουσών. Ο υποστηρικτικός εξοπλισμός παρέχεται από εμάς τους ίδιους.

*Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.*

Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια στο συγκεκριμένο μάθημα.

*Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια στο συγκεκριμένο μάθημα.*

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Ικανοποιητική ποιότητα χώρων και εξοπλισμού.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Γίνεται προβολή Video και διαφανειών με τη χρήση του Powerpoint.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Μέσω πρόσβασης στο Internet.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Ικανοποιητική.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Το μάθημα γίνεται με ηλεκτρονικό υπολογιστή και η προβολή των slides με Projector.

Επιπλέον υπάρχει εκπαιδευτικό υλικό διαθέσιμο από το e-class.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Διατίθενται ερωτήσεις που καλύπτουν το σύνολο της ύλης του μαθήματος μέσω της πλατφόρμας e-τάξη.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Πρόκειται για κλινικό μάθημα. Δεν υπάρχει εργαστηριακή εκπαίδευση.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;
Γίνεται χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της πλατφόρμας e-τάξη.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Κατά την έναρξη κάθε εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;
Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα
προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006				5%	5%	90%	9-10
2006-2005				5%	5%	90%	9-10
2005-2004				5%	5%	90%	9-10
2004-2003				5%	5%	90%	9-10
2003-2002				5%	5%	90%	9-10

Κλινική Πλαστικής Χειρουργικής Νοσοκομείο «Α. Συγγρός»

Διευθυντής: Αν. Καθηγητής **Οθ. Παπαδόπουλος**

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Χειρουργικός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΒΑΪΡΑΚΤΑΡΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ / Καθηγητής
Επιστημονική Ειδίκευση	Γναθοπροσωπική Χειρουργική

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
MED257, Προπτυχιακό	Στοματική & Γναθοπροσωπική Χειρουργική

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Αρχές Χειρουργικής – Νόσοι Προσώπου, Στόματος και Γνάθων και η Χειρουργική τους αντιμετώπιση:

16. Μέθοδοι διάγνωσης των ανωμαλιών, βλαβών, νοσημάτων και παθήσεων του στόματος, προσώπου, σπλαγχνικού κρανίου και των γύρω ιστών.
17. Αναγνώριση των κλινικών εκδηλώσεων των συστηματικών νόσων στην παραπάνω περιοχή.
18. Μέθοδοι διερεύνησης και βιοψίας.
19. Αντιμετώπιση επείγουσών γναθοπροσωπικών περιπτώσεων.
20. Γενικές αρχές της εφαρμογής της χειρουργικής επιστήμης.
21. Επανορθωτική και αισθητική Χειρουργική προσώπου.
22. Επούλωση τραύματος – δερματικά μοσχεύματα – αλλομοσχεύματα.
23. Αποκατάσταση ελλειμμάτων τραχηλοπροσωπικής χώρας με μυϊκούς, μυοδερματικούς, σύνθετους κρημνούς, όπως και με τεχνικές μικροχειρουργικής.
24. Όγκοι σπλαγχνικού κρανίου, τραχήλου, παιδών και ενηλίκων.
25. Κρανιοπροσωπικές διαμαρτίες διαπλάσεως.
26. Φυσιολογία και Παθολογία των σιελογόνων αδένων.

Μαθησιακοί στόχοι

Βασικά στοιχεία Χειρουργικής Προσώπου, Στόματος και Γνάθων, χρήσιμα για οποιαδήποτε ειδικότητα και αν ακολουθήσουν οι φοιτητές μας.

3. Χειρουργική Στόματος.
4. Αντιμετώπιση τραχηλοπροσωπικών λοιμώξεων.
5. Τραυματολογία του Στοματο-γναθο-προσωπικού συμπλέγματος και των γύρω ιστών.
6. Χρήση ελεύθερων και μισχωτών κρημνών και τοποθέτηση αυτομοσχευμάτων ή αλλομοσχευμάτων στην άνω και κάτω γνάθο.
7. Επανορθωτική χειρουργική μαλακών και σκληρών ιστών του προσώπου – μικροχειρουργική.
8. Ορθογναθική, κρανιοπροσωπικές δυσπλασίες και αισθητική χειρουργική του προσώπου.

9. Προσωπαλγίες.
10. Διατατική οστεογένεση προσωπικού κρανίου.
11. Χειρουργική και παθολογία νόσων του γναθιαίου άντρου.
12. Χειρουργική καλοήθων – κακοήθων όγκων και κύστεων στοματογναθοπροσωποτραχηλικής περιοχής.
13. Χειρουργική και παθολογία κροταφογναθικής διαρθρώσεως.
14. Αντιμετώπιση συγγενών κρανιοπροσωπικών ανωμαλιών (χειλο-γναθο-υπερωισχιστιών κ.ά.).
15. Χειρουργική καλοήθων και κακοήθων παθήσεων των σιελογόνων αδένων.
16. Θεραπεία κάθε άλλης βλάβης των μαλακών και σκληρών ιστών που απαιτεί χειρουργική παρέμβαση στη στοματογναθοπροσωποτραχηλική περιοχή.
17. Εφαρμογές Laser στη Στοματογναθοπροσωπική Χειρουργική.
18. Ενδοσκοπικές τεχνικές στη Στοματογναθοπροσωπική Χειρουργική.
19. Επανορθωτική Μικροχειρουργική στη Στοματογναθοπροσωπική Χειρουργική.
20. Εκπαίδευση στους υπερήχους στη στοματογναθοπροσωπική περιοχή.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδικεύσεως (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
7 ^ο – 12 ^ο εξάμηνο	ΥΕ	ΕΠ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
26				3		Ναι	Προαιρετική

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι (Σελ. 113, Μάθημα 98)	Ναι	Ναι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Το 2010.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;
Όχι.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Τόμος 1^{ος}, Τόμος 2^{ος} (υπό εκτύπωση).

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
Καθ' ολοκληρία καλύπτεται η ύλη από τα βοηθήματα.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι, όταν χρειασθεί.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;
Κατά το μάθημα.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Μετά κάθε μάθημα συνεργασία σε οτιδήποτε χρειάζονται και επικοινωνία με e-mail για κάθε προβληματισμό τους.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);
Εισαγωγή στην έρευνα και συγκριτική παρουσίαση παλαιότερων απόψεων σε σχέση με σημερινά δεδομένα.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	☐	20-40%	☐	40-60%	☒	60-80%	☒	80-100%	☐	Δεν γνωρίζω	☐
-------	--------------------------	--------	--------------------------	--------	-------------------------------------	--------	-------------------------------------	---------	--------------------------	-------------	--------------------------

*Ανάλογα με το εξάμηνο (Χειμερινό ή Θερινό)

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα*:	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	ΝΑΙ
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	ΟΧΙ

*Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Με γραπτές εξετάσεις, όπου οι φοιτητές χωρίζονται σε ομάδες και η κάθε ομάδα έχει διαφορετικά θέματα.*

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

*Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.*

Ικανοποιητική επάρκεια και ποιότητα των αιθουσών. Ο υποστηρικτικός εξοπλισμός παρέχεται από εμάς τους ίδιους.

*Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.*

Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια στο συγκεκριμένο μάθημα.

*Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια στο συγκεκριμένο μάθημα.*

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Ικανοποιητική ποιότητα χώρων και εξοπλισμού.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Γίνεται προβολή Video και διαφανειών με τη χρήση του Powerpoint.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Μέσω πρόσβασης στο Internet.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Ικανοποιητική.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Το μάθημα γίνεται με ηλεκτρονικό υπολογιστή και η προβολή των slides με Projector.

Επιπλέον υπάρχει εκπαιδευτικό υλικό διαθέσιμο από το e-class.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Διατίθενται ερωτήσεις που καλύπτουν το σύνολο της ύλης του μαθήματος μέσω της πλατφόρμας e-τάξη.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Πρόκειται για κλινικό μάθημα. Δεν υπάρχει εργαστηριακή εκπαίδευση.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;
Γίνεται χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της πλατφόρμας e-τάξη.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Κατά την έναρξη κάθε εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;
Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006				5%	5%	90%	9-10
2006-2005				5%	5%	90%	9-10
2005-2004				5%	5%	90%	9-10
2004-2003				5%	5%	90%	9-10
2003-2002				5%	5%	90%	9-10

**ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/
ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

Συμπληρώνεται χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετα-πτυχιακά κλινικά μαθήματα/ασκήσεις με ευθύνη του υπεύθυνου διευθυντή κλινικής ή διδάσκοντος

Πανεπιστήμιο	Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική Σχολή
Τμήμα	Β΄ Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική «ΠΓΝΑ ΛΑΪΚΟ»
Τομέας	Χειρουργικός

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Τίτλος Κλινικού Μαθήματος	Πλαστική Χειρουργική (Μάθημα κατ' επιλογήν)
Υπεύθυνος μαθήματος/ Διευθυντής Κλινικής	Όθων Παπαδόπουλος, Καθηγητής Πλαστικής Χειρουργικής
Κωδ. Αριθμός Μαθήματος	00560
Αριθμός Διδακτικών Μονάδων	9 Ημέρες
Νοσηλευτικό Ίδρυμα/Ιατρείο	Β΄ Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική «ΠΓΝΑ ΛΑΪΚΟ»

Συνοπτική Περιγραφή Μαθήματος-Άσκησης

Βασικές αρχές της Πλαστικής Χειρουργικής.

Στο μάθημα ο φοιτητής έρχεται σε επαφή με το αντικείμενο της Πλαστικής Χειρουργικής ως σύνολο. Στα κεφάλαια συμπεριλαμβάνεται η επούλωση του τραύματος, οι μέθοδοι συρραφής, το αντικείμενο της επανορθωτικής και Αισθητικής Πλαστικής Χειρουργικής, το έγκαυμα και συγγενείς ανωμαλίες. Επίσης ένα σημαντικό μέρος της εκπαίδευσης έχει να κάνει με τη Χειρουργική Ογκολογία των κακοήθων νεοπλασιών του δέρματος και των μαλακών μορίων.

Τέλος, στο μάθημα διδάσκεται ο τρόπος σκέψης, η τήρηση των ιεραρχιών καθώς και η ηθική που πρέπει να χαρακτηρίζουν τον επαρκή Πλαστικό Χειρουργό.

Στόχοι και προσδοκώμενα αποτελέσματα της Κλινικής Άσκησης

1. Η αναβάθμιση της Ειδικότητας σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα.
2. Η επαφή με το αντικείμενο της Πλαστικής Χειρουργικής που αποτελεί μία από τις πιο απαιτητικές Χειρουργικές Ειδικότητες (που χαρακτηρίζεται από τεράστια ζήτηση, αναμονή αλλά και χρόνο ειδίκευσης).
3. Η διδασκαλία του τρόπου αντιμετώπισης στην πράξη, δεκάδων κλινικών προβλημάτων που σχετίζονται με την ειδικότητα (ογκολογία δέρματος, μελάνωμα, έγκαυμα, συγγενείς ανωμαλίες, αποκατάσταση ελλειμμάτων).
4. Η βελτιστοποίηση της σκέψης του κλινικού γιατρού, ασχέτως με το γνωστικό αντικείμενο που τελικώς θα ακολουθήσει.

Περιεχόμενο του μαθήματος – διδασκόμενη ύλη

1. Βασικές αρχές Πλαστικής Χειρουργικής
2. Συγγενείς Ανωμαλίες
3. Χειρουργικές Παθήσεις του δέρματος και του υποδορίου
4. Χειρουργική Κεφαλής και Τραχήλου
5. Χειρουργική Άκρας Χειρός
5. Επανορθωτική Μικροχειρουργική
6. Χειρουργική Κάτω Άκρου
7. Αισθητική Χειρουργική

8. Εγκαυματική νόσος
9. Laser στην πλαστική χειρουργική

Η Κλινική Πλαστικής Χειρουργικής βρίσκεται υπό εγκατάσταση στο ΛΑΤΣΕΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΓΚΑΥΜΑΤΩΝ στο Γ.Ν.Ε. ΘΡΙΑΣΙΟ. Η εγκατάσταση αυτή δεν έχει ολοκληρωθεί λόγω μη ύπαρξης μελών ΔΕΠ, δηλαδή λόγω μη στελέχωσης της Κλινικής.

Η δραστηριότητα της Κλινικής γίνεται στο Γ.Ν.Α. ΛΑΪΚΟ και στο Γ.Ν.Α. ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ, όπου γίνονται και τα μαθήματα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (συμπληρώστε σύμφωνα με τις διευκρινίσεις του υπομνήματος)

Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	Ο	Π
	560		E	Όχι	Όθων Παπαδόπουλος	Ναι	5	2	30	29	2	18	Όχι	Όχι	Ναι	Ναι

A = Κωδικός μαθήματος

B = Σελίδα Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει)

Γ = Υποχρεωτικό Υ/Κατ'επιλογήν

Δ = Απαιτήση για προαπαιτούμενα (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Ε = Υπεύθυνος Μαθήματος – Δ/ντής Κλινικής (ονοματεπώνυμο)

Z = Χρήση εξω-πανεπιστημιακών κλινικών/ιατρείων (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

H = Συνολικός αριθμός διδασκόντων/μελών ΔΕΠ

Θ = Συμμετοχή ειδικευομένων/μεταπτυχιακών στην εκπαίδευση (ΝΑΙ/ΟΧΙ). Αν ΝΑΙ, αναγράψτε τον αριθμό

I = Συνολικός αριθμός ασκουμένων ανά εξάμηνο

K = Αριθμός ασκουμένων που αξιολογήθηκαν θετικά στο τέλος κάθε εξαμήνου

Λ = Συνολική διάρκεια σε εβδομάδες

M = Ώρες εβδομαδιαίας άσκησης

N = Συμμετέχουν οι φοιτητές στις εφημερίες (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Ξ = Έχουν θεσπισθεί κριτήρια για τον αριθμό και το είδος των ασθενών που χρησιμοποιούνται για την κλινική άσκηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Ο = Τηρείται αρχείο ασθενών όπου καταγράφεται η πορεία της νόσου

Π = Αξιολόγηση του μαθήματος από φοιτητές (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατανομή Ωρών διδασκαλίας του κλινικού μαθήματος (σημειώστε αριθμό ωρών και ποσοστό επί του συνόλου των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας)

	Αριθμός ωρών	%
Διαλέξεις-Θεωρία	18	
Εργαστήρια	-	
Διδασκαλία σε μικρές ομάδες (φροντιστήρια, σεμινάρια κ.λπ.):	5	
Επαφή με ασθενείς	Ναι	
Άλλη κατηγορία (περιγράψτε συνοπτικά): Συγγραφή πορείας νόσου, αναζήτηση εργαστηριακών εξετάσεων, επισκέψεις καθηγητή κτλ.	-	

*Πως διασφαλίζετε ότι δεν υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα κλινικά μαθήματα;
Υπάρχει επικάλυψη με τη γναθοπροσωπική χειρουργική και τη μικροχειρουργική*

*Πως προβλέπεται επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και ανανέωση της ύλης του μαθήματος;
Ανά ακαδημαϊκό έτος.*

*Είδη και αριθμός βοηθημάτων που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
Το σύγγραμμα «Πλαστική Επανορθωτική και Αισθητική Χειρουργική» – Εκδόσεις Πασχαλίδη και
Σημειώσεις για την Εγκαυματική Νόσο και τα Laser στην Πλαστική Χειρουργική*

*Γίνεται ανανέωση των βοηθημάτων και πώς;
Γίνεται ανά ακαδημαϊκό έτος*

*Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
Το 20%.*

*Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Όχι.*

*Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος στην αρχή του εξαμήνου;
Με ανακοινώσεις στο χώρο και ηλεκτρονικά (e-τάξη).*

Άλλες συμμετοχές

Συμμετοχή στη διδασκαλία των φοιτητών της Β' Προπαιδευτικής Χειρουργικής Κλινικής και της Α' Χειρουργικής Κλινικής του Λαϊκού Νοσοκομείου και στο κατ' επιλογήν μάθημα Παθήσεων του Μαστού (Υπεύθυνος κ. Χρ. Μαρκόπουλος).

Συμμετοχή σε στρογγυλά τραπέζια και διαλέξεις στη Β' Χειρουργική Κλινική του Αρεταιείου (Υπεύθυνος Δ. Βώρος) και στην Α' Προπαιδευτική Κλινική του Ε.Κ.Π.Α. (Ιπποκράτειο, Υπεύθυνος Γ. Ζωγράφος).

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ/ΙΑΤΡΕΙΟΥ

Μέλη ΔΕΠ

Διευθυντής Κλινικής Ιατρείου – Υπεύθυνος Κλινικού Μαθήματος / Άσκησης

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Παν/κή βαθμίδα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ απασχόλησης)
Όθων Παπδόπουλος	Πλαστικός Χειρουργός	Καθηγητής	2010	Π

Καθηγητής Ε.Κ.Π.Α.

Διδάσκοντες Β' βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ απασχόλησης)
1. Λυκούδης Ευστάθιος 2. Δεμίρη Ευτέρπη 3. Ιατρού Ιωάννης 4. Στρατηγός Αλέξανδρος	Πλαστ. Χειρουργός Πλαστ. Χειρουργός Γναθοχειρουργός Δερματολόγος		

¹Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, ²Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης, ³Πανεπιστήμιο Αθηνών, ⁴Πανεπιστήμιο Αθηνών

Άλλοι διδάσκοντες

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Εργασιακή σχέση στην κλινική και έτος έναρξης της σχέσης	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
Χάμπιας Γρηγόριος	Πλαστικός Χειρουργός	Επιστημονικός Συνεργάτης	Μ
Κωστόπουλος Επαμεινώνδας	Πλαστικός Χειρουργός	Επιστημονικός Συνεργάτης	Μ

Άλλο ιατρικό προσωπικό που συμπράττει στην κλινική εκπαίδευση

	Συνολικός αριθμός	Ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης στην εκπαίδευση
Γ.2.1. Ειδικευόμενοι ιατροί	–	–

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού προσωπικού.
Πολύ καλή.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του διοικητικού προσωπικού.
Κλινική υπό εγκατάσταση.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του νοσηλευτικού προσωπικού.
Κλινική υπό εγκατάσταση.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του τεχνικού και λοιπού προσωπικού.
Κλινική υπό εγκατάσταση.

Συγκεντρωτικός πίνακας προσωπικού Πανεπιστημιακής Κλινικής / Ιατρείου.
Κλινική υπό εγκατάσταση.

Υπάρχει ενιαίος εσωτερικός Κανονισμός για το πάσης φύσεως Προσωπικό των Πανεπιστημιακών Κλινικών; Αν ναι, επισυνάψτε αντίγραφο. Αν όχι, σχολιάστε.
Υπάρχει, αλλά δεν είναι σε εφαρμογή λόγω μη εγκατάστασης και λειτουργίας της Κλινικής.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Δεν υπάρχουν ειδικευόμενοι (Κλινική υπό εγκατάσταση).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ–ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Κλινική υπό εγκατάσταση.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

(Κλινική υπό εγκατάσταση).

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΑΣΚΗΣΕΩΝ

(Κλινική υπό εγκατάσταση).

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

(Κλινική υπό εγκατάσταση).

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

(Κλινική υπό εγκατάσταση).

**ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/
ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ**

Τα δελτία διανέμονται στο τέλος της κλινικού μαθήματος/άσκησης και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα δελτία συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό.

Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού δελτίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών ασκήσεων/μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο τέλος του δελτίου.

Όνομασία και κωδικός Κλινικού Μαθήματος/Άσκησης																				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Πανεπιστήμιο	Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική Σχολή
Τμήμα	Β' Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική «ΠΓΝΑ ΛΑΙΚΟ»
Τομέας	Χειρουργικός

Υπεύθυνος μαθήματος / Διευθυντής Κλινικής	Όθων Παπαδόπουλος, Καθηγητής Πλαστικής Χειρουργικής
Αριθμός διδακτικών μονάδων	
Νοσηλευτικό ίδρυμα / ιατρείο	Β' Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική «ΠΓΝΑ ΛΑΙΚΟ»
Ημερομηνία συμπλήρωσης δελτίου	25/02/2011
Χρονικό διάστημα κλινικού μαθήματος/άσκησης	29/11/2010 – 09/12/2010

Βαθμολογική Κλίμακα

Κακή	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή	Άριστη
1	2	3	4	5

Εκτιμήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας Χ στο αντίστοιχο τετραγωνάκι:

Κλινικό μάθημα/άσκηση	1	2	3	4	5
Ποια είναι η συνολική άποψή σας για την οργάνωση της κλινικής άσκησης την οποία μόλις ολοκληρώσατε;					X
Ποια είναι η γνώμη σας για τις γενικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες της κλινικής;					X
Ποια είναι η γνώμη σας για την ομάδα σας. Πόσο οργανωμένη είναι στη λειτουργία της και την προσέγγιση του ασθενούς και πόσο συνέβαλε στην εκπαίδευσή σας.					X
Εκτιμήστε το ενδιαφέρον και τη συμβολή του διδακτικού προσωπικού στη βελτίωση των κλινικών σας δεξιοτήτων					X
Εκτιμήστε τη συμβολή της καθημερινής και αποκλειστικής ενασχόλησης ενός διδάσκοντος (preceptor) με τους φοιτητές.					X

Ποια είναι η άποψή σας για την κατανομή του εκπαιδευτικού χρόνου κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης					X
Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και αποτελεσματικότητα των μαθημάτων που διδαχθήκατε					X
Εκτιμήστε την επάρκεια της θεωρητικής και πρακτικής κάλυψης των σχετικών θεμάτων					X
Εκτιμήστε τη χρησιμότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού υλικού και των συγγραμμάτων που σας προτάθηκαν					X
Εκτιμήστε τη διαθεσιμότητα και επάρκεια των εποπτικών μέσων				X	
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των ειδικευομένων					X
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων των επιμελητών					X
Εκτιμήστε την εκπαιδευτική χρησιμότητα των επισκέψεων του Καθηγητή					X
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη λήψη ιστορικού σε ασθενείς της συγκεκριμένη κλινικής					X
Εκτιμήστε την εμπειρία που αποκτήσατε στη διενέργεια κλινικής εξέτασης σε ασθενείς της συγκεκριμένης κλινικής					X
Εκτιμήστε τις γνώσεις και τις ικανότητες που αποκτήσατε στην διαγνωστική προσπέλαση και θεραπεία των σχετικών νοσημάτων				X	
Εκτιμήστε τον τρόπο εκτίμησής σας (πόσο αξιολογητικός ήταν)					X
					X

Στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν γραπτές ή/και προφορικές εργασίες

X

Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;					X
Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;					X
Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;					X
Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;					X
Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;					X
Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;					X
Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;					X

Ο/Η διδάσκων/ουσα	1	2	3	4	5
Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης;					X
Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο της κλινικής άσκησης/μαθήματος;					X
Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;					X
Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;					X
Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);					X

Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;						X
---------------------------------------	--	--	--	--	--	---

Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό:	1	2	3	4	5
Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;				X	

Παρατηρήσεις, σχόλια και προτάσεις για την βελτίωση του κλινικού μαθήματος/άσκησης:

Πολύ ενδιαφέροντα τα μαθήματα και ελπίζουμε να συνεχίσει η προβολή των βιντεοσκοπημένων επεμβάσεων καθώς και η επίσκεψη στο Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο στη Μονάδα Εγκαυμάτων γιατί είναι πού χρήσιμη και κεντρίζουν το ενδιαφέρον των φοιτητών.

Εγώ ο/η φοιτητής/τρια	1	2	3	4	5
Παρακολουθώ καθημερινά τις δραστηριότητες της κλινική					X
Παρακολουθώ καθημερινά τα μαθήματα για τους φοιτητές					X
Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις					X
Μελετώ συστηματικά την ύλη					X

Β' Αναισθησιολογική Κλινική Νοσοκομείο «Αττικόν»

Διευθύντρια: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια **Γ. Γερολουκά- Κωστοπαναγιώτου**

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

*Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα*

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Χειρουργικός
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΕΡΟΛΟΥΚΑ – ΚΩΣΤΟΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ/ Καθηγήτρια
Επιστημονική Ειδίκευση	Αναισθησιολόγος / Εντατικολόγος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
652	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ (διατομεακό γίνεται σε συνεργασία με τη Β΄ Κλινική Εντατικής Θεραπείας στο ΑΤΤΙΚΟΝ)

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Προνοσοκομειακή αντιμετώπιση όλων των επειγόντων περιστατικών από τον μη ειδικό γιατρό και πριν από την είσοδο τους στο Νοσοκομείο (στην κοινότητα ή στα κέντρα υγείας ή σε εξωτερικά ιατρεία περιφερικών νοσοκομείων), όπου δεν υπάρχει η συχνά δυνατότητα πλήρους εργαστηριακού και παρακλινικού ελέγχου των ασθενών.

Πρόγραμμα μαθημάτων

Γενικές αρχές Επείγουσας Ιατρικής – Οργάνωση ΤΕΠ – Μεταφορά βαρέως πασχόντων – Ιατρική Καταστροφών (διαχείριση κρίσης-διαλογή ασθενών)	Α. Αρμαγανίδης και μέλη Β΄ ΠΚ Εντατικής Θεραπείας
Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση Υποστήριξη αεραγωγού	Γ. Κωστοπαναγιώτου και μέλη Β΄ ΠΚ Αναισθησιολογίας
Βλαπτικοί περιβαλλοντικοί παράγοντες– Πνιγμός – Αναφυλακτικό shock, Δήγματα φιδιών – εντόμων,	Γ. Κωστοπαναγιώτου και μέλη Β΄ ΠΚ Αναισθησιολογίας
Αρχική αντιμετώπιση πολυτραυματία – Επείγουσα αντιμετώπιση λοιπών τραυματικών καώσεων	Γ. Πέρρος και μέλη Δ΄ Χειρουργικής
Διαγνωστική προσπέλαση και αντιμετώπιση καταπληξίας (shock)	Η. Τσαγκάρης Β΄ ΠΚ Εντατικής Θεραπείας
Επείγοντα Χειρουργικά προβλήματα (60 min). Επείγουσα αντιμετώπιση αιματολογικών διαταραχών (30 min)	Γ. Καρατζάς και μέλη Γ΄ Χειρουργικής Α. Τραυλού και μέλη Αιματολογικού Εργαστηρίου
Επείγοντα αναπνευστικά προβλήματα	Γ. Δημόπουλος Β΄ ΠΚ Εντατικής Θεραπείας

Καταστολή και Αναλγησία στον βαρέως πάσχοντα Δηλητηριάσεις	Γ. Κωστοπαναγιώτου και μέλη Β' ΠΚ Αναισθησιολογίας
Διαταραχές οξεοβασικής ισορροπίας και ηλεκτρολυτών	Δ. Βλαχάκος Δ. Β' Παν Παθολογική Κλινική
Επείγοντα καρδιολογικά προβλήματα (60 min) Επείγοντα καρδιοχειρουργικά περιστατικά (30 min)	Λ. Ραλλίδης, Β' Καρδιολογική ΠΚ Μέλη Β' Καρδιοχειρουργικής ΠΚ
Διαγνωστική προσπελαση και αντιμετώπιση ασθενούς με κρανιοεγκεφαλική κάκωση Επείγουσα αντιμετώπιση Γυναικολογικών και Ουρολογικών προβλημάτων	Σ. Σγούρος Β' Νευροχειρουργική Κλινική Ε. Σαλαμαλέκης και μέλη Γ' Π Γυναικ/γικής Κλινικής
Επείγοντα Νευρολογικά προβλήματα (45 min) Επείγοντα Ψυχιατρικά προβλήματα. (45 min)	Στεφανής, Β' Νευρολογικής ΠΚ Χριστοδούλου, Β' Ψυχιατρικής ΠΚ
Επείγοντα παθολογικά προβλήματα Επείγουσα αντιμετώπιση σοβαρών λοιμώξεων	Α. Αντωνιάδου Δ' Παν Παθολογική Κλινική
Επείγοντα ΩΡΛ προβλήματα (45 min) Επείγοντα Οφθαλμολογικά προβλήματα (45 min)	Μαραγκουδάκης Β' Π. ΩΡΛ Κλινικής Παπαθανασίου Β' Π Οφθαλμ/γικής Κλινικής

Υπεύθυνοι

Γ. Γερολουκά–Κωστοπαναγιώτου, Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας, ΠΓΝ «Αττικόν»

Α. Αρμαγανίδης, Καθηγητής Εντατικής Θεραπείας, ΠΓΝ «Αττικόν»

Τα μαθήματα γίνονται στο ΠΓΝ «Αττικόν», Κεντρικό Αμφιθέατρο, κάθε Δευτέρα 15:30– 18:30 (δύο διδακτικές ενότητες κάθε φορά).

Γίνεται επίσης μια κλινική άσκηση στην ΚΑΡΠΑ (στο ΑΤΤΙΚΟΝ) και μια κλινική άσκηση στο ΕΚΑΒ (το σχετικό πρόγραμμα θα ανακοινωθεί σύντομα).

Οι προαναφερόμενες 2 κλινικές ασκήσεις είναι υποχρεωτικές για όλους τους φοιτητές, προκειμένου να γίνουν δεκτοί στις εξετάσεις.

Μαθησιακοί στόχοι

Ο βασικός στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την αντιμετώπιση των επειγόντων περιστατικών πριν από την είσοδο τους στο Νοσοκομείο (στην κοινότητα ή στα κέντρα υγείας ή σε εξωτερικά ιατρεία περιφερικών νοσοκομείων), όπου δεν υπάρχει η συχνά δυνατότητα πλήρους εργαστηριακού και παρακλινικού ελέγχου των ασθενών.

Πρόκειται για μάθημα Επιστημονικής Περιοχής, είναι διατομεακό και η φιλοσοφία του είναι η ενιαία διδασκαλία της προνοσοκομειακής αντιμετώπισης των επειγόντων κάθε ειδικότητας από τους ειδικούς (καρδιολόγους, πνευμονολόγους, χειρουργούς κλπ.).

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
7 ^ο , 8 ^ο , 9 ^ο , 10 ^ο , 11 ^ο και 12 ^ο	ΥΕ	ΕΠ	ΚΑ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόσδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
15	0	Όχι		3		Ναι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι	Όχι	Όχι (Ναι σε προηγούμενο)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;
2009.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

ΝΑΙ εστιάζουμε όμως στην προνοσοκομειακή αντιμετώπιση και έχουμε στενή συνεργασία με τα μέλη ΔΕΠ των άλλων ειδικοτήτων για να αποφεύγονται οι επικαλύψεις.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Μετάφραση του Βιβλίου

- «**Εγχειρίδιο Επείγουσας Ιατρικής**», των Ο. John Ma, David M. Cline, Judith E. Tintinalli, Gabor D. Kelen, J. Stephan Starczynski – American College of Emergency Physicians. 6η ΕΚΔΟΣΗ Μετάφραση – Επιμέλεια: Γ. Κωστοπαναγιώτου, Α. Αρμαγανίδης, Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη, Αθήνα (2006).
- «**Επείγουσα Ιατρική**», των Kevin J. Knoor, Lawrence B. Stack, Alan B. Storrow – McGraw Hill, Μετάφραση – Επιμέλεια: Γ. Κωστοπαναγιώτου και συν., Ιατρικές Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα (2008).

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Από τους διδάσκοντες ανά έτος.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Όλη η ύλη.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Όχι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Ανακοινώσεις, διανομή φυλλαδίων και συζήτηση στο αμφιθέατρο.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Όχι κανονίζονται RDV όταν χρειάζεται με τη γραμματεία.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Αποτελεί μέρος του μαθήματος το οποίο λόγω της φύσης του δεν προσφέρεται για έρευνα.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Ναι επίσκεψη και εκπαιδευτική άσκηση στο ΕΚΑΒ.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	X	20-40%		40-60%		60-80%		80-100%		Δεν γνωρίζω	
-------	---	--------	--	--------	--	--------	--	---------	--	-------------	--

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	Ναι
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	Όχι
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	Όχι
Κατ' οίκον εργασία:	Όχι
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	Όχι
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	Όχι
Άλλα:*	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Όχι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Όχι

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Γραπτή εξέταση.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Επαρκείς και κατάλληλες, ο εξοπλισμός έχει αγορασθεί με δωρεές προς την Κλινική μέσω ΕΛΚΕ.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Άσκηση ΚΑΡΠΑ και στο ΕΚΑΒ. Τα προπλάσματα που χρησιμοποιούνται είναι παλαιά και έχουν φθαρεί, ο δε αριθμός τους δεν επαρκεί.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Όχι.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Ανεπαρκείς.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Όχι μόνο PowerPoint για τις παρουσιάσεις.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Όχι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Αρνητικά, περιορισμένες αίθουσες διδασκαλίας και αμφιθέατρα, παλαιός εξοπλισμός όχι σε μόνιμη θέση (απαιτείται εγκατάσταση σε κάθε μάθημα).

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Όχι.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε; Ναι συνήθως μετά την έναρξη του εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος; Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2008-2007	0	0	0	5	25	70	9,5
2007-2006	0	0	0	2	18	80	9,7
2006-2005	0	0	0	1	14	85	9,8
2005-2004						X	
2004-2003						X	

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.
ΟΧΙ έντυπο, συζήτηση στο τέλος των μαθημάτων στο αμφιθέατρο.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;
Βελτίωση του προγράμματος για την επόμενη χρονιά με βάση τις υποδείξεις των φοιτητών και το αποτέλεσμα των εξετάσεων.

**ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/
ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

Συμπληρώνεται χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετα-πτυχιακά κλινικά μαθήματα/ασκήσεις με ευθύνη του υπεύθυνου διευθυντή κλινικής η διδάσκοντος

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Χειρουργικός - Παθολογικός (διατομεακό)

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Τίτλος Κλινικού Μαθήματος	Επείγουσα Προνοσοκομειακή Ιατρική
Υπεύθυνος μαθήματος/ Διευθυντής Κλινικής	Καθηγήτρια Γεωργία Γερολουκά –Κωστοπαναγιώτου, Β' Πανεπιστημιακή Κλινική Αναισθησιολογίας Καθηγητής Απόστολος Αρμαγανίδης Β' Πανεπιστημιακή Κλινική Εντατικής Θεραπείας
Κωδ. Αριθμός Μαθήματος	000652
Αριθμός Διδακτικών Ωρών	27
Νοσηλευτικό Ίδρυμα/Ιατρείο	Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο ΑΤΤΙΚΟΝ

Συνοπτική Περιγραφή Μαθήματος-Άσκησης

Προνοσοκομειακή αντιμετώπιση όλων των επειγόντων περιστατικών από τον μη ειδικό γιατρό και πριν από την είσοδο τους στο Νοσοκομείο (στην κοινότητα ή στα κέντρα υγείας ή σε εξωτερικά ιατρεία περιφερικών νοσοκομείων), όπου δεν υπάρχει η συχνά δυνατότητα πλήρους εργαστηριακού και παρακλινικού ελέγχου των ασθενών.

Στόχοι και προσδοκώμενα αποτελέσματα της Κλινικής Άσκησης

Ο βασικός στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την αντιμετώπιση των επειγόντων περιστατικών πριν από την είσοδο τους στο Νοσοκομείο (στην κοινότητα ή στα κέντρα υγείας ή σε εξωτερικά ιατρεία περιφερικών νοσοκομείων), όπου δεν υπάρχει η συχνά δυνατότητα πλήρους εργαστηριακού και παρακλινικού ελέγχου των ασθενών.

Γίνονται 2 κλινικές ασκήσεις – φροντιστήρια ένα για την εκπαίδευση των φοιτητών στην καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΙΑ) σε πρόπλασμα και ένα στο ΕΚΑΒ για εξοικείωση των φοιτητών με τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του και με τις βασικές αρχές προ-νοσοκομειακής αντιμετώπισης και μεταφοράς των ασθενών στην ελληνική πραγματικότητα.

Περιεχόμενο του μαθήματος – διδασκόμενη ύλη

Πρόγραμμα μαθημάτων

Γενικές αρχές Επείγουσας Ιατρικής – Οργάνωση ΤΕΠ – Μεταφορά βαρέως πασχόντων – Ιατρική Καταστροφών (διαχείριση κρίσης-διαλογική ασθενών)	Μέλη ΔΕΠ Β' ΠΚ Εντατικής Θεραπείας
Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση Υποστήριξη αεραγωγού	Μέλη ΔΕΠ Β' ΠΚ Αναισθησιολογίας
Βλαπτικοί περιβαλλοντικοί παράγοντες- Πνιγμός – Αναφυλακτικό shock, Δήγματα φιδιών – εντόμων,	Μέλη ΔΕΠ Β' ΠΚ Αναισθησιολογίας
Αρχική αντιμετώπιση πολυτραυματία – Επείγουσα αντιμετώπιση λοιπών τραυματικών κακώσεων	Μέλη ΔΕΠ Δ' Χειρουργικής

Διαγνωστική προσπέλαση και αντιμετώπιση καταπληξίας (shock)	Μέλη ΔΕΠ Β' ΠΚ Εντατικής Θεραπείας
Επείγοντα Χειρουργικά προβλήματα (60 min). Επείγουσα αντιμετώπιση αιματολογικών διαταραχών (30 min)	Μέλη ΔΕΠ, Γ' Χειρουργικής Μέλη ΔΕΠ, Αιματολογικού Εργαστηρίου
Επείγοντα αναπνευστικά προβλήματα	Μέλη ΔΕΠ, Β' ΠΚ Εντατικής Θεραπείας
Καταστολή και Αναλγησία στον βαρέως πάσχοντα Δηλητηριάσεις	Μέλη ΔΕΠ Β' ΠΚ Αναισθησιολογίας
Διαταραχές οξεοβασικής ισορροπίας και ηλεκτρολυτών	Μέλη ΔΕΠ, Β' Παν Παθολογική Κλινική
Επείγοντα καρδιολογικά προβλήματα (60 min) Επείγοντα καρδιοχειρουργικά περιστατικά (30 min)	Μέλη ΔΕΠ Β' Καρδιολογική ΠΚ Β' Καρδιοχειρουργικής ΠΚ
Διαγνωστική προσπέλαση και αντιμετώπιση ασθενούς με κρανιοεγκεφαλική κάκωση Επείγουσα αντιμετώπιση Γυναικολογικών και Ουρολογικών προβλημάτων	Μέλη ΔΕΠ Β' Νευροχειρουργική Κλινική Μέλη ΔΕΠ Γ' Π Γυναικ/γικής Κλινικής
Επείγοντα Νευρολογικά προβλήματα (45 min) Επείγοντα Ψυχιατρικά προβλήματα (45 min)	Μέλη ΔΕΠ, Β' Νευρολογικής ΠΚ Μέλη ΔΕΠ, Β' Ψυχιατρικής ΠΚ
Επείγοντα παθολογικά προβλήματα Επείγουσα αντιμετώπιση σοβαρών λοιμώξεων	Μέλη ΔΕΠ Δ' Παν Παθολογική Κλινική
Επείγοντα ΩΡΛ προβλήματα (45 min) Επείγοντα Οφθαλμολογικά προβλήματα (45 min)	Μέλη ΔΕΠ, Β' Π. ΩΡΛ Κλινικής Μέλη ΔΕΠ, Β' Π Οφθαλμ/γικής Κλινικής

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (συμπληρώστε σύμφωνα με τις διευκρινίσεις του υπομνήματος)

Κλινικό Μάθημα Άσκηση	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	Ο	Π
Επείγουσα Προνοσοκομειακή Ιατρική	652	169	Ε	Όχι	Γερολουκά – Κωστοπαναγιώτου Γεωργία, Β' Αναισθησιολογική Αρμαγανίδης Απ., Β Εντατικής Θερ.	Όχι	20	Όχι	150	100	7	3	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι

A = Κωδικός μαθήματος

B = Σελίδα Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει)

Γ = Υποχρεωτικό Υ/Κατ'επιλογήν Ε

Δ = Απαιτήση για προαπαιτούμενα (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Ε = Υπεύθυνος Μαθήματος – Δ/ντής Κλινικής (ονοματεπώνυμο)

Z = Χρήση εξω-πανεπιστημιακών κλινικών/ιατρείων (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

H = Συνολικός αριθμός διδασκόντων/μελών ΔΕΠ

Θ = Συμμετοχή ειδικευμένων/μεταπτυχιακών στην εκπαίδευση (ΝΑΙ/ΟΧΙ). Αν ΝΑΙ, αναγράψτε τον αριθμό

I = Συνολικός αριθμός ασκουμένων ανά εξάμηνο

K = Αριθμός ασκουμένων που αξιολογήθηκαν θετικά στο τέλος κάθε εξαμήνου

Λ = Συνολική διάρκεια σε εβδομάδες

M = Ώρες εβδομαδιαίας άσκησης

N = Συμμετέχουν οι φοιτητές στις εφημερίες (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Ξ = Έχουν θεσπισθεί κριτήρια για τον αριθμό και το είδος των ασθενών που χρησιμοποιούνται για την κλινική άσκηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

O = Τηρείται αρχείο ασθενών όπου καταγράφεται η πορεία της νόσου

Π = Αξιολόγηση του μαθήματος από φοιτητές (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατανομή Ωρών διδασκαλίας του κλινικού μαθήματος (σημειώστε αριθμό ωρών και ποσοστό επί του συνόλου των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας)

	Αριθμός ωρών	%
Διαλέξεις–Θεωρία	21	90%
Εργαστήρια	6	10%
Διδασκαλία σε μικρές ομάδες (φροντιστήρια, σεμινάρια κλπ.):	Ναι	10%
Επαφή με ασθενείς	Όχι	
Άλλη κατηγορία (περιγράψτε συνοπτικά): Συγγραφή πορείας νόσου, αναζήτηση εργαστηριακών εξετάσεων, επισκέψεις καθηγητή κ.λπ.		

Πώς διασφαλίζετε ότι δεν υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα κλινικά μαθήματα;

Υπάρχει ενός βαθμού επικάλυψη αλλά εστιάζουμε κύρια στην προνοσοκομειακή αντιμετώπιση των επειγόντων περιστατικών και έχουμε στενή συνεργασία με τα μέλη ΔΕΠ των άλλων ειδικοτήτων που συμμετέχουν και διδάσκουν τα γνωστικά αντικείμενα της ειδικότητας τους έτσι ώστε να αποφεύγονται οι επικαλύψεις

Πώς προβλέπεται επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και ανανέωση της ύλης του μαθήματος;

Ανά έτος γίνεται συνάντηση των μελών ΔΕΠ των 2 Κλινικών (Εντατικής Θεραπείας και Αναισθησιολογικής) και γίνεται ανασκόπηση των προβλημάτων και προτάσεις για τη λύση τους.

Είδη και αριθμός βοηθημάτων που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

- «Εγχειρίδιο Επείγουσας Ιατρικής», των O. John Ma, David M. Cline, Judith E. Tintinalli, Gabor D. Kelen, J. Stephan Starczynski – American College of Emergency Physicians. 6^η ΕΚΔΟΣΗ Μετάφραση – Επιμέλεια: Γ. Κωστοπαναγιώτου, Α. Αρμαγανίδης, Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα (2006).
- «Επείγουσα Ιατρική», των Kevin J. Knoop, Lawrence B. Stack, Alan B. Storrow – McGraw Hill, Μετάφραση – Επιμέλεια: Γ. Κωστοπαναγιώτου και συν., Ιατρικές Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα (2008).

Γίνεται ανανέωση των βοηθημάτων και πώς;

Προς το παρόν όχι γιατί είναι πρόσφατη η έναρξη διεξαγωγής μαθημάτων.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

90% τουλάχιστον.

Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Όχι.

Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος στην αρχή του εξαμήνου;

Με ανακοινώσεις στις κλινικές στη Γραμματεία της Σχολής και στα σχετικά sites

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ/ΙΑΤΡΕΙΟΥ
Μέλη ΔΕΠ (7 Μέλη ΔΕΠ της Β' ΠΚΕΘ και 5 Μέλη ΔΕΠ της Β' ΠΚΑ)

Διευθυντής Κλινικής Ιατρείου – Υπεύθυνος Κλινικού Μαθήματος / Άσκησης

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Παν/κή βαθμίδα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
Αρμαγανίδης Απόστολος	Πνευμονολόγος Εντατικολόγος	Καθηγητής	2009	Π
Γερολουκά – Κωστοπαναγιώτου Γεωργία	Αναισθησιολόγος	Καθηγήτρια	2010	Π

Διδάσκοντες Α' βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
Γ. Γερολουκά– Κωστοπαναγιώτου	Αναισθησιολόγος	2010	Π

Διδάσκοντες Β' βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)

Διδάσκοντες Γ' βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής ή προαγωγής στη βαθμίδα	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
Π. Ματσώτα	Αναισθησιολόγος	2009	Π
Α. Πανταζή	Αναισθησιολόγος	2009	Π

Διδάσκοντες Δ' βαθμίδος

Όνοματεπώνυμο	Ιατρική ειδικότητα	Έτος εκλογής	Πλήρους = Π ή Μερικής = Μ (απασχόλησης)
Θ. Σαραντέας	Αναισθησιολόγος, Εντατικολόγος	2009	Π
Χ. Μπατιστάκη	Αναισθησιολόγος	2009	Π

Άλλο ιατρικό προσωπικό που συμπράττει στην κλινική εκπαίδευση

	Συνολικός αριθμός	Ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης στην εκπαίδευση
Γ.2.1. Ειδικευόμενοι ιατροί	10	3

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Το μάθημα είναι διατομεακό και επομένως εύκολα από κάθε συνεργαζόμενη κλινική στο ΑΤΤΙΚΟΝ καλύπτονται οι ανάγκες από έμπειρα μέλη ΔΕΠ στην κάθε ειδικότητα.

Άλλο προσωπικό των πανεπιστημιακών κλινικών και ιατρείων που δεν συμπράττει στην κλινική εκπαίδευση

Δεν υπάρχει άλλο προσωπικό με μόνιμη θέση στο Πανεπιστήμιο ούτε στο Νοσοκομείο ΑΤΤΙΚΟΝ. Ακόμη και η γραμματειακή υποστήριξη των μαθημάτων γίνεται με την πρόσληψη συμβασιούχων γραμματέων που πληρώνονται από επιστημονικά προγράμματα. Κατά συνέπεια κατά διαστήματα προκύπτουν σημαντικές δυσλειτουργίες λόγω αλλαγής του προσωπικού με νέες και άπειρες γραμματείες.

	Συνολικός αριθμός	Κατηγορία εκπαίδευσης Α	Κατηγορία εκπαίδευσης Β	Κατηγορία εκπαίδευσης Γ
Γ.3.1. Διοικητικό προσωπικό	0			
Γ.3.1. Νοσηλευτές	29	7	19	3
Γ.3.3. Τεχνικό προσωπικό	0			
Γ.3.4. Άλλοι*	0			

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του διοικητικού προσωπικού.

Χ.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια του νοσηλευτικού προσωπικού.

<50% έμπειροι νοσηλευτές.

Συγκεντρωτικός πίνακας προσωπικού Πανεπιστημιακής Κλινικής / Ιατρείου.

Κλινικό Μάθημα/Άσκηση	Προνοσοκομειακή Επείγουσα Ιατρική
Παν/κό Ίδρυμα & Κλινική/Ιατρείο	Β' Πανεπιστημιακή Κλινική Αναισθησιολογίας
Αριθμός Κλινών	
Υπεύθυνος Διευθυντής (Ονοματεπώνυμο)	Γεωργία Γερολουκά-Κωστοπαναγιώτου

Μέλη ΔΕΠ και άλλο ιατρικό προσωπικό									Άλλοι					
A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	O
1		2	2	12 (Επιμ. ΕΣΥ)	0	10	0	15	29	0	0	4 (ΠΔ 407/80)	Ναι	Όχι

A = Διδάσκοντες Α Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

B = Διδάσκοντες Β Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Γ = Διδάσκοντες Γ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Δ = Διδάσκοντες Δ Βαθμίδας (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

E = Άλλοι διδάσκοντες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό και επεξηγήστε)

Z = Σύμβουλοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

H = Ειδικευόμενοι ιατροί (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Θ = Μεταπτυχιακοί σπουδαστές ιατρικής (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

I = Υποψήφιοι Διδάκτορες (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

K = Νοσηλευτές (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Λ = Διοικητικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

M = Τεχνικό Προσωπικό (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

N = Άλλοι (συμπληρώστε τον συνολικό αριθμό)

Ξ = Υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

O = Είναι επαρκές το εκπαιδευτικό προσωπικό (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Υπάρχει ενιαίος εσωτερικός Κανονισμός για το πάσης φύσεως Προσωπικό των Πανεπιστημιακών Κλινικών; Αν ναι, επισυνάψτε αντίγραφο. Αν όχι, σχολιάστε.

Όχι. Δεν υπάρχει κανονισμός ούτε καθηκοντολόγιο για το πάσης φύσεως προσωπικό της

κλινικής. Πρόκειται για ένα γενικότερο πρόβλημα στις Πανεπιστημιακές Κλινικές (αλλά και στις κλινικές του ΕΣΥ) για το οποίο απαιτείται μάλλον συλλογική λύση, η οποία δεν διαφαίνεται προς το παρόν.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΔΕΝ συμμετέχουν ειδικευόμενοι στην εκπαίδευση φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ–ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Ποιο είναι το πρόγραμμα διδασκαλίας της κλινικής άσκησης;

Γίνονται 2 κλινικές ασκήσεις – φροντιστήρια ένα για την εκπαίδευση των φοιτητών στην καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ) σε πρόπλασμα και ένα στο ΕΚΑΒ για εξοικείωση των φοιτητών με τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του και με τις βασικές αρχές προνοσοκομειακής αντιμετώπισης και μεταφοράς των ασθενών στην Ελληνική πραγματικότητα.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Ποιος είναι ο αριθμός των ασθενών που φροντίζει ο φοιτητής κατά την διάρκεια της Κλινικής Άσκησης και σε τι βαθμό ο φοιτητής είναι υπεύθυνος για τον κάθε ασθενή;

Δεν περιλαμβάνεται η παρακολούθηση ασθενών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Τι είδους κλινικές πράξεις αναλαμβάνουν οι φοιτητές κατά τη διάρκεια της Κλινικής Άσκησης;
Άσκηση σε προπλάσματα μόνο για εκμάθηση εκτέλεσης ΚΑΡΠΑ (καρδιακές μαλάξεις, τεχνητή αναπνοή και διασωλήνωση)

Υπάρχει προβληματισμός με τον φόρτο εργασίας και τον χρόνο που αφιερώνουν οι φοιτητές;
Όχι ο φόρτος εργασίας είναι ελάχιστος.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα

(α) Αριθμός και χωρητικότητα. Αμφιθέατρο Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου ΑΤΤΙΚΟΝ, 250 θέσεων.

(β) Ώρες χρήσης. Κάθε Δευτέρα 15:00-18:00.

Σχολιάστε την καταλληλότητα, ποιότητα και επάρκεια των αιθουσών διδασκαλίας.

Το αμφιθέατρο του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου ΑΤΤΙΚΟΝ είναι ένα και μοναδικό για την κάλυψη των αναγκών όλων των Πανεπιστημιακών Κλινικών του Νοσοκομείου και κατά συνέπεια δεν επαρκεί. Υπάρχει ένα πλήρες πρόγραμμα χρήσης του όλες τις ημέρες της εβδομάδος πρωί και απόγευμα, με αποτέλεσμα όταν υπάρχουν άλλες έκτακτες εκδηλώσεις (π.χ. συνελεύσεις, επισκέψεις επισήμων, τελετές του Υπουργείου – ΥΠΕ – Πανεπιστημίου, ομιλίες προσκεκλημένων καθηγητών) να αναβάλλονται μαθήματα για τα οποία δεν υπάρχει στη συνέχεια διαθέσιμο αμφιθέατρο μέχρι το τέλος του διδακτικού εξαμήνου. Το ίδιο πρόβλημα υπάρχει εάν αναβληθούν μαθήματα λόγω απεργιών, ενώ το αμφιθέατρο δεν είναι επίσης διαθέσιμο για διενέργεια εξετάσεων κατά τις ημερομηνίες που ζητούν οι φοιτητές.

Εκπαιδευτικά εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για τα κλινικά μαθήματα

Δεν χρησιμοποιούνται.

(α) Αριθμός και χωρητικότητα

(β) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων.

(γ) Ώρες χρήσης.

Σχολιάστε την καταλληλότητα, ποιότητα και επάρκεια του εργαστηριακού εξοπλισμού.

Τα προπλάσματα που χρησιμοποιούνται είναι παλαιά και έχουν φθαρεί, ο δε αριθμός τους δεν επαρκεί. Τα οπτικοακουστικά μέσα ανήκουν στις κλινικές και έχουν αποκτηθεί μέσω ΕΛΚΕ μετά από δωρεές ή από χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων.

Είναι διαθέσιμα τα εκπαιδευτικά εργαστήρια για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Όχι.

Άλλος τεχνικός εξοπλισμός, λ.χ. τηλεοράσεις, βίντεο, προβολείς, διαφανοσκόπια κλπ.
(περιγράψτε συνοπτικά).
Όχι.

Εκπαιδευτικά Λογισμικά (περιγράψτε συνοπτικά).
Όχι.
Βιβλιογραφική υποστήριξη του μαθήματος (υπηρεσίες βιβλιοθήκης).
Όχι.

Σχολιάστε την ποιότητα και επάρκεια των διαθέσιμων υποδομών.
Ανεπαρκής.

Έξω-πανεπιστημιακές κλινικές/ιατρείου που συνεργάζονται για την άσκηση φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση.
Όχι.

Συνοπτική Περιγραφή της Διαδικασίας Αξιολόγησης των Επιτευγμάτων της άσκησης.
Κλασική εξέταση των φοιτητών με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο κλινικό μάθημα και το ποσοστό συμβολής κάθε μεθόδου στην τελική βαθμολογία του μαθήματος.

Συμβολή στη βαθμολογία %												
Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H	Θ	I	K	Λ	M
	150	2	Γ	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι	Όχι	Όχι

A = Αριθμός ασκουμένων φοιτητών

B = Αριθμός εξετάσεων/εξάμηνο

Γ = Εξέταση τέλους εξαμήνου (γραπτή Γ / προφορική Π). Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης των φοιτητών

Δ = Ενδιάμεσες εξετάσεις ή ασκήσεις

Ε = Εργαστηριακές ή πρακτικές εξετάσεις

Z = Αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ (ΔΕΠ) ή ειδικευομένου (Ε)

H = Αξιολόγηση που βασίζεται στη χρήση προτύπων ασθενών (Standardized Patient)

Θ = Παρουσίαση εργασίας

I = Άλλες μέθοδοι αξιολόγησης (περιγράψτε συνοπτικά)

K = Παρακολουθούνται οι φοιτητές κατά την κλινική άσκηση (Ναι/Όχι)

Λ = Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης; (Ναι/Όχι)

M = Υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (Ναι/Όχι)

Περιγράψτε τη μέθοδο που χρησιμοποιείτε για την εκτίμηση της απόδοσης των φοιτητών στην κλινική άσκηση (επίλυση προβλημάτων, κλινική αιτιολόγηση, επικοινωνία με ασθενείς ή

άλλες δεξιότητες και συμπεριφορά που αρμόζει στην κλινική άσκηση και κατ' επέκταση στην άσκηση ιατρικού επαγγέλματος).

Κλασσική εξέταση των φοιτητών με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.

Σχολιάστε αν παρακολουθούνται συστηματικά όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των βασικών κλινικών δεξιοτήτων και αναφέρατε τυχόν δυσκολίες.

Όχι, κλασσικά το ποσοστά παρακολούθησης είναι χαμηλά και η συμμετοχή των φοιτητών συνεχώς μειώνεται (<10% το τελευταίο έτος).

Σχολιάστε την επάρκεια και διαφάνεια των μεθόδων αξιολόγησης που εφαρμόζονται, αν οι φοιτητές λαμβάνουν συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον της κλινικής άσκησης και ενδεχόμενες βελτιώσεις που σχεδιάζετε.

Κλασσική εξέταση των φοιτητών με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. Δεν λαμβάνουν οι φοιτητές σχόλια στο μέσον της άσκησης.

Περιλάβετε μία τυπική αξιολόγηση από καθηγητές ή ειδικευμένους που περιγράφει την απόδοση των φοιτητών κατά την κλινική άσκηση σε μικρές ομάδες και ειδικότερα όσον αφορά την αποκτηθείσα ικανότητά τους και εμπειρία να εξετάζουν τον ασθενή και να εκτιμούν τα κλινικά δεδομένα να διαγνώσουν τη νόσο και να προτείνουν ορθολογική θεραπευτική προσέγγιση. (Η διαδικασία αυτή συνιστά την κατευθυνόμενη αξιολόγηση ασθενούς σε μικρές ομάδες ή συζήτηση περιπτώσεων).

Δεν εφαρμόζεται.

Σχολιάστε τη χρονική περίοδο εντός της οποίας ανακοινώνεται η τελική βαθμολογία.

Εντός 7-15 ημερών συνήθως (ικανοποιητική στα πλαίσια λειτουργίας του ΕΚΠΑ και της Σχολής).

Αναφέρατε τυχόν κλινικές ασκήσεις που δεν περιλαμβάνουν γραπτή αξιολόγηση ως μέρος της αξιολόγησης της απόδοσης των φοιτητών.

Δεν υπάρχουν.

Σχολιάστε αν υπάρχουν στοιχεία για την επιτυχία αποφοίτων του τμήματός σε εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας σε άλλα κράτη (π.χ ΗΠΑ, USMLE 1 και 2, τυχόν εξετάσεις χωρών της ΕΕ, κλπ).

Δεν υπάρχουν.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές το συγκεκριμένο κλινικό μάθημα/άσκηση;

Επισυνάψτε το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείτε.

Δεν γίνεται συστηματικά αξιολόγηση αλλά απλή συζήτηση με τους φοιτητές στο τέλος του έτους.

Αξιολογείται συστηματικά από τους φοιτητές η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας καθενός από τους διδάσκοντες; Επισυνάψτε ενδεικτικό ερωτηματολόγιο.

Δεν γίνεται συστηματικά αξιολόγηση αλλά απλή συζήτηση με τους φοιτητές στο τέλος του έτους.

Πώς κρίνετε την συμβολή της αξιολόγησης των φοιτητών στην καλύτερη επίτευξη των μαθησιακών στόχων;

Δεν γίνεται συστηματικά αξιολόγηση αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν θα ήταν πολύ χρήσιμη η θεσμοθέτηση της μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες για όλα τα μαθήματα.

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ – ΠΑΙΔΙΟΥ

Α' Παιδιατρική Κλινική Νοσοκομείο Παίδων «Αγία Σοφία»

Διευθυντής: Γ. Χρούσος

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρική Σχολή
Τομέας	Υγείας Μητέρας-Παιδιού
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Γ. Π. ΧΡΟΥΣΟΣ / Α Βαθμίδος, Ε. ΖΟΥΜΑΚΗΣ / Δ βαθμίδος
Επιστημονική Ειδίκευση	Παιδιατρική, Μοριακή Βιοχημεία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
	Αγγλική Ιατρική Ορολογία (υποχρεωτικό κατ'επιλογήν)

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Η δημοσίευση νέων ιατρικών γνώσεων διεθνώς γίνεται πλέον στα αγγλικά. Περίπου 75 τοις εκατό των ιατρικών, βιολογικών και άλλων επιστημονικών όρων που έχουν σχέση με την ιατρική έχουν ελληνο-λατινική προέλευση, με υπεροχή εκείνων με ελληνική ρίζα. Μολονότι οι γνώστες της ελληνικής γλώσσας έχουν ένα σημαντικότατο πλεονέκτημα, η ικανοποιητική εκμάθηση της αγγλικής ορολογίας είναι απαραίτητη για την παρακολούθηση της προόδου της ιατρικής επιστήμης και τέχνης. Το κατ' επιλογή μάθημα της αγγλικής ιατρικής ορολογίας είναι εξαμηνιαίο. Συντονίζεται από τον καθηγητή κ. Γ. Χρούσο και τον Λέκτορα Ε. Ζουμάκη και διδάσκεται από μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Αθηνών με πολύχρονη πείρα στην χρήση της αγγλικής και της ιατρικής ορολογίας, κυρίως του Ιατρικού Τμήματος. Η διδασκαλία ξεκινά με την ιστορία της εξέλιξης της ιατρικής ορολογίας από την Ιπποκρατική Ιατρική στην ελληνιστική και ρωμαϊκή ιατρική και εν συνεχεία διδάσκεται κατά συστήματα πάντοτε με βάση την ετυμολογία και ιστορία των λέξεων. Η διδασκαλία προϋποθέτει επαρκείς γνώσεις της αγγλικής γλώσσας από τους διδασκόμενους. Το αποτέλεσμα είναι η μύηση των φοιτητών στην πλέον παγκόσμια ιατρική ορολογία και η δημιουργία προσλαβανουσών παραστάσεων πάνω στις οποίες θα βασιστούν για την δια βίου παρακολούθηση της ραγδαίας εξέλιξης της Ιατρικής.

Μαθησιακοί στόχοι

Η μύηση των φοιτητών στην πλέον παγκόσμια ιατρική ορολογία και η δημιουργία προσλαβανουσών παραστάσεων πάνω στις οποίες θα βασιστούν για την δια βίου παρακολούθηση της ραγδαίας εξέλιξης της Ιατρικής.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο -12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
4 ^ο	ΥΕ	ΓΓ	ΚΟ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
20	-	-	-	4	26/εξάμηνο	Ναι	Ναι/ προαιρετική

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι	Ναι http://eclass.uoa.gr/courses/MED378/	θα ξεκινήσει από το εαρινό εξάμηνο

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Γίνεται πάγια με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους από τους υπευθύνους του μαθήματος.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Δεν υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Dorland's Medical Dictionary (βιβλίο). Σημειώσεις όλων των διδασκόντων στο e-class. Βιβλία σε ηλεκτρονική μορφή.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Γίνεται πάγια με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους από τους υπευθύνους του μαθήματος.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Το μέγιστον.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ναι μέσω e-class και προτεινόμενων διαδικτυακών τόπων.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Παραδίδεται πρόγραμμα που περιλαμβάνει: περιεχόμενο του μαθήματος, αντικείμενο εκπαιδευτή, τόπο και χρόνο πραγματοποίησης των μαθημάτων.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Συνεχής και άμεση. Επιπλέον ο συντονιστής επικοινωνεί με όλους τους φοιτητές με ανακοινώσεις στο e-class, από το οποίο υπάρχει άμεση αμφίπλευρη επικοινωνία.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Αποτελεί βασικό στόχο του μαθήματος. Γίνεται παρουσίαση μέσω Internet της χρήσης της βάσης δεδομένων Pubmed και αναλύεται διεξοδικά η στρατηγική εύρεσης βιβλιογραφίας.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Καλούνται σε διαλέξεις μέλη ΔΕΠ από όλους τους τομείς της Ιατρικής.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	X	40-60%	60-80%	80-100%	X	Δεν γνωρίζω
-------	--------	---	--------	--------	---------	---	-------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	X
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα*:	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Συμπληρώνεται ερωτηματολόγιο 20 ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και ανάπτυξης θέματος. Επίσης δίδονται εργασίες.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Αμφιθέτρο Α' Παιδιατρικής Κλινικής στο Χωρέμειο Ερευνητικό Εργαστήριο με επαρκή χωρητικότητα και υποστηρικτικό εξοπλισμό. Ώρες χρήσης. 15.00-17.00.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.
Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά).

Βάσεις δεδομένων: Pubmed, Web of Science, Scopus, ISI Science Scitation Index, online dictionaries.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Η βιβλιοθήκη της Ιατρικής είναι πλήρης.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Καλή. Μειονέκτημα αποτελεί ότι οι φοιτητές δικαιούνται μόνο ένα βιβλίο.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Τα μαθήματα γίνονται με την βοήθεια προβολών μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή (power point). Μέσω Internet παρουσίαση και χρήση βάσεων δεδομένων (Pubmed κ.ά.).

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Προτείνονται διαδικτυακοί τόποι για αναζήτηση της βιβλιογραφίας.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Μέσω e-class, e-mail και ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα της Γραμματείας Ιατρικής.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Ναι, πάντοτε πολύ καθυστερημένα!!!

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;
Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006	1%	1-2%	7%	30%	40%	20%	7,3
2006-2005	1%	1-2%	7%	40%	30%	20%	6,7
2005-2004	1%	1-2%	7%	40%	30%	20%	6,8

2004-2003							
2003-2002							

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;

Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Η διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος θα ξεκινήσει από το τρέχον εαρινό εξάμηνο και θα γίνεται μέσω ερωτηματολογίου.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Τα αποτελέσματα θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του περιεχομένου και της διδασκαλίας του μαθήματος.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρική Σχολή
Τομέας	Υγείας Μητέρας-Παιδιού
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Γ. Π. Χρούσος/ Α βαθμίδος, Ε. Ζουμάκης /Δ βαθμίδος
Επιστημονική Ειδίκευση	Παιδιατρική, Μοριακή Βιοχημεία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
	Αγγλική Ιατρική Ορολογία (υποχρεωτικό κατ'επιλογήν)

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Η δημοσίευση νέων ιατρικών γνώσεων διεθνώς γίνεται πλέον στα αγγλικά. Περίπου 75 τοις εκατό των ιατρικών, βιολογικών και άλλων επιστημονικών όρων που έχουν σχέση με την ιατρική έχουν ελληνο-λατινική προέλευση, με υπεροχή εκείνων με ελληνική ρίζα. Μολονότι οι γνώστες της ελληνικής γλώσσας έχουν ένα σημαντικώτατο πλεονέκτημα, η ικανοποιητική εκμάθηση της αγγλικής ορολογίας είναι απαραίτητη για την παρακολούθηση της προόδου της ιατρικής επιστήμης και τέχνης. Το κατ' επιλογή μάθημα της αγγλικής ιατρικής ορολογίας είναι εξαμηνιαίο. Συντονίζεται από τον καθηγητή κ. Γ. Χρούσο και τον Λέκτορα Ε. Ζουμάκη και διδάσκεται από μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Αθηνών με πολύχρονη πείρα στην χρήση της αγγλικής και της ιατρικής ορολογίας, κυρίως του Ιατρικού Τμήματος. Η διδασκαλία ξεκινά με την ιστορία της εξέλιξης της ιατρικής ορολογίας από την Ιπποκρατική Ιατρική στην ελληνοιστική και ρωμαϊκή ιατρική και εν συνεχεία διδάσκεται κατά συστήματα πάντοτε με βάση την ετυμολογία και ιστορία των λέξεων. Η διδασκαλία προϋποθέτει επαρκείς γνώσεις της αγγλικής γλώσσας από τους διδασκομένους. Το αποτέλεσμα είναι η μύηση των φοιτητών στην πλέον παγκόσμια ιατρική ορολογία και η δημιουργία προσλαβανουσών παραστάσεων πάνω στις οποίες θα βασιστούν για την δια βίου παρακολούθηση της ραγδαίας εξέλιξης της Ιατρικής.

Μαθησιακοί στόχοι

Η μύηση των φοιτητών στην πλέον παγκόσμια ιατρική ορολογία και η δημιουργία προσλαβανουσών παραστάσεων πάνω στις οποίες θα βασιστούν για την δια βίου παρακολούθηση της ραγδαίας εξέλιξης της Ιατρικής.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο -12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
4ο	ΥΕ	ΓΓ	ΚΟ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
20	-	-	-	4	26/εξάμηνο	Ναι	Ναι/ προαιρετική

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι	Ναι http://eclass.uoa.gr/courses/MED378/	θα ξεκινήσει από το εαρινό εξάμηνο

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Γίνεται πάγια με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους από τους υπευθύνους του μαθήματος.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Δεν υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Dorland's Medical Dictionary (βιβλίο). Σημειώσεις όλων των διδασκόντων στο e-class. Βιβλία σε ηλεκτρονική μορφή.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Γίνεται πάγια με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους από τους υπευθύνους του μαθήματος.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Το μέγιστον.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ναι μέσω e-class και προτεινόμενων διαδικτυακών τόπων.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Παραδίδεται πρόγραμμα που περιλαμβάνει:

- περιεχόμενο του μαθήματος
- αντικείμενο εκπαιδευτή
- τόπο και χρόνο πραγματοποίησης των μαθημάτων

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Συνεχής και άμεση. Επιπλέον ο συντονιστής επικοινωνεί με όλους τους φοιτητές με ανακοινώσεις στο e-class, από το οποίο υπάρχει άμεση αμφίπλευρη επικοινωνία.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Αποτελεί βασικό στόχο του μαθήματος. Γίνεται παρουσίαση μέσω Internet της χρήσης της βάσης δεδομένων Pubmed και αναλύεται διεξοδικά η στρατηγική εύρεσης βιβλιογραφίας.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Καλούνται σε διαλέξεις μέλη ΔΕΠ από όλους τους τομείς της Ιατρικής.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	☐	20-40%	☒	40-60%	☐	60-80%	☐	80-100%	☐	Δεν γνωρίζω	☐
-------	--------------------------	--------	-------------------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	---------	--------------------------	-------------	--------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	X
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα*:	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Συμπληρώνεται ερωτηματολόγιο 20 ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και ανάπτυξης θέματος. Ενίοτε δίδονται εργασίες.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Αμφιθέτρο Α' Παιδιατρικής Κλινικής στο Χωρέμιο Ερευνητικό Εργαστήριο με επαρκή χωρητικότητα και υποστηρικτικό εξοπλισμό. Ώρες χρήσης. 15.00-17.00.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά).

Βάσεις δεδομένων: Pubmed, Web of Science, Scopus, ISI Science Scitation Index, online dictionaries.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Η βιβλιοθήκη της Ιατρικής είναι πλήρης.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Καλή. Μειονέκτημα αποτελεί ότι οι φοιτητές δικαιούνται μόνο ένα βιβλίο.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Τα μαθήματα γίνονται με τη βοήθεια προβολών μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή (power point). Μέσω Internet παρουσίαση και χρήση βάσεων δεδομένων (Pubmed κ.ά.).

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Προτείνονται διαδικτυακοί τόποι για αναζήτηση της βιβλιογραφίας.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Μέσω e-class, e-mail και ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα της Γραμματείας Ιατρικής.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

Ναι, πάντοτε πολύ καθυστερημένα!!!

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006	1%	1-2%	7%	30%	40%	20%	7,3
2006-2005	1%	1-2%	7%	40%	30%	20%	6,7
2005-2004	1%	1-2%	7%	40%	30%	20%	6,8

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

*Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;
Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.*

Η διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος θα ξεκινήσει από το τρέχον εαρινό εξάμηνο και θα γίνεται μέσω ερωτηματολογίου.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Τα αποτελέσματα θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του περιεχομένου και της διδασκαλίας του μαθήματος.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρική Σχολή
Τομέας	Υγείας Μητέρας-Παιδιού
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Χ. Τζουμάκα-Μπακούλα/ Α βαθμίδος
Επιστημονική Ειδίκευση	Παιδιατρική-Υγεία μητέρας παιδιού

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
104	Ατυχήματα και δηλητηριάσεις στα παιδιά

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα είναι θεωρητικό και αποτελεί μια εισαγωγή στα θέματα Παιδιατρικής προκειμένου να καλυφθεί σε βάθος ένα πεδίο εξαιρετικού ενδιαφέροντος λόγω συχνότητας βαρύτητας και επιπτώσεων στην Παιδιατρική. (1^η αιτία θανάτου στα παιδιά).

Περιλαμβάνει 2 κυρίως επιμέρους ενότητες:

- f. Δηλητηριάσεις στα παιδιά και
- g. Ατυχήματα ανά ηλικία

Αποτελεί τη μοναδική ενημέρωση των ανειδίκευτων ιατρών που στελεχώνουν τα αγροτικά ιατρεία για την πρόληψη διάγνωση και κυρίως αντιμετώπιση παιδιών που βρίσκονται σε οξύ κίνδυνο. Αν και θεωρητικό είναι από τα πρώτα μαθήματα στα οποία ο φοιτητής έρχεται σε επαφή με κλινικά θέματα και εφοδιάζεται με πρακτικές γνώσεις για την αντιμετώπιση των παιδιών από προλήψιμες αλλά ενίοτε θανατηφόρες αιτίες.

Μαθησιακοί στόχοι

- h. Είναι θεωρητική η εκπαίδευση.
- i. Πρόληψη ανα αιτία και ηλικία.
- j. Διάγνωση-αναγνώριση.
- k. Άμεση παρέμβαση (πλύση στομάχου, αντίδοτο, διαφορική διάγνωση, ανάνηψη, μεταφορά τραυματισμένου).

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
5ο, 7ο, 9ο, 11ο	ΥΕ	ΓΓ	ΚΑ (πρόληψη)

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
26	-	-	-	4	26/εξάμηνο	Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι- 114	Όχι	Ναι, θα ξεκινήσει από το τρέχον εξάμηνο

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Γίνεται πάγια με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους από τους υπευθύνους του μαθήματος.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Στα πλαίσια του μαθήματος της Παιδιατρικής στο 6^ο έτος διδάσκονται μόνο οι αρχές των δηλητηριάσεων στα παιδιά. Ενδεχομένως, στις Πρώτες βοήθειες και στην Ορθοπεδική θα μπορούσε να υπάρχει επικάλυψη αλλά ουδείς ασχολείται με το παιδί.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

«Ατυχήματα και δηλητηριάσεις στα παιδιά», Τσουμάκας Κ., Ιατρικές εκδ. Π.Χ. Πασχαλίδης.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Γίνεται πάγια με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους από τους υπευθύνους του μαθήματος.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Το μέγιστον.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ναι μέσω προτεινόμενων διαδικτυακών τόπων και πρωτοκόλλων ειδικά για τις δηλητηριάσεις.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Παραδίδεται πρόγραμμα που περιλαμβάνει: περιεχόμενο του μαθήματος, αντικείμενο εκπαιδευτή, τόπο και χρόνο πραγματοποίησης των μαθημάτων από τη 1^η έως και την τελευταία ημέρα της άσκησης.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Οι «θύρες» είναι ανοικτές 5 ημέρες την εβδομάδα και η τηλεφωνική επικοινωνία συνεχής και άμεση.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);
Η ερώτηση είναι άνευ αντικειμένου.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
Επίσκεψη στο Κέντρο Δηλητηριάσεων και ενημέρωση για τον τρόπο λειτουργίας του.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	X	20-40%		40-60%		60-80%		80-100%		Δεν γνωρίζω	
-------	---	--------	--	--------	--	--------	--	---------	--	-------------	--

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	*
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	*

*το μάθημα είναι θεωρητικό και δεν υπάρχει νόημα να σχολιάζονται οι απόντες φοιτητές στους παρόντες.

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Συμπληρώνεται ερωτηματολόγιο 40 ερωτήσεων μίας ορθής επιλογής. Υπάρχει αρνητική βαθμολογία για τις λανθασμένες ερωτήσεις. (ορθή επιλογή=1, λανθασμένη= -1/4, κενή= 0). Η βαθμολόγηση των πολλαπλών ερωτήσεων γίνεται αυτόματα μέσω ηλεκτρονικού προγράμματος. Το αποτέλεσμα με δεκαδικό ψηφίο στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μεγαλύτερη μονάδα.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Αριθμός και χωρητικότητα. Αμφιθέτρο Α' Παιδιατρικής Κλινικής στο Χωρέμιο Ερευνητικό Εργαστήριο με επαρκή χωρητικότητα. Ώρες χρήσης. 15.00-16.30.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.
Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Εάν η λέξη «σπουδαστήρια» αφορά χώρους μελέτης υπάρχουν με επάρκεια.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)
Κανένα.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Η βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου είναι πλήρης και περιέχει πολλά συγγράμματα στα οποία οι φοιτητές μπορούν να ανατρέξουν.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Αποτελεί κοινή ομολογία ότι το μάθημα μπορεί και πρέπει να αναβαθμιστεί, να γίνεται σε εξάμηνα με στοιχειώδη κλινική εμπειρία και με τη συμβολή άλλων κλινικών και εργαστηριακών ειδικοτήτων.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Τα μαθήματα γίνονται με την βοήθεια προβολών μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή (power point), προβολή videos.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).
Προτείνονται διαδικτυακοί τόποι για αναζήτηση της βιβλιογραφίας.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Βλ. ερώτηση II.5.2.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Μέσω e-mail και ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα των φοιτητών ιατρικής.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε; Ναι, πάντοτε πολύ καθυστερημένα!!!

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος; Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006	1%	1-2%	7%	40%	30%	20%	6,3
2006-2005	1%	1-2%	7%	40%	30%	20%	6,3
2005-2004	1%	1-2%	7%	40%	30%	20%	6,3
2004-2003	1%	1-2%	7%	40%	30%	20%	6,3
2003-2002	1%	1-2%	7%	40%	30%	20%	6,3

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Η διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος θα ξεκινήσει από το τρέχον εξάμηνο και θα γίνεται μέσω ερωτηματολογίου.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Τα αποτελέσματα θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του περιεχομένου και της διδασκαλίας του μαθήματος.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Τμήμα	ΙΑΤΡΙΚΗΣ
Τομέας	ΜΗΤΕΡΑΣ-ΠΑΙΔΙΟΥ
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Μαρία-Αεξάνδρα Μαγιάκου Επίκ. Καθηγήτρια
Επιστημονική Ειδίκευση	Παιδιατρική Ενδοκρινολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
Προπτυχιακό	Ενδοκρινολογία Παιδιών και Εφήβων

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Υποχρεωτικό Επιλογής Χειμερινό. Κλινικό Μάθημα 24 ωρών μοιρασμένο σε 8 τρίωρα μαθήματα. Συζητούνται τα κυριότερα παιδοενδοκρινολογικά προβλήματα με εύληπτο τρόπο και ενθαρρύνεται η συμμετοχή των παρακολουθούντων.

Μαθησιακοί στόχοι

Να είναι ο πτυχιούχος της Ιατρικής ικανός να αναγνωρίσει τα συνηθέστερα παιδοενδοκρινολογικά προβλήματα, να δώσει τις κατάλληλες οδηγίες για παραπομπή του ασθενούς σε ειδικά κέντρα.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
10 ^ο – 12 ^ο	ΥΕ	ΕΠ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια- λέξεις	Εργα- στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
8				6		Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι	Ναι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;
Το 2008.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;
Πιθανώς με την Εφηβιατρική και την Ενδοκρινολογία ενηλίκων.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
Σχετικά άρθρα και κεφάλαια.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;
Όχι συχνά.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
Σχεδόν όλα.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Ναι δίδονται σημειώσεις.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;
Με την ιστοσελίδα του μαθήματος.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;
Όχι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);
Ναι τους καθοδηγούμε στον τρόπο αναζήτησης χρήσης βιβλιογραφίας.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;
Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20% 20-40% 40-60% 60-80% 80-100% Δεν γνωρίζω

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	

Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα*:	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Επαρκής και κατάλληλη αίθουσα. Επαρκής διαθέσιμος υποστηρικτικός εξοπλισμός.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Όχι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Ελλιπή. Πρέπει να εκδοθεί κατάλληλο νέο βιβλίο σχετικό με το αντικείμενο.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όχι.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρική Σχολή
Τομέας	Υγείας Μητέρας-Παιδιού
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	Γ. Χρούσος / Χ. Τζουμάκα-Μπακούλα
Επιστημονική Ειδίκευση	Παιδιατρική

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
131	Εφηβιατρική

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα “Εφηβιατρική” είναι διατομεακό μάθημα του χειμερινού εξαμήνου, επικεντρωμένο στην ανάπτυξη και συμπεριφορά των εφήβων, τα συνήθη προβλήματα της εφηβείας και την προσέγγιση των νέων και των οικογενειών τους.

Εγκρίθηκε προ 5ετίας, με το σκεπτικό ότι η φροντίδα της βιολογικής και της ψυχολογικής υγείας των εφήβων δεν εντάσσεται ούτε στην προπτυχιακή ούτε στη μεταπτυχιακή εκπαίδευση του ΕΚΠΑ (Παθολογία ή/και Παιδιατρική) με αποτέλεσμα την απροθυμία όλων να ασχοληθούν με τον έφηβο, που έτσι παραπαίει ανάμεσα στις διάφορες υπηρεσίες παροχής εξειδικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας.

Αν και η νοσηρότητα και βεβαίως η θνησιμότητα αυτής της ηλικίας είναι η χαμηλότερη στη διάρκεια της ζωής τους, οι έφηβοι βρίσκονται σε κίνδυνο από την ιδιαίτερη συμπεριφορά τους και την επίπτωση των μέγιστων ιατροκοινωνικών κινδύνων στους οποίους εκτίθενται.

Μαθησιακοί στόχοι

Στόχος του μαθήματος είναι η ενημέρωση και η εκπαίδευση των φοιτητών στους τρόπους προσέγγισης των εφήβων, τη φυσιολογική τους ανάπτυξη και εξέλιξη καθώς και στα προβλήματα υγείας (βιολογικά, ψυχικά, συμπεριφορικά) που είναι προβλέψιμα και προλήψιμα.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
5ο, 7ο, 9ο, 11ο	ΥΕ	ΓΓ	ΚΑ (πρόληψη)

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
26	-	-	-	4	26/εξάμηνο		Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι – 124	Όχι	Ναι, θα ξεκινήσει από το τρέχον εξάμηνο

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Γίνεται πάγια με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους από τους υπευθύνους του μαθήματος.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Κατά τη διάρκεια της 6ετούς φοίτησης στην Ιατρική Σχολή, δεν προβλέπεται εκπαίδευση στην Εφηβιατρική πλην του παρόντος επιλεγόμενου μαθήματος. Εκφράζεται η ευχή να υπήρχε κάποια επικάλυψη!

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

«Secrets εφηβικής ιατρικής», Holland–Hall C, Brawn R., Ιατρικές εκδ. Π.Χ. Πασχαλίδης.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Γίνεται πάγια με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους από τους υπευθύνους του μαθήματος.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Το μέγιστο δυνατό.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ναι. Δελτίο Λοιμώξεων (Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα). Δελτίο Εμβολιασμών.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Παραδίδεται πρόγραμμα που περιλαμβάνει:

- περιεχόμενο του μαθήματος
- αντικείμενο εκπαιδευτή
- τόπο και χρόνο πραγματοποίησης των μαθημάτων από την 1^η έως και την τελευταία ημέρα της άσκησης.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Οι «θύρες» είναι ανοικτές 5 ημέρες την εβδομάδα από το πρωί έως το βράδυ και η τηλεφωνική επικοινωνία συνεχής και άμεση.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Η ερώτηση είναι άνευ αντικειμένου.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Επίσκεψη των φοιτητών στο Ιατρείο Πρόληψης και Υγείας Εφήβων και ενημέρωση για τους στόχους του και τον τρόπο λειτουργίας του.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	X	20-40%		40-60%		60-80%		80-100%		Δεν γνωρίζω	
-------	---	--------	--	--------	--	--------	--	---------	--	-------------	--

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	*
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	*

*το μάθημα είναι θεωρητικό και δεν υπάρχει νόημα να σχολιάζονται οι απόντες φοιτητές στους παρόντες.

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Συμπληρώνεται ερωτηματολόγιο 40 ερωτήσεων με μία ορθή επιλογή. Υπάρχει αρνητική βαθμολογία για τις λανθασμένες ερωτήσεις. (ορθή επιλογή=1, λανθασμένη= -1/4, κενή= 0). Η βαθμολόγηση των πολλαπλών ερωτήσεων γίνεται αυτόματα μέσω ηλεκτρονικού προγράμματος. Το αποτέλεσμα με δεκαδικό ψηφίο στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μεγαλύτερη μονάδα.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Αριθμός και χωρητικότητα. Αμφιθέτρο Α' Παιδιατρικής Κλινικής στο Χωρέμιο Ερευνητικό Εργαστήριο με επαρκή χωρητικότητα. Ώρες χρήσης. 15.00-16.30.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.
Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Εάν η λέξη «σπουδαστήρια» αφορά χώρους μελέτης υπάρχουν με επάρκεια.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)
Κανένα.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Η βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου είναι πλήρης και περιέχει πολλά συγγράμματα στα οποία οι φοιτητές μπορούν να ανατρέξουν.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Αποτελεί κοινή ομολογία ότι το μάθημα μπορεί και πρέπει να αναβαθμιστεί, να γίνεται σε εξάμηνα με στοιχειώδη κλινική εμπειρία και με τη συμμετοχή και συμβολή του Κέντρου Πρόληψης και Υγείας Εφήβων (ΚΕΠΥΕ), που λειτουργεί στο Χωρέμιο Ερευνητικό Εργαστήριο. Όμως το ΚΕΠΥΕ δεν διαθέτει ανεξάρτητο χώρο και στελεχώνεται σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα με εθελοντές ή διδακτορικούς σπουδαστές.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Τα μαθήματα γίνονται με τη βοήθεια προβολών μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή (power point), προβολή videos.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).
Προτείνονται διαδικτυακοί τόποι για αναζήτηση της βιβλιογραφίας.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;
Βλ. ερώτηση II.5.2.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;
Μέσω e-mail και ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα των φοιτητών ιατρικής.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Ναι, πάντοτε πολύ καθυστερημένα!!!

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;
Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που δίδασκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006	1%	1-2%	7%	20%	50%	20%	7
2006-2005	1%	1-2%	7%	20%	50%	20%	7
2005-2004	1%	1-2%	7%	20%	50%	20%	7
2004-2003	1%	1-2%	7%	20%	50%	20%	7
2003-2002	1%	1-2%	7%	20%	50%	20%	7

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;
Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Η διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος θα ξεκινήσει από το τρέχον εξάμηνο και θα γίνεται μέσω ερωτηματολογίου.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Τα αποτελέσματα θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του περιεχομένου και της διδασκαλίας του μαθήματος.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	ΕΚΠΑ
Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρική Σχολή
Τομέας	Υγείας Μητέρας-Παιδιού
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΙΟΥ-ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ-ΜΑΡΙΑ, Καθηγήτρια Παιδιατρικής
Επιστημονική Ειδίκευση	Ειδικές Λοιμώξεις – AIDS

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
538	Παιδιατρικές Λοιμώξεις

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα είναι θεωρητικό και αποτελεί μια εισαγωγή στα θέματα Παιδιατρικής προκειμένου να καλυφθεί σε βάθος ένα πεδίο εξαιρετικού ενδιαφέροντος λόγω συχνότητας βαρύτητας και επιπτώσεων στην Παιδιατρική. (1^η αιτία θανάτου στα παιδιά).

Περιλαμβάνει 2 κυρίως επιμέρους ενότητες:

- Δηλητηριάσεις στα παιδιά και
- Ατυχήματα ανά ηλικία

Αποτελεί τη μοναδική ενημέρωση των ανειδίκευτων ιατρών που στελεχώνουν τα αγροτικά ιατρεία για την πρόληψη διάγνωση και κυρίως αντιμετώπιση παιδιών που βρίσκονται σε οξύ κίνδυνο. Αν και θεωρητικό είναι από τα πρώτα μαθήματα στα οποία ο φοιτητής έρχεται σε επαφή με κλινικά θέματα και εφοδιάζεται με πρακτικές γνώσεις για την αντιμετώπιση 20 των παιδιών από προλήψιμες αλλά ενίοτε θανατηφόρες αιτίες.

Μαθησιακοί στόχοι

- Είναι θεωρητική η εκπαίδευση.
- Πρόληψη ανα αιτία και ηλικία.
- Διάγνωση-αναγνώριση.
- Άμεση παρέμβαση (πλύση στομάχου, αντιδοτο, διαφορική διάγνωση, ανάνηψη, μεταφορά τραυματισμένου).

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
5ο, 7ο, 9ο, 11ο	ΥΕ	ΓΓ	ΚΑ (πρόληψη)

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργα-στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
26	-	-	-	4	26/εξάμηνο	Όχι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι- 114	Όχι	Ναι, θα ξεκινήσει από το τρέχον εξάμηνο

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Γίνεται πάγια με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους από τους υπευθύνους του μαθήματος.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Στα πλαίσια του μαθήματος της Παιδιατρικής στο 6^ο έτος διδάσκονται μόνο οι αρχές των δηλητηριάσεων στα παιδιά. Ενδεχομένως, στις Πρώτες βοήθειες και στην Ορθοπεδική θα μπορούσε να υπάρχει επικάλυψη αλλά ουδείς ασχολείται με το παιδί.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

«Ατυχήματα και δηλητηριάσεις στα παιδιά», Τσουμάκας Κ., Ιατρικές εκδ. Π.Χ. Πασχαλίδης.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Γίνεται πάγια με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους από τους υπευθύνους του μαθήματος.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Το μέγιστον.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ναι μέσω προτεινόμενων διαδικτυακών τόπων και πρωτοκόλλων ειδικά για τις δηλητηριάσεις.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Παραδίδεται πρόγραμμα που περιλαμβάνει: περιεχόμενο του μαθήματος, αντικείμενο εκπαιδευτή, τόπο και χρόνο πραγματοποίησης των μαθημάτων από τη 1^η έως και την τελευταία ημέρα της άσκησης.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Οι «θύρες» είναι ανοικτές 5 ημέρες την εβδομάδα και η τηλεφωνική επικοινωνία συνεχής και άμεση.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Η ερώτηση είναι άνευ αντικειμένου

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Επίσκεψη στο Κέντρο Δηλητηριάσεων και ενημέρωση για τον τρόπο λειτουργίας του.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	☒	20-40%	☐	40-60%	☐	60-80%	☐	80-100%	☐	Δεν γνωρίζω	☐
-------	-------------------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	---------	--------------------------	-------------	--------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα*:	
Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	*
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	*

*το μάθημα είναι θεωρητικό και δεν υπάρχει νόημα να σχολιάζονται οι απόντες φοιτητές στους παρόντες

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Συμπληρώνεται ερωτηματολόγιο 40 ερωτήσεων μίας ορθής επιλογής. Υπάρχει αρνητική βαθμολογία για τις λανθασμένες ερωτήσεις. (ορθή επιλογή=1, λανθασμένη= -1/4, κενή= 0). Η βαθμολόγηση των πολλαπλών ερωτήσεων γίνεται αυτόματα μέσω ηλεκτρονικού προγράμματος. Το αποτέλεσμα με δεκαδικό ψηφίο στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μεγαλύτερη μονάδα.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Αριθμός και χωρητικότητα. Αμφιθέτρο Α' Παιδιατρικής Κλινικής στο Χωρέμιο Ερευνητικό Εργαστήριο με επαρκή χωρητικότητα.

Ώρες χρήσης. 15.00-16.30.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.
Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;
Δεν χρησιμοποιούνται εργαστήρια.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Εάν η λέξη «σπουδαστήρια» αφορά χώρους μελέτης υπάρχουν με επάρκεια.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Κανένα.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Η βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου είναι πλήρης και περιέχει πολλά συγγράμματα στα οποία οι φοιτητές μπορούν να ανατρέξουν.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Αποτελεί κοινή ομολογία ότι το μάθημα μπορεί και πρέπει να αναβαθμιστεί, να γίνεται σε εξάμηνα με στοιχειώδη κλινική εμπειρία και με τη συμβολή άλλων κλινικών και εργαστηριακών ειδικοτήτων.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Τα μαθήματα γίνονται με τη βοήθεια προβολών μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή (Power Point), προβολή videos.

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Προτείνονται διαδικτυακοί τόποι για αναζήτηση της βιβλιογραφίας.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Βλ. ερώτηση II.5.2.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

Μέσω e-mail και ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα των φοιτητών ιατρικής.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε; Ναι, πάντοτε πολύ καθυστερημένα!!!

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος; Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006	1%	1-2%	7%	40%	30%	20%	6,3
2006-2005	1%	1-2%	7%	40%	30%	20%	6,3
2005-2004	1%	1-2%	7%	40%	30%	20%	6,3
2004-2003	1%	1-2%	7%	40%	30%	20%	6,3
2003-2002	1%	1-2%	7%	40%	30%	20%	6,3

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Η διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος θα ξεκινήσει από το τρέχον εξαμηνο και θα γίνεται μέσω ερωτηματολογίου.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Τα αποτελέσματα θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του περιεχομένου και της διδασκαλίας του μαθήματος.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Ιατρικό
Τομέας	Υγείας Μητέρας – Παιδιού
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΜΟΣΧΟΒΗ ΜΑΡΙΑ, Επίκουρη Καθηγήτρια
Επιστημονική Ειδίκευση	Παιδιατρική Αιματολογία - Ογκολογία

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
	Παιδιατρική Αιματολογία - Ογκολογία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα της Παιδιατρικής Ογκολογίας αναφέρεται στην κλινική προβολή, στους τρόπους διάγνωσης και στη θεραπεία των κακοήθων νοσημάτων της παιδικής ηλικίας.

Παράλληλα διδάσκονται οι νεότεροι τρόποι διάγνωσης ως προς την μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την PCR, Real time PCR, τον φθορισμό με in Situ Υβριδισμό, και άλλες μεθόδους διάγνωσης ώστε οι φοιτητές να ενημερώνονται για τις νεότερες τεχνικές και να παροτρύνονται στη χρήση τους στα πλαίσια μεταπτυχιακού ή διδακτορικού.

Διδάσκονται επίσης νεότεροι τρόποι διάγνωσης όπως η επεμβατική ακτινολογία από έμπειρα στον τομέα μέλη ΔΕΠ.

Διδάσκονται επίσης οι νεότερες τεχνικές θεραπείας όπως νέοι τρόποι ακτινοθεραπείας από έμπειρα στον τομέα αυτό μέλη ΔΕΠ, η φιλοσοφία των νέων θεραπευτικών πρωτοκόλλων και οι στοχευμένες θεραπείες.

Διδάσκονται επίσης στο μικροσκόπιο βασικές αρχές αιματολογίας και αναγνώριση των έμορφων στοιχείων του περιφερικού αίματος και του μυελού των οστών καθώς και οι παθολογικές μορφές ώστε να εμπλουτίζεται η μάθηση με παραστάσεις και ανάλογες εικόνες.

Μαθησιακοί στόχοι

Στόχος είναι η εκπαίδευση των φοιτητών στην Παιδιατρική Ογκολογία και κυρίως η αναγνώριση της κλινικής εικόνας του νοσήματος, ο τρόπος διάγνωσης και θεραπείας.

Στόχος επίσης είναι η ενημέρωση των φοιτητών για τις νεότερες εξελίξεις στον τομέα της διάγνωσης (νεότερες τεχνικές), αλλά και η μύηση στο εργαστηριακό-ερευνητικό τομέα της Παιδιατρικής Ογκολογίας ώστε να καλλιεργηθούν ερευνητικά ενδιαφέροντα στους φοιτητές για έρευνα, εκπόνηση διδακτορικών διατριβών αλλά και μεταπτυχιακών σπουδών σε αυτόν τον τομέα.

Επίσης στόχος είναι η ενημέρωση των φοιτητών για το αντικείμενο ώστε έχοντας πληρέστερη γνώση του γνωστικού αντικειμένου να βοηθηθούν στην επιλογή της ειδικότητας και της εξειδίκευσης.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελευθέρης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
9–12	ΕΕ	ΕΠ	

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
Ναι	Ναι		Κλινική	6	Κλινική και εργαστήριο	Ναι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι		Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Προ 2-ετίας.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Δεν υπάρχει επικάλυψη με άλλα μαθήματα.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Βιβλίο Παιδιατρικής Ογκολογίας. Διανέμεται ελληνικό βιβλίο, γραμμένο από μέλος ΔΕΠ του μαθήματος.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Γίνεται αναπροσαρμογή και εμπλουτισμός της διδασκαλίας με τα νεότερα δεδομένα στο χώρο του μαθήματος.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Καλύπτεται όλη η ύλη.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Παίρνουν το βιβλίο και τις φωτοτυπίες από τους διδάσκοντες.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Προφορικά κατά την έναρξη του μαθήματος.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Υπάρχουν ανακοινωμένες ώρες επικοινωνίας και τηλεφωνα επικοινωνίας.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	☐	20-40%	☐	40-60%	☒	60-80%	☐	80-100%	☐	Δεν γνωρίζω	☐
-------	--------------------------	--------	--------------------------	--------	-------------------------------------	--------	--------------------------	---------	--------------------------	-------------	--------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	Ναι
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	Ναι
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα:*	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; Ναι	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; Λαμβάνουν σημειώσεις	

Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

Με εξετάσεις προφορικές κατά ομάδες ώστε να αξιολογείται η επίδοση του φοιτητή από τους συνυποψήφιους του.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

Υπάρχει κατάλληλο αμφιθέατρο, το αμφιθέατρο του Χωρεμείου Ερευνητικού εργαστηρίου, κατάλληλα βοηθήματα (συστήματα προβολής), και κατάλληλοι χώροι στο εργαστήριο.

Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Χρησιμοποιείται το εργαστήριο Ογκολογίας του Χωρεμείου Ερευνητικού Εργαστηρίου το οποίο έχει σημαντική επάρκεια και καταλληλότητα για την διδασκαλία του μαθήματος.

Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Είναι ανοικτά και το απόγευμα ώστε να διευκολύνονται οι φοιτητές με την παράλληλη επίβλεψη στελεχών του εργαστηρίου που συμμετέχουν στην διδασκαλία του μαθήματος.

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Υπάρχει βιβλιοθήκη με συναφή ελληνικά και ξενόγλωσσα συγγράμματα καθώς και πλήθος ιατρικών περιοδικών περι την Παιδιατρική Ογκολογία.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Πολύ ικανοποιητική.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε; Κοινοποιείται συνήθως στο μέσον του μαθήματος.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006			10%	10%	50%	30%	

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Προφορικά και γραπτά σχόλια. Δεν υπάρχει συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο.

Συνήθως τα σχόλια δείχνουν ικανοποίηση από ένα μάθημα που ακούγεται καταθληπτικό και άχαρο αλλά όμως βλέπουν ότι υπάρχει αισιοδοξία από τις προόδους στη διάγνωση και θεραπεία των κακοήθων νοσημάτων της παιδικής ηλικίας. Το τελικό αποτέλεσμα είναι να δηλώνουν ικανοποιημένοι από το μάθημα, ότι πήραν ερεθίσματα και γνώσεις ακόμη και για περαιτέρω ερευνητική ενασχόληση με το αντικείμενο. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που φοιτητές ζήτησαν να παραμείνουν στην κλινική περισσότερο χρονικό διάστημα για να γνωρίσουν το αντικείμενο καλύτερα.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Προσπαθώντας να υπάρχουν βελτιώσεις μέσα από την καλύτερη ποιότητα της παρερχόμενης εκπαίδευσης.

**ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/
ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

Συμπληρώνεται χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετα-πτυχιακά κλινικά μαθήματα/ασκήσεις με ευθύνη του υπεύθυνου διευθυντή κλινικής η διδάσκοντος

Πανεπιστήμιο	Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Ιατρικό
Τομέας	Υγείας Μητέρας - Παιδιού

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Τίτλος Κλινικού Μαθήματος	Παιδιατρική Ογκολογία
Υπεύθυνος μαθήματος/Διευθυντής Κλινικής	ΜΟΣΧΟΒΗ ΜΑΡΙΑ, Επικ. Καθ.
Κωδ. Αριθμός Μαθήματος	
Αριθμός Διδακτικών Μονάδων	Κλινική και Εργαστήριο
Νοσηλευτικό Ίδρυμα/Ιατρείο	Νοσοκ. Παιδων «ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (συμπληρώστε σύμφωνα με τις διευκρινίσεις του υπομνήματος)

Κλινικό Μάθημα/ Άσκηση	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	O	Π	
			E	NAI	ΜΟΣΧΟΒΗ ΜΑΡΙΑ Επίκουρη Καθηγήτρια Παιδιατρικής Αιματο- λογίας-Ογκολογίας Υπεύθυνη Μονάδας Αιματολογίας-Ογκο- λογίας Α' Παιδιατρικής Κλινικής Πανεπιστη- μίου Αθηνών	O X I	3	N A I 3	50		5	6	O X I	N A I	N A I	N A I	

A = Κωδικός μαθήματος

B = Σελίδα Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει)

Γ = Υποχρεωτικό Υ/Κατ'επιλογήν E

Δ = Απαιτήση για προαπαιτούμενα (NAI/OXI)

E = Υπεύθυνος Μαθήματος – Δ/ντής Κλινικής (ονοματεπώνυμο)

Z = Χρήση εξω-πανεπιστημιακών κλινικών/ιατρείων (NAI/OXI)

H = Συνολικός αριθμός διδασκόντων/μελών ΔΕΠ

Θ = Συμμετοχή ειδικευομένων/μεταπτυχιακών στην εκπαίδευση (NAI/OXI). Αν NAI, αναγράψτε τον αριθμό

I = Συνολικός αριθμός ασκουμένων ανά εξάμηνο

K = Αριθμός ασκουμένων που αξιολογήθηκαν θετικά στο τέλος κάθε εξαμήνου

Λ = Συνολική διάρκεια σε εβδομάδες

M = Ώρες εβδομαδιαίας άσκησης

N = Συμμετέχουν οι φοιτητές στις εφημερίες (NAI/OXI)

Ξ = Έχουν θεσπισθεί κριτήρια για τον αριθμό και το είδος των ασθενών που χρησιμοποιούνται για την κλινική άσκηση (NAI/OXI)

Ο = Τηρείται αρχείο ασθενών όπου καταγράφεται η πορεία της νόσου

Π = Αξιολόγηση του μαθήματος από φοιτητές (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατανομή Ωρών διδασκαλίας του κλινικού μαθήματος (σημειώστε αριθμό ωρών και ποσοστό επί του συνόλου των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας)

	Αριθμός ωρών	%
Διαλέξεις–Θεωρία		60
Εργαστήρια		20
Διδασκαλία σε μικρές ομάδες (φροντιστήρια, σεμινάρια κλπ.):		
Επαφή με ασθενείς		20
Άλλη κατηγορία (περιγράψτε συνοπτικά): Συγγραφή πορείας νόσου, αναζήτηση εργαστηριακών εξετάσεων, επισκέψεις καθηγητή κτλ.		

*Πώς διασφαλίζετε ότι δεν υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα κλινικά μαθήματα;
Δεν υπάρχει άλλο μάθημα με παρόμοια ύλη.*

*Πως προβλέπεται επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και ανανέωση της ύλης του μαθήματος;
Γίνεται αναπροσαρμογή και εμπλουτισμός της διδασκαλίας με τα νεότερα δεδομένα στο χώρο του μαθήματος*

*Είδη και αριθμός βοηθημάτων που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.
Διανέμεται ελληνικό βιβλίο, γραμμένο από μέλος ΔΕΠ του μαθήματος.*

*Γίνεται ανανέωση των βοηθημάτων και πώς;
Με φωτοτυπίες*

*Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;
Καλύπτεται όλη η ύλη.*

*Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;
Με φωτοτυπίες.*

*Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος στην αρχή του εξαμήνου;
Παίρνουν το βιβλίο και τις φωτοτυπίες από τους διδάσκοντες.*

Β΄ Παιδιατρική Κλινική
Νοσοκομείο Παιδών «Αγλαΐα Κυριακού»

Διευθυντής: Καθηγητής **Δ. Καφετζής**

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική Σχολή
Τμήμα	Β΄ Παιδιατρική Κλινική
Τομέας	Υγείας Μητέρας και Παιδιού
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΤΣΙΤΣΙΚΑ ΑΡΤΕΜΙΣ / Λέκτορας Παιδιατρικής – Εφηβικής Παιδιατρικής Πανεπιστημίου Αθηνών
Επιστημονική Ειδίκευση	Παιδίατρος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
117	Κατ' επιλογήν μάθημα «Συμπεριφορά και ανάπτυξη παιδιού και εφήβου»

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει τους βασικούς αναπτυξιακούς στόχους από τη γέννηση έως και την ενηλικίωση, καθώς και την αναμενόμενη συμπεριφορά, τις παραλλαγές και τις διαταραχές αυτής (Developmental and Behavioral Pediatrics). Οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με διαταραχές που συχνά παραμελούνται και διαφεύγουν της διάγνωσης λόγω της πολυμορφίας και ατυπίας τους, αλλά και της ελλειμματικής εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης των ιατρών (π.χ. σύνδρομο διάσπασης προσοχής-υπερκινητικότητας, φάσμα της αυτιστικής συμπεριφοράς, προβλήματα λόγου, έκφρασης και μάθησης, καθ' ἑξιν κινήσεις, διαταραχές του ύπνου, δυσκολίες προσαρμογής, επικοινωνίας κ.λπ.). Δίδεται έμφαση στην ανάπτυξη της σεξουαλικότητας σε κάθε αναπτυξιακό στάδιο, καθώς και στις εκδηλώσεις μετά από κακοποίηση. Συζητείται ο ρόλος του περιβάλλοντος (οικογένεια, παιδικός σταθμός, σχολείο, συνομήλικοι) στην ενίσχυση της προσωπικότητας παιδιού και εφήβου, στην εκδήλωση παθολογίας και στην αντιμετώπιση των παραπάνω δυσκολιών. Ακόμη γίνεται αναφορά στα ψυχομετρικά εργαλεία-τεστ που χρησιμοποιούνται και μπορούν με εύκολο και ασφαλή τρόπο να οδηγήσουν σε συμπεράσματα.

Μαθησιακοί στόχοι

Στόχος είναι η κατανόηση του τρόπου αντιμετώπισης μικρών παιδιών και εφήβων, αλλά και γενικότερα των ασθενών ως ένα ψυχοσωματικό σύνολο. Το παραπάνω θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό, αφού κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης στην ιατρική σχολή δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην αντιμετώπιση της οργανικής νόσου και όχι στην ψυχολογική προσέγγιση των ασθενών.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο -12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδικεύσεως (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
10 ^ο , 12 ^ο	Υποχρεωτικό Επιλογής (ΥΕ)		

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια-λέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
20				10		Ναι	Ναι / Υποχρεωτική

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, σελ. 118	Ναι/ www.youth-health.gr	Ναι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Στην έναρξη κάθε εαρινού εξαμήνου αναπροσαρμόζεται η θεματολογία και η ύλη του μαθήματος.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Η ύλη του μαθήματος δεν περιλαμβάνει θέματα άλλων κατ'επιλογήν μαθημάτων του Τομέα που ήδη διδάσκονται στη Σχολή (π.χ. η Εφηβιατρική περιλαμβάνει ένα ευρύτατο φάσμα θεμάτων που αφορά αποκλειστικά τον έφηβο : εμβολιασμοί, διατροφή, ενδοκρινολογικά προβλήματα, χρήση ουσιών, αντισύλληψη, σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, διατροφικές διαταραχές, κατάθλιψη-αυτοκτονίες κ.λπ., ενώ η Παιδοψυχιατρική όλο το φάσμα της ψυχοπαθολογίας που είναι ευρύτατο).

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Διανέμονται στους φοιτητές σημειώσεις όλων των διαλέξεων και ετοιμάζεται σχετικό βιβλίο για το συγκεκριμένο μάθημα.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Η θεματολογία των διαλέξεων διαφοροποιείται για κάθε εξάμηνο.

Οι σημειώσεις που δίδονται σε κάθε εξάμηνο προσαρμόζονται στη θεματολογία που επιλέγεται για το συγκεκριμένο εξάμηνο.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Τα βοηθήματα που δίδονται στους φοιτητές καλύπτουν πλήρως τη διδασκόμενη ύλη.

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ναι.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Στην πρώτη συνάντηση γίνεται ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με τα θέματα αυτά και στη συνέχεια ενημερώνονται αναλυτικά από τη διαθέσιμη ιστοσελίδα και με σχετικές έντυπες ανακοινώσεις που αναρτώνται στην Γραμματεία της σχολής και σε άλλους πίνακες ανακοινώσεων που έχουν πρόσβαση οι φοιτητές.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Για οποιοδήποτε θέμα αφορά τους φοιτητές απευθύνονται στη Μονάδα Εφηβικής Υγείας στο ωράριο λειτουργίας της.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία μεθοδεύεται με:

- ανάθεση εργασιών
- αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφιών
- παρουσιάσεις σε συνέδρια, αμφιθέατρο κλπ.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Στο πλαίσιο του μαθήματος οργανώνονται συχνά διαλέξεις διακεκριμένων επιστημόνων, καθηγητών, υποθετικοί διάλογοι – role plays, καθώς και επισκέψεις διακεκριμένων Καθηγητών Πανεπιστημίων του εξωτερικού.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	☐	20-40%	☒	40-60%	☐	60-80%	☐	80-100%	☐	Δεν γνωρίζω	☐
-------	--------------------------	--------	-------------------------------------	--------	--------------------------	--------	--------------------------	---------	--------------------------	-------------	--------------------------

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα*:	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

- Συμμετοχή στο μάθημα
- Επισκέψεις στη Μονάδα Εφηβικής Υγείας (ΜΕΥ)
- Εθελοντισμός
- Πρωτοβουλίες

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	

*Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Κατά τη διόρθωση των γραπτών καλύπτεται το ονοματεπώνυμο του φοιτητή.*

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

*Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.*

Τα μαθήματα γίνονται στους χώρους της Μονάδας Εφηβικής Υγείας στο παράρτημα του Νοσοκομείου «Π. & Α. Κυριακού», Μεσογείων 24, με τον κατάλληλο οπτικοακουστικό εξοπλισμό.

*Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.*

*Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)
Όχι.*

*Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);
Ναι.*

*Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;
Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.
Η εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος κρίνεται επαρκής.*

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών χρησιμοποιούνται με τη μορφή παρουσιάσεων στις διαλέξεις και για την ενημέρωση και επικοινωνία των φοιτητών με τη διαθέσιμη ιστοσελίδα.

*Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).
Τα ηλεκτρονικά αρχεία των παρουσιάσεων κατά τις διαλέξεις είναι διαθέσιμα στους φοιτητές.*

*Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;
Όχι.*

*Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;
Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν με τον διδάσκοντα ή τη γραμματεία και μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.*

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε; Ναι, με την έναρξη του κάθε εξαμήνου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος; Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2009-2010							
2008-2009						100%	9.5
2007-2008						100%	9

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Στο τέλος κάθε διάλεξης χορηγείται σχετικό ερωτηματολόγιο αξιολόγησης στους φοιτητές.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

Οι αξιολογήσεις λαμβάνονται υπόψη για τον προγραμματισμό του επόμενου εξαμήνου διδασκαλίας του μαθήματος.

Α' Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική Νοσοκομείο « Αλεξάνδρα »

Διευθυντής: Καθηγητής Α. Αντσακλής

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή	Ιατρική
Τμήμα	Α' Μαιευτική – Γυναικολογική Κλινική
Τομέας	Υγείας Μητέρας – Παιδιού
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΡΟΔΟΛΑΚΗΣ – Αναπληρωτής Καθηγητής
Επιστημονική Ειδίκευση	Μαιευτήρας - Γυναικολόγος

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
000441, Προπτυχιακό	Γυναικολογική Ογκολογία

Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

Βασική γνώση και εκπαίδευση στη διάγνωση και θεραπεία γυναικολογικών νεοπλασιών.

Μαθησιακοί στόχοι

Γνώση της έγκαιρης διάγνωσης, θεραπείας και παρακολούθησης γυναικών με γυναικολογικούς καρκίνους.

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
12 ^ο	ΥΕ	ΥΠ	ΕΙΔ

Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Δια- λέξεις	Εργα- στήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
20	Όχι	40	-	20		Ναι	Όχι

Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)
Ναι, σελ. 117 Αθήνα 2008	Όχι	Όχι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτέα Ύλη

Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

Σεπτέμβριος 2010.

Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

Όχι.

Διδακτικά Βοηθήματα

Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

Έντυπες σημειώσεις.

Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

Ανανέωση ανά 2ετία.

Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Όλο (100%).

Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Ναι, πρόσθετη πρόσβαση σε επιστημονικά άρθρα μέσω βιβλιοθήκης και Διαδικτύου.

Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

Λεπτομερώς, γραπτώς, στην αρχή.

Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

Ναι.

Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Με καθοδήγηση από τους υπεύθυνους.

Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

Όχι.

Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20% 20-40% 40-60% 60-80% 80-100% Δεν γνωρίζω

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	X
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	

Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα*:	

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	Ναι
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	Ναι

*Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;
Διόρθωση γραπτών εξετάσεων από δύο ανεξάρτητα μέλη ΔΕΠ.*

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

*Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.*

Αμφιθέατρο νοσοκομείου, οπτικοακουστικά

Σπουδαστήρια

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

Κατόπιν προγραμματισμού (χώροι νοσοκομείου), βιβλιοθήκη νοσοκομείου, Internet access.

Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

Ναι, το Microsoft Power Point.

Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

Ναι.

Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

Ικανοποιητική.

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

Προβολές διαφανειών Power Point με χρήση προβολέα και Η/Υ (λογισμικό) και με Microsoft Windows (λειτουργικό).

Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

Όπως παραπάνω, σε εκπαιδευτικές ομιλίες.

Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Όχι.

Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;
Δυνατότητα επικοινωνίας με γραμματεία και διδάσκοντες μέσω e-mail (πληροφορίες – ενημέρωση).

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;
Ναι, προ της έναρξης της κάθε περιόδου.

Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;
Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0-3,9	4-4,9	5-5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2011-2010						4	10 /4
2006-2005							
2005-2004							
2004-2003							
2003-2002							

Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές;
Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

Ναι, στο πέρας της άσκησης συλλέγεται ανώνυμο ατομικό σημείωμα σχολίων – παρατηρήσεων από κάθε φοιτητή.

Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

- Αρχικά, συζητώνται σε ανοιχτή συγκέντρωση των διδασκόντων (μέλη ΔΕΠ)
- Κατόπιν, γίνονται προτάσεις προς βελτίωση από όλους που αξιολογούνται από τον καθηγητή.

